

VII DOLNOŚLĄSKIE FORUM SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

KUDOWA ZDRÓJ 8–10.03.2006

**VII DOLNOŚLĄSKIE FORUM
SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
KODOWA ZDRÓJ 8–10.03.2006
MATERIAŁY KONFERENCYJNE**

Spis treści

Wstęp	5
Porządek obrad	7
Paweł Wróblewski – marszałek województwa dolnośląskiego: „Współpraca Dolnego Śląska z innymi regionami, powiatami i gminami – korzyści ze współpracy.”	15
Krzysztof Grzelczyk – wojewoda dolnośląski: „Dolny Śląsk w pracach rządu RP”	18
Rafał Dutkiewicz – prezydent Wrocławia: „Aglomeracja Wrocławska – korzyści ze współpracy”	23
Grażyna Gęsicka – minister rozwoju regionalnego: „System wykorzystania środków Unii Europejskiej w latach 2007– 2013”	29
Jacek Dźiedzic – p.o. dyrektora Wydziału Prawnego i Nadzoru Urzędu Wojewódzkiego: „Formy prawne i zakres współpracy j.s.t.”	34
Michał Punda – prezes Zarządu Międzygminnego Związku Celowego w Kłodzku: „Gospodarka wodno-ściekowa Zlewni Nysy Kłodzkiej”, „Międzygminny Związek Celowy w Kłodzku – gospodarka odpadami komunalnymi”	40
Marek Mielczarek – prezes spółki Specjalne Przedsięwzięcie Inicjatyw Samorządowych – Dolnośląskie Sp. z o.o.: „Gospodarka wodno-ściekowa Zlewni Ślęza – Oława – stan przygotowań do inwestycji”	61
Cezary Sierpiński – przewodniczący Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Doliny Baryczy: „Uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni rzeki Baryczy”	71
Józef Król – dyrektor sprzedaży Centrum Korporacyjnego PKO BP S.A. w Bolesławcu: „Instrument pieniądza elektronicznego – obsługa wypłaty świadczeń JST”	76
Ewa Mańkowska – prezes WFOŚiGW we Wrocławiu: „Finansowanie projektów związków i stowarzyszeń komunalnych przez WFOŚiGW we Wrocławiu”	80
Janisław Muszyński : Dolnośląskie Forum Polityczne i Gospodarcze w Krzyżowej	91
Antoni Jeżowski – Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Głogowie: „Współpraca j.s.t. w zakresie oświaty na przykładzie miasta Głogowa”	95
Andrzej Mańkowski : „Pozyskiwanie środków finansowych jako w efekt współpracy j.s.t – w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych”	105
Milan Peprnik – konsul handlowy Republiki Czeskiej w Katowicach: „Republika Czeska a Dolny Śląsk – korzyści ze współpracy”	111
Sylwia Hanus – przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej Sejmiku Województwa Dolnośląskiego: „Współpraca zagraniczna samorządu województwa dolnośląskiego – stan i perspektywy”	113

Eva-Maria Moebius – wiceprezydent Saksońskiego Związku Miast i Gmin, nadburmistrz miasta Oelsnitz/Vogtland: „Saksoński związek Miast i Gmin – działalność, znaczenie, korzyści ze współpracy”	123
Michał Turkiewicz – prezydent Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Nysa: „15 lat doświadczeń Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa – pierwszego euroregionu w Europie Środkowej i Wschodniej”	135
Czesław Kręcichwost – prezes Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Glacensis: „10 lat doświadczeń Euroregionu Glacensis – euroregionu pogranicza Czech, Moraw i Ziemi Kłodzkiej”	144
Mieczysław Piotrowski : „25 Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej – od międzynarodówki dysydentów do obywatelskiej dyplomacji”	147
Joanna Brodowska : Współpraca zagraniczna dolnośląskich samorządów	150
Ewa Nowakowska – zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego: „Komunikacja publiczna na Dolnym Śląsku – stan dzisiejszy, perspektywy”	161
Marek Nitkowski – prezes – członek zarządu, dyr. handlowy PKP Przewozy Regionalne Sp. z o.o.: „Przyszłość pasażerskiego transportu kolejowego na Dolnym Śląsku. Współpraca PKP Przewozy Regionalne z j.s.t.”	168
Zbigniew Komar – dyrektor Departamentu Infrastruktury i Gospodarki UM Wrocławia: „Współpraca samorządów na rzecz integracji transportu publicznego – doświadczenia Aglomeracji Wrocławskiej”	178
Grażyna Wojewódzka – zastępca dyrektora Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział we Wrocławiu: „Omówienie najważniejszych inwestycji drogowych na Dolnym Śląsku. Współpraca z samorządami”	191
Zbigniew Przychodzień – wójt gminy Męcinka: „Tworzenie Związku Celowego Gmin dla pozyskania środków finansowych do realizacji budowy infrastruktury drogowej”	194
Jan Bronś – burmistrz Oleśnicy: „Udział j.s.t. w budowie Obwodnicy Oleśnicy”	201
Ireneusz Pałac – wiceprezydent Świdnicy: „Współpraca j.s.t. na przykładzie budowy korytarza komunikacyjnego autostrady A4 śladem drogi powiatowej nr 3396D”	204
Anna Wiącek, Wojciech Kańczuga : Informacja o dolnośląskich związkach międzygminnych w latach 2001–2006	207

Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska jest organizacją non-profit, skupiającym kilkadziesiąt osób i instytucji. Od 1996 r. uczestniczymy w tworzeniu poczucia tożsamości i przynależności regionalnej Dolnoślązaków. Naszym celem jest integracja mieszkańców Dolnego Śląska, także przez ekumenizm, i promocja obszaru, na którym żyjemy, jako regionu o wielowiekowej tradycji społeczeństwa wielokulturowego, otwartego na współpracę gospodarczą i kulturalną z całą Europą.

Temu służą podejmowane przez Stowarzyszenie różne działania i inicjatywy, jak „Dolnośląski Klucz Sukcesu” czy Dolnośląskie Forum Samorządu Terytorialnego w Kudowie Zdroju, które jest corocznym spotkaniem przedstawicieli samorządów. To jedyne w Polsce przedsięwzięcie tego typu.

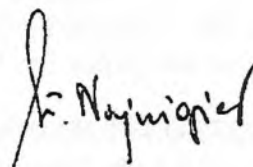
Temat przewodni VII Dolnośląskiego Forum Samorządu Terytorialnego brzmi: „Samorząd Dolnego Śląska – korzyści ze współpracy”. Chcemy pokazać przykłady projektów, w których uczestniczą co najmniej dwie jednostki samorządu terytorialnego. Wspólna praca różnych rodzajów samorządów może dać efekt synergii, jednak współpracy samorządów nie da się zadekretować. Współpracy należy się nauczyć.

Obszarem współpracy mogą być praktycznie wszystkie dziedziny działalności samorządowej. W Kudowie Zdroju będziemy dyskutować o sprawach najważniejszych – o współpracy j.s.t. w zakresie infrastruktury technicznej, infrastruktury społecznej, transportu oraz współpracy zagranicznej.

Nie znamy jeszcze reguł finansowania projektów unijnych w latach 2007–2013, ale już dziś można powiedzieć, że bez współpracy nie ma szans na korzystanie przez mniejsze gminy ze środków z Funduszu Spójności. W innych programach operacyjnych może wzrosnąć minimalna wartość inwestycji, która może być przedmiotem finansowania, co zmusza mniejsze gminy do wspólnego sporządzania projektów.

Bez wspólnego działania nie ma szans na uporządkowanie gospodarki wodno-kanalizacyjnej w całych zlewniach rzek. Dramatyczna sytuacja w transporcie powinna zaowocować wspólnymi projektami drogowymi oraz projektami rozwoju komunikacji publicznej – miejskiej, aglomeracyjnej czy regionalnej.

Mam nadzieję, że Forum przyspieszy krystalizowanie się wspólnych projektów, które możemy stworzyć dla pomyślności mieszkańców Dolnego Śląska.

Sławomir Najnigier
Prezes

Stowarzyszenia Na Rzecz Promocji
Dolnego Śląska

ORGANIZATOR:

Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska
ul. Krzemieniecka 60a; 54-613 Wrocław
tel./fax (071) 354-57-00; 357-47-16 wew. 115
www.dolnyslask.wroc.pl
spds@dolnyslask.wroc.pl

WSPÓŁPRACA I PARTNERZY:

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego – www.umwd.pl
Urząd Miasta Kudowa Zdrój – www.kudowa.pl
Kudowski Ośrodek Kultury Sportu i Promocji
Basen „Wodny Świat” w Kudowie Zdrój – www.basen.kudowa.pl
Budexpo-Wrocław Sp. z o.o. – www.budexpo.wroc.pl
Dolnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. – www.gazownia.pl
PKO Bank Polski – www.pkobp.pl
Microsoft – www.microsoft.pl
Telekomunikacja Polska S.A. – www.tp.pl
Centrum Partnerstwa Publiczno-Prywatnego – www.ratusz.info

PATRONAT MEDIALNY:

Polskie Radio Wrocław S.A – www.radio.wroclaw.pl
TVP3 Wrocław – www.wroclaw.tvp.pl
Panorama Dolnośląska – www.dolnoslaska.pl
Nieruchomości PLUS; Grupa: Expressy Dolnośląskie – www.wfp.pl
Dolnośląska Agencja Promocji i Obsługi Samorządów – www.dapos.wroc.pl
The Warsaw Voice – www.warsawvoice.pl
WWW.RATUSZ.INFO – portal samorządu terytorialnego – partner internetowy

Porządek obrad
VII Dolnośląskiego Forum Samorządu Terytorialnego
Kudowa Zdrój, 8—10 marca 2006 r.

„Samorząd Dolnego Śląska – korzyści ze współpracy”

Środa, 8 marca 2006 r.

OBRADY PLENARNE – Teatr Zdrojowy
(od godz. 16⁰⁰ do 19⁰⁰)

1. Powitanie gości i uczestników Forum przez **Sławomira Najnigiera**, prezesa Zarządu Stowarzyszenia na Rzecz Promocji Dolnego Śląska i **Czesława Kręchwesta**, burmistrza Kudowy Zdroju
2. Wystąpienia okolicznościowe:
 - **Dr Josef Byrtus** – konsul generalny Republiki Czeskiej w Katowicach
 - **Dr Helmut Schöps** – konsul generalny Republiki Federalnej Niemiec we Wrocławiu
3. Wystąpienia gospodarzy regionu:
 - **Paweł Wróblewski** – marszałek województwa dolnośląskiego:
„Współpraca Dolnego Śląska z innymi regionami, powiatami i gminami – korzyści ze współpracy.”
 - **Krzysztof Grzelczyk** – wojewoda dolnośląski:
„Dolny Śląsk w pracach rządu RP”
 - **Rafał Dutkiewicz** – prezydent Wrocławia:
„Aglomeracja Wrocławska – korzyści ze współpracy”
4. Wystąpienia gości forum:
 - **Grażyna Gęsicka** – minister rozwoju regionalnego:
„System wykorzystania środków Unii Europejskiej w latach 2007– 2013”
 - **Artur Czarторыski** – sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
 - prof. dr hab. **Leon Kieres**, Uniwersytet Wrocławski:
„Czy trzecia reforma samorządu terytorialnego jest potrzebna?”

Przerwa na kawę (ok. 16⁴⁵–17¹⁵)

19⁰⁰–20⁰⁰ – kolacja (w miejscu zakwaterowania)

od 20⁰⁰ – spotkania tematyczne

Czwartek, 9 marca 2006 r.

8⁰⁰–9⁰⁰ – śniadanie (w miejscu zakwaterowania)

OBRADY PLENARNE – Teatr Zdrojowy
(od godz. 9³⁰ do 11³⁰)

Temat przewodni: Współpraca jednostek samorządu terytorialnego w zakresie infrastruktury technicznej i społecznej – korzyści ze współpracy

Moderatorzy: **Dr inż. Ewa Mańkowska, prezes WFOŚiGW we Wrocławiu**
Sławomir Najnigier, wiceprezydent Wrocławia

– **Jacek Dzedzyk**, p.o. dyrektora Wydziału Prawnego i Nadzoru Urzędu Wojewódzkiego:
„Formy prawne i zakres współpracy j.s.t.”

Przykłady współpracy:

- **Michał Punda** – prezes Zarządu Międzygminnego Związku Celowego w Kłodzku:
„Gospodarka wodno-ściekowa Zlewni Nysy Kłodzkiej”, „Międzygminny Związek Celowy w Kłodzku – gospodarka odpadami komunalnymi”
- **Robert Tarsa** – przewodniczący Zarządu Związku Gmin Karkonoskich i **Witold Szczudłowski** – dyrektor Biura ZGK: „Karkonoski system wodociągów i kanalizacji – I etap”
- **Dr Marek Mielczarek** – prezes spółki Specjalne Przedsięwzięcie Inicjatyw Samorządowych – Dolnośląskie Sp. z o.o.:
„Gospodarka wodno-ściekowa Zlewni Ślęza – Oława – stan przygotowań do inwestycji”
- **Cezary Sierpiński** – przewodniczący Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Doliny Baryczy:
„Uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni rzeki Baryczy”
- **Microsoft**: „Wpływ inwestycji w nowoczesne technologie na rozwój gospodarczy regionu”
- **Józef Król** – dyrektor sprzedaży Centrum Korporacyjnego PKO BP S.A. w Bolesławcu:
„Instrument pieniądza elektronicznego – obsługa wypłaty świadczeń JST”
- **Dr inż. Ewa Mańkowska** – prezes WFOŚiGW we Wrocławiu:
„Finansowanie projektów związków i stowarzyszeń komunalnych przez WFOŚiGW we Wrocławiu”

Przerwa na kawę (ok. 12⁰⁰–12³⁰)

OBRADY PLENARNE c.d. – Teatr Zdrojowy
(od godz. 12³⁰ do 14⁰⁰)

Przykłady współpracy:

- **Andrzej Pawluszek** – członek Zarządu Województwa Dolnośląskiego, prezes DOT we Wrocławiu:
„Dolnośląska Organizacja Turystyczna regionalną płaszczyzną współpracy w zakresie turystyki ”
- **Janisław Muszyński**: Dolnośląskie Forum Polityczne i Gospodarcze w Krzyżowej
- **Zbigniew Biały** – regionalny dyrektor wykonawczy TP S.A:
„Broadband Everywhere – szansa dla gmin na szerokopasmowy dostęp do internetu”
- **Tomasz Korczak** – prezes Zarządu Stowarzyszenia, burmistrz Międzylesia:
„Działalność Stowarzyszenia Gmin Ziemi Kłodzkiej”.
- **Dr Antoni Jeżowski** – Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Głogowie:
„Współpraca j.s.t. w zakresie oświaty na przykładzie miasta Głogowa”
- **Andrzej Mańkowski**: „Pozyskiwanie środków finansowych jako w efekt współpracy j.s.t – w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych”

14⁰⁰–15⁰⁰ obiad (w miejscu zakwaterowania)

OBRADY PLENARNE – Teatr Zdrojowy
(od godz. 16⁰⁰ do 18⁰⁰)

Temat przewodni: Współpraca zagraniczna j.s.t – korzyści ze współpracy

Moderatorzy: **Dr Bogdan Cybulski** – prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
Andrzej Wąsik – starosta Powiatu Wrocławskiego

Wystąpienia gości:

- **Milan Peprnik** – konsul handlowy Republiki Czeskiej w Katowicach:
„Republika Czeska a Dolny Śląsk – korzyści ze współpracy”
- **Michael Morgenstern** – zastępca Konsula Generalnego Republiki Federalnej Niemiec we Wrocławiu:
„Republika Federalna Niemiec a Dolny Śląsk – korzyści ze współpracy”.
- **Sylvia Hanus** – przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej Sejmiku Województwa Dolnośląskiego:
„Współpraca zagraniczna samorządu województwa dolnośląskiego – stan i perspektywy”
- **Helmut Dohnalek** – zastępca hejtmanta Hradec Kralowe:
„Współpraca czesko-polska i możliwości wykorzystania funduszy Unii Europejskiej dla rozwoju współpracy transgranicznej”
- **Eva-Maria Moebius**, wiceprezydent Saksońskiego Związku Miast i Gmin, nadburmistrz miasta Oelsnitz/Vogtland:
„Saksoński związek Miast i Gmin – działalność, znaczenie, korzyści ze współpracy”

Przykłady współpracy:

- **Michał Turkiewicz** – prezydent Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Nysa:
„15 lat doświadczeń Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa – pierwszego euroregionu w Europie Środkowej i Wschodniej”
- **Czesław Kręchwost** – prezes Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Glacensis:
„10 lat doświadczeń Euroregionu Glacensis – euroregionu pogranicza Czech, Moraw i Ziemi Kłodzkiej”
- **Mieczysław Piotrowski**: „25 Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej – od międzynarodówki dysydentów do obywatelskiej dyplomacji”

od godz. 18³⁰ do 20³⁰ uroczysta kolacja (w Sali Lustrzanej Teatru Zdrojowego)

od 20³⁰ – spotkania tematyczne

Piątek, 10 marca 2006 r.

8⁰⁰–9⁰⁰ śniadanie (w miejscu zakwaterowania)

Temat przewodni: Współpraca j.s.t. w zakresie transportu – korzyści ze współpracy

9⁰⁰–11³⁰ **OBRADY PLENARNE – Teatr Zdrojowy**

Moderatorzy: **Grzegorz Roman** – przewodniczący Rady Powiatu Wrocławskiego
Prof. dr hab. Jan Waszkiewicz – Politechnika Wrocławska

9⁰⁰ – wystąpienia gości:

- **prof. dr hab. Andrzej Łoś**, przewodniczący Komisji Rozwoju Regionalnego Sejmiku Województwa Dolnośląskiego: „Transport w projektach Zintegrowanego Programu Wojewódzkiego i Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007– 2013”
- **Ewa Nowakowska**, zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego: „Komunikacja publiczna na Dolnym Śląsku – stan dzisiejszy, perspektywy”
- **Marek Nitkowski**, prezes – członek zarządu, dyr. handlowy PKP Przewozy Regionalne Sp. z o.o.: „Przyszłość pasażerskiego transportu kolejowego na Dolnym Śląsku. Współpraca PKP Przewozy Regionalne z j.s.t.”
- **Dr inż. Zbigniew Komar**, dyrektor Departamentu Infrastruktury i Gospodarki UM Wrocławia: „Współpraca samorządów na rzecz integracji transportu publicznego – doświadczenia Aglomeracji Wrocławskiej”
- **Grażyna Wojewódzka**, zastępca dyrektora Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział we Wrocławiu: „Omówienie najważniejszych inwestycji drogowych na Dolnym Śląsku. Współpraca z samorządami”
- **Zbigniew Przychodzień**, wójt gminy Męcinka: „Tworzenie Związku Celowego Gmin dla pozyskania środków finansowych do realizacji budowy infrastruktury drogowej”
- **Jan Bronś**, burmistrz Oleśnicy: „Udział j.s.t. w budowie Obwodnicy Oleśnicy”
- **Ireneusz Pałac**, wiceprezydent Świdnicy: „Współpraca j.s.t. na przykładzie budowy korytarza komunikacyjnego autostrady A4 śladem drogi powiatowej nr 3396D”

12⁰⁰ – podsumowanie obrad i zakończenie forum

IMPREZY TOWARZYSZĄCE:

8–10 marca 2006 r.

- Wystawa „Szlak do wolności – 25 lat Solidarności Polsko–Czesko–Słowackiej”
- Prezentacje gospodarcze (hol Teatru Zdrojowego)

10 marca 2006 r. Piątek

- III Dolnośląskie Forum Mediów Lokalnych MEDIAMA
Organizator – kontakt: pan Marek Szpyra
kom. 0602-49-84-25
mediama@op.pl lub szpyra@op.pl

Tagungsprogramm
Das VII Niederschlesische Forum der kommunalen Selbstverwaltungen
Kudowa Zdrój, 8-10 März 2006

„Niederschlesische Selbstverwaltung – Vorteile der Zusammenarbeit“

Mittwoch, 8 März 2006

Tagungen – Teatr Zdrojowy
(vom 16⁰⁰ bis 19⁰⁰)

1. Begrüßung der Gäste und Forumteilnehmer – **Ślawomir Najnigier** Präsident des Vereins zur Vermarktung von Niederschlesien und **Czesław Kręćichwost** Bürgermeister der Stadt Kudowa Zdrój
2. Gastvorträge:
 - **Dr. Josef Byrtus**, Generalkonsul der Tschechischen Republik in Katowice,
 - **Dr. Helmut Schöps**, Generalkonsul der Bundesrepublik Deutschland in Wrocław
3. Vorträge der Vertreter der Regionalbehörde:
 - **Paweł Wróblewski**, Marschall der Wojewodschaft Niederschlesien „Die Zusammenarbeit Niederschlesiens mit mit anderen Regionen, Kreisen und Gemeinden – Vorteile der Zusammenarbeit.”
 - **Krzysztof Grzelczyk**, Wojewode der Wojewodschaft Niederschlesien, „Niederschlesien in den Arbeiten der polnischen Regierung”
 - **Rafał Dutkiewicz**, Präsident der Stadt Wrocław „Das Ballungsgebiet Wrocław – Vorteile der Zusammenarbeit”
4. Gastvorträge:
 - **Grażyna Gęsicka**, Minister für Regionalentwicklung „Das System der Ausnutzung der EU-Mittel in der Förderperiode 2007–2013”
 - **Artur Czaratoryski**, Staatssekretär im Ministerium des Innern und der Verwaltung
 - **Prof. Dr. habil. Leon Kieres**, Breslauer Universität, „Ist die dritte Reform der kommunalen Selbstverwaltung nötig?”

Kaffepause (16⁴⁵-17¹⁵)

19⁰⁰-20⁰⁰ – Abendessen (im Hotel)

vom 20⁰⁰ – thematische Treffen

Donnerstag, 9 März 2006

8⁰⁰–9⁰⁰ – Frühstück (im Hotel)

Tagungen – Teatr Zdrojowy
(vom 9³⁰ bis 11³⁰)

Hauptthema: Die Zusammenarbeit der kommunalen Selbstverwaltungen im Bereich der technischen und sozialen Infrastruktur – Vorteile der Zusammenarbeit

moderiert von **Dr. ing. Ewa Mańkowska**, Präsidentin des Wojewodschaft – Fonds für Umweltschutz und Wasserwirtschaft (WFOŚiGW) in Wrocław
Śławomir Najnigier, Vizepräsident der Stadt Wrocław

- **Jacek Dzedzyk**, Direktor im Wojewodschaftsamt – Rechts– und Aufsichtsabteilung, „Die Rechtsformen und Bereich der Zusammenarbeit der kommunalen Selbstverwaltungen”

Beispiele der Zusammenarbeit:

- **Michał Punda**, Präsident des zwischengemeindlichen Zweckvereins in Kłodzko „Die Wasser– und Abwasserwirtschaft im Neisse-Einzugsgebiet”, „Der zwischengemeindliche Zweckverein in Kłodzko – Abfallwirtschaft”.
- **Robert Tarsa**, Präsident des Gemeindevereins aus dem Riesengebirgegebiet, Witold Szczudłowski, Direktor des kommunalen Wirtschaftsbetriebs „Das Wasserleitungs– und Kanalisationssystem im Riesengebirge – 1 Etappe”
- **Dr. Marek Mielczarek**, Präsident des Sonderunternehmens der Selbstverwaltungsinitiativen – Niederschlesien GmbH, „Die Wasser– und Abwasserwirtschaft im Ślęza – und Oława-Einzugsgebiet – die Vorbereitung für die Investition”
- **Cezary Sierpiński**, Präsident des Vereins der Gemeinden und Landkreisen aus Barycz – Tal „Die Einführung der Ordnung in die Abwasserwirtschaft im Barycz-Einzugsgebiet”
- **Microsoft**, „Einfluß der Investitionen in modernste Technologien auf die wirtschaftliche Entwicklung der Region”
- **Józef Król**, Verkaufsdirektor im Korporationszentrum PKO BP A.G. in Bolesławiec „Elektronisches Geld – die Bedienung der Auszahlung der Mittel für kommunale Selbstverwaltungen”
- **Dr. ing. Ewa Mańkowska**, Präsidentin von WFOŚiGW in Wrocław, „Die Finanzierung der Projekte der kommunalen Vereine und Vereinigungen durch WFOŚiGW in Wrocław”

Kaffepause (1200-1230)

Tagungen (Teatr Zdrojowy)
(vom 12³⁰ bis 14⁰⁰)

Beispiele der Zusammenarbeit:

- **Andrzej Pawluszek**, Vorstandsmitglied, Vorstand der Wojewodschaft Niederschlesien, Präsident der Niederschlesischen Tourismusorganisation (DOT) in Wrocław „Die Niederschlesische Tourismusorganisation als eine regionale Ebene der Zusammenarbeit im Bereich der Touristik”
- **Zbigniew Biały**, Regionaldirektor von TP A.G. (Polnische Telekommunikation A.G.) „Broadband Everywhere – eine Chance für die Gemeinden auf den Zugang zum Breitband-Internet”
- **Tomasz Korczak**, Präsident des Vereins der Gemeinden aus Glatzer Land, Bürgermeister der Stadt Międzyzlesie, „Die Tätigkeit des Vereins der Gemeinden aus Glatzer Land”.
- **Dr. Antoni Jeżowski**, Staatliche Berufshochschule in Głogów, „Die Zusammenarbeit der kommunalen Selbstverwaltung im Bereich des Bildungswesens am Beispiel der Stadt Głogów”.

- **Andrzej Mańkowski** „Die Gewinnung der Finanzmittel im Bereich der Berufsrehabilitation der körperlich Behinderten“

14⁰⁰–15⁰⁰ Mittagessen (im Hotel)

Tagungen (Teatr Zdrojowy)

(vom godz. 16⁰⁰ bis 18⁰⁰)

Hauptthema: Die ausländische Zusammenarbeit der kommunalen Selbstverwaltungen – Vorteile der Zusammenarbeit

moderiert von **Dr. Bogdan Cybulski**, Präsident der regionalen Rechnungskammer in Wrocław
Andrzej Wąsik, Landrat der Stadtkreis Wrocław

Gastvorträge:

- **Milan Peprník**, Handelskonsul der Tschechischen Republik in Katowice „Tschechische Republik und Niederschlesien – Vorteile der Zusammenarbeit“
- **Michael Morgenstern**, Vizekonsul der Bundesrepublik Deutschland in Wrocław, „Bundesrepublik Deutschland und Niederschlesien – Vorteile der Zusammenarbeit“.
- **Sylvia Hanus**, Präsidentin des Ausschusses für ausländische Zusammenarbeit im Sejmik der Wojewodschaft Niederschlesien, „Die ausländische Zusammenarbeit der Selbstverwaltung Niederschlesiens – Stand und Perspektiven“
- **Helmut Dohnalek**, Vizehetman Hradec Kralowe, „Die tschechisch – polnische Zusammenarbeit und die Möglichkeit der Ausnutzung der EU-Mittel für die Entwicklung der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit“
- **Eva-Maria Möbius**, Vizepräsidentin des Sächsischen Städte – und Gemeindetages, Oberbürgermeisterin der Stadt Oelsnitz/Vogtland, „Der Sächsische Städte – und Gemeindetag – Vorteile der Zusammenarbeit“.

Beispiele der Zusammenarbeit:

- **Michał Turkiewicz** – Präsident des Vereins der polnischen Gemeinden aus der Euroregion Neisse, „15-jährige Erfahrung der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa – der ersten Euroregion in Mittel- und Osteuropa“
- **Czesław Kręciwost**, Präsident des Vereins der polnischen Gemeinden aus der Euroregion Glacensis, „10-jährige Erfahrung der Euroregion Glacensis – der Euroregion des Grenzgebiets – Tschechen, Mähren und Glatzer Land“
- **Mieczysław Piotrowski**, „25 Jahre der polnisch – tschechisch – slowakischen Solidarität“.

vom 18³⁰ bis 20³⁰ festlicher Empfang (Sala Lustrzana, Teatr Zdrojowy)

vom 20³⁰ – thematische Treffen

Freitag, 10 März 2006

8⁰⁰–9⁰⁰ Frühstück (im Hotel)

**Hauptthema: Die Zusammenarbeit der kommunalen Selbstverwaltungen im Bereich des Verkehrs
– Vorteile der Zusammenarbeit**

9⁰⁰–11³⁰ **TAGUNGEN** (Teatr Zdrojowy)

moderiert von **Grzegorz Roman** – Präsident des Stadtkreisrates Wrocław
Prof. Dr. habil. Jan Waszkiewicz – Technische Universität Wrocław

9⁰⁰ **Gastvorträge:**

- **Prof. Dr. habil. Andrzej Łoś**, Präsident des Ausschusses für Regionalentwicklung im Sejmik der Wojewodschaft Niederschlesien, „Der Transport in den Projekten des Integrierten Wojewodschaftsprogramms und des Regionalen Operationsprogramms für die Jahre 2007–2013”
- **Ewa Nowakowska**, Vizedirektorin der Abteilung für die Regionalentwicklung im Marschallsamt, „Der öffentliche Verkehr in Niederschlesien – Stand und Perspektiven”
- **Marek Nitkowski**, Präsident – Vorstandsmitglied, Handelsdirektor der Firma PKP Przewozy Regionalne Sp. z o.o. (Polnische Staatsbahnen – Regionale Beförderung GmbH), „Die Zukunft der Passagierbeförderung in Niederschlesien. Die Zusammenarbeit der Firma PKP Przewozy Regionalne mit kommunalen Selbstverwaltungen”
- **Dr. ing. Zbigniew Komar**, Direktor der Abteilung für Infrastruktur und Wirtschaft im Breslauer Stadtamt, „Die Zusammenarbeit der kommunalen Selbstverwaltungen für die Integration des öffentlichen Verkehrs – die Erfahrungen des Ballungsgebiets Wrocław”
- **Grażyna Wojewódzka**, Vizedirektorin, Generaldirektion der Landstraßen und Autobahnen, Breslauer Abteilung, „Die wichtigsten Straßeninvestitionen in Niederschlesien. Die Zusammenarbeit mit den kommunalen Selbstverwaltungen”
- **Zbigniew Przychodzień**, Gemeindevorsteher – Gemeinde Męcinka, „Die Bildung des Zweckvereins der Gemeinden für die Gewinnung der Finanzmittel für den Bau der Straßeninfrastruktur”
- **Jan Bronś**, Bürgermeister der Stadt Oleśnica, „Die Teilnahme der kommunalen Selbstverwaltungen an dem Bau der Umgehungsstraße der Stadt Oleśnica”
- **Ireneusz Pałac**, Vizepräsident der Stadt Świdnica, „Die Zusammenarbeit der kommunalen Selbstverwaltungen am Beispiel der Autobahn A4”

12⁰⁰ – Die Zusammenfassung und Beendigung der Konferenz

PAWEŁ WRÓBLEWSKI

– marszałek Województwa Dolnośląskiego

Współpraca Dolnego Śląska z innymi regionami, powiatami i gminami – korzyści ze współpracy

Szanowni Państwo!

Tematem tegorocznego VII Forum Samorządu Terytorialnego są korzyści ze współpracy różnych szczebli samorządu Dolnego Śląska.

Mówiąc o „korzyściach”, często mamy na myśli rzeczy bardzo wymierne i konkretne, zazwyczaj przeliczalne na pieniądze. Tymczasem obserwując współpracę samorządu województwa dolnośląskiego z innymi regionami, powiatami czy gminami, dochodzę do wniosku, że w większości przypadków korzyści te są trudno mieralne. Wiele z działań, które podejmujemy teraz, przyniesie efekty dopiero za jakiś czas. Efektów tych często nie da się policzyć. Bo jak na przykład zmierzyć skutki promocji turystyki lub współpracy w dziedzinie kultury?

Szanowni Państwo!

Dolny Śląsk współpracuje z różnymi samorządami, zarówno w kraju, jak i poza granicami Polski.

Ustawa o samorządzie województwa nakłada na nas pewne obowiązki o charakterze strategicznym. Naszą rolę widzimy raczej jako koordynatora działań czy też inspiratora pewnych przedsięwzięć, z których korzyści mogą odnieść wszyscy zainteresowani. Może pokażę to na wybranych przykładach.

Zacznijmy od festiwalu „Wratislavia Cantans”. Rozważamy zmianę dotychczasowej formuły. Chcemy nadal organizować koncerty w kilku dolnośląskich miastach. Zależy nam jednak na tym, aby gminy włączyły się w ich organizację i przy okazji koncertów zaprezentowały zabytki i walory turystyczne. Chcemy zachęcić mieszkańców Wrocławia i innych miast do udziału w koncertach w atrakcyjnych miejscach na Dolnym Śląsku.

Rolę Urzędu Marszałkowskiego widać w działaniach promocyjnych Dolnego Śląska.

Na przykład wspólne kampanie promocyjne: „*Dolnośląskie uzdrowiska – źródła zdrowia*” w 2004 roku i „*Rok Karkonoszy 2005*”. Samorządy współfinansowały m. in. materiały promocyjne i wizyty zagranicznych dziennikarzy w ramach tematycznych study-tours.

Inne działania to wspólny udział samorządów w imprezach promocyjno-targowych, na przykład – *Dni Dolnego Śląska w Västermanland i Uppsali* w sierpniu 2003 roku w ramach obchodów *Roku Polskiego w Szwecji*, otwarcie wystawy plenerowej „*Dolnośląskie uzdrowiska – źródła zdrowia*” w marcu 2004 roku, *Dni Dolnego Śląska na Ukrainie* w lipcu 2004 roku, festyn „*Witamy sąsiadów*” w Wolfsburgu (Dolna Saksonia) w sierpniu 2004 roku, *Dzień Dolnego Śląska* (wcześniej Dzień Samorządowca) na wrocławskich Partynicach – 4 września 2005 roku czy *Światowy Dzień Turystyki na Dolnym Śląsku* na przełomie września i października zeszłego roku.

Korzyści wynikające ze współpracy są bezsprzeczne. Koordynacja działań przy ograniczonych środkach finansowych pozwala precyzyjnie określić cele promocji i skuteczniej je osiągać, unikać rozproszenia i dublowania tych samych działań.

Przykładem takiej koordynacji może być działalność Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej. Powołana została po to, aby promować walory turystyczne Dolnego Śląska i zachęcać do współpracy samorządy lokalne, koordynować ich działania tak, aby przyniosły jak najlepsze wyniki. Jej cele to kreowanie pozytywnego z punktu widzenia turystyki wizerunku regionu w kraju i za granicą, organizowanie i rozwijanie działań na rzecz promocji turystycznej Dolnego Śląska, stworzenie zintegrowanego, regionalnego systemu informacji turystycznej. Wymierne korzyści z tej działalności to rozbudowa i wzbogacenie infrastruktury turystycznej i zwiększenie liczby osób odwiedzających nasz region.

Szanowni Państwo!

Współpracując z samorządami mamy na uwadze interes całego regionu. Przykładem tego jest budowa drogi Świdnica – Żarów, która była bardzo istotna z punktu widzenia tamtejszej specjalnej strefy ekonomicznej. Wsparliśmy jej realizację, bo widzieliśmy w tym nie tylko korzyść dla dwóch miejscowości, ale dla całego tamtejszego obszaru.

Ważnym aspektem współpracy jest nasza pomoc przy inwestycjach zagranicznych. Sztandarowym przykładem jest koncern LG w Kobierzycach. Przejęliśmy miejscową drogę powiatową i rozpoczęliśmy jej remont, a także zobowiązaliśmy się do budowy dróg ułatwiających dojazd do miejsca inwestycji. Modernizujemy system melioracyjny, a także dokonaliśmy zwolnienia z opłat odrolnieniowych terenów pod inwestycję. Konkretną korzyścią z tej współpracy będzie fabryka, która da pracę wielu osobom, a także będzie płacić podatki do kas samorządów i budżetu państwa.

Ważnym polem współpracy samorządu województwa z powiatami i gminami jest rozdział środków pomocowych z Unii Europejskiej. Najważniejszym z nich jest Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR).

Innym przykładem jest „Program Rozwoju Bazy Sportowej Województwa Dolnośląskiego na lata 2005–2008”. Środki na niego pochodzą z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, który tworzony jest z opłat za gry liczbowe i loterie pieniężne. Samorządy lokalne składają wnioski o dofinansowanie inwestycji w infrastrukturę sportową, a my możemy im wypłacić do 33 % całości kosztów. Od roku 1995, kiedy ten program jest realizowany, rozdysponowano 157 milionów 709 tysięcy złotych na wsparcie 181 inwestycji. Tylko w tym roku (2006) rozdzieliliśmy 15 milionów 193 tysiące złotych na 16 inwestycji.

Szanowni Państwo!

Tereny wiejskie to około 90 % powierzchni naszego regionu, gdzie mieszka 1/3 Dolnoślązaków. Dlatego inicjujemy wiele przedsięwzięć aktywizujących podmioty gospodarcze działające na obszarach wiejskich, a także samych mieszkańców wsi i samorządy lokalne. Obejmują one promocję regionalnych producentów i przetwórców branży rolno-spożywczej – np. poprzez konkurs „Polski Producent Żywności”. Są to także działania mające na celu upowszechnianie i podtrzymywanie tradycji i obyczajów ludowych – tu warto wymienić doroczne Dożynki Wojewódzkie. Promowaniu produktów lokalnych i tradycyjnych służy z kolei konkurs „Nasze kulinarne dziedzictwo” oraz Kiermasz Ekologiczny. Promujemy gospodarstwa agroturystyczne. Wydaliśmy katalog „Dolnośląska Wieś Zaprasza”. Podejmujemy również razem z samorządami lokalnymi działania zmierzające do upowszechniania wśród rolników wiedzy na temat dostosowania produkcji rolniczej i przetwórstwa do wymogów Unii Europejskiej.

Warto wspomnieć jeszcze o jednej inicjatywie. Dołożyliśmy 3 miliony złotych z budżetu województwa do realizacji Działania „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”. Dzięki temu każda gmina, która złożyła wniosek, otrzymała dofinansowanie na realizację przynajmniej jednego projektu. Mieszkańcy wsi sami decydowali na co chcą przeznaczyć unijne środki.

Nasz region ze względu na swoje usytuowanie geograficzne jest szczególnie predestynowany do rozwijania współpracy transgranicznej. Jej podstawą jest dokument przyjęty przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego w lipcu 1999 roku zatytułowany „Priorytety współpracy zagranicznej”. Dolny Śląsk podpisał umowy o współpracy z 14 regionami, z czego 10 znajduje się na obszarze Unii Europejskiej.

Nasze współdziałania nie ograniczają się tylko do oficjalnych kontaktów władz regionalnych. Te relacje są wielostronne, wielopłaszczyznowe i obejmują różne środowiska, od młodzieży szkolnej po przedstawicieli biznesu. Najbardziej intensywna i szeroka współpraca rozwija się z sąsiadami, czyli Saksonią w Niemczech i Krajami: Kralowohradeckim, Libereckim i Pardubickim w Czechach. Koncentruje się ona wokół problemów rozwoju obszarów przygranicznych. Do najważniejszych przedsięwzięć należy zaliczyć projekt Euroregion Tekstylny, realizowany w ramach programu INTERREG IIIA. Jego celem jest tworzenie nowych miejsc pracy, wspieranie przedsiębiorczości, działania badawcze i rozwój technologiczny, tworzenie wspólnych lokalizacji do prowadzenia działalności gospodarczej, zapewnienie i kształcenie fachowej siły roboczej. Istotny przykład współdziałania to lobbing w sprawie połączenia drogi S-5 z drogą R-43 na odcinku Wrocław – Morawska Trebova / Svitavy. Jest ona najkrótszym i najszybszym połączeniem z Pomorza (porty morskie) oraz środkowej Polski z Republiką Czeską (Brno), Słowacją (Bratysława) oraz Austrią (Wiedeń).

Jeśli chodzi o inne regiony, to modelowa jest nasza współpraca z Alzacją. Łączą nas analogie historyczne, gospodarcze i społeczno-polityczne, wynikające z przygranicznego charakteru naszych regionów.

Kolejny przykład to dobre kontakty z Dolną Saksonią – tu warto wymienić wspólnie organizowaną Nagrodę Kulturalną Śląska. To wielka promocja naszego regionu w Niemczech.

Współpraca jest także rozwijana z regionem Västmanland w Szwecji, Ringkjøbing w Danii, Emilia Romagna we Włoszech, West Midlands w Wielkiej Brytanii oraz Styrią w Austrii.

Kierujemy nasze starania również na wschód. Mam na myśli Obwody Kirowogradzki i Dniepropietrowski na Ukrainie oraz Leningradzki i Sankt Petersburg w Rosji. W relacjach z nimi stawiamy głównie na rozwój kontaktów gospodarczych, ale również na przekazanie naszych doświadczeń w zakresie transformacji ku gospodarce rynkowej oraz budowy demokracji i samorządności.

Współpraca samorządu wojewódzkiego z innymi regionami, powiatami i gminami jest niezwykle szeroka i bardzo intensywna. Przykładamy do niej wielką wagę zdając sobie sprawę z wielkich korzyści, jaką ona przynosi. Nie zawsze są one wymierne i policzalne, ale chyba nikt nie ma wątpliwości, że taką współpracę warto i należy prowadzić.

środa, 8 marca 2006

Krzysztof Grzelczyk
– wojewoda dolnośląski

DOLNY ŚLĄSK
W PRACACH RZĄDU RP

DOLNY ŚLĄSK W PRACACH RZĄDU RP

WYSTĄPIENIE
WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
NA
VII DOLNOŚLĄSKIM FORUM SAMORZĄDU
TERYTORYJALNEGO

Rozwój infrastruktury drogowej na Dolnym Śląsku

*

Dolny Śląsk - zagłębienie inwestycji wspieranych przez
państwo

*

Fundusze Europejskie na Dolnym Śląsku

*

Ratownictwo Medyczne w Województwie
Dolnośląskim

Remont autostrady A-4

- realizowana w 75% z funduszu ISPA
- 25% ze środków budżetowych oraz EBI
- lata realizacji 2002-2006
- łączna długość remontowanego odcinka – 92,1 km
- całkowita wartość inwestycji - 916,8 mln zł.

Środa, 8 marca 2006

Krzysztof Grzelczyk
– wojewoda dolnośląski

**DOLNY ŚLĄSK
W PRACACH RZĄDU RP**

Obwodnica autostradowa Wrocławia AOW, A-8

- lata realizacji - 2006-2008.
- szacunkowy koszt inwestycji – 1460,0 mln zł.
- Na budowę Autostradowej Obwodnicy Wrocławia A-8 w tegorocznym budżecie zaplanowano 293.000.000 zł.

Połączenia kolejowe

- budowa linii kolejowej E-30 i CE-30
- budowa linii dużych prędkości na odcinku Wrocław – Półń – Warszawa
- modernizacja linii kolejowej Wrocław - Poznań

Inwestycje zagraniczne na Dolnym Śląsku

LG. Philips LCD
LG Electronics
Volkswagen
Volvo
Cussons
General Electric
Bosch
Electrolux
Whirlpool
Gates Poland
Sai Automotive
Brugman
Siemens AG
Faurecia Investments

AKS Precision Ball Polska Sp. z o.o.
NTK Technical Ceramics Sp. z o.o.
Sitech

Wrocław
Wałbrzych
Legnica
Jawor
Jelcz-Laskowice
Kamieńna Góra
Kobierzyce
Oława
Polkowice
Żarów

Środa, 8 marca 2006

Krzysztof Grzelczyk
– wojewoda dolnośląski

**DOLNY ŚLĄSK
W PRACACH RZĄDU RP**

LG. Philips LCD Poland Sp. z o.o. w Kobierzycach - Fabryka modułów do ekranów ciekłokrystalicznych -

- Realizacja inwestycji: lata 2006 - 2011
- 2 834 nowych miejsc pracy
- Wsparcie rządu w 2006 r. – 29,874 tys. zł.

Inwestycja LG Electronics Wrocław Sp. z o.o. w Kobierzycach - Fabryka AGD -

- Realizacja inwestycji: 2006 - 2016
- 3 220 nowych miejsc pracy.
- Wsparcie rządu w 2006 r. - 5 336 tys. zł.

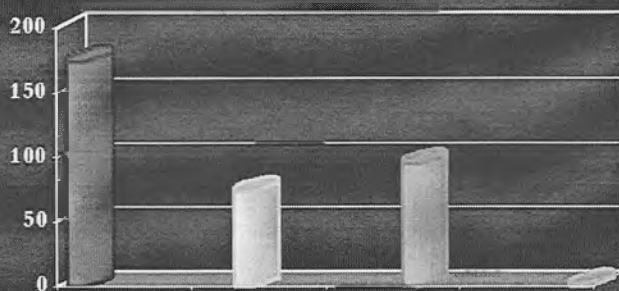

Pozostałe inwestycje

- Budowa **Biblioteki Głównej Uniwersytetu Wrocławskiego**
Wartość kosztorysowa zadania - 187.467 tys. zł.
- Akademickie Centrum Kliniczne Akademii Medycznej we Wrocławiu Wartość kosztorysowa zadania - 524.532 tys. zł.
- **Zakład Narodowy im. Ossolińskich** - dotacja podmiotowa - 11.562 tys. zł

Pozyskiwanie środków unijnych na Dolnym Śląsku

- Liczba wniosków złożonych przez Beneficjentów / Instytucje - 173
- Zweryfikowane pozytywnie - 74
- Oczekujące na zakończenie - 95
- Odrzucone - 2

Przykłady wykorzystania funduszy unijnych na Dolnym Śląsku

- Gmina Wrocław
(łącznie wartość uzyskanych dofinansowań - ponad 230 mln zł i drugie tyle z Funduszu Spójności).
- Politechnika Wrocławska
(Projekt Zintegrowanego Centrum Studenckiego - dofinansowanie w wysokości 26 mln zł).
- Szpital im. Sokołowskiego w Wałbrzychu (otrzymane dofinansowanie - 2,7 mln zł)

Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa na Dolnym Śląsku

Dolny Śląsk jest pierwszym regionem, w którym przygotowano, kompleksowy Program Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Województwa Dolnośląskiego.

Porozumienie w sprawie funkcjonowania ratownictwa medycznego, jako elementu systemu bezpieczeństwa wewnętrznego województwa dolnośląskiego.

Środa, 8 marca 2006

Krzysztof Grzelczyk
– wojewoda dolnośląski

DOLNY ŚLĄSK W PRACACH RZĄDU RP

Podsumowanie

Planowane działania:

- Promocja regionu poprzez wszechstronne informowanie o zachętach inwestycyjnych.
- Usprawnienie obsługi inwestorów krajowych i zagranicznych przez administrację publiczną.
- Działania na rzecz infrastruktury drogowej, kolejowej i lotniczej – uregulowanie stanu prawnego gruntów pod rozbudowę wrocławskiego portu lotniczego.

DOLNOŚLĄSKI
URZĄD
WOJEWÓDZKI

Dziękuję za uwagę

Środa, 8 marca 2006

Rafał Dutkiewicz
– prezydent Wrocławia

**AGLOMERACJA
WROCŁAWSKA
– KORZYŚCI
ZE WSPÓŁPRACY**

Wrocławski Obszar Metropolitalny

Wrocław miasto spółka
BIURO ROZWOJU WROCŁAWIA

Wrocławski Obszar Metropolitalny

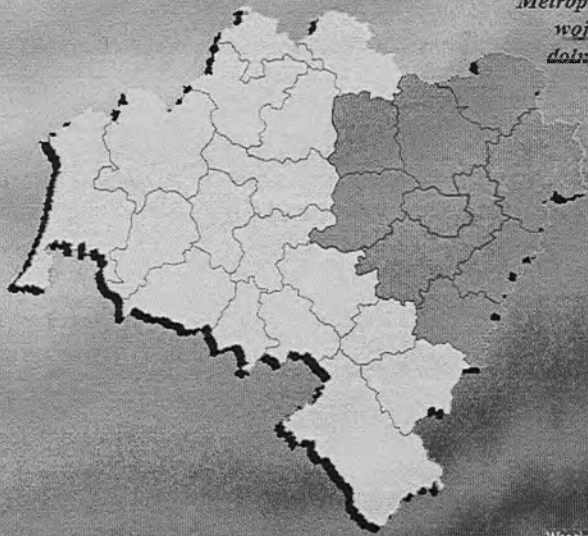
WIZJA AGLOMERACJI WROCŁAWSKIEJ

AGLOMERACJA WROCŁAWSKA – ZINTEGROWANA NOWOCZESNA JEDNOSTKA URBANISTYCZNA O CHARAKTERZE METROPOLITALNYM

*Tak sprecyzowana wizja stanowić ma podstawę budowy aglomeracji jako:
ośrodka harmonijnego rozwoju i rosnącej jakości życia mieszkańców,
przyjaznego inicjowaniu i rozwijaniu przedsiębiorczości, dynamicznego
ośrodka naukowego, kulturalnego i turystycznego o zasięgu
ponadregionalnym, znaczącego miejsca współpracy międzynarodowej.*

Wrocławski Obszar Metropolitalny

Wrocławski Obszar
Metropolitalny na tle
województwa
dolnośląskiego

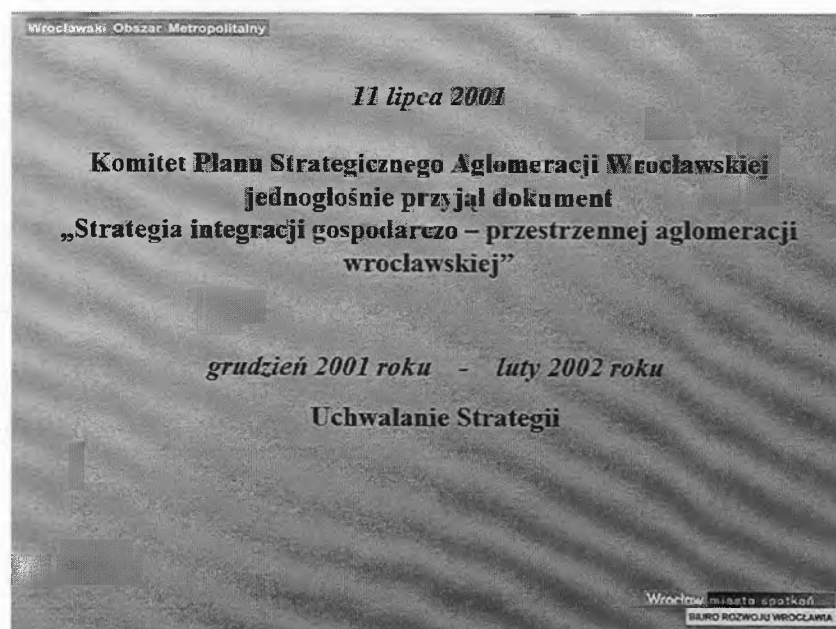
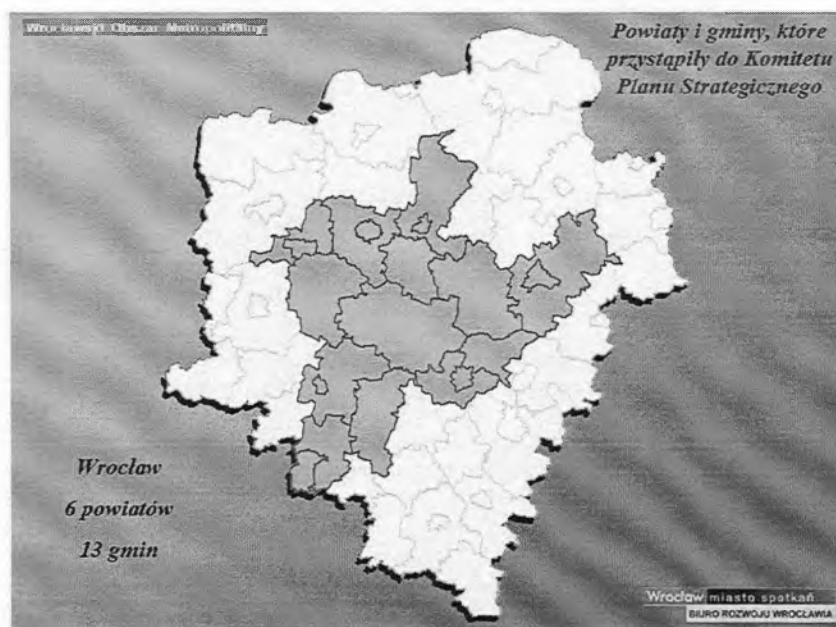
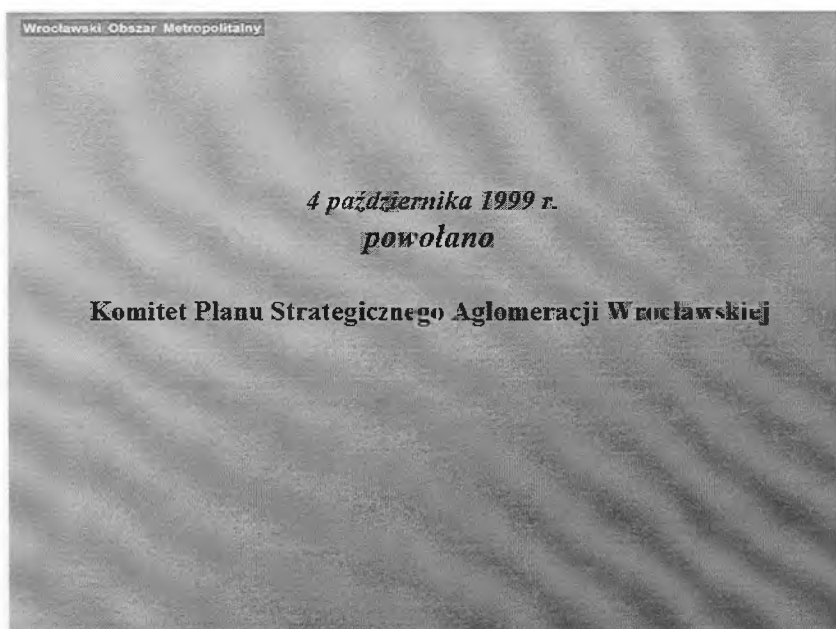
Wrocław miasto spółka
BIURO ROZWOJU WROCŁAWIA

Środa, 8 marca 2006

Rafał Dutkiewicz
– prezydent Wrocławia

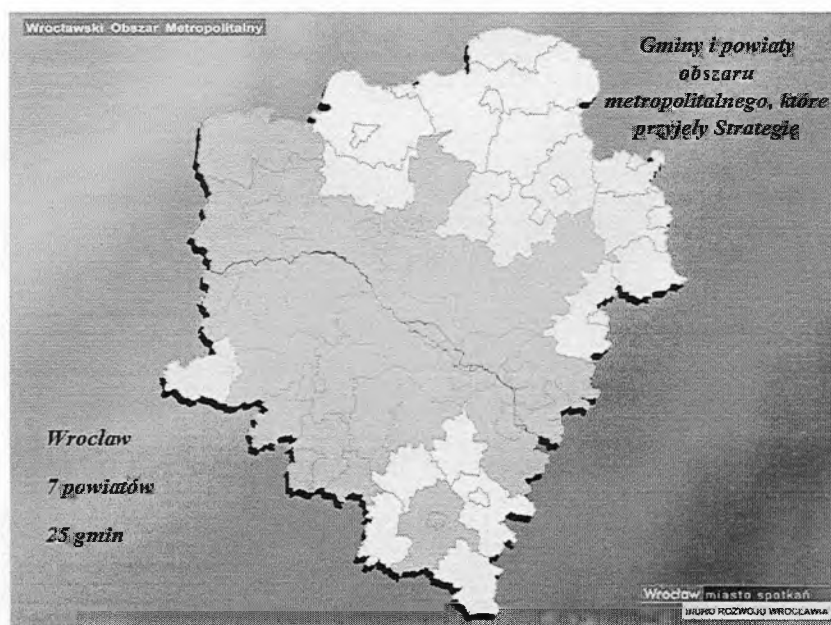
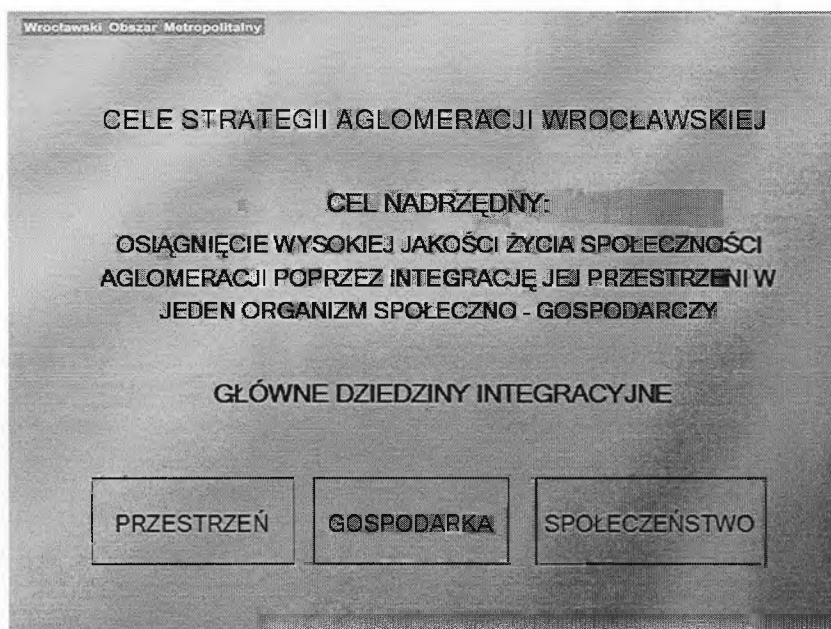
**AGLOMERACJA
WROCLAWSKA
– KORZYŚCI
ZE WSPÓŁPRACY**

Środa, 8 marca 2006

Rafał Dutkiewicz
– prezydent Wrocławia

AGLOMERACJA
WROCŁAWSKA
– KORZYŚCI
ZE WSPÓŁPRACY

- Wrocławski Obszar Metropolitalny
- Zgodnie z zapisem zawartym w dokumencie „Strategia integracji gospodarczo – przestrzennej aglomeracji wrocławskiej” powołano osiem zespołów tematycznych odpowiedzialnych za poszczególne obszary zadaniowe w ramach rozwoju gospodarczo – przestrzennego aglomeracji wrocławskiej.
1. Zespół ds. Planowania Przestrzennego i Mieszkalnictwa
 2. Zespół ds. Edukacji
 3. Zespół ds. Komunikacji
 4. Zespół ds. Społecznych i Służby Zdrowia
 5. Zespół ds. Turystyki i Rekreacji
 6. Zespół ds. Rynku Pracy
 7. Zespół ds. Finansowych
 8. Zespół ds. Kształtowania Środowiska i Rolnictwa

Środa, 8 marca 2006

Rafał Dutkiewicz
– prezydent Wrocławia

AGLOMERACJA WROCLAWSKA – KORZYŚCI ZE WSPÓŁPRACY

Wrocławski Obszar Metropolitalny

Współpraca w ramach zespołów tematycznych ds. aglomeracji zaowocowała między innymi następującymi przedsięwzięciami:

- współpraca wszystkich gmin aglomeracji przy opracowywaniu Planu Zagospodarowania Przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego
- projekt „Rynek pracy aglomeracji wrocławskiej, stan i perspektywy” finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego (obszar badań – cała aglomeracja)
- rozszerzenie systemu rekrutacji elektronicznej do szkół ponadpodstawowych o gminy powiatu wrocławskiego (Wrocław, Czemica, Długołęka, Sobótka)
- porozumienie w sprawie powołania Wrocławskiej Organizacji Turystycznej
- porozumienie intencyjne w sprawie budowy przeprawy mostowej na rzece Odra w miejscowości Brzeg Dolny – Głóska
- Organizacja we Wrocławiu, dwóch edycji Pikniku Turystycznego Aglomeracji Wrocławskiej,
- projekt utworzenia wrocławskiej aglomeracji ściekowej objętej Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych (Wrocław, Wisznia Mała, Kobierzyce, Czemica, Św. Katarzyna), finansowany z funduszy Unii Europejskiej
- pilotażowy projekt bielu aglomeracyjnego dla komunikacji zbiorowej – połączenie Wrocławia i gminy Święta Katarzyna

Wrocławski Obszar Metropolitalny

Warto podkreślić, że bardzo ważnym efektem współpracy gmin i powiatów w ramach aglomeracji wrocławskiej, jest zbliżenie środowisk samorządowych, dyskusja, wymiana poglądów – jednym słowem dobry klimat do efektywnej współpracy w ramach aglomeracji.

Wrocławski Obszar Metropolitalny

Ostateczne granice
Wrocławskiego Obszaru
Metropolitalnego

Wrocław
8 powiatów
43 gminy

Wrocławskie Centrum
Biurowe i Usługowe
BIURO ROZWOJU WROCLAWIA

Środa, 8 marca 2006

Rafał Dutkiewicz
– prezydent Wrocławia

**AGLOMERACJA
WROCLAWSKA
– KORZYŚCI
ZE WSPÓŁPRACY**

Rafał Dutkiewicz
– prezydent Wrocławia

Wrocławski Obszar Metropolitalny

*Synteza studiów
warunkowań i kierunków
zagospodarowania
przestrzennego gmin*

Legenda:

- linia granic województwa
- Granica (Pracodawcy) Obszaru Metropolitalnego
- Granica gmin
- Granica Wrocławia

Obiekty i sieci techniczne

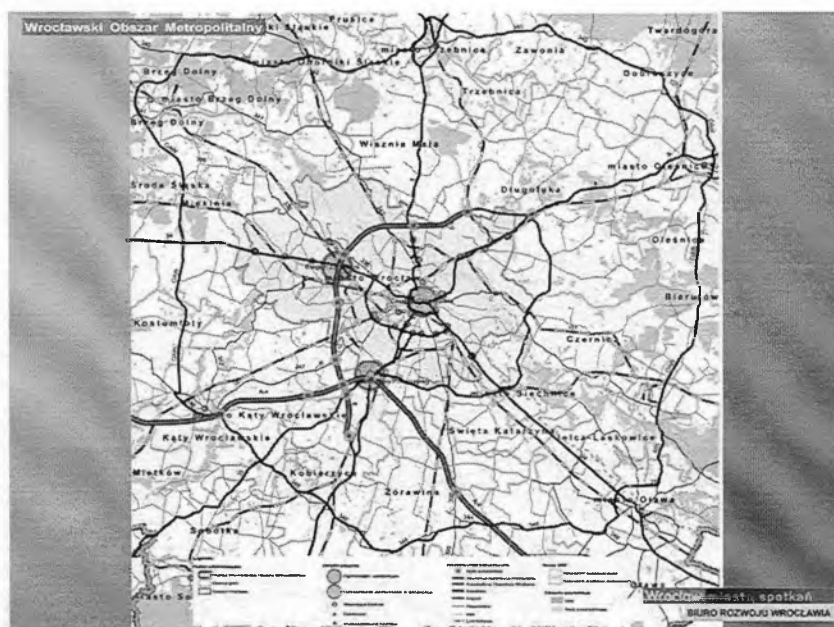
- miasto Wrocław
- Granica aglomeracji Wrocławskiej
- Kolejowa
- Komunikacja
- Linia kolejowa
- Wodociąg
- Woda
- Linia kolejowa

Stwierdzone zagrożenia

- Stwierdzone zagrożenia
- Stwierdzone zagrożenia

Wrocław, miasto spotkań

BIURO ROZWOJU WROCŁAWIA

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zobowiązuje do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego

Kolejnym krokiem będzie zatem przyjęcie przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego

Środa, 8 marca 2006

Grażyna Gęsicka
– minister rozwoju regionalnego

System wykorzystania funduszy Unii Europejskiej w latach 2007-2013

MINISTERSTWO
ROZWOJU REGIONALNEGO

Kudowa Zdrój
8 marca 2006

SYSTEM WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ W LATACH 2007-2013

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013

wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie

- dokument rządowy – zaakceptowany
w dniu 14 lutego 2006 r. przez Radę Ministrów

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

2

Cel strategiczny NSRO 2007-2013

*Tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności
gospodarki polskiej opartej na wiedzy
i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia
oraz wzrost poziomu spójności społecznej,
gospodarczej i przestrzennej Polski
w ramach UE i wewnątrz kraju*

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

3

Grażyna Gęsicka
– minister rozwoju regionalnego

**SYSTEM
WYKORZYSTANIA
ŚRODKÓW UNII
EUROPEJSKIEJ
W LATACH 2007–2013**

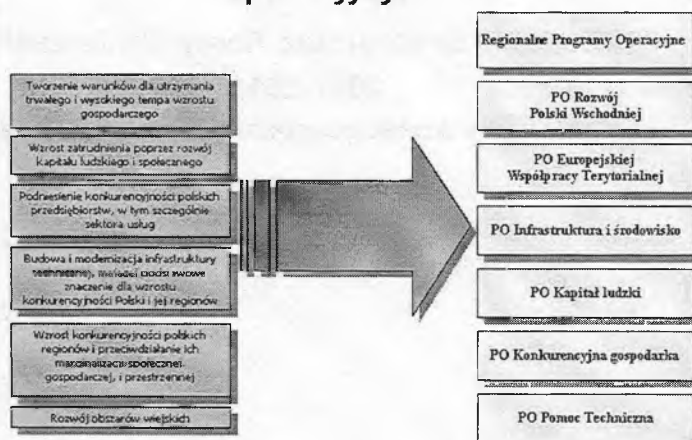
Cele szczegółowe NSRO 2007-2013

- I. Tworzenie warunków dla utrzymania trwałego i wysokiego tempa wzrostu gospodarczego
- II. Wzrost zatrudnienia poprzez rozwój kapitału ludzkiego oraz społecznego
- III. Podniesienie konkurencyjności polskich przedsiębiorstw w tym szczególnie sektora usług
- IV. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej, mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski i jej regionów
- V. Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej
- VI. Rozwój obszarów wiejskich

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

4

Układ celów NSRO i programów operacyjnych

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

5

Środki UE dla Polski w podziale na fundusze w latach 2007-2013

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	31 088,1
Europejski Fundusz Społeczny	8 929,9
Fundusz Spójności	19 513,0
RAZEM	59 533,0
<i>dodatkowo:</i>	
Europejski Fundusz Rolny Rozwoju Obszarów Wiejskich	11 839,0
Europejski Fundusz Rybacki	660,7

dane w mln EUR

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

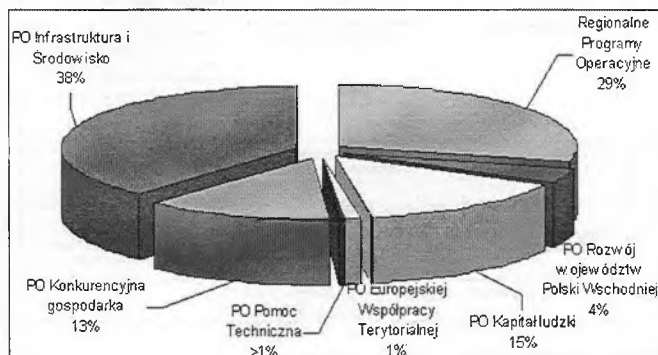
6

Środa, 8 marca 2006

Grażyna Gęsicka
– minister rozwoju regionalnego

SYSTEM WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ W LATACH 2007–2013

Bez uwzględnienia środków na rezerwę krajową (5%), rezerwę na pokrycie nadzwyczajnych strat i nieprzewidzianych wydatków (1%) oraz rezerwę wykonania (3%)

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

7

System realizacji

- **Minister Rozwoju Regionalnego (MRR)** – odpowiedzialny za programowanie i zarządzanie wszystkimi programami rozwojowymi finansowanymi z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności
- **pozostali ministrowie sektorowi** – instytucje pośredniczące, odpowiedzialne za wdrażanie poszczególnych priorytetów PO
- **Zarządy województw** – instytucje zarządzające RPO

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

8

System realizacji

Program operacyjny	Instytucja zarządzająca	Instytucje pośredniczące
Regionalne Programy Operacyjne	Samorząd Województwa	
Infrastruktura i środowisko	Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego	Minister właściwy do spraw transportu Minister właściwy do spraw środowiska Minister właściwy do spraw gospodarki Minister właściwy do spraw zdrowia Minister właściwy do spraw kultury i dziedzictwa narodowego
Konkurencyjna gospodarka	Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego	Minister właściwy do spraw gospodarki Minister właściwy do spraw nauki Minister właściwy do spraw informatyki

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

9

Środa, 8 marca 2006

Grażyna Gęsicka

– minister rozwoju regionalnego

**SYSTEM
WYKORZYSTANIA
ŚRODKÓW UNII
EUROPEJSKIEJ
W LATACH 2007–2013**

System realizacji

<i>Program operacyjny</i>	<i>Instytucja zarządzająca</i>	<i>Instytucje pośredniczące</i>
Kapitał ludzki	Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego	Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego Minister właściwy do spraw pracy Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego Minister właściwy do spraw administracji publicznej Minister właściwy do spraw zdrowia Samorząd Województwa
PO Rozwoju Województw Polski Wschodniej	Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego	
PO Europejskiej Współpracy Terytorialnej	Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego	Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przy udziale ministrów właściwych i Samorządów Województw
Pomoc techniczna	Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego	

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

10

Regionalne Programy Operacyjne (RPO)

- > Podstawowe cele:
 - > podnoszenie konkurencyjności regionów
 - > promowanie zrównoważonego rozwoju
- > Realizacja poprzez tworzenie warunków dla wzrostu inwestycji na poziomie regionalnym i lokalnym
- > Koordynacja działań określonych w RPO z podejmowanymi w ramach PO
- > Główne grupy beneficjentów - jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorcy

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

11

RPO - główne typy inwestycji

Grażyna Gęsicka
– minister rozwoju regionalnego

**SYSTEM
WYKORZYSTANIA
ŚRODKÓW UNII
EUROPEJSKIEJ
W LATACH 2007–2013**

- > inwestycje w infrastrukturę lokalną
- > rozwój przedsiębiorczości
- > rozwój turystyki i rozwój funkcji rekreacyjnej obszarów wiejskich
- > promowanie regionalnego produktu i usług
- > rozwój lokalnej infrastruktury społecznej
- > rozwój społeczeństwa informacyjnego
- > ochrona dziedzictwa kulturowego
- > rewitalizacja obszarów powojennych i przemysłowych
- > wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich
- > ochrona przeciwpowodziowa
- > rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii

Dziękuję za uwagę

JACEK DŹEDZYK

– radca prawny, p.o. dyrektora Wydziału Prawnego i Nadzoru DUW.

Formy prawne i zakres współpracy jednostek samorządu terytorialnego

Formy współdziałania jednostek samorządu terytorialnego w celu wykonywania zadań:

- 1) współdziałanie w celu wykonywania zadań;
- 2) związki międzygminne;
- 3) związki powiatów;
- 4) porozumienia komunalne;
- 5) stowarzyszenia.

1. WSPÓLDZIAŁANIE W CELU WYKONYWANIA ZADAŃ

Przepisy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym *expressis verbis* przewidują możliwość nawiązania współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego w celu wykonywania zadań publiczno-prawnych: na podstawie porozumień (art. 8 ust. 2a, art. 74), w ramach stowarzyszeń (rozdział 9) i związków międzygminnych (art. 64–73a).

Dodatkowo do form współdziałania z innymi jednostkami samorządu terytorialnego należy również zaliczyć wszelkiego rodzaju umowy o współdziałanie, nie będące wyżej wymienionymi formami współpracy, zawarte przez organ wykonawczy danej jednostki w celu wykonywania zadań publiczno-prawnych na podstawie uchwały rady gminy wyrażającej wolę nawiązania współpracy. W ramach tych rozwiązań gmina ma możliwość realizowania swoich zadań w formie odpowiednich czynności prawnie doniosłych.

Wskazane wyżej formy współdziałania publiczno-prawnego, nie są umowami prawa cywilnego, ale swoistymi umowami publiczno-prawnymi. W drodze umów cywilnych bowiem mogą być przekazywane zadania prywatnoprawne, a nie zadania publiczno-prawne (art. 9 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym).

Jednakże należy zauważyć, iż organ stanowiący gminy bez względu na formę współpracy jest obowiązany wyrazić w uchwale swoje stanowisko w tym zakresie. W myśl bowiem art. 18 ust. 2 pkt 12 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach współdziałania z innymi gminami oraz wydzielanie na ten cel odpowiedniego majątku.

Charakter prawny uchwał rady gminy w sprawie współdziałania z innymi gminami jest złożony. W doktrynie nazwano je mianem uchwał w sprawach organizacyjnych. Podejmowanie tych uchwał może dotyczyć współdziałania w formach prawa cywilnego, np. rada gminy może podjąć uchwałę w sprawie tworzenia lub przystąpienia np. do spółki handlowej (spółki z o.o. lub akcyjnej z innymi gminami), bądź w sprawie zawarcia umowy cywilnoprawnej z inną gminą, lub publiczno-prawnych, o których była wyżej mowa (Komentarz do ustawy o samorządzie gminnym pod red. Pawła Chmielnickiego, Warszawa 2004).

Gmina, wyrażając wolę współdziałania, musi wyraźnie wskazać, o jaką formę współdziałania jej chodzi – czy w sferze cywilnoprawnej czy publiczno-prawnej. Obie formy współdziałania jakkolwiek dopuszczalne, nie mogą być mieszane. Wybór formy współdziałania nie może prowadzić do zacierania prawnych różnic pomiędzy wymienionymi formami współdziałania w formie publiczno-prawnej, a współdziałaniem w formach cywilnoprawnych (różnego typu umowy). Precyzja w ustalaniu, o jaką formę współdziałania chodzi, jest konieczna ze względu na potrzebę wyraźnego rozgraniczenia zadań pozostających w gestii gminy, od zadań przekazywanych na rzecz konkretnej gminy, na przykład w ramach porozumienia międzygminnego. Gdyby wolą ustawodawcy było dopuszczenie możliwości przekazywania zadań publiczno-prawnych lub zagadnień związanych z warunkami takiego przekazania wyłącznie w drodze umowy cywilnoprawnej, wyróżnienie publiczno-prawnych form współdziałania gmin byłoby zbędne. Należy podkreślić, iż zarówno uchwały w sprawie współdziałania cywilnoprawnego, jak i publiczno-prawnego podlegają nadzorowi właściwego wojewody oraz kognicji sądu administracyjnego.

2) ZWIĄZKI MIĘDZYGMINNE

1. Charakter prawny związku międzygminnego

Związki międzygminne stanowią przewidzianą przez ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) formę współdziałania gmin w celu wykonywania zadań publicznych, przekraczających możliwości finansowe bądź organizacyjne pojedynczej gminy. Zasady ich tworzenia i funkcjonowania określają przepisy art. 64 do 73a rozdziału 7 ustawy o samorządzie gminnym.

Związek posiada osobowość prawną. Związek wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Prawa i obowiązki gmin uczestniczących w związku międzygminnym, związane z wykonywaniem zadań przekazanych związkowi, przechodzą na związek z dniem ogłoszenia statutu związku. Decyzja zatem o utworzeniu związku powinna zostać podjęta z rozwagą i pełną świadomością płynących stąd konsekwencji. Przekazując bowiem zadanie związkowi gmina przekazuje jednocześnie wszelkie kompetencje związane z danym zadaniem związkowi (w tym kompetencje stanowiące). Istotne jest zatem wyraźne i dokładne określenie w statucie związku zadań przekazanych do wykonania związkowi.

Związek komunalny ma tyle praw i obowiązków, ile miały gminy w związku z wykonywaniem przekazanych mu zadań. W celu wykonywania tych zadań związek komunalny może tworzyć jednostki organizacyjne, w tym przedsiębiorstwa, i zawierać umowy z innymi podmiotami na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy. Jeżeli nie skorzysta z możliwości przewidzianej przez ten przepis prawny, to zadania jemu przekazane wykonuje bezpośrednio.

Należy jeszcze zaznaczyć, że związek międzygminny może wykonywać zadania z zakresu administracji rządowej na podstawie porozumienia z organami tej administracji. Związek może także zawierać porozumienia z powiatami i województwami, na podstawie których wykonywać może zadania należące do właściwości tych jednostek samorządu terytorialnego.

2. Utworzenie związku

Ustawa dopuszcza dwa sposoby powołania do życia związku międzygminnego. Zasadą jest dobrowolne utworzenie związku poprzez zainteresowane współpracą gminy. Wyjątek od tej zasady wprowadza art. 64 ust. 4 ustawy. Przewiduje on, że obowiązek utworzenia związku może zostać nałożony na gminy w drodze ustawy, która określa ponadto jego zadania oraz tryb zatwierdzenia statutu.

W zasadzie pierwszą czynnością zmierzającą do utworzenia związku powinno być poinformowanie wojewody o zamiarze przystąpienia do związku, lecz nie jest to wymóg bezwzględny. Utworzenie związku wymaga podjęcia przez każdą z rad zainteresowanych gmin dwóch uchwał. Pierwszą będzie uchwała o przystąpieniu do związku podejmowana na zasadzie ogólnej, to jest zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady w głosowaniu jawnym (art. 14 ustawy). Kolejną czynnością będzie przyjęcie statutu związku bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady gminy. Należy przy tym wyraźnie zaznaczyć, że statut powinien być przyjęty w jednakowym brzmieniu przez wszystkie rady zainteresowanych gmin.

Statut związku powinien zawierać regulacje prawne, na podstawie których związek będzie funkcjonował, oraz określać niezbędne elementy wymienione w art. 67 ust. 2 pkt 1-9 ustawy. Zmiana statutu następuje w trybie przewidzianym dla jego ustanowienia. Poszerzenie składu związku o kolejne gminy wymagać zatem będzie podjęcia przez nową gminę członkowską uchwały o przystąpieniu do związku i o przyjęciu jego statutu oraz dokonania zmiany statutu polegającej na poszerzeniu składu związku. Oprócz gmin członkowskich uchwałę o zmianie statutu przyjąć musi również zgromadzenie związku. Każda z gmin członkowskich musi również wyrazić zgodę na przyjęcie nowego członka.

Następnie podejmowane są czynności w celu rejestracji związku w rejestrze prowadzonym przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej. Sposób prowadzenia rejestru oraz ogłaszania statutów związków określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2001 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru związków międzygminnych oraz ogłaszania statutów związków (Dz.U. Nr 121, poz. 1307).

Rady gmin zgłaszają utworzenie związku do ministra za pośrednictwem wojewody. Zainteresowane gminy przesyłają podjęte przez siebie uchwały o przystąpieniu do związku i o przyjęciu statutu wraz z wyciągami z sesji rad gmin. Wyciągi powinny wskazywać ustawowy skład rady, liczbę radnych biorących udział w głosowa-

niu oraz liczbę głosów, którymi podjęte zostały uchwały. Do tych dokumentów wojewoda dołącza informacje o zgodności z prawem uchwał rad gmin.

Następnie, po uzyskaniu informacji od ministra o zarejestrowaniu związku, wojewoda ogłasza statut związku w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym. Z dniem ogłoszenia statutu związek nabywa osobowość prawną.

3. Organy związku

Związek międzygminny posiada dwa działające kolegialnie organy.

a. Organem stanowiącym i kontrolnym związku jest zgromadzenie związku. W zakresie zadań przekazanych związkowi zgromadzenie wykonuje kompetencje rady gminy. Do zgromadzenia związku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące rady gminy.

Ustawa wyraźnie wskazuje, że w skład zgromadzenia wchodzi wójtowie gmin uczestniczących w związku. Jednakże na wniosek wójta rada gminy może powierzyć tę funkcję zastępcy wójta lub radnemu.

Zasadą jest, że każda gmina ma jeden głos w zgromadzeniu. Wolą gmin członkowskich można w statucie związku przyznać określonym gminom większą ilość głosów. Zainteresowana rada gminy wyznacza dodatkowych przedstawicieli do zgromadzenia.

Uchwały podejmowane są przez zgromadzenie bezwzględną większością głosów statutowej liczby członków zgromadzenia. Należy zatem zauważyć, że decydująca jest tu liczba członków zgromadzenia, a nie liczba gmin członkowskich.

Członek zgromadzenia ma prawo wniesienia pisemnego sprzeciwu do uchwały w ciągu 7 dni od dnia jej podjęcia. Wniesienie sprzeciwu wstrzymuje wykonanie uchwały i wymaga ponownego rozpatrzenia sprawy. Ponowny sprzeciw jest niedopuszczalny. Zasady te nie dotyczą związków, których obowiązek utworzenia został nałożony w drodze ustawy.

b. Organem wykonawczym związku jest zarząd powoływany i odwoływany przez zgromadzenie spośród jego członków. Statut związku może przewidywać powołanie członków zarządu spoza członków zgromadzenia w liczbie nieprzekraczającej 1/3 składu zarządu.

3) ZWIĄZKI POWIATÓW

Na tle ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.) istnieje możliwość utworzenia związku powiatów. Jest to instytucja w swej istocie zbliżona do związku międzygminnego. Regulacje dotyczące związków powiatów zawarte są w art. 65 do 72 ustawy.

Ustawa w art. 65 ust. 1 stanowi, że związek powiatów może być utworzony w celu wspólnego wykonywania zadań publicznych, w tym wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej. Brak analogicznego zapisu w ustawie o samorządzie gminnym, że związek międzygminny może być utworzony w celu wydawania decyzji administracyjnych, nie wyklucza jednak takiej możliwości.

Kolejną różnicą w regulacjach ustawowych jest wykluczenie obligatoryjnego powołania związku powiatów. Związek taki może być utworzony jedynie dobrowolnie.

Podobnie jak związek międzygminny, związek powiatu posiada dwa organy – zgromadzenie i zarząd. Różnice polegają po pierwsze na składzie zgromadzenia. W skład zgromadzenia wchodzi bowiem po dwóch reprezentantów każdego z powiatów. Ustawa, w przeciwieństwie do związków międzygminnych, nie przewiduje możliwości przyznania niektórym powiatom większej liczby głosów. Ponadto zasady reprezentacji powiatu w związku określa rada powiatu, a zatem brak jest określania, kto ma wejść w skład zgromadzania – decyzja w tej materii należy do rady powiatu. Po drugie sprzeciw od uchwały zgromadzenia wymaga dodatkowo uzasadnienia.

Należy jeszcze zaznaczyć, że zgodnie z art. 74 ustawy miasto na prawach powiatu może tworzyć związki i zawierać porozumienia komunalne również z gminami.

Porozumienie

1. Podstawa prawna porozumienia.

Zadania wykonywane przez gminę na podstawie porozumienia noszą nazwę „zadań powierzonych”, w odróżnieniu od zadań zleconych. Zarówno zadania powierzone, jak i zadania zlecone, są zadaniami z zakresu

administracji rządowej. Zadania powierzone wykonywane są na podstawie zawartego porozumienia, natomiast zadania zlecone – na podstawie ustawy. W związku z tym, o ile gmina ma obowiązek realizacji zadań zleconych, o tyle wykonywanie zadań powierzonych jest uzależnione od udzielenia zgody przez samą gminę.

W związku z zawarciem porozumienia następuje nie tylko przeniesienie zadań, ale również kompetencji służących wykonywaniu „przeniesionych” zadań. Organy gminy uzyskują nie tylko uprawnienia o charakterze organizacyjnym (faktycznym), ale przede wszystkim kompetencje administracyjne (np. prawo wydawania decyzji, postanowień, innych aktów administracyjnych). Porozumienie stanowi podstawę ustalającą właściwość rzeczową i miejscową do wykonywania zadań publicznych i wywiera skutki erga omnes (tak W. Kisiel: *Ustrój...*, s. 44). Należy jednak zaakcentować, że art. 8 ust. 2a u.s.g. stanowi wystarczającą podstawę do zawarcia porozumienia jedynie przez gminę, natomiast druga strona porozumienia (gmina, powiat lub województwo) powinna opierać swoją kompetencję do zawarcia porozumienia na odrębnej podstawie, przyznającej wprost organowi tej jednostki takie upoważnienie.

2. Zadania powierzone

Powierzenie zadań oznacza dobrowolne nałożenie przez jedną z gmin obowiązku wykonywania zadań innej lub innych gmin przez organy gminy „przejmującej”. Powierzenie może obejmować zadania własne gmin, jak i zlecone w drodze ustawy (tak Z. Pławewski, w: A. Szewc: *Ustawa...*, s. 403). Należy zaaprobować zgłoszony w doktrynie pogląd o braku możliwości przekazania w drodze porozumienia międzygminnego zadań zleconych gminie przekazującej w drodze innego porozumienia (L. Wengler: *Uwagi...*, s. 34). Zawarcie porozumienia nie skutkuje wyzbyciem się danej kategorii zadań przez gminę przekazującą je. Nadal ta właśnie gmina będzie odpowiedzialna za realizację zadań przekazanych innej gminie. Ustawa o samorządzie gminnym nie rozstrzyga wprost, czy gmina przejmująca zadania publiczne wykonuje je we własnym imieniu, czy też w imieniu innych gmin. Wydaje się, że gmina, której przekazano takie zadania, wykonuje je we własnym imieniu. Wobec podmiotów trzecich, to gmina przejmująca występuje jako organ administracji samorządowej. Podstawę prawną podejmowanych czynności powinno stanowić odpowiednie postanowienie porozumienia międzygminnego, mocą którego nastąpiło przekazanie zadań. Wsparcia tej tezy należy szukać w treści art. 2 ust. 1 u.s.g., zgodnie z którym gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Ponieważ od tej zasady nie ma wyjątku w stosunku do porozumień międzygminnych, w związku z tym gmina przejmująca powinna wystąpić we własnym imieniu, realizując zadania przekazane jej do wykonania.

3. Charakter prawny porozumienia.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 5 grudnia 1995 r. (SA/Rz 1109/05, ST 1995, nr 12, s. 116) wypowiedział się w sprawie charakteru prawnego porozumienia, podnosząc, iż: „Porozumienie (...) ma cechy czynności dwustronnej, objętej zakresem działania administracji publicznej. Strony porozumienia są równorzędnymi i niezależnymi podmiotami, nie powiązanymi więzami organizacyjnymi. (...) Treść porozumienia ma charakter ustrojowy (organizacyjny)”. Należy zgodzić się z poglądem Sądu, iż porozumienie jest czynnością dwustronną i dobrowolną. Ma ono niewątpliwie charakter ustrojowy, ponieważ przenosi kompetencje rzeczowe na rzecz organów gminy. Porozumienie, o którym stanowi art. 8 ust. 2a oraz art. 74 ust. 1 u.s.g., nie jest umową prawa cywilnego (odmiennie S. Biernat: *Prywatyzacja...*, s. 120), a w szczególności nie jest umową zbliżoną do umowy o świadczenie usług (za takim poglądem wypowiedział się Sąd Polubowny w Katowicach w wyroku z dnia 5 września 1995 r. (ST 1995, nr 12, s. 3–70) ani umową zlecenia. Porozumienie to bowiem nie rodzi praw i obowiązków o charakterze cywilnym. Istotą komentowanego porozumienia jest przekazanie kompetencji (właściwości) do wykonywania (realizowania) zadań publicznych, które mocą ustaw są zastrzeżone dla właściwości konkretnej jednostki samorządu terytorialnego. Tak jak nie można konstruować ustawowej właściwości organu administracji jako swoistej umowy zlecenia (czy umowy o świadczenie usług), tak samo porozumienia nie można uznać za umowę zlecenia. Okoliczność, iż - podobnie jak w przypadku stosunku cywilnoprawnego – organ gminy wykonuje powierzone mu zadanie w imieniu organu przekazującego, nie oznacza, iż jest to stosunek cywilnoprawny. Można najwyżej mówić o podobieństwie przekazania zadań publicznych i zawarcia umowy zlecenia, mając na względzie skutki działania, ale nie w zakresie konstrukcji jurystycznej (podobnie M. Kulesza: *Opinia...*, s. 129). Porozumienie nie jest również umową administracyjnoprawną, rozumianą jako czynność dwustronna, nakładająca na stronę obowiązki i prawa o charakterze administracyjnym, przy czym brak zawarcia takiej umowy upoważniałby organ administracyjny do jednostronnego rozstrzygania o prawach i obowiązkach, będących przedmiotem umowy administracyjnej. Porozumienie jest przede wszystkim aktem

prawa miejscowego. Jego treść zawiera normy prawne powszechnie obowiązujące, wywołujące daleko idące skutki. Porozumienie modyfikuje treść ustaw, przekazując kompetencje do wykonywania konkretnych zadań na rzecz tych organów, którym ustawy wprost nie dają takich uprawnień. Porozumienie podlega opublikowaniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 13 pkt 6 ust. ogł.). Jednostki redakcyjne porozumienia umieszczane są w aktach administracyjnych wydawanych przez te organy administracji, którym przekazano zadania do wykonania. Okoliczność, że porozumienie zawierane jest przez dwa organy administracji, stanowi jedynie o odmiennej procedurze podejmowania decyzji dotyczącej tego aktu (odmiennej od tradycyjnego jednostronnego wydawania aktu prawa miejscowego) i nie może negować samej istoty tego aktu, jaką jest upoważnienie innego organu do wykonywania zadań publicznych. Analizując porozumienie od strony sposobu jego zawarcia, należy opowiedzieć się za zakwalifikowaniem go do kategorii umów publicznoprawnych. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 27 września 1994 r. (SA/Ld 1906/94, ONSA 1995, nr 4, poz. 161) wyraźnie opowiedział się za publicznoprawnym charakterem porozumienia uregulowanego akcentując niedopuszczalność przekazywania zadań publicznych (administracyjnych) w drodze umów prawa cywilnego.

4. Elementy formalne.

Do skutecznego zawarcia porozumienia, niezbędne jest złożenie oświadczenia woli przez wójta gminy oraz organ wykonawczy jednostki będącej drugą stroną porozumienia. Wójt może zawrzeć porozumienie tylko wówczas, gdy uprzednią zgodę na nie wyraziła rada gminy w drodze uchwały (art. 18 ust. 2 pkt 11 u.s.g.). Warunkiem skuteczności porozumienia jest także wyrażenie zgody przez organ stanowiący drugiej jednostki samorządu terytorialnego. Przepisy szczególne niekiedy na pozór odmiennie regulują kwestię trybu zawarcia porozumienia, pomijając konieczność wyrażenia zgody na jego zawarcie. Tytułem przykładu warto wskazać na art. 19 ust. 4 ustawy o drogach publicznych lub na art. 20a ust. 2 ustawy o bibliotekach, mówiące o przekazaniu zadań w drodze porozumienia zawartego przez właściwy organ wykonawczy. Owe przepisy należy jednak interpretować subsydiarnie w stosunku do ustaw ustrojowych, przyjmując, iż wskazują one jedynie na organ właściwy do zawarcia porozumienia i nie wyłączają tym samym stosowania art. 18 ust. 2 pkt 11 u.s.g. Takie stanowisko zajął Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 6 grudnia 2002 r. (II SA/Wr 2127/02), rozstrzygając podobny spór pomiędzy organem nadzoru a organem jednostki samorządu terytorialnego, konstatując, że: „przyjęcie przez gminę zadań z zakresu właściwości powiatu leży w sferze wyłącznej kompetencji rady gminy, o czym rozstrzyga art. 18 ust. 2 pkt 11 w zw. z art. 8 ust. 2a ustawy o samorządzie gminnym. Przepis art. 20 a ust. 2 ustawy o bibliotekach stwierdzający, iż biblioteka publiczna, której organizatorem jest gmina działająca w mieście będącym siedzibą samorządu powiatowego, może wykonywać zadania, o których mowa w ust. 1, na podstawie porozumienia zarządu powiatu z zarządem gminy, nie wyłącza stosowania art. 18 ust. 2 pkt 11) ustawy o samorządzie gminnym przy zawieraniu tego typu porozumień. Przepis ten ustala jedynie, jakie organy są właściwe do zawarcia porozumienia, natomiast nie przyznaje organowi wykonawczemu gminy kompetencji do decydowania o przyjęciu określonych zadań.”

4. Rozstrzyganie sporów.

Porozumienie będące aktem prawa miejscowego podlega – co do zasady – kognicji sądu administracyjnego. Jednakże z norm prawnych zawartych w porozumieniu mogą rodzić się również spory o charakterze majątkowym. Wówczas spory te będą rozstrzygane przez sądy powszechne. Przy czym sama okoliczność, iż porozumienie zawierane jest przez dwie strony, nie stanowi dostatecznej przesłanki w zakresie ustalenia organu właściwego do rozstrzygania sporów związanych z wykonaniem go w sposób nienależyty. Gdyby porozumienie uznać za czynność prawa cywilnego – właściwy byłby sąd cywilny, jeżeli za czynność (akt) administracyjną – sąd administracyjny. Akcentowana w doktrynie dwoistość porozumienia jako czynności prawa administracyjnego w zakresie przekazania zadań i kompetencji administracyjnych, natomiast czynności prawa cywilnego w zakresie przekazania środków finansowych (Z. Niewiadomski: Ustawa..., s. 13) stanowi pewien skrót myślowy. Porozumienie jest aktem prawa miejscowego i właściwość organów do rozstrzygania sporów wynikających z tego aktu należy poszukiwać według tych samych reguł, co ustalanie organów właściwych do rozstrzygania sporów wynikających z innych norm prawnych powszechnie obowiązujących. W związku z tym spory wynikające z norm prawa administracyjnego (np. spory kompetencyjne) będą rozstrzygane w drodze postępowania administracyjnego, natomiast spory o charakterze majątkowych – przed sądem powszechnym.

Istnieją również takie regulacje, które ograniczają swobodę zawierania porozumień, wskazując wprost na obowiązek wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia przez starostę. Jednakże nawet w takim przypadku po

stronie gminy powinna być zachowana swoboda wyrażenia woli zawarcia porozumienia. W przeciwnym przypadku trudno byłoby mówić o porozumieniu; np. stosownie do art. 6a ust. 4 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – prawo geodezyjne i kartograficzne (jedn. tekst: Dz. U. z 2000 r. Nr 100, poz. 1086), na wniosek wójta, starosta ma obowiązek przekazać w drodze porozumienia sprawy należące do jego zadań i kompetencji uregulowane tą ustawą. Jest to przy tym przekazanie zadań z zakresu administracji rządowej zleconych staroście do wykonywania w drodze ustawy. Żądanie wójta tylko wówczas będzie skuteczne, jeżeli dana gmina spełni warunki umożliwiające prawidłowe wykonywanie powierzonych jej zadań.

MICHAŁ PUNDA

– prezes Zarządu Międzygminnego Związku Celowego w Kłodzku

Gospodarka wodno-ściekowa Zlewni Nysy Kłodzkiej i gospodarka odpadami komunalnymi

I. Wiadomości wstępne, historia, organy, cele i zadania Międzygminnego Związku Celowego w Kłodzku:

1. Historia MZC w Kłodzku.

W dniu 16.07.2001 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego ukazało się obwieszczenie o utworzeniu Międzygminnego Związku Celowego Powołanego dla Stworzenia Wspólnego Systemu Gospodarki Odpadami w Powiecie Kłodzkim wraz z jego statutem.

W jego skład weszło pięć gmin tj.:

- ❖ Duszniki Zdrój,
- ❖ Kudowa Zdrój,
- ❖ Łądek Zdrój,
- ❖ Polanica Zdrój,
- ❖ Szczytna.

Statut Związku określał cel działania: stworzenie wspólnego systemu gospodarki odpadami. W tym zakresie gminy delegowały na władze statutowe Związku swoje prawa i obowiązki. Tym samym Związek przejął kompetencje gmin związane z opracowaniem i przygotowaniem całości regionalnego przedsięwzięcia.

W dniu 09.02.2004 r. przystąpiło do Związku pięć kolejnych gmin tj.:

- ❖ Bystrzyca Kłodzka,
- ❖ Lewin Kłodzki,
- ❖ Kłodzko (gmina wiejska),
- ❖ Kłodzko (gmina miejska),
- ❖ Radków.

Następnie w okresie od 26.01.2004 r. do 22.03.2005 r. kolejne gminy podjęły uchwały o przystąpieniu do Związku. W dniu 27.07.2005 r. przystąpiły do Związku cztery kolejne gminy tj.:

- ❖ Nowa Ruda (gmina wiejska),
- ❖ Nowa Ruda (gmina miejska),
- ❖ Stronie Śląskie,
- ❖ Międzyzlesie,

co spowodowało rozszerzenie jego działania na cały Powiat Kłodzki. Zmianie uległ także statut, gdzie między innymi skrócono nazwę do: Międzygminny Związek Celowy w Kłodzku oraz rozszerzony został zakres działalności o pozostałe komponenty ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodno – ściekowej.

W 2005 r. prowadzono rozmowy z przedstawicielami gmin Powiatu Ząbkowickiego a swoją chęć do przystąpienia do Związku wyraziły cztery gminy tj.:

- ❖ Bardo,
- ❖ Kamieniec Ząbkowicki,
- ❖ Ząbkowice Śląskie,
- ❖ Złoty Stok.

W chwili obecnej ww. gminy z Powiatu Ząbkowickiego, są zarejestrowane w MSWiA. Trwa oczekiwanie na opublikowanie zmian w statucie Związku w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego (zakłada się, że nastąpi to do w miesiącu marcu 2006 r).

1.1 Skróć historii Międzygminnego Związku Celowego w Kłodzku:

❖ LIPIEC 2001 r. – założenie MZC w skład, którego weszło 5 gmin (Duszniki Zdrój, Kudowa Zdrój, Łądek Zdrój, Polanica Zdrój, Szczytna).

❖ LUTY 2004 r. - dołączenie do MZC 5 kolejnych gmin (Bystrzyca Kłodzka, Lewin Kłodzki, Kłodzko - gmina wiejska, Kłodzko - gmina miejska, Radków).

❖ LIPIEC 2005 r. - dołączenie do MZC 4 kolejnych gmin (Nowa Ruda - gmina wiejska, Nowa Ruda - gmina miejska, Stronie Śląskie, Międzyzlesie) - na ten dzień do MZC w Kłodzku należy 14 gmin (cały powiat kłodzki)

❖ 4 kolejne gminy kandydujące z powiatu ząbkowickiego (Bardo, Kamieniec Ząbkowicki, Ząbkowice Śląskie, Żłoty Stok), są w trakcie rejestracji w MSWiA. Zakłada się ich wstąpienie od 1 KWIETNIA 2006 r.

2. Organy Związku

2.1 Organami Związku są:

❖ ZGROMADZENIE ZWIĄZKU - organ kontrolny i stanowiący.

W skład Zgromadzenia Związku wchodzi:

– Burmistrzowie/Wójtowie Gmin będących członkami Związku. Na wniosek Burmistrza/Wójta Rada Gminy może powierzyć reprezentowanie Gminy w Zgromadzeniu zastępcy Burmistrza/Wójta.

– Poza ww. osobami w skład Zgromadzenia dodatkowo wchodzi przedstawiciele gmin w ilości jednej osoby z każdej Gminy, a z gmin powyżej dwadzieścia tysięcy mieszkańców po dwie osoby wyznaczone przez radę danej gminy. Ponadto w skład Zgromadzenia wchodzi jedna osoba z gminy w której zlokalizowany będzie ZUOK (Gmina Radków).

❖ ZARZĄD ZWIĄZKU - organ wykonawczy.

W skład Zarządu Związku wchodzi:

- Przewodniczący Zarządu
- Zastępca Przewodniczącego Zarządu
- Czterech członków Zarządu

Poniżej przedstawiona została struktura Międzygminnego Związku Celowego w Kłodzku:

3. Podstawowe cele i zadania Międzygminnego Związku Celowego w Kłodzku.

Związek został stworzony w celu rozwiązywania problemów związanych z ochroną środowiska.

3.1 Zadaniemi MZC w Kłodzku jest:

❖ Ustalenia lokalizacji i realizacja wspólnych inwestycji w celu uporządkowania i racjonalnego gospodarowania odpadami na terenie gmin członków Związku.

❖ Pozyskiwanie środków inwestycyjnych na rzecz realizacji inwestycji proekologicznych.

❖ Reprezentowanie wspólnych interesów Gmin, szczególnie w zakresie realizacji zadań związanych z ekologią.

❖ Prowadzenie działalności dotyczącej rozwiązywania problemów gospodarki wodno-ściekowej na rzecz gmin członków Związku, oraz innych problemów ekologicznych.

Związek realizuje swoje cele i zadania poprzez:

❖ Współpracę z organizacjami państwowymi, samorządowymi, społecznymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi w kraju i za granicą, mogącymi udzielić pomocy w zakresie wykonywania zadań statutowych Związku.

❖ Podejmowanie działalności gospodarczej poprzez tworzenie i przystępowanie do innych jednostek organizacyjnych oraz zawieranie umów z innymi podmiotami.

3.2 Projekty Międzygminnego Związku Celowego w Kłodzku.

Międzygminny Związek Celowy w Kłodzku w chwili obecnej realizuje dwa projekty, które powinny być współfinansowane ze środków Funduszu Spójności tj.:

❖ Projekt nr 1 – „Wspólny system gospodarki odpadami dla Międzygminnego Związku Celowego z siedzibą w Kłodzku”.

Szacowana wartość inwestycyjna projektu to ok. 148 mln zł. Zadanie to zajmuje pozycję nr „1” na liście projektów przygotowanych do wnioskowania o dofinansowanie z Funduszu Spójności w latach 2007 – 2013, które zostaną poddane rekomendacji Komitetu Sterującego.

❖ Projekt nr 2 – „Uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej Ziemi Kłodzkiej”.

Szacowana wartość inwestycyjna projektu to ok. 400 mln zł. Zadanie to znajduje się na liście projektów przygotowanych do wnioskowania o dofinansowanie z Funduszu Spójności w latach 2007 - 2013, które zostaną poddane rekomendacji Komitetu Sterującego.

4. Informacje o Funduszu Spójności.

Fundusz Spójności, zwany również Funduszem Kohezji wraz z funduszami strukturalnymi zaliczany jest do instrumentów polityki strukturalnej Unii Europejskiej.

Celem Funduszu Spójności jest wspieranie inwestycji infrastrukturalnych z zakresu transportu oraz ochrony środowiska. Komisja Europejska przestrzega zasady, aby w każdym kraju członkowskim, który kwalifikuje się do wsparcia, podział środków pomiędzy sektory był równy.

4.1 Zasady funkcjonowania Funduszu Spójności.

W ramach jednego projektu nie można złożyć jednocześnie wniosku o dofinansowanie z Funduszu Spójności oraz funduszy strukturalnych.

4.2 Wysokość dofinansowania.

O wysokości dofinansowania każdej inwestycji decyduje ostatecznie Komisja Europejska na podstawie analiz finansowych i ekonomicznych.

Zasady dofinansowania:

- ❖ W ramach Funduszu Spójności o dofinansowanie mogą się ubiegać projekty, których wartość przekracza 10 mln euro.
- ❖ Udział środków pochodzących z Funduszu Spójności w finansowaniu projektów może stanowić maksymalnie 85 % kosztów kwalifikowanych inwestycji (dotyczy samorządów).

4.3 Przepływ wniosku wstępnego oraz wniosku o dofinansowanie z Funduszu Spójności.

Projekty zgłoszone do Funduszu Spójności są weryfikowane na poziomie krajowym oraz w Komisji Europejskiej.

Formularzami wniosków wstępnych dysponują wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Wniosek należy złożyć do właściwego wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Wnioski wstępne są oceniane przez WFOŚiGW, a następnie przekazywane do NFOŚiGW. Powołany przez Ministra Środowiska Komitet Sterujący rekomenduje projekty do przygotowania wniosku o dofinansowanie z Funduszu Spójności.

Przygotowane wnioski o dofinansowanie z Funduszu Spójności zawierające niezbędne dokumenty (m.in. studium wykonalności, oceny oddziaływania inwestycji na środowisko itp.) wysyłane są za pośrednictwem Ministerstwa Gospodarki do Komisji Europejskiej.

Ostateczna decyzja o przyznaniu dofinansowania z Funduszu Spójności dla projektu podejmowana jest przez Komisję Europejską.

Schemat 1. przedstawia przepływ wniosku wstępnego i wniosku o dofinansowanie z Funduszu Spójności.

II. Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej Ziemi Kłodzkiej

1. Dane ogólne na temat przedsięwzięcia.

1.1 Tło przedsięwzięcia.

W związku z koniecznością realizacji zobowiązań Traktatu o Przystąpieniu oraz Strategii wykorzystania Funduszu Spójności, a w szczególności inwestycji wskazanych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych zostało zidentyfikowane przedsięwzięcie pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej Ziemi Kłodzkiej”.

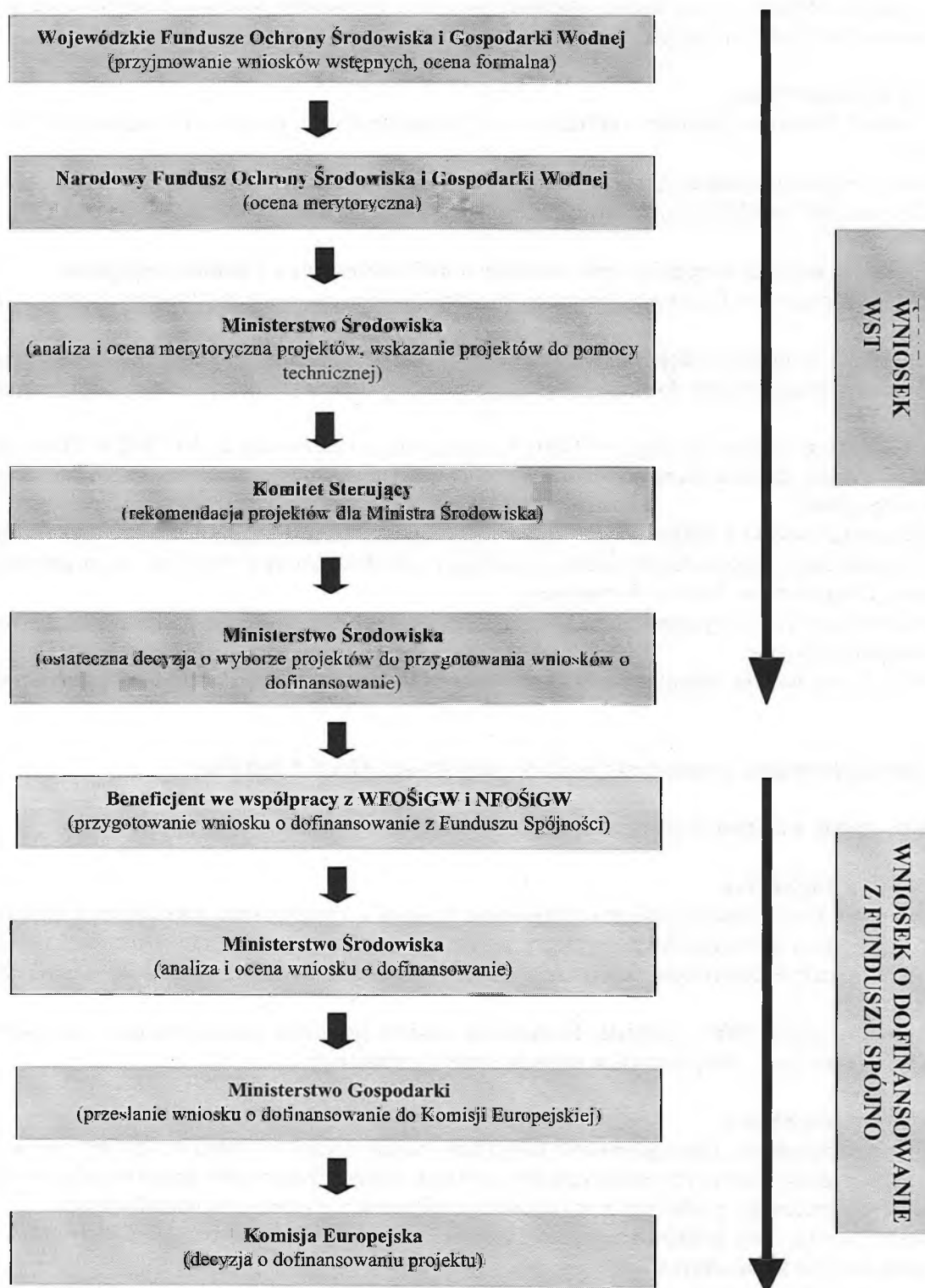
W dniu 13 stycznia 2005 r. Minister Środowiska wskazał powyższe przedsięwzięcie, jako potencjalne zadanie do przygotowania dokumentacji w ramach pomocy technicznej.

1.2 Cel przedsięwzięcia.

Celem przedsięwzięcia „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej Ziemi Kłodzkiej” jest wyposażenie mieszkańców gmin tworzących Międzygminny Związek Celowy, podmiotów gospodarczych i użytkowników obiektów użyteczności publicznej oraz turystów w infrastrukturę techniczną umożliwiającą:

- odbiór i oczyszczenie ścieków komunalnych zgodnie z wymogami Dyrektywy 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego,
- spełnienie przez aglomeracje zlokalizowane na terenie MZC o wielkości powyżej 2000 RLM wymogów Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK).
- zaopatrywanie w wodę o odpowiedniej jakości z sieci wodociągowej,
- zachowanie bioróżnorodności przyrodniczej terenu o najwyższym statusie ochrony przyrody, w tym m.in. objętego ochroną w ramach obszarów: obszary ochrony siedliskowej NATURA 2000, rezerwatów przyrody (Torfowisko pod Zieleńcem, Wielkie Torfowisko Batorowskie, Błędne Skały, Szczeliniec Wielki), Parku

Schemat 1

Narodowego Gór Stołowych wraz z otuliną, Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną, Parku Krajobrazowego Gór Sowich,

– ochronę obszarów najwyższej ochrony ONO dla Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP): nr 339 Śnieżnik– Góry Bialskie, nr 340 Dolina kopalna rzeki Nysa Kłodzka, nr 341 Niecka wewnątrzsudecka, obszarów wysokiej ochrony OWO dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP): nr 338 Subzbiornik Paczków– Niemodlin oraz strefy ONO dla współwystępowania wód słodkich i mineralnych w strefie przypowierzchniowej masywu sudeckiego,

– ochronę obszarów uzdrowiskowych: Długopole Zdrój, Łądek Zdrój, Polanica Zdrój, Kudowa Zdrój, Duszniki Zdrój wraz z obszarami i terenami ochrony górniczej wód leczniczych.

1.3 Lokalizacja przedsięwzięcia.

L.p.	Aglomeracja	Gminy
1.	Ząbkowice Śląskie	Ząbkowice Śląskie
2.	Stronie Śląskie	Stronie Śląskie
3.	Łądek Zdrój	Łądek Zdrój
4.	Kudowa Zdrój	Kudowa Zdrój
5.	Kłodzko	Kłodzko
6.	Ołdrzychowice Kłodzkie	Kłodzko- gmina wiejska
7.	Bystrzyca Kłodzka	Bystrzyca Kłodzka
8.	Kamieniec Ząbkowicki	Kamieniec Ząbkowicki
9.	Nowa Ruda	Radków, Nowa Ruda- gmina wiejska, gmina miejska
10.	Międzylesie	Międzylesie
11.	Polanica Zdrój	Polanica Zdrój, Szczytna, Duszniki Zdrój
12.	Bardo	Bardo

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie 16 gmin ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych, jako następujące aglomeracje:

Obszar przedsięwzięcia ma duże znaczenie przyrodnicze. Na obszarze gmin Międzygminnego Związku Celowego znajdują się:

- Park Narodowy Gór Stołowych,
- Śnieżnicki Park Krajobrazowy,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Gór Bardzkich i Gór Sowich,
- Rezerваты przyrody: Torfowisko pod Zieleńcem, Wodospad Wilczki, Wielkie Torfowisko Batorowskie, Błędne Skały, Szczeliniec Wielki,
- obszary ochrony siedliskowej Natura 2000 PLH02004 (Góry Stołowe), PLH020010 (Piekielna Dolina koło Polanicy), PLH020014 (Torfowisko Pod Zieleńcem), PLH020008 (Kościół w Konradowie), PLH020007 (Kopalnia w Złotym Stoku, PLH020012 (Skałki Stołeckie),
- Obszary najwyższej ochrony ONO dla Głównych Zbiorników Wód Podziemnych
- Uzdrowiska: Długopole Zdrój, Łądek Zdrój, Polanica Zdrój, Kudowa Zdrój, Duszniki Zdrój.

Ponadto na terenie objętym porządkowaniem gospodarki wodno-ściekowej występują źródła wód mineralnych. Stanowią one 25% zasobów krajowych wód mineralnych. Są to wody mineralne lub słabo zmineralizowane wykorzystywane do kąpieli lub kuracji pitnych.

2. Opis stanu aktualnego w gospodarce wodno-ściekowej.

2.1 Gospodarka wodna.

Liczba mieszkańców w gminach MZC wynosi ok. 215 tysięcy. System zaopatrzenia w wodę na terenach gmin zaopatruje ok. 160 tysięcy mieszkańców.

Łączna produkcja wody wynosi ok. 6 603 715 m³/rok. Jakość wody do picia dostarczana odbiorcom w większości przypadków spełnia wymagania obowiązującego prawa. Ze względu na stan techniczny sieci coraz częściej powstają problemy z zapewnieniem w wielu rejonach jej odpowiedniej stabilności.

Sieć wodociągowa wykonana jest z następujących materiałów: żeliwo, stal, azbestocement, PCV, PEHD.

Długość sieci wodociągowej wynosi 1087 km.

Poniższa tabela przedstawia % zwodociągowania oraz długość sieci wodociągowej w poszczególnych gminach MZC.

GMINA	% ZWODOCIAGOWANIA	DŁUGOŚĆ SIECI [km]
1	2	3
Gmina miejsko-wiejska Bardo	87,1	87,1
Gmina miejsko-wiejska Szczytna	59,6	66
Gmina miejsko-wiejska Bystrzyca Kłodzka	75	106,8
Gmina miejsko-wiejska Stronie Śląskie	87	29
Gmina miejsko-wiejska Łądek Zdrój	73,9	30
Gmina miejska Nowa Ruda	b.d	59,1
Gmina miejsko-wiejska Radków	99,2	61,1
Gmina miejsko-wiejska Ząbkowice Śląskie	98,2	79,5
Gmina wiejska Kłodzko	49,8	86,7
Gmina wiejska Nowa Ruda	97,8	131,2
Gmina miejska Kłodzko	100	110,8
Gmina miejska Kudowa Zdrój	95,8	48,4
Gmina wiejska Kamieniec Ząbkowicki	82,8	58,5
Gmina miejska Polanica Zdrój	98	76,3
Gmina miejsko-wiejska Międzyzlesie	63,7	34,5
Gmina miejska Duszniki Zdrój	99,1	22,1

2.3 Gospodarka ściekowa.

Na terenie objętym przedsięwzięciem znajduje się obecnie 15 komunalnych oczyszczalni ścieków. Oczyszczalnie spełniają wymogi norm polskich i europejskich.

Poniższa tabela przedstawia informacje na temat istniejących oczyszczalni ścieków w poszczególnych gminach MZC.

Lp.	Gmina	Lokalizacja istniejącej oczyszczalni	Typ oczyszczalni	Planowana wydajność oczyszczalni (m ³ /d)	Aktualne dociążenie oczyszczalni (m ³ /d)	Odbiornik ścieków
1.	Gmina wiejska Bardo	Bardo	Mech/Biol	600	281	Nysa Kłodzka
2.	Gmina miejsko-wiejska Bystrzyca Kłodzka	Bystrzyca Kłodzka	Mech/Biol	4 038	1 520	Nysa Kłodzka
3.	Gmina wiejska Kamieniec Ząbkowicki	Kamieniec Ząbkowicki	Mech/Biol	150	130	Budzówka
4.	Gmina wiejska Kłodzko	Ołdrzychowice	Mech/Biol	800	264	Biała Łąd.
		Wojbórz	Mech/Biol	150	65	Potok Jaśnica
		Krosnowice	Mech/Biol	650	200	Biała Łąd.
5.	Gmina miejska Kłodzko	Kłodzko	Mech/Biol	12 500	6 370	Nysa Kłodzka
6.	Gmina miejska Kudowa Zdrój	Kudowa Zdrój	Mech/Biol	10 000	6 500	Klikawa
7.	Gmina miejsko-wiejska Łądek Zdrój	Łądek Zdrój	Mech/Biol	8 000	3 216	Nysa Kłodzka
8.	Gmina miejsko-wiejska Międzyzlesie	Międzyzlesie	Mech/Biol	800	200	Nysa Kłodzka
9.	Gmina wiejska Nowa Ruda	Ścinawka Dolna	Mech/Biol	9 000	6 300	Ścinawka
10.	Gmina miejska Polanica Zdrój	Szalejów Górny	Mech/Biol	13 000	9 500	Bystrzyca Dusznicka
11.	Gmina miejsko-wiejska Stronie Śląskie	Stronie Śląskie	Mech/Biol	6 000	4 200	Biała Łąd.
12.	Gmina miejsko-wiejska Ząbkowice Śląskie	Ząbkowice Śląskie	Mech/Biol	9 500	3 325	Budzówka
		Bobolice	Mech/Biol	80	60	Budzówka

Do sieci kanalizacyjnej podłączonych jest ok. 130 tysięcy osób. Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 578 km. Sieć kanalizacyjna wykonana jest z następujących materiałów: kamionka, beton, żeliwo, PCV, PEHD

Poniższa tabela przedstawia % skanalizowania oraz długość sieci kanalizacyjnej w poszczególnych gminach MZC.

GMINA	PROD. ŚCIEKÓW (m ³ /rok)	% SKANALIZOWANIA	DŁUGOŚĆ SIECI [km]
1	2	3	4
Gmina miejsko-wiejska Bardo	102 601	50	21,4
Gmina miejsko-wiejska Szczytna	96 000	43	20,5
Gmina miejsko-wiejska Bystrzyca Kłodzka	551 832	46	15
Gmina miejsko- wiejska Stronie Śląskie	506 000	89	30
Gmina miejsko-wiejska Łądek Zdrój	417 243	68	40,7
Gmina miejska Nowa Ruda	739 000	72	41,6
Gmina miejsko-wiejska Radków	43 400	40	41,2
Gmina miejsko-wiejska Ząbkowice Śląskie	706 320	75	49,8
Gmina wiejska Kłodzko	98 180	43	44,4
Gmina wiejska Nowa Ruda	7 000	6	10,3
Gmina miejska Kłodzko	1 594 000	96	54,7
Gmina miejska Kudowa Zdrój	511 495	92	49,8
Gmina wiejska Kamieniec Ząbkowicki	53 450	19	13,3
Gmina miejska Polanica Zdrój	368 800	95	93,6
Gmina miejsko-wiejska Międzyzlesie	114 500	10	4,1
Gmina miejska Duszniki Zdrój	307 251	99	47,7

3. Wstępny zakres przedsięwzięcia.

Na podstawie Karty Potencjalnego Przedsięwzięcia pn.: „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej Ziemi Kłodzkiej” zdefiniowano następujący zakres przedsięwzięcia:

Lp	Nazwa aglomeracji/obszar	Wyszczególnienie działań
Gospodarka ściekowa		
1.	Aglomeracja Ząbkowice Śląskie	– Budowa sieci kanalizacyjnej - 50 km – Modernizacja sieci kanalizacyjnej - 3 km – Budowa 19 przepompowni ścieków
2.	Aglomeracja Stronie Śląskie	– Budowa sieci kanalizacyjnej - 38 km – Modernizacja sieci kanalizacyjnej - 1km – Modernizacja 1 oczyszczalni ścieków.
3.	Aglomeracja Łądek Zdrój	– Budowa sieci kanalizacyjnej - 45 km – Modernizacja sieci kanalizacyjnej - 15km – Modernizacja 1 oczyszczalni ścieków o przepustowości $Q_{d\max}$ 5600 m ³ /d.
4.	Aglomeracja Kudowa Zdrój	– Budowa sieci kanalizacyjnej - 22 km – Modernizacja sieci kanalizacyjnej - 13 km
5.	Aglomeracja Kłodzko	– Budowa sieci kanalizacyjnej - 1,5 km – Modernizacja sieci kanalizacyjnej- 4 km – Rozbudowa gospodarki osadowej na oczysz. ścieków
6.	Aglomeracja Ołdrzychowice Kłodzkie	– Budowa sieci kanalizacyjnej - 25 km
7.	Aglomeracja Bystrzyca Kłodzka	– Budowa sieci kanalizacyjnej - 186 km – Modernizacja sieci kanalizacyjnej - 17 km – Budowa 14 przepompowni ścieków.

8.	Aglomeracja Kamieniec Ząbkowicki	– Budowa sieci kanalizacyjnej - 22 km – Budowa 25 przepompowni ścieków.
9.	Aglomeracja Nowa Ruda	– Budowa sieci kanalizacyjnej - 117 km – Modernizacja sieci kanalizacyjnej - 5 km – Budowa 9 przepompowni ścieków.
10.	Aglomeracja Międzyzlesie	– Budowa sieci kanalizacyjnej - 5 km – Budowa 1 przepompowni ścieków.
11.	Aglomeracja Polanica Zdrój	– Budowa sieci kanalizacyjnej - 48 km – Budowa 1 oczyszczalni ścieków – Modernizacja 1 oczyszczalni ścieków – Budowa 4 przepompowni ścieków
12.	Aglomeracja Bardo	– Budowa sieci kanalizacyjnej - 27,5 km – Budowa 17 przepompowni ścieków.
Gospodarka wodna		
1.	Bardo	– Budowa sieci wodociągowej - 14 km – Budowa 1 pompowni przesyłowej
2.	Bystrzyca Kłodzka	– Budowa sieci wodociągowej - 103 km – Modernizacja sieci wodociągowej - 8 km – Budowa 2 pompowni przesyłowych.
3.	Duszniki Zdrój	– Budowa sieci wodociągowej - 4,5 km – Modernizacja sieci wodociągowej - 2 km – Budowa 2 pompowni przesyłowych – Budowa 2 ujęć wody.
4.	Kamieniec Ząbkowicki	– Budowa sieci wodociągowej - 29 km – Budowa 2 pompowni przesyłowych
5.	Kłodzko - gmina wiejska	– Budowa sieci wodociągowej - 47 km
6.	Kłodzko	– Budowa sieci wodociągowej - 3 km – Budowa 2 zbiorników wodnych.
7.	Kudowa Zdrój	– Budowa sieci wodociągowej - 13 km – Modernizacja sieci wodociągowej - 0,5 km – Budowa 2 SUW – Modernizacja 1 SUW.
8.	Lądek Zdrój - gmina wiejska	– Budowa sieci wodociągowej - 43 km – Modernizacja sieci wodociągowej - 10 km – Rozbudowa i modernizacja 4 ujęć wody – automatyczne chlorowanie wody surowej. – Budowa 4 pompowni przesyłowych.
9.	Międzyzlesie	– Budowa sieci wodociągowej - 6 km
10.	Nowa Ruda- gmina wiejska	– Budowa sieci wodociągowej - 4 km – Budowa 1 SUW – Budowa 1 pompowni przesyłowych.
11.	Nowa Ruda- gmina miejska	-----
12.	Polanica Zdrój	– Modernizacja sieci wodociągowej - 6,5 km – Budowa 9 stacji redukcji ciśnienia.
13.	Radków	– Budowa sieci wodociągowej - 9 km – Budowa 2 SUW – Budowa 1 ujęcia wody.
14.	Stronie Śląskie	– Budowa sieci wodociągowej - 17 km – Budowa 2 ujęć wody.
15.	Szczytna	– Budowa sieci wodociągowej - 26 km – Budowa 2 SUW o wydajnościach: 30 m³/h, 15 m³/h – Budowa 3 pompowni przesyłowych.
16.	Ząbkowice Śląskie	– Budowa sieci wodociągowej - 1,5 km – Budowa 1 pompowni przesyłowej.

W dniu 30 listopada 2005 r. zostało podpisane porozumienie z NFOŚiGW odnośnie przyznania pomocy technicznej do opracowania Wstępnego Studium Wykonalności Projektu.

W chwili obecnej gromadzone są szczegółowe materiały z poszczególnych gmin MZC dotyczące gospodarki wodno-ściekowej.

Zakładany zakres zadań do wykonania we wszystkich gminach Związku tj. między innymi wybudowanie ok. 900 km sieci (wodociągowej i kanalizacyjnej) oraz rozwiązanie problemu gospodarki ściekowej w ok. 4000 gospodarstwach rolnych, dla których istnieje potrzeba wybudowania kilkudziesięciu małych zbiorczych oczyszczalni ścieków.

Przewidywany koszt całej inwestycji wynosi ok. 400 mln złotych.

III. Wspólny system gospodarki odpadami dla Międzygminnego Związku Celowego z siedzibą w Kłodzku.

1. Dane ogólne na temat przedsięwzięcia.

1.1 Cele przedsięwzięcia:

Podstawowym celem przedsięwzięcia jest poprawa stanu środowiska na terenie działania Międzygminnego Związku Celowego w Kłodzku poprzez zmniejszenie negatywnego oddziaływania gospodarki odpadami. Cel ten jest zgodny z Programem ochrony środowiska województwa dolnośląskiego, w którym za cel strategiczny uznano m.in.: ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko (generalny cel strategiczny do roku 2015), poprzez zwiększenie poziomu selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych, zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowisko w sposób niekontrolowany, zmniejszenie ilości odpadów składowanych, w tym odpadów niebezpiecznych, redukcji ilości odpadów biodegradowalnych, zwiększenie poziomu odzysku materiałów, zagospodarowanie części osadów ściekowych, likwidacji uciążliwości starych składowisk i ich rekultywacji. W konsekwencji wprowadzenia systemu nastąpi wzrost konkurencyjności regionu w zakresie podstawowych funkcji usługowych: turystycznej, rekreacyjnej i uzdrowiskowej.

1.2 Przedsięwzięcie obejmuje następujące cele do realizacji:

v stworzenie zintegrowanej i wystarczającej infrastruktury technicznej do uporządkowania i racjonalnego gospodarowania odpadami na terenie gmin członków Związku, obejmujące: budowę Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Ścinawce Dolnej, modernizację Zakładu Higienizacji Odpadów w Łądku Zdroju i wykonanie niezbędnej infrastruktury i logistyki (wybudowanie kwatery odpadów na składowisku w Kłodzku-Ustroniu, wybudowanie stacji przeładunkowych i punktów dobrowolnego gromadzenia odpadów, zakup środków transportu),

❖ ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko, obejmujące rekultywację gminnych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne (czynnych i zamkniętych),

❖ optymalizacja systemu gospodarki odpadami poprzez objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym wywozem odpadów komunalnych (w tym zakup pojemników), wdrożenie lub usprawnienie systemów selektywnej zbiórki odpadów w poszczególnych gminach (zakup pojemników i worków) rozszerzenie zbiórki i stworzenie regionalnych systemów dla poszczególnych rodzajów odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, biodegradowalnych, wielkogabarytowych, gruzu budowlanego,

❖ podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców i turystów poprzez edukację ekologiczną, mające na celu objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym wywozem odpadów komunalnych, przeciwdziałaniu niekontrolowanemu usuwaniu odpadów, zmniejszenia ilości odpadów zmieszanych (propagowanie kompostowania przydomowego, promowania selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych „u źródła”).

1.3 Lokalizacja oraz planowany obszar oddziaływania przedsięwzięcia.

Planowany obszar przedsięwzięcia obejmuje teren gmin należących do Międzygminnego Związku Celowego w Kłodzku. Obszar obejmuje w całości Powiat Kłodzki (14 gmin członkowskich) i częściowo Powiat Ząbkowicki (4 gminy).

Poniższa tabela przedstawia liczbę mieszkańców w poszczególnych gminach.

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE - GMINA	LICZBA MIESZKAŃCÓW
POWIAT KŁODZKI		
1.	Bystrzyca Kłodzka - miasto i gmina	20 452
2.	Duszniki Zdrój - miasto	5 244
3.	Kłodzko – gmina	17 357
4.	Kłodzko - miasto	29 167
5.	Kudowa Zdrój - miasto	10 568
6.	Lądek Zdrój - miasto i gmina	9 538
7.	Lewin Kłodzki – gmina	2 040
8.	Międzylesie – miasto i gmina	7 889
9.	Nowa Ruda – gmina	12 712
10.	Nowa Ruda – miasto	25 525
11.	Polanica Zdrój - miasto	6 857
12.	Radków - miasto i gmina	9 657
13.	Stronie Śląskie – miasto i gmina	7 775
14.	Szczytna - miasto i gmina	7 551
POWIAT ZĄBKOWICKI		
1.	Bardo - miasto i gmina	5 712
2.	Kamieniec Ząbkowicki - gmina	8 795
3.	Ząbkowice Śląskie - miasto i gmina	23 720
4.	Złoty Stok – miasto i gmina	5 019

Obszar ten obejmuje południowo-wschodnią część województwa dolnośląskiego w strefie granicznej z Republiką Czeską. Powierzchnia obszaru wynosi 2 036 km². Teren zamieszkuje ok. 215 tys. mieszkańców oraz ok. 8 tys. turystów (stałe przebywających). W obszarze tym, ze względu na jego unikalne walory krajobrazowe, klimatyczne i wartości kulturowe, a także bogate złoża wód mineralnych, wiodącą rolę mają funkcje usługowe: turystyczna, wypoczynkowa i uzdrowiskowa

2. Opis stanu aktualnego w gospodarce odpadami

Aktualny model gospodarki odpadami, do czasu wdrożenia wspólnego systemu gospodarki odpadami na terenie Powiatu Kłodzkiego, jest oparty na samodzielnych działaniach poszczególnych gmin, wspomaganych działaniami badawczymi, projektowymi i edukacyjnymi Międzygminnego Związku Celowego w Kłodzku. Zadaniem Związku, w zakresie gospodarki odpadami, jest m.in.:

- ❖ ustalenie lokalizacji i realizacja wspólnej inwestycji w celu rozwiązania problemów segregacji, utylizacji i składowania odpadów, a po zakończeniu inwestycji prowadzenie powstałego Zakładu (spółka operacyjna),
- ❖ pozyskiwanie środków inwestycyjnych na rzecz realizacji inwestycji proekologicznych,
- ❖ reprezentowanie interesów Gmin, w zakresie realizacji zadań związanych z ekologią.

Zadaniem poszczególnych gmin jest użytkowanie (nadzór nad użytkowaniem) składowisk odpadów, prowadzenie badań monitoringowych (do końca 2004 r. dla gmin członkowskich monitoring był wykonywany przez MZC), zapewnienie (nadzór) odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i selektywnej zbiórki odpadów. Wszelkie działania prowadzone są zgodnie z gminnymi uchwałami o utrzymaniu i czystości porządku w gminach.

Obszar działania Związku zamieszkuje ok. 215 tys. mieszkańców (106 osób na km²).

Łączną ilość wytwarzanych odpadów komunalnych w gminach należących do Związku oszacowano na 65,5 tys. Mg, co daje roczny wskaźnik nagromadzenia na 1 mieszkańca 300 kg. Średni procent ludności objętej zorganizowanym wywozem odpadów komunalnych wynosi 70%.

W dziewięciu (tj. Duszniki Zdrój, Kudowa Zdrój, Łądek Zdrój, Polanica Zdrój, Kłodzko – miasto, Nowa Ruda – miasto, Radków, Szczytna, Ząbkowice Śląskie) z osiemnastu gmin prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów.

Na terenie działania MZC zlokalizowanych jest 14 czynnych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne tj:

- ❖ Zakład Higienizacji Odpadów w Łądku Zdroju
- ❖ Składowisko odpadów w Ścinawce Dolnej
- ❖ Składowisko odpadów w Kłodzku – Ustroniu
- ❖ Składowisko odpadów w Kudowie Zdroju – Brzozowiu
- ❖ Składowisko odpadów w Polanicy Zdroju
- ❖ Składowisko odpadów w Słoszowie
- ❖ Składowisko odpadów w Bystrzycy Kłodzkiej
- ❖ Składowisko odpadów w Międzyzlesiu
- ❖ Składowisko odpadów w Stroniu Śląskim
- ❖ Składowisko odpadów w Nowej Rudzie
- ❖ Składowisko odpadów w Potworowie
- ❖ Składowisko odpadów w Strąkowej
- ❖ Składowisko odpadów w Braszowicach
- ❖ Składowisko odpadów w Złotym Stoku

Oprócz czynnych składowisk na terenie gmin Radków (przy ulicy Górskiej) i Łądek Zdrój (przy ulicy Ceglanej) znajdują się zamknięte składowiska, które należy poddać rekultywacji.

Lokalizację składowisk odpadów przedstawiono na mapie, która znajduje się poniżej.

Większość składowisk nie spełnia wymagań przepisów prawnych dotyczących tego typu obiektów. W większości nie posiadają one uszczelnienia, drenażu odcieków i instalacji gazu składowiskowego, ogrodzenia, wagi samochodowej, brodzika dezynfekcyjnego. Ze względu na znaczne nagromadzenie odpadów i zbyt kosztowne prace modernizacyjne do końca 2009 r. należy zamknąć i zrehabilitować 12 składowisk.

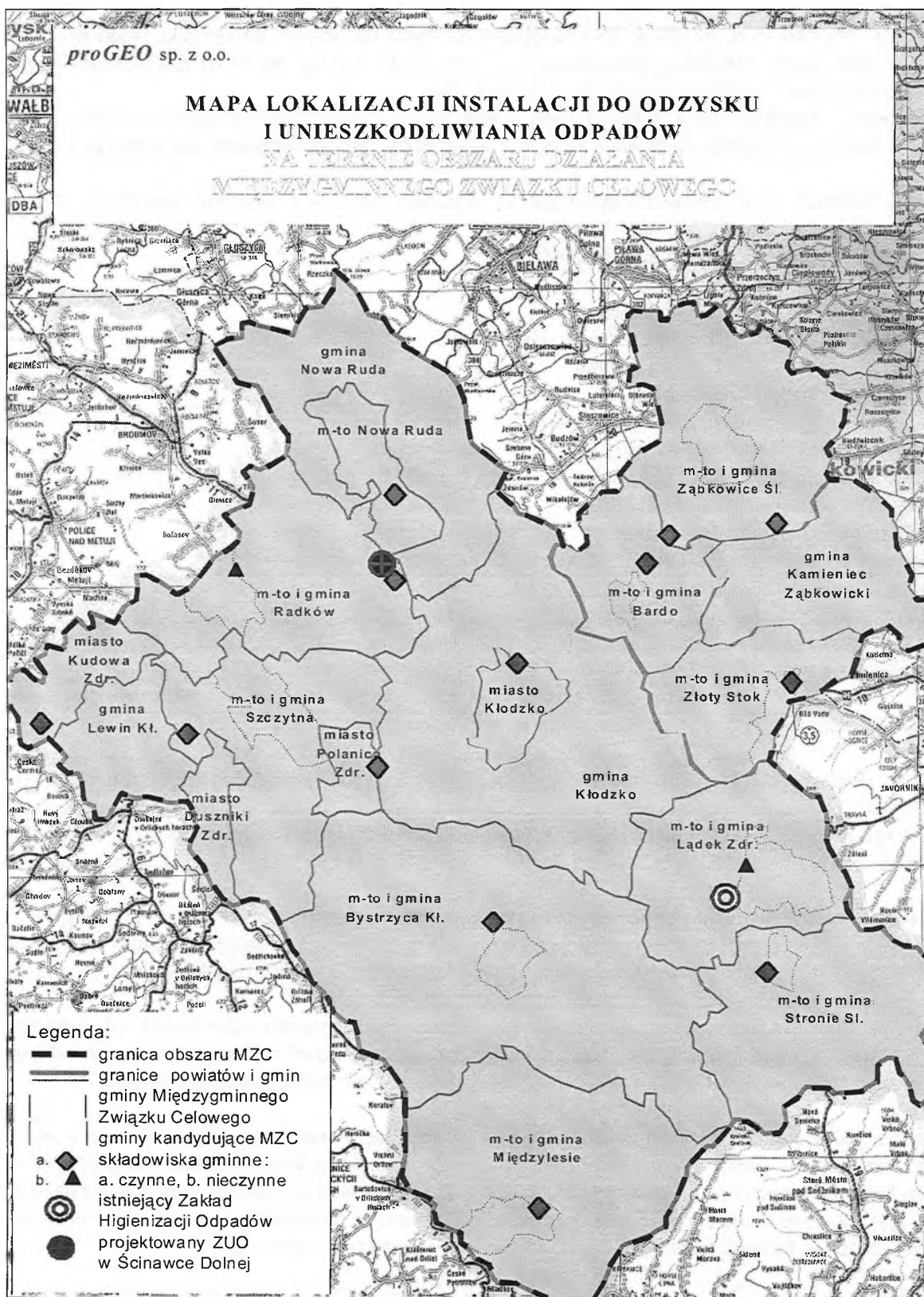
Składowisko w Kłodzku-Ustroniu nie posiada wymaganej infrastruktury technicznej, ale ze względu na lokalizację w wyrobisku poeksploatacyjnym istnieje możliwość wybudowania 1 kwatery odpadów, co ułatwi prace rekultywacyjne w przyszłości. Eksploatacja tej kwatery nie powinna trwać dłużej jak kilka lat (3 – 4 lata).

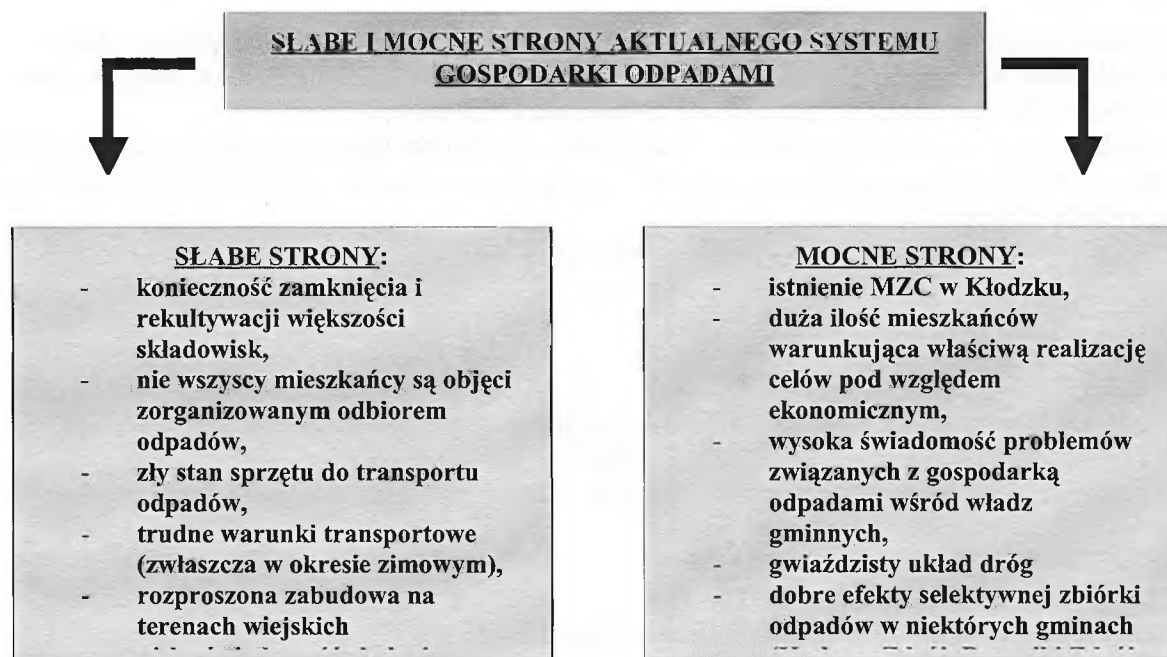
Składowisko odpadów dla miasta i gminy Radków w Ścinawce Dln. posiada odpowiednią infrastrukturę i może być w dalszym ciągu eksploatowane. Z uwagi na zlokalizowanie w sąsiedztwie projektowanego Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów, składowisko to powinno zostać włączone do projektowanego obiektu.

Mechaniczno-biologiczne unieszkodliwianie odpadów przed składowaniem ma miejsce jedynie w instalacji w Łądku Zdroju, gdzie zlokalizowany jest Zakład Higienizacji Odpadów, który spełnia wymogi przepisów i przewidziany jest (po modernizacji) do włączenia do regionalnego systemu gospodarki odpadami (instalacja, jako jedyna, spełnia wymagania, zgodnie z którymi odpady usuwane na składowiska powinny być wcześniej poddane przekształceniu biologicznemu, fizycznemu lub chemicznemu oraz sortowaniu).

Zrehabilitować dodatkowo należy także dwa nieczynne obiekty, dla których opracowano projekty rekultywacji (na terenie gmin Radków przy ulicy Górskiej i w Łądku Zdroju przy ulicy Ceglanej).

Reasumując w najbliższych kilku latach zostanie zamkniętych 12 z 14 dotychczasowo eksploatowanych składowisk. Istniejąca pojemność obiektów nie zapewni przyjęcia wszystkich odpadów. Istnieje, więc pilna potrzeba wybudowania obiektu, który zapewni przyjęcie i unieszkodliwienie odpadów z terenu działania MZC.

3. Działania podjęte przez Międzygminny Związek Celowy w Kłodzku

Od momentu rozpoczęcia działalności (2001 r.) Międzygminny Związek Celowy realizuje założenia regionalnego i własnego PGO (Programu Gospodarki Odpadami) w Powiecie Kłodzkim.

W pierwszej kolejności prace Związku skupiły się nad określeniem tzw. „stanu zastanego” (dot. składowisk w: Kudowie Zdroju, Polanicy Zdroju, Słoszowie i Łądku Zdroju). Związek zlecił wykonanie sieci hydrogeologicznych otworów obserwacyjnych. Od 2001 r. prowadzony jest monitoring składowisk, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi. Opracowano Przeglądy ekologiczne oraz Instrukcje eksploatacji składowisk (2002 r.). Następnie opracowano Projekty rekultywacji składowisk ww. obiektów wraz z oceną oddziaływania na środowisko, kosztorysem inwestorskim, operatami wodno-prawnymi i uzyskano niezbędne opinie i decyzje administracyjne. W 2004 r. opracowano Studium wykonalności rekultywacji składowisk odpadów wraz z analizą ekonomiczną i finansową oraz oceną wpływu na środowisko.

Równolegle prowadzono prace zmierzające do ustalenia lokalizacji regionalnego Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK). Wytypowane przez wójtów i burmistrzów propozycje (5 potencjalnych lokalizacji) zostały wstępnie przebadane (wiercenia, badania polowe i laboratoryjne). Opracowano analizę porównawczą lokalizacji ZUO na terenie działania MZC. Podjęto decyzję o jednoczesnym opracowaniu koncepcji wraz z niezbędnymi badaniami (geofizycznymi, geologicznymi, hydrogeologicznymi, kartograficznymi) i opracowaniami (koncepcja programowo-przestrzenna, raport oddziaływania na środowisko naturalne, wnioski o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu) dla dwóch lokalizacji: w Kłodzku-Ustroniu i Ścinawce Dolnej (gm. Radków). Następnie podjęta została przez Związek decyzja o ostatecznej lokalizacji ZUO i rozpoczęto prace projektowe związane z opracowaniem Projektu budowlanego i technologicznego w celu uzyskania pozwolenia na budowę ZUO w Ścinawce Dolnej. W lutym 2005 r. uzyskano decyzję zatwierdzającą projekt budowlany.

Po wstąpieniu kolejnych 5 gmin do Związku od 2004 r. rozpoczęto prace zmierzające do uzupełnienia prac formalnych i projektowych kolejnych istniejących składowisk. W grudniu 2004 r. zainstalowano sieć monitoringu lokalnego wokół składowisk w Bystrzycy Kłodzkiej, Kłodzku-Ustroniu i uzupełniono sieć w Zakładzie Higienizacji Odpadów w Łądku Zdroju. W grudniu 2005 r. opracowana została dokumentacja projektowa rekultywacji składowiska odpadów w Bystrzycy Kłodzkiej oraz rekultywacji i modernizacji składowiska odpadów w Kłodzku-Ustroniu.

W 2004 r. opracowano Plan Gospodarki Odpadami dla gmin, będących członkami Związku (10 jednostek administracyjnych). Plan został pozytywnie zaopiniowany przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego (uchwała Nr 1989/II/04 z dnia 23.11.2004 r.) i Zarząd Powiatu Kłodzkiego (pismo nr OŚR.7620-G/04/2004).

W 2005 r. opracowane zostało Wstępne Studium Wykonalności projektu Wspólny System Gospodarki Odpadami dla Międzygminnego Związku Celowego w Kłodzku.

Prowadzone są akcje edukacyjne i informacyjne. Opracowano broszurę informacyjną pt. „Jak rozwiązać problem odpadów w Powiecie Kłodzkim”, zorganizowano wyjazdy szkoleniowe na istniejące wzorcowe zakłady unieszkodliwiania odpadów, prowadzone są spotkania i konferencje.

Aktualnie opracowywana jest wspólnie z WFOŚiGW i NFOŚiGW, Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ) na wykonanie pełnego Studium Wykonalności z wnioskiem aplikacyjnym do Komisji Europejskiej (Fundusz Spójności).

Przewidywany koszt całej inwestycji wynosi ok. 148 mln złotych w tym wkład własny to ok. 13,1 mln złotych.

5. Zakończenie.

Międzygminny Związek Celowy w Kłodzku od początku swojej działalności realizuje założenia regionalnego i własnego PGO (Programu Gospodarki Odpadami) w Powiecie Kłodzkim.

W swojej dokumentacji Międzygminny Związek Celowy w Kłodzku posiada 135 opracowań, które dotyczą gospodarki odpadami. Są to między innymi:

- Studia wykonalności.
- Plany gospodarki odpadami.
- Projekty budowlane i koncepcje programowo-przestrzenne.
- Dokumenty planistyczne.
- Dokumentacje hydrogeologiczne i sprawozdania z badań monitoringowych.
- Przeglądy ekologiczne, raporty oddziaływania na środowisko.
- Instrukcje eksploatacji składowisk.

Wartość ww. dokumentacji szacuje się na kwotę ok. 1 mln zł.

Poniżej podajemy spis opracowań będących w posiadaniu MZC w Kłodzku:

1. SKŁADOWISKO ODPADÓW W SŁOSZOWIE (DUSZNIKI ZDRÓJ, SZCZYTNA):

LP.	TEMAT	DATA
1.1	Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne	GRUDZIEŃ 01
1.2	Sprawozdanie z badań monitoring wód w 2001 r. w rejonie składowiska odpadów komunalnych	GRUDZIEŃ 01
1.3	Raport oddziaływania na środowisko naturalne rekultywacji wysypiska odpadów (na etapie ubiegania się o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu)	MAJ 02
1.4	Projekt budowlany rekultywacji wysypiska odpadów	WRZESIEŃ 02
1.5	Przedmiar robót kosztorys inwestorski dla inwestycji: rekultywacja wysypiska odpadów	LUTY 03
1.6	Aneks nr 1 do instrukcji eksploatacji składowiska odpadów	MAJ 03
1.7	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – III KWARTAŁ 2003 r.	PAŹDZIERNIK 03
1.8	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – IV KWARTAŁ 2003 r.	STYCZEŃ 04
1.9	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów – SPRAWOZDANIE ZA ROK 2003	LUTY 04
1.10	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – I KWARTAŁ 2004 r.	
1.11	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – II KWARTAŁ 2004 r.	LIPIEC 04
1.12	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – III KWARTAŁ 2004 r.	PAŹDZIERNIK 04
1.13	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – IV KWARTAŁ 2004 r.	GRUDZIEŃ 04
1.14	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów – SPRAWOZDANIE ZA ROK 2004	LUTY 05

2. SKŁADOWISKO ODPADÓW W ŁADKU ZDROJU:

LP.	TEMAT	DATA
2.1	Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne	GRUDZIEŃ 01
2.2	Sprawozdanie z badań monitoringowych w 2001 r. w rejonie składowiska odpadów komunalnych	GRUDZIEŃ 01
2.3	Raport oddziaływania na środowisko naturalne rekultywacji wysypiska odpadów (na etapie ubiegania się o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu)	MAJ 02
2.4	Koncepcja programowo-przestrzenna rekultywacji wysypiska odpadów	MAJ 02
2.5	Przegląd ekologiczny składowiska balastu na terenie kompostowni odpadów	CZERWIEC 02
2.6	Przegląd ekologiczny starego składowiska odpadów	CZERWIEC 02
2.7	Projekt budowlany rekultywacji wysypiska odpadów	SIERPIEŃ 02
2.8	Raport oddziaływania na środowisko naturalne rekultywacji wysypiska odpadów (na etapie ubiegania się o wydanie decyzji pozwolenia na budowę)	SIERPIEŃ 02
2.9	Sprawozdanie z badań monitoringowych w 2002 r. w rejonie składowiska odpadów komunalnych	GRUDZIEŃ 02
2.10	Instrukcja eksploatacji składowiska odpadów na terenie kompostowni odpadów komunalnych	GRUDZIEŃ 02
2.11	Przedmiar robót kosztorys inwestorski dla inwestycji: rekultywacja wysypiska odpadów	LUTY 03
2.12	Aneks nr 1 do instrukcji eksploatacji składowiska odpadów na terenie kompostowni odpadów	MAJ 03
2.13	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie starego składowiska odpadów komunalnych – LIPIEC 2003 r.	LIPIEC 03
2.14	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska balastu na terenie kompostowni odpadów komunalnych – LIPIEC 2003 r.	LIPIEC 03
2.15	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska balastu na terenie kompostowni odpadów komunalnych – PAŹDZIERNIK 2003 r.	PAŹDZIERNIK 03
2.16	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie starego składowiska odpadów komunalnych – II PÓŁROCZE 2003 r.	STYCZEŃ 04
2.17	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska balastu na terenie kompostowni odpadów komunalnych – IV KWARTAŁ 2003 r.	STYCZEŃ 04
2.18	Monitoring składowiska balastu na terenie kompostowni odpadów komunalnych – SPRAWOZDANIE ZA ROK 2003	LUTY 04
2.19	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie zamkniętego odpadów – SPRAWOZDANIE ZA ROK 2003	LUTY 04
2.20	Sprawozdanie z badań monitoringowych składowiska balastu na terenie kompostowni odpadów komunalnych – I KWARTAŁ 2004 r.	
2.21	Sprawozdanie z badań monitoringowych składowiska balastu na terenie kompostowni odpadów komunalnych – II KWARTAŁ 2004 r.	LIPIEC 04
2.22	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie starego składowiska odpadów komunalnych – I PÓŁROCZE 2004 r.	LIPIEC 04
2.23	Sprawozdanie z badań monitoringowych składowiska balastu na terenie kompostowni odpadów komunalnych – III KWARTAŁ 2004 r.	PAŹDZIERNIK 04
2.24	Projekt prac geologicznych na wykonanie hydrogeologicznych otworów obserwacyjnych w rejonie kwatery na odpady – ZAKŁAD HIGIENIZACJI ODPADÓW	LISTOPAD 04
2.25	Sprawozdanie z badań monitoringowych składowiska balastu na terenie kompostowni odpadów komunalnych – IV KWARTAŁ 2004 r.	GRUDZIEŃ 04
2.26	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie starego składowiska odpadów komunalnych – II PÓŁROCZE 2004 r.	GRUDZIEŃ 04
2.27	Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne w rejonie składowiska odpadów (dokumentacja wynikowa z instalacji hydrogeologicznych otworów obserwacyjnych) - ZHO	GRUDZIEŃ 04
2.28	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie starego składowiska odpadów komunalnych – SPRAWOZDANIE ZA 2004 r.	LUTY 05
2.29	Sprawozdanie z badań monitoringowych składowiska balastu na terenie kompostowni odpadów komunalnych – SPRAWOZDANIE ZA 2004 r.	LUTY 05

3. SKŁADOWISKO ODPADÓW W POLANICY ZDROJU:

LP.	TEMAT	DATA
3.1	Aneks do dokumentacji warunków hydrogeologicznych w rejonie wysypiska odpadów komunalnych	GRUDZIEŃ 01
3.2	Sprawozdanie z badań monitoringowych wód w rejonie składowiska odpadów komunalnych – ROK 2001 (II SERIA)	GRUDZIEŃ 01
3.3	Raport oddziaływania na środowisko naturalne rekultywacji wysypiska odpadów komunalnych (na etapie ubiegania się o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu)	MAJ 02
3.4	Przegląd ekologiczny składowiska odpadów komunalnych	CZERWIEC 02
3.5	Projekt budowlany rekultywacji wysypiska odpadów komunalnych	WRZESIEŃ 02
3.6	Raport oddziaływania na środowisko naturalne rekultywacji wysypiska odpadów komunalnych (na etapie ubiegania się o wydanie decyzji pozwolenia na budowę)	WRZESIEŃ 02
3.7	Sprawozdanie z badań monitoringowych wód w 2002 r. w rejonie składowiska odpadów komunalnych	GRUDZIEŃ 02
3.8	Przedmiar robót kosztorys inwestorski dla inwestycji: rekultywacja wysypiska odpadów komunalnych	LUTY 03
3.9	Aneks nr 1 do instrukcji eksploatacji składowiska odpadów	MAJ 03
3.10	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – LIPIEC 2003 r.	LIPIEC 03
3.11	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – III KWARTAŁ 2003 r.	PAŹDZIERNIK 03
3.12	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – IV KWARTAŁ 2003 r.	STYCZEŃ 04
3.13	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne – SPRAWOZDANIE ZA ROK 2003	LUTY 04
3.14	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – I KWARTAŁ 2004 r.	KWIECIEŃ 04
3.15	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – II KWARTAŁ 2004 r.	LIPIEC 04
3.16	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – III KWARTAŁ 2004 r.	PAŹDZIERNIK 04
3.17	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – IV KWARTAŁ 2004 r.	GRUDZIEŃ 04
3.18	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – SPRAWOZDANIE ZA ROK 2004	LUTY 05
3.19	Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne – projekt zagospodarowania terenu (TOM I EGZ. 1 i 2)	MARZEC 05
3.20	Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne – projekt architektoniczno-budowlany (TOM II EGZ. 2)	MARZEC 05
3.21	Przedmiar robót kosztorys inwestorski dla zadania inwestycyjnego: rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne	KWIECIEŃ 05

4. SKŁADOWISKO ODPADÓW W BRZOSOWIU (KUDOWA ZDRÓJ):

LP.	TEMAT	DATA
4.1	Sprawozdanie z badań monitoringowych wód w 2001 r. w rejonie składowiska odpadów komunalnych	GRUDZIEŃ 01
4.2	Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne wysypiska odpadów komunalnych	GRUDZIEŃ 01
4.3	Raport oddziaływania na środowisko naturalne rekultywacji wysypiska odpadów komunalnych (na etapie ubiegania się o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu)	MAJ 02
4.4	Koncepcja programowo-przestrzenna rekultywacji wysypiska odpadów komunalnych	MAJ 02
4.5	Przegląd ekologiczny składowiska odpadów komunalnych	CZERWIEC 02
4.6	Instrukcja eksploatacji składowiska odpadów komunalnych	LISTOPAD 02
4.7	Sprawozdanie z badań monitoringowych wód w 2002 r. w rejonie składowiska odpadów komunalnych	GRUDZIEŃ 02
4.8	Projekt budowlany rekultywacji wysypiska odpadów komunalnych	STYCZEŃ 03
4.9	Raport oddziaływania na środowisko naturalne rekultywacji wysypiska odpadów komunalnych (na etapie ubiegania się o wydanie decyzji pozwolenia na budowę)	STYCZEŃ 03
4.10	Przedmiar robót kosztorys inwestorski dla inwestycji: rekultywacja wysypiska odpadów komunalnych	LUTY 03
4.11	Aneks nr 1 do instrukcji eksploatacji składowiska odpadów	MAJ 03
4.12	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – LIPIEC 2003 r.	LIPIEC 03
4.13	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – III KWARTAŁ 2003 r.	PAŹDZIERNIK 03
4.14	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – IV KWARTAŁ 2003 r.	STYCZEŃ 04
4.15	Monitoring składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne – SPRAWOZDANIE ZA ROK 2003	LUTY 04
4.16	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – I KWARTAŁ 2004 r.	KWIECIEŃ 04
4.17	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – II KWARTAŁ 2004 r.	LIPIEC 04
4.18	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – III KWARTAŁ 2004 r.	PAŹDZIERNIK 04
4.19	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – IV KWARTAŁ 2004 r.	GRUDZIEŃ 04
4.20	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – SPRAWOZDANIE ZA ROK 2004	LUTY 05

5. SKŁADOWISKO ODPADÓW W BYSTRZYCY KŁODZKIEJ:

LP.	TEMAT	DATA
5.1	Projekt prac geologicznych na wykonanie hydrogeologicznych otworów obserwacyjnych w rejonie składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne	PAŹDZIERNIK 04
5.2	Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne w rejonie składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne (dokumentacja wynikowa z instalacji hydrogeologicznych otworów obserwacyjnych)	GRUDZIEŃ 04
5.3	Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne – projekt budowlany	GRUDZIEŃ 04
5.4	Informacje wstępne do studium wykonalności projektu: rekultywacja składowiska odpadów	GRUDZIEŃ 04
5.5	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – SPRAWOZDANIE ZA ROK 2004	MARZEC 05
5.6	Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne – projekt zagospodarowania terenu (TOM I EGZ. 2, 4, 5)	LIPIEC 05
5.7	Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne – projekt architektoniczno-budowlany (TOM I EGZ. 1, 3, 5)	LIPIEC 05
5.8	Przedmiar robót kosztorys inwestorski dla zadania inwestycyjnego: rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne	SIERPIEŃ 05
5.9	Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne – STUDIUM WYKONALNOŚCI	LISTOPAD 05

6. SKŁADOWISKO ODPADÓW W KŁODZKU (KŁODZKO-USTRONIE ul. SIERPOWA):

LP.	TEMAT	DATA
6.1	Dokumentacja geologiczno-inżynierska planowanego ZUOK-u (Kłodzko-Ustronie)	WRZESIEŃ 03
6.2	Raport oddziaływania na środowisko naturalne planowanego Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych	WRZESIEŃ 03
6.3	Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne planowanego ZUOK-u (Kłodzko-Ustronie)	WRZESIEŃ 03
6.4	Koncepcja lokalizacji Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych	WRZESIEŃ 03
6.5	Koncepcja programowo-przestrzenna Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych	WRZESIEŃ 03
6.6	Projekt prac geologicznych na wykonanie hydrogeologicznych otworów obserwacyjnych w rejonie składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne	PAŹDZIERNIK 04
6.7	Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne w rejonie składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne (dokumentacja wynikowa z instalacji hydrogeologicznych otworów obserwacyjnych)	GRUDZIEŃ 04
6.8	Informacje wstępne do studium wykonalności projektu: modernizacja i rekultywacja składowiska odpadów	GRUDZIEŃ 04
6.9	Sprawozdanie z badań monitoringowych w rejonie składowiska odpadów komunalnych – SPRAWOZDANIE ZA ROK 2004	MARZEC 05
6.10	Rozbudowa składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne – kwatera na odpady wraz z infrastrukturą (projekt budowlany)	LISTOPAD 05
6.11	Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne – projekt budowlany	LISTOPAD 05
6.12	Rozbudowa i rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne – projekt zagospodarowania terenu (projekt budowlany)	LISTOPAD 05
6.13	Przedmiar robót kosztorys inwestorski dla zadania inwestycyjnego: rozbudowa i rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne	LISTOPAD 05

7. SKŁADOWISKO ODPADÓW W ŚCINAWCE DOLNEJ I ZAKŁAD UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH W ŚCINAWCE DOLNEJ:

LP.	TEMAT	DATA
7.1	Opracowanie wyników badań geofizycznych planowanej kwatery składowiska odpadów komunalnych na terenie projektowanego ZUOK-u	LIPIEC 03
7.2	Projekt prac geologicznych na odwiercenie otworów badawczych pod planowaną lokalizację Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych wraz z kwatera	LIPIEC 03
7.3	Dokumentacja geologiczno-inżynierska planowanego ZUOK-u (Ścinawka Dolna)	WRZESIEŃ 03
7.4	Koncepcja programowo-przestrzenna Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych	WRZESIEŃ 03
7.5	Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne w rejonie planowanego ZUOK-u (Ścinawka Dolna)	WRZESIEŃ 03
7.6	Raport oddziaływania na środowisko naturalne planowanego ZUOK-u	WRZESIEŃ 03
7.7	Projekt prac geologicznych – Zakład Unieszkodliwiania Odpadów	KWIECIEŃ 04
7.8	Monitoring składowiska odpadów komunalnych – badania składu wód podziemnych, powierzchniowych i odciekowych – RAPORT ZA I KWARTAŁ 2004 R.	KWIECIEŃ 04
7.9	Monitoring składowiska odpadów komunalnych – badania składu wód podziemnych, powierzchniowych i odciekowych – RAPORT ZA II KWARTAŁ 2004 R.	CZERWIEC 04
7.10	Dokumentacja geologiczno-inżynierska ZUOK-u (Ścinawka Dolna) – PROJEKT BUDOWLANY	SIERPIEŃ 04
7.11	Raport oddziaływania na środowisko projektowanego ZUOK-u (na etapie decyzji o pozwoleniu na budowę)	WRZESIEŃ 04

8. INNE:

LP.	TEMAT	DATA
8.1	Warsztaty szkoleniowe w związku z tworzeniem „ZAŁOŻEŃ REGIONALNEGO PROGRAMU GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMIN POWIATU KŁODZKIEGO” (I warsztaty 13-14 listopada 2000 r. Kudowa Zdrój)	LISTOPAD 00
8.2	Założenia Regionalnego Programu Gospodarki Odpadami dla gmin powiatu kłodzkiego (MATERIAŁY POWARSZTATOWE)	2000 R.
8.3	„Zbieramy odpady ziemia kłodzka” (broszura informacyjna z wdrażania regionalnego programu gospodarki odpadami)	2001 R.
8.4	Wdrażanie standardów unijnych w dziedzinie postępowania z odpadami na poziomie regionalnym – tworzenie dobrych praktyk zwiększających udział społeczny w decyzjach dotyczących gospodarki odpadami na przykładzie powiatu kłodzkiego	
8.5	Sprawozdanie ze wstępnych badań podłoża gruntowego na terenach proponowanych lokalizacji ZUOK-u w powiecie kłodzkim	MARZEC 02
8.6	Analiza wariantów lokalizacji regionalnego składowiska odpadów komunalnych z ZUOK w powiecie kłodzkim	KWIECIEŃ 02
8.7	Wstępne wyniki badań geofizycznych wykonanych w rejonie planowanych lokalizacji ZUOK-u w ŚCINAWCE DOLNEJ i KŁODZKU-USTRONIU	LIPIEC 03
8.8	Program ochrony środowiska i plan gospodarki odpadami dla powiatu kłodzkiego – CZĘŚĆ II: PLAN GOSPODARKI ODPADAMI	GRUDZIEŃ 03 WRZESIEŃ 03
8.9	Ocena stanu środowiska naturalnego w powiecie kłodzkim	2003 R.
8.10	Ocena oddziaływania na środowisko naturalne rekultywacji składowisk odpadów komunalnych – KUDOWA ZDRÓJ (OBRĘB BRZOZOWIE), ŁĄDEK ZDRÓJ, POLANICA ZDRÓJ, SŁOSZÓW – WERSJA Z DNIA 15.03.2004 R.	MARZEC 04
8.11	Studium wykonalności dla projektu rekultywacji składowisk odpadów komunalnych – KUDOWA ZDRÓJ (OBRĘB BRZOZOWIE), ŁĄDEK ZDRÓJ, POLANICA ZDRÓJ, SŁOSZÓW – WERSJA Z DNIA 15.03.2004 R.	MARZEC 04

8.12	Studium wykonalności rekultywacji składowisk odpadów – KUDOWA ZDRÓJ, ŁĄDEK ZDRÓJ, POLANICA ZDRÓJ, SŁOSZÓW (składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojetne)	2004 R.
8.13	Studium wykonalności rekultywacji składowisk odpadów – KUDOWA ZDRÓJ, ŁĄDEK ZDRÓJ, POLANICA ZDRÓJ, SŁOSZÓW ZAŁĄCZNIK NR 1 RAPORT – OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO NATURALNE	2004 R.
8.14	Plan gospodarki odpadami dla gmin MZC - PROJEKT	CZERWIEC 04
8.15	Wstępne studium wykonalności „Wspólny system gospodarki odpadami w powiecie kłodzkim”	WRZESIEŃ 04
8.16	Plan gospodarki odpadami dla gmin MZC - PROJEKT	PAŹDZIERNIK 04
8.17	Wstępne studium wykonalności projektu – wspólny system gospodarki odpadami dla MZC w Kłodzku	CZERWIEC 05

Przewodniczący Zarządu Związku: Michał Punda

  Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

**„Program Ochrony Wód Zlewni Rzek Ślęzy i Oławy” –
dyskusja modelu „projektu grupowego” i inne propozycje realizacji
przedsięwzięć międzygminnych**

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcia
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

dr Marek Mielczarek
– prezes spółki
Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych
– Dolnośląskie Sp. z o.o.

**GOSPODARKA
WODNO-ŚCIEKOWA
ZLEWNI ŚLĘŻA – OŁAWA
– STAN PRZYGOTOWAŃ
DO INWESTYCJI**

  Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Projekty obszarowe

  Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

**Konstrukcja Projektu Oława-Ślęza w pełni odpowiada ustalonym
przez Komisję Europejską kryteriom, jakie powinna spełniać grupa
projektów:**

- a) kryterium zgodności Projektu z podstawowymi celami Funduszu Spójności.
- b) kryterium wspólnego celu strategicznego
- c) projekt realizowany na obszarze zlewni Oława-Ślęza (spójny geograficznie)
- d) projekt realizowany w oparciu o wspólny Master Plan dla obszaru całej zlewni
- e) zgodność Projektu z Regionalną Strategią Rozwoju.
- f) jedna Jednostka Realizująca Projekt

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcia
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

Czwartek, 9 marca 2006

dr Marek Mielczarek

– prezes spółki

Specjalne Przedsięwzięcie

Inicjatyw Samorządowych

– Dolnośląskie Sp. z o.o.

**GOSPODARKA
WODNO-ŚCIEKOWA
ZLEWNI ŚLĘŻA – OŁAWA
– STAN PRZYGOTOWAŃ
DO INWESTYCJI**

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

- 11 gmin
- 5 powiatów
- obszar 1,547 km²
- 133 tys. mieszkańców
- Prace główne ok. 342 mPLN
- Wartość projektu ok. 362 mPLN (278 – dotacja)
- Wdrożenie 2006-2009

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Gmina	Planowane i projekt	Wartość projektu	Dotacja	Dotychczasowe zrealizowane	Dotychczasowe niezrealizowane	Planowa zrealizowana	Wartość	Wartość dotacji	Koszt dotacji
Ciepłowody	102 640	69 300	4 602 438	236 727	26 999	132 644	1 478 343	119 440	8 247 766
Grodzisz	948 979	91 600	202 998 49	1 020 872	23 000	767 479	3 349 721	136 360	26 767 716
Kobierzyn	1 319 444	3 192 300	43 960 478	1 314 380	23 000	1 899 337	-	999 380	52 724 640
Kondratowice	363 878	20 600	10 193 940	384 457	28 000	234 699	2 217 613	197 760	13 388 699
Olawa	0	73 600	30 340 243	1 044 228	23 000	726 304	7 061 704	724 000	42 100 773
Przeworno	0	178 200	27 960 218	979 444	26 000	499 586	-	344 460	20 414 864
Wąsosz	0	23 200	11 322 417	308 445	26 000	468 613	2 396 130	480 360	22 470 478
Wąsosz	960 427	190 330	33 633 991	1 964 782	30 000	1 379 339	9 495 680	2 029 360	33 790 439
Wąsosz	99 600	363 400	30 429 808	1 303 737	23 000	743 723	3 713 182	143 860	29 224 774
Wąsosz	140 592	20 600	6 391 322	378 529	23 000	214 708	1 346 703	262 760	11 172 273
Ziębice	902 342	119 400	31 870 878	1 133 377	30 000	774 932	3 272 488	1 013 200	40 323 149
RAZEM	4 835 537	2 254 790	236 957 653	10 397 411	265 000	7 033 947	48 824 597	7 825 040	262 273 369

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Gmina	„Lubafinansowa”	Wartość dotacji (tys. zł)
1. Ciepłowody	77 430	2 079 310
2. Grodzisz	9 330	11 694 40
3. Kobierzyn	10 000	11 694 40
4. Kondratowice	63 481	11 694 40
5. Olawa	72 200	11 694 40
6. Przeworno	75 000	11 694 40
7. Wąsosz	75 000	11 694 40
8. Wąsosz	75 000	11 694 40
9. Wąsosz	75 000	11 694 40
10. Ziębice	75 000	11 694 40
11. Ziębice	75 000	11 694 40
Łączna wartość dotacji	783 720	277 699 50

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

 Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

OŚ budowane	3
OŚ modernizowane	6
przepustowość	12,000 m ³ /day
kanalizacja	664 km
przepompownie	192 kpl.
Wodociąg	11,6 km
Koszt / na mieszkańca	6 000 PLN
Nowopodłączeni do systemu	40 000
RLM	55 000
nowopodłączeni / 1 km sieci	80
DGC	15,3

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

dr Marek Mielczarek
– prezes spółki
Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych
– Dolnośląskie Sp. z o.o.

**GOSPODARKA
WODNO-ŚCIEKOWA
ZLEWNI ŚLĘŻA – OŁAWA
– STAN PRZYGOTOWAŃ
DO INWESTYCJI**

 Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Parametry fizyko-chemiczne

Typ zanieczyszczenia	koncentracja kg / day	% redukcji
BOD 5	2723	43,7
COD	4877	54,1
zawiesina	2990	47,4
N total	533	51,9
P total	103	50,7

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

 Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Struktura instytucjonalna projektów realizowanych w dużych aglomeracjach
W dużych aglomeracjach były z powodzeniem stosowane dwie stosunkowo proste struktury instytucjonalne:

- Model 1:** jedna gmina – jeden projekt inwestycyjny – jeden operator / właściciel aktywów¹¹;
- Model 2:** jedna duża gmina plus parę małych gmin satelickich – jeden projekt inwestycyjny – jeden operator z dużej gminy / właściciel aktywów (ew. spółka z mniejszościowymi udziałami małych gmin);

11 Na marginesie warto dodać, że często beneficjentem inwestycji jest duża miasto a nie operator, jest to jednak kwestia organizacyjna, a nie merytoryczna. W praktyce (np. podatkowej, ograniczonej w tym zakresie) operator, strukturalnie jest miastem – przedsiębiorstwem, które nie może być beneficjentem pomocy. Jednak model ten w dużym stopniu korekcyjne do sytuacji opisanej powyżej, tak zakładając, że aktywa zostaną umieszczone do przedsiębiorstwa.

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

Czwartek, 9 marca 2006

dr Marek Mielczarek

– prezes spółki

Specjalne Przedsięwzięcie

Inicjatyw Samorządowych

– Dolnośląskie Sp. z o.o.

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA ZLEWNI ŚLĘŻA – OŁAWA – STAN PRZYGOTOWAŃ DO INWESTYCJI

  Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Struktura projektów międzygminnych bez dużych aglomeracji

3. Model 3: dużo małych i średnich gmin – jeden projekt inwestycyjny – jeden operator / właściciel aktywów.

4. Model 4: dużo małych i średnich gmin – każda gmina wdraża swój projekt inwestycyjny – każda gmina ma swojego operatora / pozostaje właścicielem aktywów – jeden podmiot odpowiada za wdrożenie grupy projektów.

Wzajemnie lub pośrednio jako właściciel operatora.

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

  Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Analiza SWOT: spółka z o.o. oraz związek gmin jako podmioty wdrażające grupę projektów

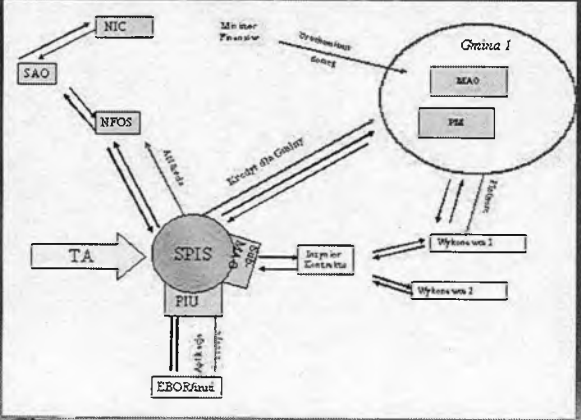
	Spółka (S) – Model 4	Związek Gmin (ZG) – Model 3
I. Strengths (Zalety)	S.I.1. Elastyczność S.I.2. Stabilność S.I.3. Przejrzystość struktury S.I.4. Status S.I.5. Zabezpieczenie kredytu	ZG.I.1. Kontrola ZG.I.2. Przygotowanie ZG.I.3. Składka członkowska ZG.I.4. Płynność finansowa
II. Weaknesses (Wady)	S.II.1. PZP S.II.2. Kontrola przez gminy S.II.3. Płynność finansowa S.II.4. Wiarygodność kred.	ZG.II.1. Mała elastyczność ZG.II.2. Rejestracja ZG.II.3. Nieprzejrzystość relacji (m.in. własnościowych) ZG.II.4. Wiarygodność kred. ZG.II.5. Zabezpieczenie kredytu
III. Opportunities (Możliwości)	S.III.1. Współdziałanie S.III.2. Programy krajowe S.III.3. Polityka regionalna	ZG.III.1. Współdziałanie
IV. Threats (Zagrożenia)	S.IV.1. Gra polityczna	ZG.IV.1. Oportunizm

Źródło: opracowanie własne.

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

  Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Schemat struktury instytucjonalnej projektu

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

dr Marek Mielczarek
– prezes spółki
Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych
– Dolnośląskie Sp. z o.o.

**GOSPODARKA
WODNO-ŚCIEKOWA
ZLEWNI ŚLĘŻA – OŁAWA
– STAN PRZYGOTOWAŃ
DO INWESTYCJI**

  Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

STRUKTURA INSTYTUCJONALNA PROJEKTU

- Główne obszary odpowiedzialności SPIS (relacja cywilno-prawna z poszczególnymi beneficjentami):
 - PIU/MAO we współpracy z gminami,
 - przygotowanie aplikacji, monitoring i raportowanie (środki bezzwrotne i własne kredytowe)
 - reprezentowanie gmin przed kredytodawcami (EBRD, NFOŚ, WFOŚ) i instytucjami zarządzającymi (WFOŚ, NFOŚ, UMWD, DUW, Ministerstwa, Komisja Europejska (EBRD, NFOŚ),
 - procedury przetargowe,
 - nadzór nad Inżynierem Kontraktu i wykonawcami,
 - pomoc techniczna.

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

  Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

STRUKTURA INSTYTUCJONALNA PROJEKTU

Zalety proponowanej struktury

- mniejsze koszty zarządzania dla beneficjenta
- majątek w całości pozostaje u beneficjenta (w gminie) (w przypadku związku celowego tylko środki własne są udziałami w spółce eksploatacyjnej, dotacje są udziałami związku gmin)
- mniejsze koszty personalne projektu i dostępny stały merytoryczny personel

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

  Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Podsumowanie analizy SWOT

Właściwa interpretacja wyników analizy SWOT powinna uwzględniać czynniki warunkujące przygotowanie projektu grupowego. Do najważniejszych z nich należą:

1. inicjatorem przedsięwzięcia jest Województwo Dolnośląskie / Urząd Marszałkowski;
2. skład grupy projektów został określony po czasochłonnych analizach;
3. podmiot odpowiedzialny za wdrożenie inwestycji będzie również pełnił funkcję instytucji współfinansującej;

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

dr Marek Mielczarek

– prezes spółki

Specjalne Przedsięwzięcie

Inicjatyw Samorządowych

– Dolnośląskie Sp. z o.o.

**GOSPODARKA
WODNO-ŚCIEKOWA
ZLEWNI ŚLĘŻA – OŁAWA
– STAN PRZYGOTOWAŃ
DO INWESTYCJI**

  Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Ad. 1. Województwo Dolnośląskie jest inicjatorem oraz promotorem projektu. W przyszłości będzie czuwał nad wdrożeniem inwestycji. Województwo / Urząd Marszałkowski może pełnić tę funkcję, jeżeli zachowuje kontrolę nad podmiotem wdrażającym. Jest to możliwe tylko wtedy, gdy podmiot jest spółką, w której właścicielem jest Województwo. Rola SPIS nie zakończy się na realizacji jednego projektu grupowego. Oławy i Ślęży. Cenne doświadczenie, które zostało pozyskane w trakcie przygotowań, może zostać z powodzeniem wykorzystane do przygotowania innych projektów na terenie Województwa, które będą dotyczyć innych gmin lub nawet innych sektorów. Jeżeli podmiot wdrażający byłby zorganizowany w formie związku komunalnego, Urząd Marszałkowski ani nie mógłby pełnić funkcji promotora projektu ani nie mógłby wykorzystać struktury instytucjonalnej jako instrumentu rozwoju regionalnego.

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

  Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Ad. 2. Przygotowanie projektu rozpoczęło się od bardzo szerokiego przeglądu gmin w Województwie Dolnośląskim: identyfikacji obszarów, które należy wziąć pod uwagę ze względu na wagę problemów ekologicznych, analizy możliwości finansowej gmin. W ten sposób został zidentyfikowany obszar, na którym można przeprowadzić projekt grupowy (po przeprowadzeniu szczegółowych studiów wykonalności). Własność spółki, odpowiedzialnej za wdrożenie projektu, jest odseparowana od składu grupy projektów, prace nad utworzeniem SPIS-u mogły być prowadzone równolegle. Niektóre zmiany w składzie grupy projektów zaszyły dopiero po identyfikacji gmin. Okazało się, że nie wszystkie gminy spełniają stawiane im wymagania ekonomiczno-finansowe. Z drugiej strony jedna z gmin, która jest położona w zlewni Oławy i Ślęży, zgłosiła akces do projektu po przygotowaniu studiów wykonalności (przygotowywała je na własną rękę). Tak istotne zmiany w składzie grupy projektów mogły być przeprowadzone szybko i bezkonfliktowo tylko dlatego, że struktura instytucjonalna jest elastyczna. Jeżeli projekt był wdrażany przez związek gmin, to jego przygotowanie utknęłoby (a w najlepszym razie bardzo opóźniło) na konfliktach z tymi gminami, które musiały zostać wykluczone.

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

  Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Ad. 3. Dodatkowym atutem spółki jako podmiotu wdrażającego jest to, że może współfinansować inwestycje realizowane przez gminy. Dzięki temu funkcja monitorująco-kontrolna (w odniesieniu do samych inwestycji) SPIS-u zostanie wzmocniona, bo będzie oparta na umowie kredytowej z EBOR-em, instytucją, która wymusza stosowanie wysokich standardów.

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

dr Marek Mielczarek
– prezes spółki
Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych
– Dolnośląskie Sp. z o.o.

**GOSPODARKA
WODNO-ŚCIEKOWA
ZLEWNI ŚLĘŻA – OŁAWA
– STAN PRZYGOTOWAŃ
DO INWESTYCJI**

  Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Reasumując, analiza SWOT pokazuje, że w przypadku projektu grupowego Oławy i Ślęzy bardziej efektywnym i funkcjonalnym rozwiązaniem instytucjonalnym jest zorganizowanie podmiotu odpowiedzialnego za wdrożenie inwestycji w formie spółki z o.o. niż w formie związku gmin.

Wnioski:

- W najbliższych latach co raz więcej projektów do Funduszu Spójności będzie miało charakter inwestycji międzygminnych.
- Projekty międzygminne realizowane przez związki gmin, które są właścicielami i/lub operatorami aktywów systemu wodno-ściekowego są bardzo trudne w organizacji i wdrażaniu.
- Nie ma wątpliwości, że projekty międzygminne powinny być raczej realizowane w formule grupy projektów.

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

  Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Wnioski c.d.:

- Analiza SWOT pokazuje, że w przypadku projektu grupowego zorganizowanie podmiotu odpowiedzialnego za wdrożenie inwestycji w formie spółki z o.o. jest bardziej efektywne i funkcjonalne niż w formie związku gmin. Zdecydowały o tym przede wszystkim następujące czynniki:
 - promotorem projektu jest Województwo Dolnośląskie;
 - spółka z o.o., której właścicielem jest Województwo, pozwala na odseparowanie struktur własnościowej od składu grupy projektów – tylko wtedy struktura instytucjonalna jest wystarczająco elastyczna, żeby dostosowywać się do zmian, które pojawiają się w trakcie przygotowania projektu;
 - doświadczenia i struktura spółki z o.o. może być wykorzystana do realizacji innych projektów grupowych na terenie województwa;
 - status spółki z o.o. pozwala na nawiązanie współpracy z międzynarodowymi instytucjami finansowymi, które podnoszą wiarygodność podmiotu wdrażającego inwestycję oraz zwiększają jego stabilność.

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

  Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Studium przypadku (kreowanie projektów zgodnych z polityką regionalną):

1. Inwestycje edukacyjno-sportowe (gminne ośrodki rekreacyjno-sportowe)
2. Inwestycje drogowo-komunikacyjne (lokalne korytarze transportowe)

Pojedynczy projekt dla jednej gminy w okresie programowania 2007-2013 praktycznie nie do sfinansowania

Projekt dla kilkunastu gmin to efekt skali oddziaływania na wszystkie komponenty socjoekonomiczne Regionu - poza tym racjonalizacja sfery inwestycyjnej i operacyjnej

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

Czwartek, 9 marca 2006

dr Marek Mielczarek

– prezes spółki

Specjalne Przedsięwzięcie

Inicjatyw Samorządowych

– Dolnośląskie Sp. z o.o.

**GOSPODARKA
WODNO-ŚCIEKOWA
ZLEWNI ŚLĘŻA – OŁAWA
– STAN PRZYGOTOWAŃ
DO INWESTYCJI**

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

1. Inwestycje edukacyjno-sportowe

Przykład: przyszkolny basen rekreacyjny (koszt inwestycji 3,5-5,0 MPLN)

Beneficjent: jedna gmina

- Koszty przygotowania inwestycji dla jednej gminy: **ok.60 TPLN**
- Wyższe koszty inwestycyjne**
- Koszty operacyjne: **ponad 350 TPLN**
- Przychody: **150 - 320 TPLN** (bez dotacji oświatowej)

Beneficjent: kilka/kilkanaście gmin

- Koszty przygotowania inwestycji dla jednej gminy: **12-20 TPLN**
- Niższe o **ok. 20%** koszty inwestycyjne przy realizacji inwestycji w układzie grupowym
- Koszty operacyjne (w układzie outsource): **ok. 270-300 TPLN**
- Przychody: **150 - 320 TPLN** (bez dotacji oświatowej)

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Przykładowa sytuacja – wersja optimum

POWIERZCHNIA ZABUDOWY= 1441 m²
POWIERZCHNIA UŻYTKOWA= 1238 m²

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

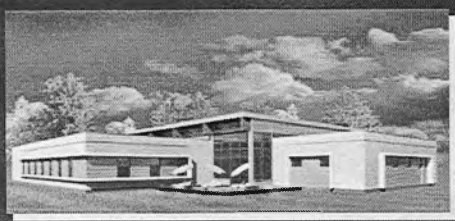
Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

Czwartek, 9 marca 2006

dr Marek Mielczarek
– prezes spółki
Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych
– Dolnośląskie Sp. z o.o.

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA ZLEWNI ŚLĘŻA – OŁAWA – STAN PRZYGOTOWAŃ DO INWESTYCJI

 Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

 Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Realizacja projektu możliwa w oparciu o współpracę kilku/kilkunastu gmin

Założenia:

- wspólny wniosek w oparciu o umowę cywilno-prawną
- wytworzony majątek własnością gminy (każdej z osobna)
- wspólny system zarządzania majątkiem (zewnątrzny operator wybrany w przetargu publicznym)

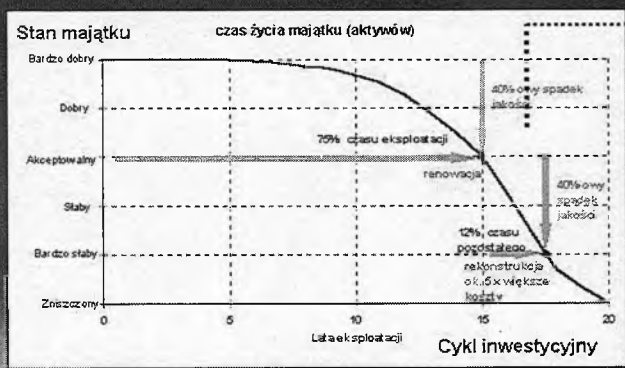
Osiągnięte cele:

- Dostęp młodzieży i dzieci do rekreacji wodnej na większym terenie
- Zmniejszenie problemów związanych z wadami postawy u dzieci i młodzieży na większym terenie
- dostęp bazy treningowej dla sportowców

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

 Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

2. Inwestycje drogowo-komunikacyjne (lokalne korzyści transportowe)

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

Czwartek, 9 marca 2006

dr Marek Mielczarek

– prezes spółki

Specjalne Przedsięwzięcie

Inicjatyw Samorządowych

– Dolnośląskie Sp. z o.o.

**GOSPODARKA
WODNO-ŚCIEKOWA
ZLEWNI ŚLĘŻA – OŁAWA
– STAN PRZYGOTOWAŃ
DO INWESTYCJI**

  Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Projekty grupowe (teren kilku powiatów) możliwość rozwiązania problemów komunikacyjnych i jakości dróg

- Zasadnicze dla rozwoju ekonomicznego oraz uzyskiwania wysokiego zwrotu zainwestowanego kapitału
- Organizacja handlu, wzrost eksportu, globalizacja
- Wzrost produktywności w rolnictwie
- Poprawa standardu życia
- Systemy zamówień „just-in-time”, usługi kurierskie, e-handel, itp.
- Stwierdzono wzrost wydajności sektora prywatnego o 0.04 - 0.25% z każdym 1% wzrostem wydatków na drogi
- Efekt skali
- Dostępność do infrastruktury społecznej, kulturowej, edukacyjnej itp.
- Integracja transportu
- Korytarze dla infrastruktury produkcyjnej/przemysłowej i usługowej
- Wzmocnienie oczekiwanego wzrostu standardu życia, wpływ na warunki socjalne
- Redukcja błędów
- Bezpieczeństwo i wydajność w przemieszczaniu ludzi i towarów
- Sprostanie oczekiwaniom obecnej i przyszłych generacji

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

  Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

Przykłady oszczędności

- Firmy eksploatacyjne
 - 5 + 2 lat umowy – efekt skali
 - Pewny budżet klienta
 - Poprawa jakości
 - Do 25% oszczędności
- DBFO (zasada „Projekt – Budowa – Finansowanie - Eksploatacja”)
 - 25 lat umowy („koncesja”) – efekt skali
 - Audit Commission (Komisja Sprawdzająca) okresowy monitoring usługi
 - 15 - 17% oszczędności w stosunku do tradycyjnych przetargów
 - Oszczędności mogą być nawet większe

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

  Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wydział Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Dr Marek Mielczarek - Specjalne Przedsięwzięcie
Inicjatyw Samorządowych Sp. z o.o.

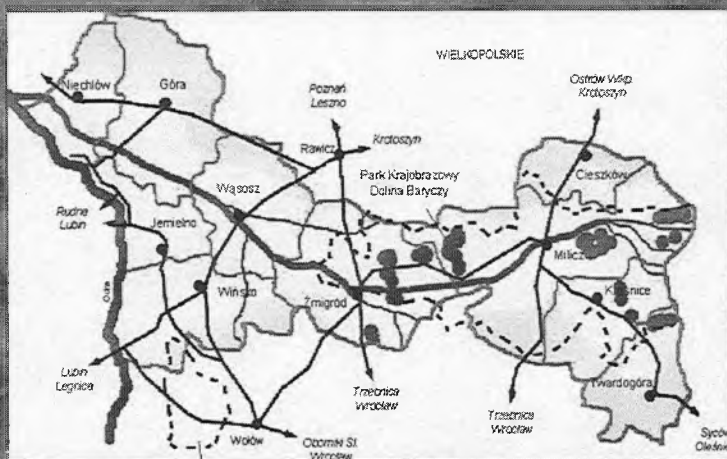

STOWARZYSZENIE GMIN I POWIATÓW DOLINY BARYCZY

Cezary Sierpiński
– przewodniczący
Stowarzyszenia Gmin i Powiatów
Doliny Baryczy

UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ W ZLEWNI RZEKI BARYCZY

STOWARZYSZENIE GMIN I POWIATÓW DOLINY BARYCZY

2

- ✓ powstało w 2000 r.
- ✓ zrzesza 10 gmin: Niechlów, Jemielno, Góra, Wąsosz, Wincko, Żmigród, Krosnice, Międzybóże, Cieszków, Twardogóra
- ✓ 2 powiaty: międzybóże i górowski
- ✓ organ stanowiący: Zgromadzenie
- ✓ organ wykonawczy: Zarząd
- ✓ realizacja zadań: Biuro

Rezerwat „Staw Międzybóże”

Zadania:

- ochrona środowiska naturalnego wód zlewni rzeki Baryczy
- współpraca samorządów w dziedzinie turystyki i agroturystyki
- edukacja ekologiczna

STOWARZYSZENIE GMIN I POWIATÓW DOLINY BARYCZY

3

Czwartek, 9 marca 2006

Cezary Sierpiński

– przewodniczący

Stowarzyszenia Gmin i Powiatów

Doliny Baryczy

UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ W ZLEWNI RZEKI BARYCZY

UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ W ZLEWNI RZEKI BARYCZY

PROJEKT ZGŁOSZONY DO DOFINANSOWANIA Z FUNDUSZU SPOJNOŚCI

WNIOSKODAWCA – Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Doliny Baryczy
w imieniu 9 gmin

BENEFICJENT – Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Dolina
Baryczy” sp. z o.o., udziałowcami którego są Gminy:
Cieszków, Góra, Jemielno, Milicz, Niechlów, Twardogóra, Wąsosz, Wińsko, Żmigród
odpowiedzialny za realizację inwestycji

OPERATOR – Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej
„Dolina Baryczy” sp. z o.o.
odpowiedzialny za eksploatację majątku

STOWARZYSZENIE GMIN I POWIATÓW DOLINY BARYCZY

4

I. Dane wyjściowe

GOSPODARKA WODNA

- Zwodociagowanie obszaru przedsięwzięcia – ok. 85 %.
- Przeciętne zużycie wody na 1 Mk - 0,10 m³/dobę.

GOSPODARKA ŚCIEKOWA

- Skanalizowanie obszaru przedsięwzięcia wynosi około 40%;
- Długość systemów kanalizacji - ok. 130 km
- Czynnych 8 komunalnych oczyszczalni ścieków: w Górze, Żmigrodzie, Miliczu, Sulowie, Słącznie, Twardogórze, Wąsosz (dwa obiekty), Wińsku

5

II. ZAKRES RZECZOWY PRZEDSIĘWZIĘCIA

- modernizacja 6 (sześciu) istniejących obiektów oczyszczalni w zakresie poprawy stopnia oczyszczania biogenów, automatyzacji procesu technologicznego oraz zagospodarowania osadów,
- budowa 5 nowych obiektów oczyszczalni o łącznej przepustowości 4 107 m³/d,
- modernizacja 30 km starych, nieszczelnych kanałów ogólnospławnych w miejscowościach Żmigród i Milicz, które doprowadzają na obiekty oczyszczalni ilość wody porównywalną z ilością ścieków,
- budowa ok. 700 km systemów kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami,
- Rozwiązanie problemu zagospodarowania osadów powstających w procesie oczyszczania ścieków,
- oczyszczanie ścieków z obszaru przedsięwzięcia w dwóch oczyszczalniach zlokalizowanych poza obszarem przedsięwzięcia, w sąsiednich gminach (gmina Zduny – m. Zduny, gmina Leszno, m. Henrykowo).

6

Cezary Sierpiński
– przewodniczący
Stowarzyszenia Gmin i Powiatów
Doliny Baryczy

**UPORZĄDKOWANIE
GOSPODARKI
ŚCIEKOWEJ W ZLEWNI
RZEKI BARYCZY**

KOSZTY INWESTYCYJNE

395 000 000,00 zł

KOSZTY EKSPLOATACJI

4 300 000 zł/rok

PROBLEMY EKSPLOATACYJNE

1. **NIEDOCIĄŻENIE OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW**
 - przepustowość wg pozwoleń wodnoprawnych 17 256 m³/d,
 - wykorzystanie przepustowości około 8 000 d śr. wraz z wodami deszczowymi,
 - przyczyny niedociążenia to brak sieci kanalizacyjnej i zła lokalizacja oczyszczalni
 - w stosunku do zlewni ścieków (układ wysokościowy, ilość mieszkańców i zakładów).
2. **WODY DESZCZOWE**
 - powodują nierytmiczność dopływu,
 - utrudniają pracę oczyszczalni,
 - zwiększają koszty energii i obsługi

3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE

- proporcjonalnie wysokie,
- zbyt mały udział automatycznego zarządzania procesem technologicznym wpływa na wysokość zatrudnienia,
- przewymiarowanie obiektów utrudnia obsługę,
- scalenie zakładów w jedno przedsiębiorstwo umożliwi przyjęcie nowych zadań bez zwiększania zatrudnienia

4. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE

- ścieki przemysłowe o ładunku wyższym niż ścieki komunalne winny być podczyszczane w zakładach przemysłowych.

5. ODBIORNIKI ŚCIEKÓW OCZYSZCZONYCH

- lokalnie występujące problemy z okresowymi małymi przepływami w rzekach stanowiących odbiorniki, wymuszają odpowiednią jakość ścieków oczyszczonych.

Czwartek, 9 marca 2006

Cezary Sierpiński

– przewodniczący

Stowarzyszenia Gmin i Powiatów
Doliny Baryczy

UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ W ZLEWNI RZEKI BARYCZY

Spodziewane korzyści:

- poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych zlewni Baryczy
- ochrona wartościowego środowiska naturalnego
- redukcja zanieczyszczeń i ochrona ekosystemów Morza Bałtyckiego oraz rzeki Odry w zgodzie z priorytetami Narodowej Strategii Ochrony Środowiska z 2000r
- uporządkowanie gospodarki ściekowej, ujednolicenie systemu kanalizacji sanitarnej na obszarze gmin należących do Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Doliny Baryczy, poprawa efektywności zarządzania
- wpływ na rozwój gospodarki lokalnej (poprzez realizację inwestycji)
- przyczynienie się do zmniejszenia poziomu bezrobocia na terenie gmin SGiPDB
- promocja turystycznych walorów regionu

STOWARZYSZENIE GMIN I POWIATÓW DOLINY BARYCZY

10

Przygotowanie przedsięwzięcia

- 2002r – opracowanie koncepcji Programowej
- 2003r – weryfikacja koncepcji
- 2004r – opracowanie Wstępnego Studium Wykonalności wraz z oceną oddziaływania na środowisko
- 2004r – umieszczenie zadania na ministerialnej liście przedsięwzięć do Funduszu Spójności
- 08. 2005r – rozpoczęcie opracowania Studium Wykonalności (ze środków pomocy technicznej Funduszu Spójności) – konsultant Energoexpert Katowice
- 24.01.2006r – powołanie Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej „Dolina Baryczy” Sp. z o.o.

11

Harmonogram realizacji

- Początek realizacji 2007r
- Koniec realizacji 2010r

12

Czwartek, 9 marca 2006

Problemy

- Olbrzymi obszar i złożoność zakresu
- Wielość podmiotów realizujących zadanie
- Zmieniające się przepisy prawne i wytyczne
- Wysoki koszt eksploatacyjny (amortyzacja) przy niskich dochodach społeczności lokalnych
- Brak zrozumienia dla projektów obszarowych w instytucjach centralnych
- Brak ciągłości w polityce Państwa i samorządów – zmiany związane z wyborami

13

Cezary Sierpiński

– przewodniczący

Stowarzyszenia Gmin i Powiatów

Doliny Baryczy

UPORZĄDKOWANIE

GOSPODARKI

ŚCIEKOWEJ W ZLEWNI

RZĘKI BARYCZY

Czwartek, 9 marca 2006

Józef Król

– dyrektor sprzedaży
Centrum Korporacyjnego
PKO BP S.A.
w Bolesławcu

**INSTRUMENT PIENIĄDZA
ELEKTRONICZNEGO –
OBSŁUGA WYPŁATY
ŚWIADCZEŃ j.s.t.**

PKO BANK POLSKI
SPÓŁKA AKCYJNA

Ogólne informacje o IPE

Wypłata świadczeń będzie realizowana z wykorzystaniem Instrumentu Pieniądza Elektronicznego (IPE) zgodnie z Ustawą o elektronicznych instrumentach płatniczych z dnia 12 września 2002 r., którego nośnikiem będzie elektroniczna karta debetowa.

Instrument pieniądza elektronicznego tzw. karta – urządzenie elektroniczne w postaci karty elektronicznej, będącej nośnikiem pieniądza elektronicznego, zakupionego przez Klienta na rzecz osób uprawnionych do otrzymywania świadczeń.

Departament Bankowości Korporacyjnej

- 2 -

PKO BANK POLSKI
SPÓŁKA AKCYJNA

Funkcjonalność IPE

Instrument Pieniądza Elektronicznego tzw. karta dla świadczeniobiorców będzie instrumentem płatniczym na okaziciela, umożliwiającym:

- dokonywanie płatności bezgotówkowych we wszystkich placówkach handlowo – usługowych, wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
- wypłatę gotówki wyłącznie w bankomatach PKO BP SA
- wypłatę gotówki w agencjach PKO BP SA z wykorzystaniem POS
- wypłatę gotówki, która stanowi nierówne nominały tzw. „resztówki” we wskazanym oddziale PKO BP S.A. (na podstawie dowodu tożsamości)
- okres ważności karty 24 miesięcy

UWAGA:

Maksymalna kwota operacji nie może być wyższa niż równowartość w złotych 150 euro obliczana wg średniego kursu ogłoszonego przez NBP obowiązującego w dniu wydania produktu.

Departament Bankowości Korporacyjnej

- 3 -

- sprawdzenie salda w bankomatach PKO BP SA
- sprawdzenie salda dostępnych środków w wybranych oddziałach PKO BP SA, po okazaniu przez użytkownika karty oraz wylegitymowaniu się dokumentem tożsamości
- uzyskanie w wybranych oddziałach listy, co najmniej pięciu ostatnich operacji po okazaniu karty oraz wylegitymowaniu się dokumentem tożsamości

Autoryzacja transakcji gotówkowych i bezgotówkowych:

Wszystkie transakcje dokonywane przez użytkownika karty elektronicznej będą wymagać autoryzacji „wolnych środków” wyłącznie przy użyciu numeru PIN

UWAGA:

W przypadku braku możliwości dokonania autoryzacji operacja nie zostanie wykonana

Departament Bankowości Korporacyjnej

- 4 -

Karta – elektroniczna karta debetowa będzie
wydawana w ramach organizacji
MasterCard Int. ze znakiem akceptacji
MAESTRO

Cechy charakterystyczne:

- wydawana bez danych osobowych (na okaziciela)
- identyfikatorem jest numer wytłoczony na karcie

Departament Bankowości Korporacyjnej

- 5 -

Systemowe konto instrumentu (SKI) – rachunek techniczny przyporządkowany określonej karcie, poprzez który karta zasilana jest pieniądzem elektronicznym.

Zasady funkcjonowania SKI:

- nie będzie posiadało funkcjonalności związanej z kredytowaniem i debetowaniem
- „wolne środki” będą zawsze równe wysokości salda
- nie ma możliwości dokonywania wpłat gotówki lub przelewu na konto instrumentu przez użytkownika
- nie będą generowane wyciągi
- będzie nieoprocentowane
- będzie zasilane jednorazowo lub cyklicznie (w zależności od okresu wypłaty świadczenia przez posiadacza rachunku)
- będzie odmiejscowione
- będzie posiadało możliwość księgowania z datą wsteczną

Departament Bankowości Korporacyjnej

- 6 -

Czwartek, 9 marca 2006

Józef Król

– dyrektor sprzedaży
Centrum Korporacyjnego
PKO BP S.A.
w Bolesławcu

**INSTRUMENT PIENIĄDZA
ELEKTRONICZNEGO –
OBSŁUGA WYPŁATY
ŚWIADCZEŃ j.s.t.**

Józef Król

– dyrektor sprzedaży
Centrum Korporacyjnego
PKO BP S.A.
w Bolesławcu

**INSTRUMENT PIENIĄDZA
ELEKTRONICZNEGO –
OBSŁUGA WYPŁATY
ŚWIADCZEŃ j.s.t.**

PKO BANK POLSKI
SPÓŁKA AKCYJNA

**Schemat uruchomienia
usługi IPE**

1. Po podpisaniu umowy o współpracę Klient dostarcza do Banku plik elektroniczny z danymi osobowymi i adresowymi osób uprawnionych do otrzymania świadczeń w formie przekazanej przez Bank.
2. Bank dokonuje wczytania zbioru otrzymanego od Klienta do systemu informatycznego co powoduje automatyczne otwarcie w systemie informatycznym SKI.
3. Po automatycznym otwarciu SKI w systemie informatycznym oddział generuje plik, zawierający numery SKI. Zbiór ten następnie przekazywany jest do Centrum Operacji Kartowych (COK).

Departament Bankowości Korporacyjnej

- 7 -

PKO BANK POLSKI
SPÓŁKA AKCYJNA

**Schemat uruchomienia
usługi IPE**

4. COK na podstawie otrzymanego pliku dokonuje rejestracji danych w swoich systemach informatycznych, produkuje i personalizuje karty.
5. COK przekazuje do klienta plik zawierający m.in. numery SKI i przyporządkowane do nich numery kart oraz spersonalizowane karty wraz z numerami PIN.

Istnieje możliwość wysyłki kart i numerów PIN bezpośrednio na adresy zamieszkania osób uprawnionych do otrzymania świadczeń.

- 8 -

PKO BANK POLSKI
SPÓŁKA AKCYJNA

**Schemat uruchomienia
usługi IPE**

6. Klient dokonuje zasilenia SKI z rachunku bieżącego lub pomocniczego poprzez system bankowości elektronicznej.

Istnieje możliwość zasilenia SKI poprzez wczytanie pliku zasilającego SKI otrzymanego od klienta bezpośrednio do systemu informatycznego.

UWAGA!

Uruchomienie usługi IPE nie wymaga posiadania rachunku bankowego przez osobę uprawnioną do otrzymania świadczenia.

Departament Bankowości Korporacyjnej

- 9 -

Wprowadzono dwa poziomy opłat związane z produktem

- **standardowy, który nie wymaga uzyskiwania zgody na szczepku Centrali**
 - wydanie karty (nie mniej niż 8 zł za każdą kartę)
 - sprzedaż pieniądza elektronicznego (nie mniej niż 2,5 zł za każde zasilenie nośnika pieniądza elektronicznego)
- **obniżony, którego zastosowanie możliwe jest pod warunkiem uzyskania akceptacji Dyrektora Zarządzającego Kierującego Pionem Bankowości Korporacyjnej**
 - wydanie karty (nie mniej niż 6 zł za każdą kartę)
 - sprzedaż pieniądza elektronicznego (nie mniej niż 1,5 zł za każde zasilenie nośnika pieniądza elektronicznego)

- 10 -

Dziękuję za uwagę

Czwartek, 9 marca 2006

Józef Król

– dyrektor sprzedaży
Centrum Korporacyjnego
PKO BP S.A.
w Bolestawcu

**INSTRUMENT PIENIĄDZA
ELEKTRONICZNEGO –
OBSŁUGA WYPŁATY
ŚWIADCZEŃ j.s.t.**

dr inż. EWA MAŃKOWSKA

– prezes Zarządu WFOŚiGW we Wrocławiu

Finansowanie projektów związków i stowarzyszeń komunalnych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

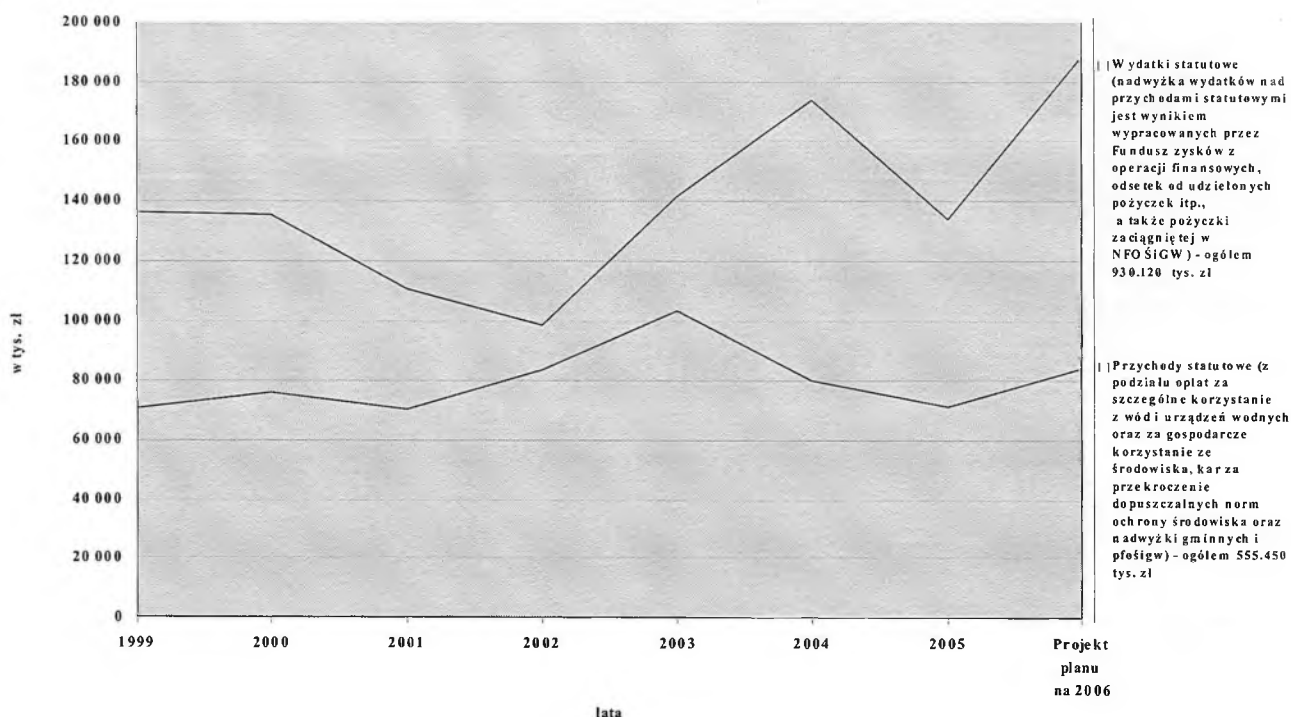
1. Nakłady i efekty działalności WFOŚiGW we Wrocławiu w latach 1999-2005

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu powołany Ustawą o ochronie i kształtowaniu środowiska kontynuuje podjętą w roku 1993 działalność wspierającą finansowo inwestycje o charakterze ekologicznym.

Celem i misją Funduszu jest finansowe wspomaganie przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska wynikających z polityki ekologicznej państwa oraz strategii rozwoju województwa dolnośląskiego. Realizacja powyższego celu stanowi misję Funduszu zdefiniowaną jako "Działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju w skali województwa i całego kraju".

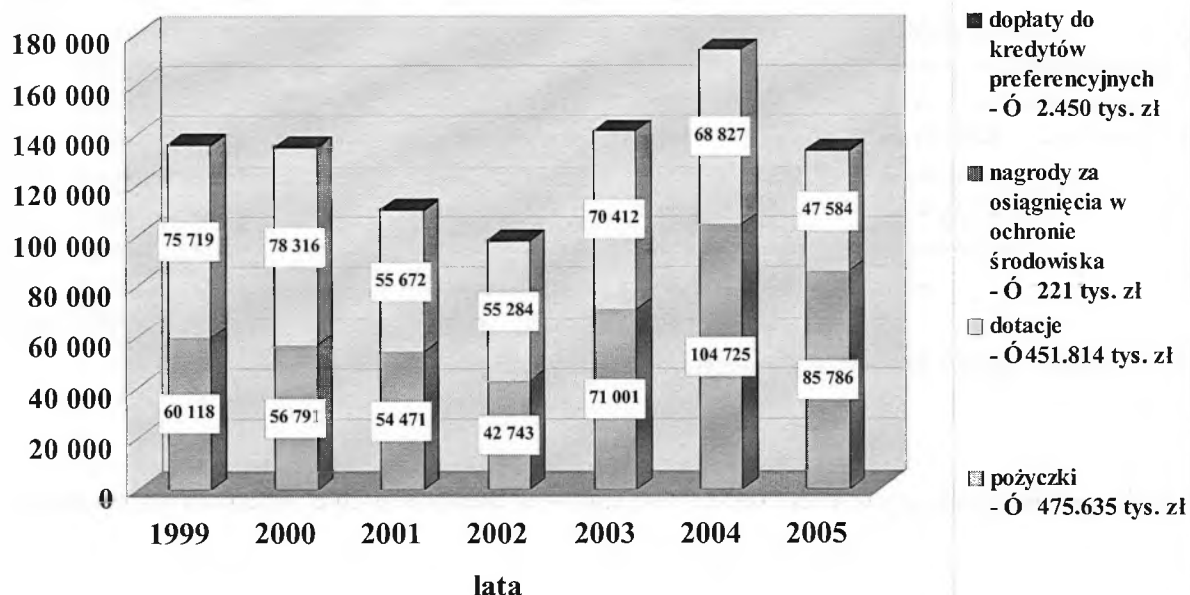
Fundusz poprzez prowadzone formy gospodarowania środkami inspirowanie podejmowanie nowych zadań i rozwiązań technologicznych oraz organizacyjnych z zakresu ochrony środowiska o zasięgu wojewódzkim, a także ponadregionalnym.

Dochody z tytułu opłat i kar plasują Fundusz na jednym z czołowych miejsc w kraju – wyniosły one w omawianym okresie 555.450 tys. zł. Dzięki operacjom finansowym prowadzonym przez Fundusz wydatki na cele statutowe mogły być o 374.670 tys. zł wyższe i wyniosły 930.120 tys. zł.

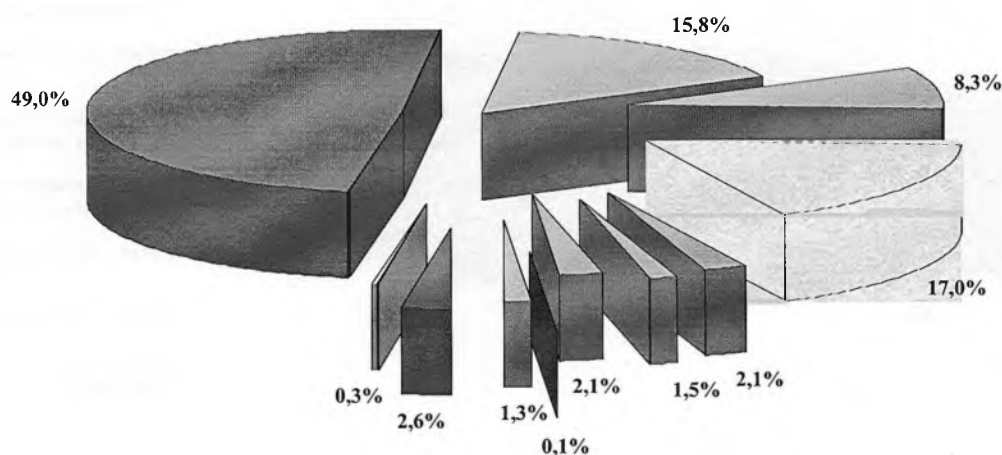

W latach 1999–2005 Fundusz wydatkował na dofinansowanie zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej ogółem 930.120 tys. zł, w tym na:

- dotacje 451,814 tys. zł, tj. 48,6% wszystkich środków,
- pożyczki 475.635 tys. zł, tj. 51,1%,
- dopłaty do kredytów preferencyjnych 2.450 tys. zł., tj. 0,02%,
- nagrody za osiągnięcia w ochronie środowiska 221 tys. zł., tj. 0,3%.

Dofinansowanie zadań przez Fundusz w podziale na dziedziny przedstawiało się następująco:

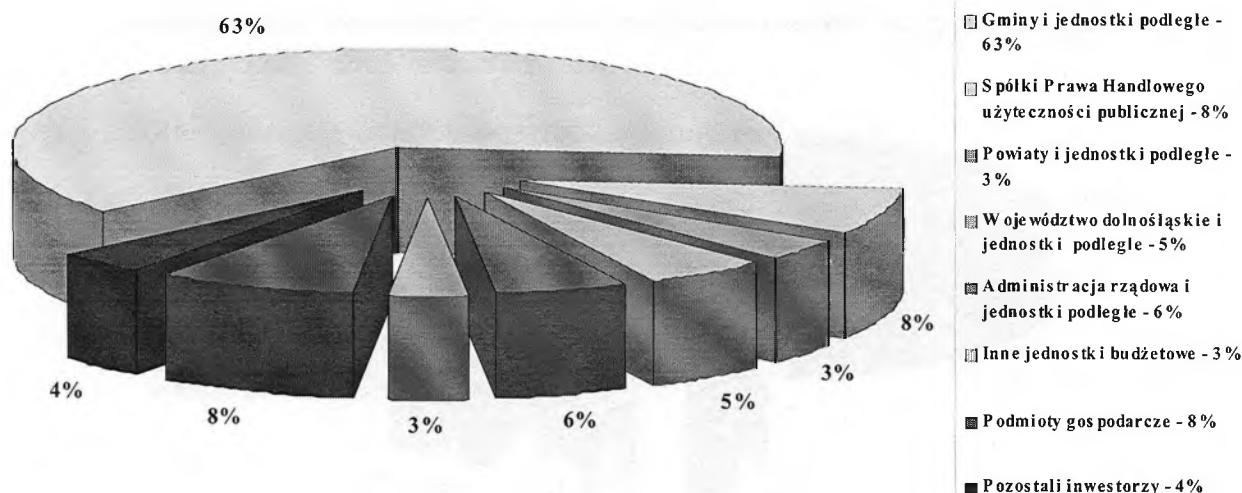
- Gospodarka ściekowa i ochrona wód - 456.032 tys. zł
- Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu - 146.995 tys. zł
- Gospodarka odpadami (do 2001 r. Ochrona powierzchni ziemi) - 76.870 tys. zł
- Gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa - 157.904 tys. zł
- Ochrona przyrody i lasów - 19.444 tys. zł
- Edukacja ekologiczna - 13.770 tys. zł
- Monitoring środowiska - 19.608 tys. zł
- Prace badawcze - 681 tys. zł
- Nadzwyczajne zagrożenia - 12.077 tys. zł
- Inne zadania (profilaktyka zdrowotna dzieci, wapnowanie gleb, walka z hałasem i promieniowaniem itd.) - 24.067 tys. zł
- Dopłaty do kredytów preferencyjnych i nagrody za osiągnięcia w ochronie środowiska - 2.672 tys. zł

Uruchomienie przez Fundusz środków na dofinansowanie zadań w poszczególnych dziedzinach ochrony środowiska spowodowało większe zaangażowanie inwestorów w realizację zadań i przyczyniło się do uzyskania znaczących efektów ekologicznych. Wydatki Funduszu w podziale według inwestorów przedstawiały się następująco.

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Razem
Gminy i jednostki podległe	83 526,4	76 933,7	56 320,6	60 294,9	98 411,9	127 507,2	76 117,2	579 111,9
Spółki i przedsiębiorstwa użyteczności publicznej	12 843,5	13 254,8	19 761,8	7 888,9	2 783,2	5 351,2	9 486,3	71 369,7
Administracja rządowa i jednostki podległe	1 701,6	9 909,8	8 352,6	6 324,8	7 950,4	8 725,4	8 151,7	51 116,3
Województwo dolnośląskie i jednostki podległe	4 638,0	6 718,0	7 161,8	7 250,0	6 414,1	9 873,6	7 813,4	49 868,9
Powiaty i jednostki podległe	4 281,3	4 791,3	5 594,0	4 666,4	1 960,1	7 551,9	3 023,3	31 868,3
Inne jednostki budżetowe	11 039,1	4 926,7	1 771,6	1 543,5	4 202,9	6 361,8	1 653,9	31 499,5
Podmioty gospodarcze	12 412,5	12 208,2	6 551,8	5 170,3	13 373,1	6 781,0	20 705,5	77 202,4
Pozostali	5 394,1	6 364,7	4 628,6	4 888,1	6 317,0	1 400,1	6 418,8	35 411,4
	135 836,5	135 107,2	110 142,8	98 026,9	141 412,7	173 552,2	133 370,1	927 448,4

* bez środków na dopłaty do kredytów preferencyjnych i nagród za osiągnięcia w ochronie środowiska

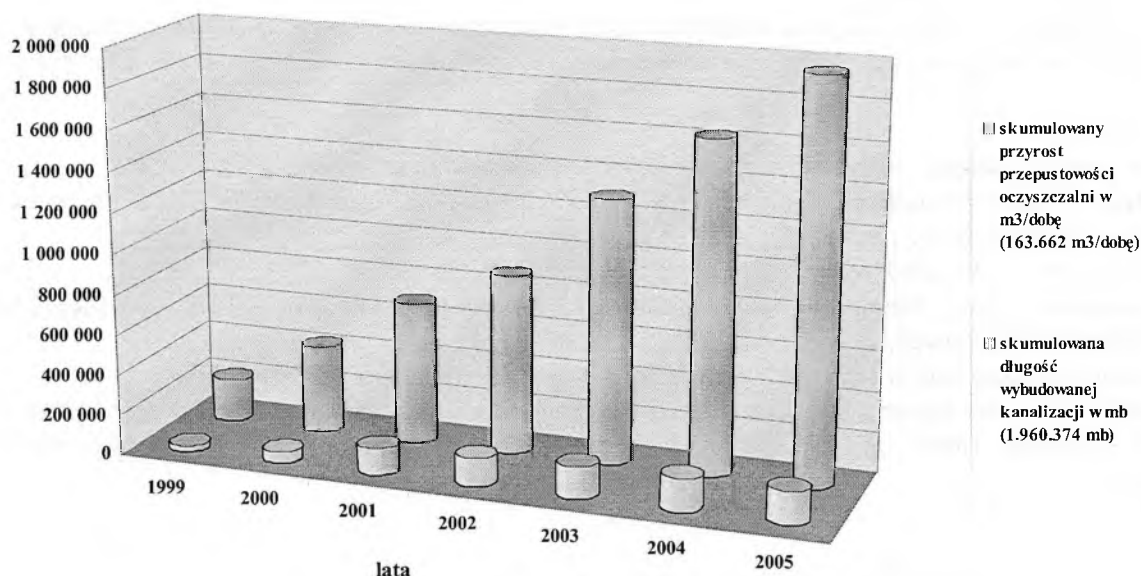
W układzie procentowym wydatki według inwestorów w latach 1999-2005 przedstawiały się następująco

Wartość zadań inwestycyjnych przekazanych do eksploatacji w czterech tylko dziedzinach ochrony środowiska (tj. ochronie wód, ochronie powietrza, ochronie ziemi i gospodarce wodnej) w latach 1999–2005 wyniosła 1.767.480,7 tys. zł, przy dofinansowaniu Funduszu w wysokości 722.106,1 tys. zł, co stanowiło 41% wartości zadań. Zaznaczyć należy, że w latach 2003–2005 Fundusz dofinansowywał zadania realizowane przez gminy przy udziale środków pomocowych Unii Europejskiej również w formie pożyczek pomostowych, które wyniosły łącznie 57.577,6 tys. zł, co stanowiło 8% całości dofinansowania Funduszu.

W wyniku realizacji ponad 2.000 zadań inwestycyjnych w czterech podstawowych dziedzinach osiągnięte zostały następujące efekty ekologiczne:

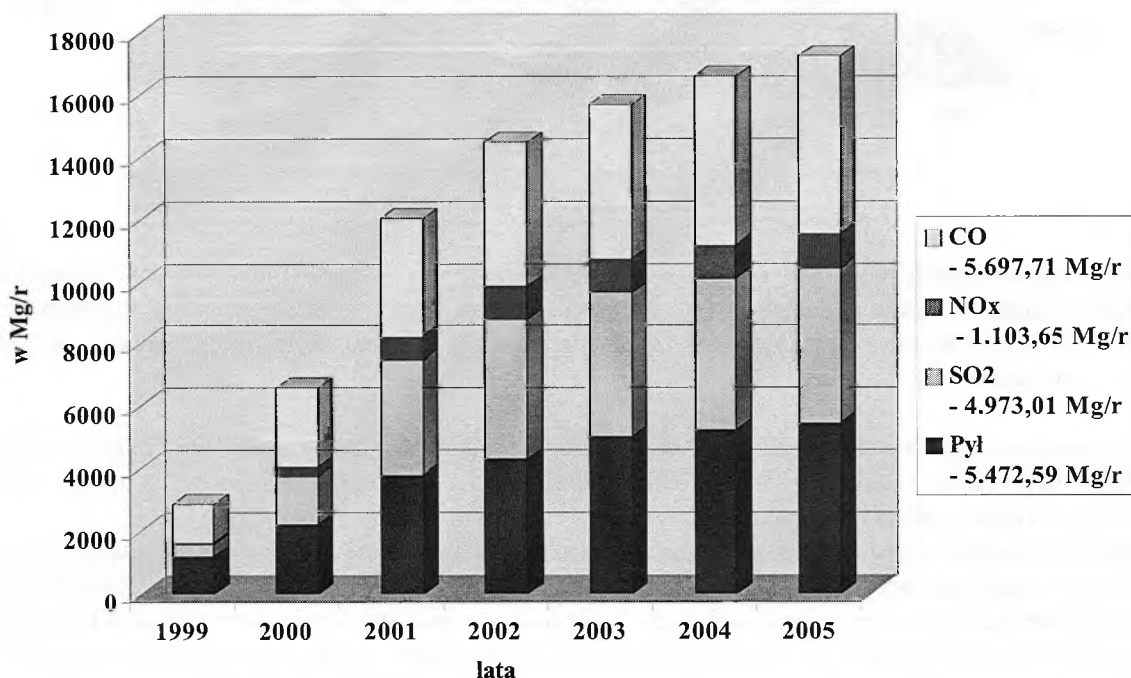
- realizacja 115 zadań pozwoliła na uzyskanie przyrostu przepustowości oczyszczalni ścieków o 163.662 m³/dobę, a realizacja 363 zadań przyrost długości sieci kanalizacyjnych o 1.960,4 km,

Fundusz dofinansowując budowę oraz rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków zwraca uwagę na pełne wykorzystanie ich wydajności. Osiągana jest ona poprzez prowadzoną równolegle rozbudowę sieci kanalizacyjnych.

Podkreślić należy, że dofinansowywane urządzenia spełniają w pełni standardy ustalone dla ochrony środowiska.

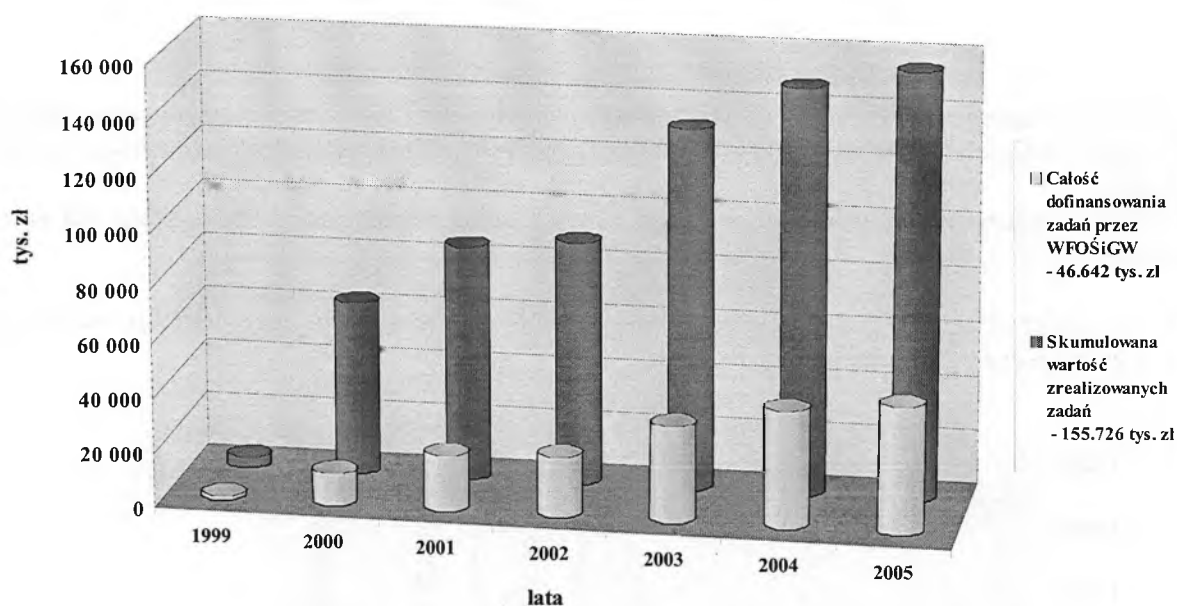
• w wyniku realizacji 827 zadań osiągnięto obniżenie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych powstających w procesie spalania energetycznego:

Jako kluczowa traktowana jest przez Fundusz działalność inwestycyjna mająca na celu ograniczanie niskiej emisji, przede wszystkim w miastach i miejscowościach turystyczno-uzdrowiskowych oraz położonych w kotłowniach. Poprawę w tym zakresie uzyskuje się m.in. poprzez przyłączenia do sieci ciepłych nowych odbiorców, którzy dotychczas sami wytwarzali zanieczyszczenia oraz eliminowanie paliw konwencjonalnych.

Na wymienienie wśród osiągnięć Funduszu zasługuje również rozpoczęcie w 2000 r. realizacji wieloletniego programu zastosowania w ciepłownictwie paliw odtwarzalnych, tj. drewna, słomy oraz energii słonecznej.

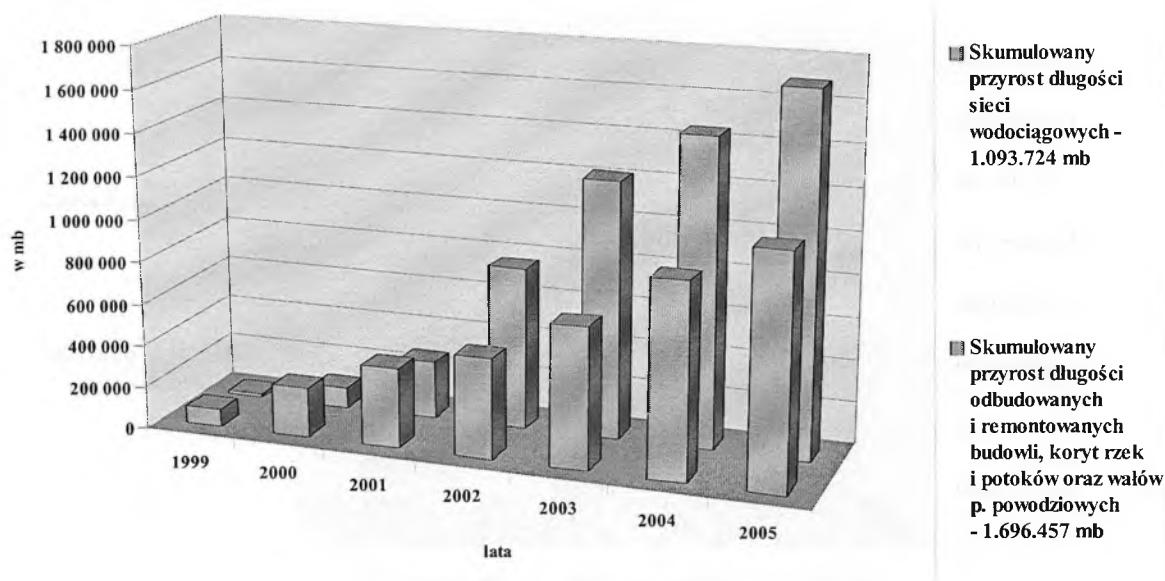
- w wyniku realizacji 101 zadań z zakresu gospodarki odpadami uzyskano między innymi:
 - wybudowano nowoczesne i zmodernizowano dotychczasowe składowiska odpadów na powierzchni 45,53 ha o kubaturze 3.102 tys. m³,
 - zrehabilitowano składowiska odpadów na powierzchni 31,08 ha,
 - wdrożono system segregacji oraz gospodarczego wykorzystania odpadów – 1440 Mg/r metali kolorowych i słabomagnetycznych,
 - dofinansowano budowę instalacji wytwarzania biogazu o wydajności 2000 m³/dobę,
 - dofinansowano rekultywację wyrobiska – KWB TURÓW produktami spalania węgla i odsiarczania spalin z Elektrowni Turów – do rekultywacji w ciągu roku około 3,365 mln m³/rok i wydajności zwałowarki 2.096 m³/h.

Fundusz jest krzewicielem idei realizacji gminnych, międzygminnych i powiatowych kompleksowych programów zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym wspomagania systemów zagospodarowania osadów ściekowych. Wspiera wszelkie działania zmierzające do odzysku i recyklingu odpadów, a zwłaszcza odpadów opakowaniowych.

- w wyniku realizacji 616 zadań z zakresu gospodarki wodnej uzyskano między innymi przyrost długości sieci wodociagowych o 1.093,7 km oraz 1.696,5 km długości odbudowanych i remontowanych koryt rzek, potoków oraz wałów p. powodziowych.

Fundusz aktywnie uczestniczył w realizacji zadań związanych z likwidacją skutków powodzi z 2001 r. oraz włączył się w działania dotyczące z ochrony przeciwpowodziowej, dofinansowując przedsięwzięcia podejmowane w celu zabezpieczenia zdrowia i życia ludności oraz działania mające na celu uruchomienie bądź odtworzenie w krótkim czasie urządzeń komunalnych, infrastruktury wodociagowo-kanalizacyjnej, uszkodzonych i zalanych kotłowni oraz budowli hydrotechnicznych.

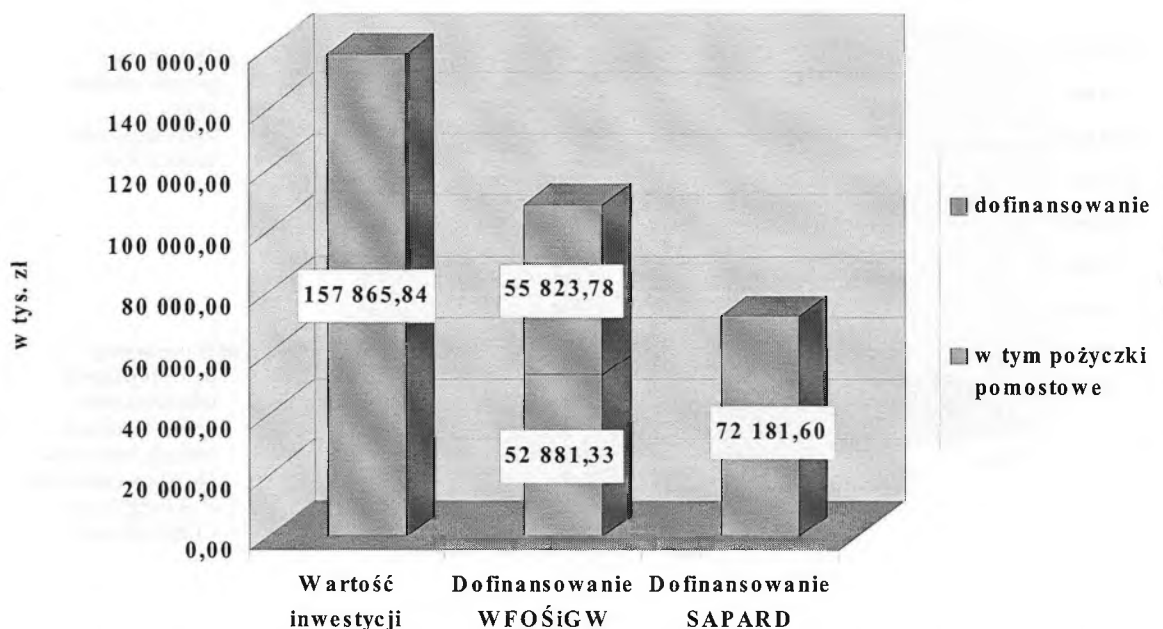
Pragnę tutaj podkreślić, że przez cały okres działalności Funduszu głównymi jego partnerami w zakresie realizacji zadań dotyczących ochrony środowiska były jednostki samorządu terytorialnego, w tym przede wszystkim gminy.

2. Współdziałanie WFOŚiGW we Wrocławiu z gminami związkami i stowarzyszeniami komunalnymi

Tak szeroki front inwestycyjny w województwie, podejmowany głównie przez gminy, związki i stowarzyszenia komunalne, ale również przez podmioty gospodarcze, nie byłby możliwy do realizacji tylko ze środków inwestorów oraz Wojewódzkiego Funduszu. Znaczącej pomocy finansowej udziela tutaj Narodowy Fundusz oraz zagraniczne fundusze pomocowe – SAPARD, PHARE, ISPA i FUNDUSZ SPÓJNOŚCI. Umiejętność skutecznego łączenia środków z różnych źródeł, choć nie łatwa i wymagająca wielu zabiegów, jest jednak możliwa. Działania takie będą na pewno konieczne również w najbliższych latach.

Fundusz dysponuje już doświadczeniem w dofinansowywaniu zadań realizowanych przy udziale środków pomocowych:

- 103 zadania (w latach 2003-2005) zrealizowanych przy udziale programu SAPARD – wartość zadań – 157.865 tys. zł, dofinansowanie SAPARD 72.181 tys. zł, przy dofinansowaniu Funduszu 108.705 tys. zł (w tym pożyczki pomostowe 52.881 tys. zł),
- 28 zadań realizowanych przy udziale Środków Phare Cross Border Co-operation, w tym w latach 2001–2005 16 zadań o wartości – 192.185 tys. zł przy dofinansowaniu Funduszu 43.849 tys. zł,
- 3 zadania realizowane przy udziale programu ISPA – wartość zadań – 311.559 tys. zł, dofinansowanie ISPA – 176.802 tys. zł, przy dofinansowaniu Funduszu 48.774 tys. zł,

Fundusz jest organizatorem i współorganizatorem szkoleń, konferencji i seminariów poświęconych zagadnieniom związanym z ochroną środowiska, z jego zrównoważonym rozwojem oraz nowoczesnymi sposobami jego finansowania. Uczestnikami tych spotkań były głównie gminy, związki i stowarzyszenia komunalne.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – jako instytucja pośrednicząca III szczebla w ramach Funduszu Spójności:

- identyfikuje projekty, które mogą uzyskać dofinansowanie z Funduszu Spójności,
- przygotowuje i przekazuje do Instytucji Pośredniczącej II szczebla – Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej listy projektów,
- ocenia projekty wskazane przez Instytucję Pośredniczącą (Ministra Środowiska) pod kątem spełniania założeń strategii wykorzystania Funduszu Spójności,
- współpracuje w sposób ciągły z podmiotami odpowiedzialnymi za realizację projektów (POZR) przekazując im wszystkie informacje i wytyczne,
- przygotowuje projekty zatwierdzone przez Instytucję Pośredniczącą, a w szczególności:
 - ocenia projekty pod kątem ich wykonalności technicznej, ekonomicznej i finansowej,
 - ocenia system przygotowania projektów,
 - opisuje i weryfikuje kompletność i prawidłowość dokumentów przedkładanych przez POZR a niezbędnych do wykonania wniosku o dofinansowanie projektu,
 - przekazuje do Instytucji pośredniczącej II szczebla wnioski o dofinansowanie wraz z kompletem załączników oraz własną opinią celem ich przekazania do Komisji Europejskiej, S Przekazuje Instytucji Pośredniczącej II szczebla wszystkie wyjaśnienia i uzupełnienia dotyczące zgłaszanych projektów
- opracowuje miesięczne sprawozdania dotyczące aktualnego stanu przygotowania projektów,
- informuje niezwłocznie o wszelkich zagrożeniach mogących wystąpić w trakcie przygotowania i realizacji projektu,
- zapewnia podmiotom na obszarze województwa wszelkich informacji dotyczących zasad działania Funduszu Spójności, w tym dokumentów i formularzy; NFOŚiGW na mocy porozumienia zawartego w dniu 15 kwietnia 2003 r. przekazał część zadań związanych z przygotowaniem przedsięwzięć Funduszu Spójności do wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Fundusz udzielił pomocy finansowej na zadania dotyczące przygotowania dokumentacji niezbędnej do wniosków o dofinansowanie z Funduszu Spójności – Związkowi Gmin Karkonoskich w Mysłakowicach, Miastu Kamienna Góra, Gminie Ciepłowody. Wnioski o uzyskanie dofinansowania na ten cel złożyły ostatnio Unia Gmin Śląskich oraz Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Doliny Baryczy,

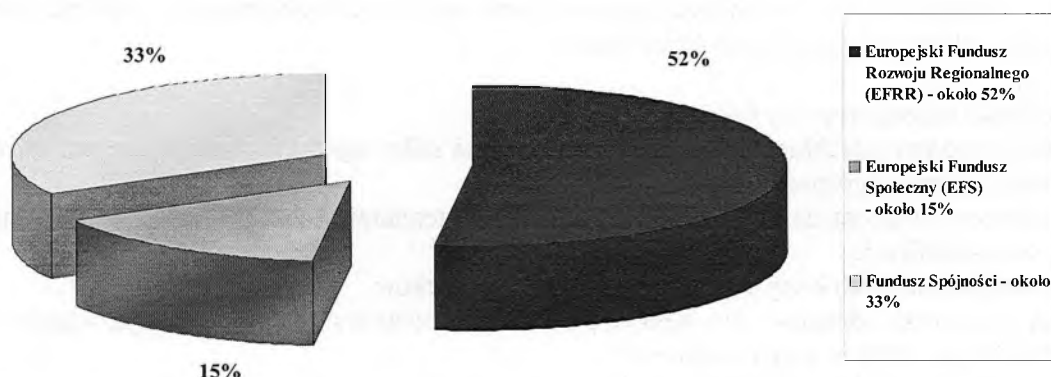
Efektom wspólnej pracy beneficjentów i pracowników Funduszu jest podjęcie przez Komisję Europejską decyzji o dofinansowaniu z Funduszu Spójności zadania Związku Gmin Karkonoskich pn.: „Karkonoski system wodociągów i kanalizacji – etap I”.

W wykazie przedsięwzięć z województwa dolnośląskiego planowanych do dofinansowania z Funduszu Spójności znajduje się obecnie jeszcze 11 zadań.

3. Kierunki działania WFOŚiGW we Wrocławiu celem maksymalnego wykorzystania pomocy z Unii Europejskiej

Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007–2013 będzie nie tylko, jak to było w przypadku NPR 2004–2006, strategią zagospodarowania funduszy unijnych, ale całościową strategią rozwojową kraju, będzie dokumentem koordynującym wszelkie działania o charakterze rozwojowym podejmowane w Polsce. Jego realizacja odbywać się będzie głównie na podstawie sektorowych i regionalnych programów operacyjnych oraz strategii wykorzystania Funduszu Spójności.

Proponowany podział Funduszy w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO).

Informacja Ministerstwa Rozwoju Regionalnego z dnia 17 stycznia 2006 r.

Zgodnie z decyzją Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 2006 r. nie będzie realizowany odrębny program operacyjny „Środowisko”, będzie on jednym z programów operacyjnych umożliwiających realizację celów i założeń Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007–2013.

Ze środków Programu prowadzona będzie m.in. dalsza gruntowna rozbudowa i modernizacja infrastruktury ochrony środowiska, co umożliwi wywiązanie się ze zobowiązań podjętych przez Polskę w Traktacie Akcesyjnym, a także w Strategicznych Wytocznych Wspólnoty na lata 2007–2013. Program „Środowisko” stanowi uzupełnienie działań o charakterze regionalnym, które zawarte są w 16 programach regionalnych. Powstanie projektu Programu „Środowisko” świadczy o zintegrowanym podejściu do ochrony środowiska w Polsce, co pozwoli na lepszą koordynację działań. Program skupiać się będzie na dużych inwestycjach, których ciężar byłby nie do udźwignięcia przez pojedyncze podmioty.

Wsparcie z Programu „Środowisko” będą mogły uzyskać:

- duże komunalne inwestycje ochrony środowiska,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- gospodarka odpadami,
- rekultywacja terenów zdegradowanych,
- zabezpieczenie przed zagrożeniami dla środowiska takimi jak powódź/susza,
- monitoring środowiska,

- inwestycje dot. bezpieczeństwa ekologicznego i monitoringu środowiska,
- przedsięwzięcia z zakresu wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- dostosowanie instalacji przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska,
- ochrona przyrody,
- kształtowanie postaw ekologicznych.

W zależności od rodzaju działania o wsparcie będą mogli ubiegać się:

- jednostki samorządu terytorialnego,
- przedsiębiorstwa,
- organizacje pozarządowe,
- instytucje edukacyjne,
- zarządy gospodarki wodnej,
- dyrekcje lasów państwowych,
- parków narodowych, ogrodów botanicznych i zoologicznych,
- inspektoraty i fundusze ochrony środowiska,
- straż pożarna.

W „Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego” uchwalonej przez Sejmik Województwa w dniu 30 listopada 2005 r. za jeden z trzech podstawowych celów przyjęto cel „przestrzenny” tj.: „Zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu i jego integracja z europejskimi obszarami wzrostu”. Osiągnięcie tego celu nie będzie możliwe bez dalszej poprawy stanu środowiska naturalnego, zachowania różnorodności biologicznej i ochrony przyrody na Dolnym Śląsku.

Do słabości naszego regionu należą:

- jakość wód powierzchniowych, które narażone są na stałe zagrożenie zanieczyszczeniami związanymi z działalnością bytowa i gospodarczą ludności,
- niedorozwój wyposażenia w wodociągi i kanalizację terenów wiejskich – zaledwie 20% mieszkańców wsi korzysta z kanalizacji,
- niedorozwój infrastruktury w zakresie oczyszczalni ścieków,
- stan składowisk odpadów – w wielu wypadkach konieczna jest ich modernizacja, a nawet likwidacja, również likwidacja „dzikich wysypisk śmieci”,
- niewielka skala selektywnej zbiórki odpadów – w 2004 r. stanowiły one zaledwie 2,6% odpadów, podczas gdy w Unii Europejskiej dochodzi się do poziomu 50%,
- jakość powietrza atmosferycznego – mimo znacznego ograniczenia emisji w ostatnich latach gazy i pyły nadal stanowią one znaczną część globalnej emisji występującej na terenie Polski.

Wszystkie te słabości dostrzegane są przez Fundusz, który w swojej strategii działania zakłada dalsze intensywne prace mające na celu ich systematyczną eliminację.

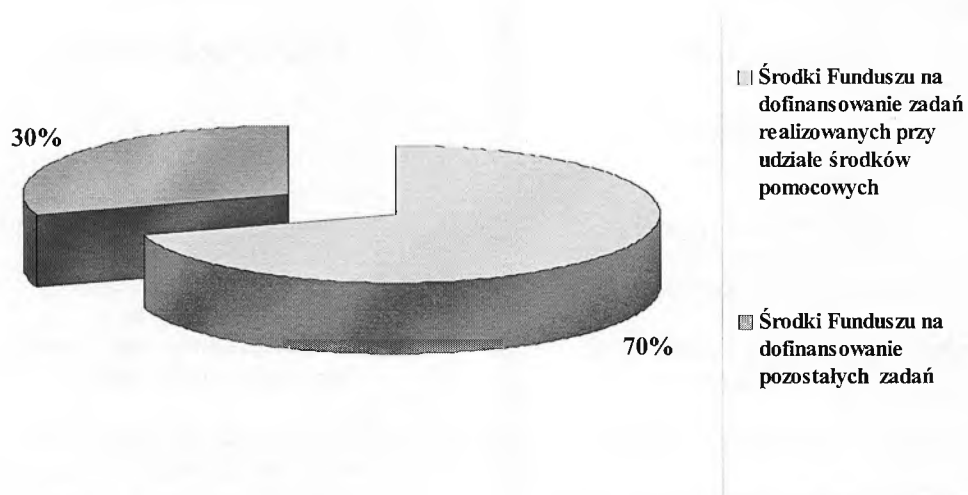
Swoim działaniem Fundusz wplata się ściśle w realizację zarówno Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007–2013 jak i „Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego”.

Już w uchwalonej we wrześniu 2004 r. „Strategii działania WFOŚiGW we Wrocławiu na lata 2005–2008” założono, że głównym priorytetem działalności Funduszu będzie zapewnienie wkładu finansowego dla realizacji przedsięwzięć prowadzących do wypełnienia postanowień Traktatu Akcesyjnego Polski do Unii Europejskiej.

Planowane dofinansowanie zadań przez Funduszu w latach 2005–2008 wynosi 985,2 mln zł.

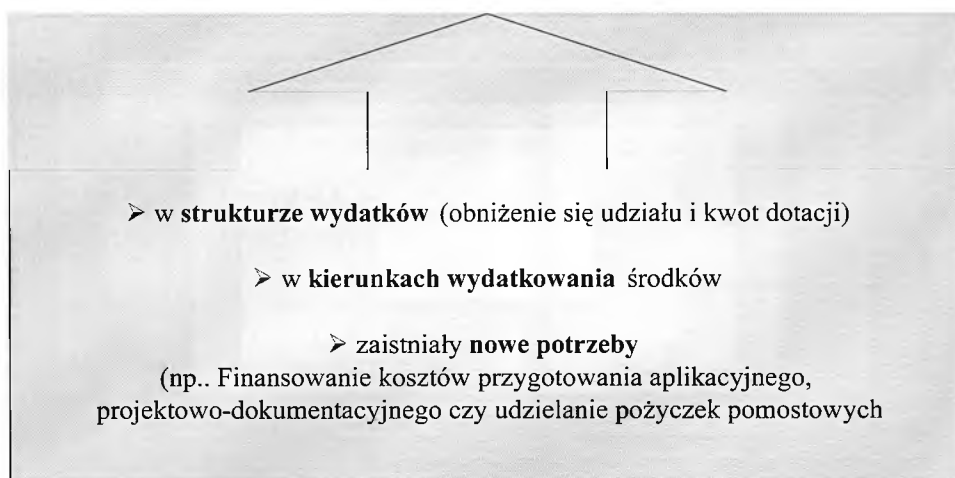
Rada Nadzorcza Funduszu oraz Zarząd założyły w „Strategii ...”, że 70% środków znajdujących się w dyspozycji Funduszu zostanie udostępniona wnioskodawcom, którzy będą realizowali zadania ze środków unijnych (oszacowano możliwość dofinansowania przez Fundusz projektów Funduszu Spójności w wysokości 449,8 mln zł).

Planowane dofinansowanie zadań przez Funduszu w latach 2005–2008

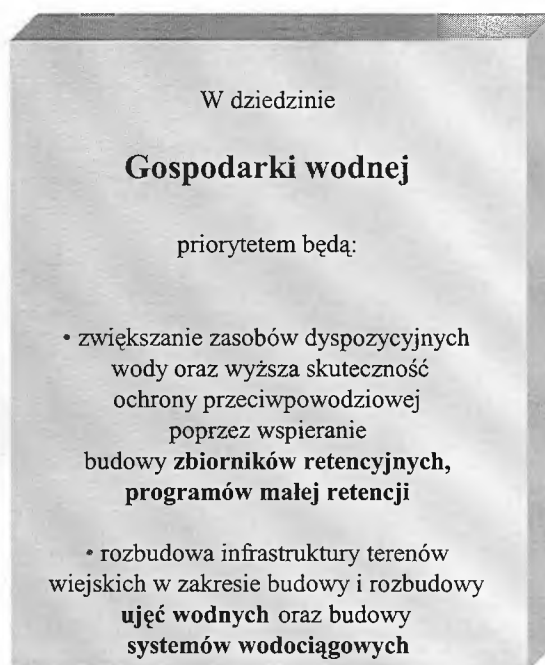
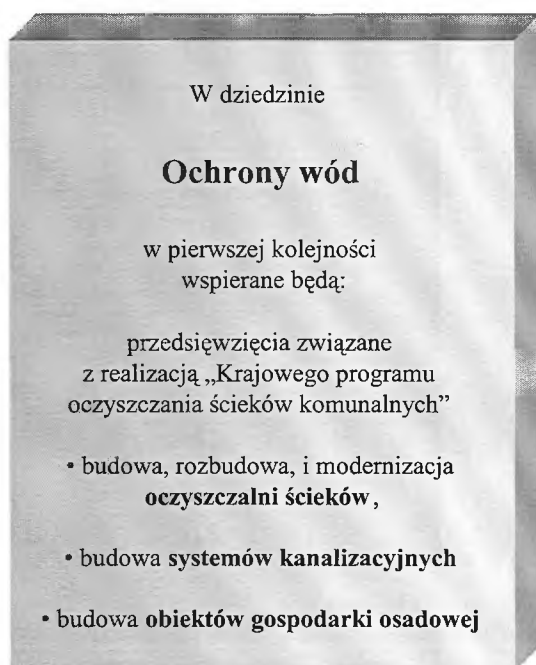

Strategia dalszego finansowania ochrony środowiska przez Fundusz, przy założeniu jak największego wykorzystaniu środków pomocowych Unii Europejskiej, pociąga za sobą konieczność wprowadzenia zmian w dotychczasowym sposobie oraz kierunkach wydatkowania środków.

Zadania „unijne” spowodują **ZMIANY w dotychczasowej działalności**

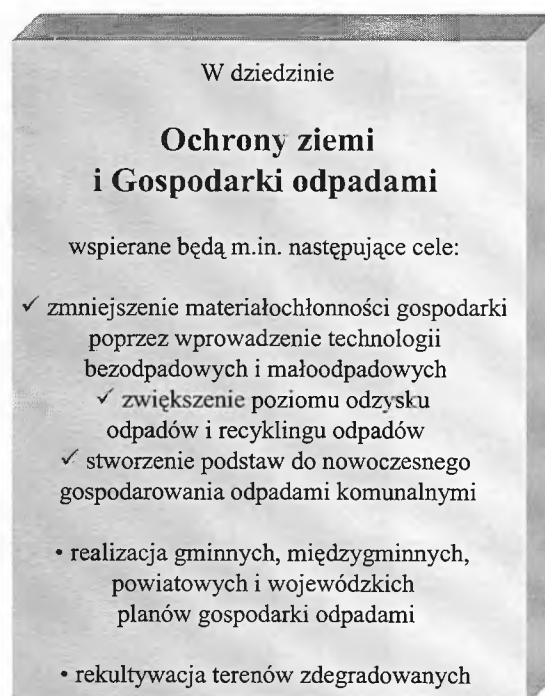
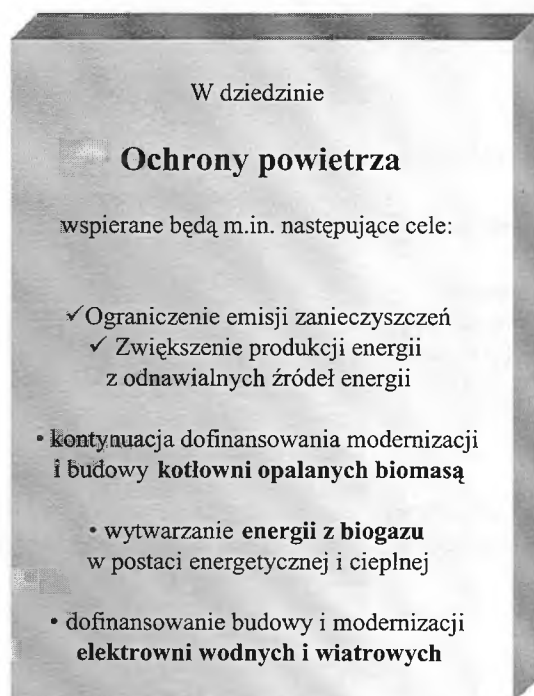

Fundusz ustalił priorytety, w ramach których w dziedzinie ochrony wód i gospodarki wodnej w pierwszej kolejności wspierane będą działania mające na celu ograniczanie i likwidację największych słabości naszego regionu w tym zakresie.

W dziedzinie ochrony powietrza kontynuowana będzie między innymi działalność Funduszu polegająca na wspieraniu ograniczenia emisji gazów i pyłów, która w poprzednich latach przyczyniła się między innymi do usunięcia z mapy Polski tzw. „Czarnego Trójkąta”, oraz działalność pozwalająca na otrzymywanie tzw. „czystej energii” z elektrowni wodnych i wiatrowych.

Nowe wyzwania stawia przed nami pilna potrzeba wzmocnienia i rozszerzenia dotychczasowych działań w zakresie ochrony ziemi oraz gospodarki odpadami.

Na zakończenie pozwolę sobie wyrazić nadzieję, że nakłady już poniesione i przewidywane do poniesienia na realizację zadań ochrony środowiska w WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM, w połączeniu z planowaną i możliwą do uzyskania pomocą zagraniczną, pozwolą na sfinansowanie przedsięwzięć zapewniających nam osiągnięcie standardów obowiązujących w Unii Europejskiej.

Janisław Muszyński

**DOLNOŚLĄSKIE
FORUM POLITYCZNE
I GOSPODARCZE
W KRZYŻOWEJ**

DOLNOŚLĄSKIE FORUM POLITYCZNE I GOSPODARCZE W KRZYŻOWEJ

DOLNOŚLĄSKIE FORUM POLITYCZNE I GOSPODARCZE

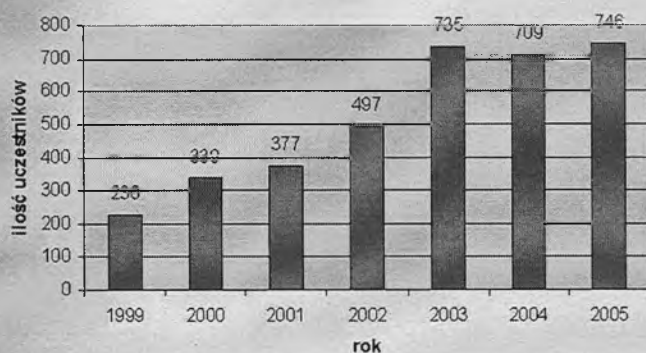
Dotychczasowe edycje:

- Rok 1999 – „Strategia rozwoju Dolnego Śląska”
- Rok 2000 – „Bezrobocie i rynek pracy na Dolnym Śląsku”
- Rok 2001 – „Wiedza – instrument kształtowania przyszłości regionu”
- Rok 2002 – „Europejska przyszłość Dolnego Śląska”
- Rok 2003 – „Jak zmniejszyć dystans dzielący Dolny Śląsk od Unii Europejskiej?”
- Rok 2004 – „Kapitał społeczny Dolnego Śląska”
- Rok 2005 – „Dolny Śląsk obszarem wolności”

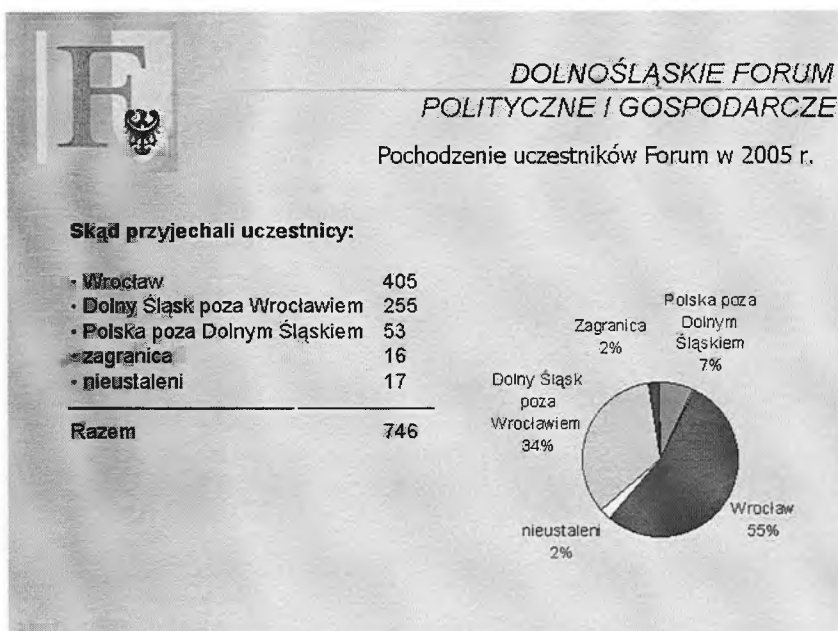

DOLNOŚLĄSKIE FORUM POLITYCZNE I GOSPODARCZE

Ilość uczestników Forum

**DOLNOŚLĄSKIE
FORUM POLITYCZNE
I GOSPODARCZE
W KRZYŻOWEJ**

Dolny Śląsk 2020

17-19 listopada 2006

*DOLNOŚLĄSKIE FORUM
POLITYCZNE I GOSPODARCZE*

Przewidywane grupy problemowe:

Zagadnienia społeczne:

- *Science* jako podstawa wykształcenia dla społeczeństwa wiedzy
- Służba zdrowia
- Zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy Dolnego Śląska
- Przedsiębiorczość szansą młodych
- Społeczna odpowiedzialność biznesu
- Atrakcyjność turystyczna regionu
- Samorządy a organizacje pozarządowe

Zagadnienia gospodarcze:

- Swoboda działalności gospodarczej a prawne otoczenie biznesu
- Relacje między urzędami skarbowymi a przedsiębiorcami
- Partnerstwo publiczno prywatne – przykłady i nowe zastosowanie
- Regionalne i lokalne warunki prowadzenia biznesu
- Dolnośląska wieś – perspektywy rozwoju
- Energetyka

*DOLNOŚLĄSKIE FORUM
POLITYCZNE I GOSPODARCZE*

Nasi zagraniczni goście:

Thelma M. Doran,
Ambasador Republiki Irlandii,
2002

Reinhard Schweppe
Ambasador Republiki Federalnej Niemiec,
2003

Czwartek, 9 marca 2006

Janisław Muszyński

**DOLNOŚLĄSKIE
FORUM POLITYCZNE
I GOSPODARCZE
W KRZYŻOWEJ**

*DOLNOŚLĄSKIE FORUM
POLITYCZNE I GOSPODARCZE*

Nasi zagraniczni goście:

Bedrich Kopecký,
Ambasador Republiki Czeskiej,
2004

Jan Edward Craanen,
Ambasador Królestwa Niderlandów,
2005

*DOLNOŚLĄSKIE FORUM
POLITYCZNE I GOSPODARCZE*

Dolny Śląsk 2020

17-19 listopada 2006

Współpraca z jst w zakresie edukacji na przykładzie Głogowa

opr. dr Antoni Jeżowski, prof. PWSZ

dr Antoni Jeżowski
– Państwowa Wyższa Szkoła
Zawodowa w Głogowie

**WSPÓŁPRACA J.S.T.
W ZAKRESIE OŚWIATY
NA PRZYKŁADZIE
MIASTA GŁOGOWA**

Herb miasta

Herb powiatu

Zapoczątkowane w roku 1995 „działania naszego miasta zmierzające do przełamania bariery dostępu do szkolnictwa wyższego zaowocowały nawiązaniem współpracy z trzema uczelniami wyższymi:

- Politechniką Zielonogorską
- Wyższą Szkołą Pedagogiczną w Zielonej Górze
- Akademią Ekonomiczną we Wrocławiu

które uruchomiły w mieście punkty dydaktyczne z zaocznymi formami kształcenia dla mieszkańców miasta i okolic.”

Czwartek, 9 marca 2006

dr Antoni Jeżowski

– Państwowa Wyższa Szkoła
Zawodowa w Głogowie

**WSPÓŁPRACA J.S.T.
W ZAKRESIE OŚWIATY
NA PRZYKŁADZIE
MIASTA GŁOGOWA**

W materiałach archiwalnych Uczelni znajduje się najwcześniej datowany dokument, adresowany do jednego z rektorów uczelni wrocławskich, w którym Prezydent Głogowa Zbigniew Rybka pisze:

„W nawiązaniu do naszej rozmowy proponuję spotkanie podczas którego zostaną omówione formy współpracy pomiędzy Gminą Miejską Głogów a Waszą Uczelnią w zakresie rozwoju szkolnictwa wyższego w Głogowie.”

8 czerwca 2000 roku

„Prof. E. Józefowski ma koordynować prace nad organizowaniem w Głogowie czwartej na Dolnym Śląsku państwowej wyższej szkoły zawodowej. O jej powstanie zabiegają władze miasta i powiatu. [...] Kilka dni temu zawiązał się komitet organizacyjny. W jego skład wszedł właśnie prof. Józefowski oraz prezydent Zbigniew Rybka i starosta [...]”

Konkrety, 15 lutego 2001

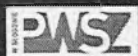

„W nowopowstałej uczelni studenci będą mieli okazję kształcić się na trzyletnich, bezpłatnych dziennych studiach umożliwiających uzyskanie tytułu licencjata lub inżyniera.”

„...utworzeniem PWSZ w Głogowie zainteresowane są WSP i Politechnika w Zielonej Górze, wrocławska Akademia Ekonomiczna oraz wrocławski AWF. Prezydent zaznaczył, że [...] mogłyby funkcjonować instytuty: ekonomiczny, humanistyczny i politechniczny.”

Tygodnik Głogowski i Polkowicki, 15 lutego 2001

Gazeta Lubuska, 9 lutego 2001

„W celu realizacji porozumienia z 5 października 2001 r. zawartego pomiędzy Zarządem Miasta Głogowa a Zarządem Starostwa Powiatowego w Głogowie w sprawie współpracy przy utworzeniu w Głogowie PWSZ [] Zarząd Miasta zobowiązuje się do przekazania na rzecz PWSZ w 2002 r. kwoty 200 tys. zł. z przeznaczeniem na utworzenie bazy materialno-dydaktycznej uczelni. Przez okres pierwszych pięciu lat funkcjonowania uczelni w corocznych budżetach Gminy zapewni środki finansowe w takiej samej wysokości.”

Zarząd Miasta, 17 października 2001 r.

dr Antoni Jeżowski
– Państwowa Wyższa Szkoła
Zawodowa w Głogowie

**WSPÓŁPRACA J.S.T.
W ZAKRESIE OŚWIATY
NA PRZYKŁADZIE
MIASTA GŁOGOWA**

„Zarząd Powiatu Głogowskiego uprzejmie informuje, że Rada Powiatu Głogowskiego na posiedzeniu w dniu 29 listopada 2001 roku podjęła uchwałę w sprawie współdziałania z Gminą Miejską Głogów na rzecz powołania PWSZ. W przedmiotowej uchwale zobowiązała Zarząd do podjęcia działań zmierzających do wydzielienia nieruchomości zabudowanej [...] dla potrzeb przyszłej PWSZ w Głogowie.”

Wicestarosta, 7 grudnia 2001 roku

„Zarząd Powiatu Głogowskiego 28 listopada 2001 r. przyjął kierunkową deklarację w sprawie poszerzenia działalności Biblioteki Pedagogicznej w Głogowie o dział Biblioteki Uczelnianej za kwotę 10 tys. zł dla potrzeb tworzącej się PWSZ w Głogowie.”

Starosta, 7 grudnia 2001 roku

„Zarząd Miasta Głogowa [...] zadeklarował ujęcie w budżecie kwoty 30 tys. zł z przeznaczeniem na zakup książek dla biblioteki PWSZ, którą przekażemy w pierwszym roku działania Szkoły.”

Prezydent Miasta, 10 maja 2002 roku

Czwartek, 9 marca 2006

dr Antoni Jeżowski
– Państwowa Wyższa Szkoła
Zawodowa w Głogowie

**WSPÓŁPRACA J.S.T.
W ZAKRESIE OŚWIATY
NA PRZYKŁADZIE
MIASTA GŁOGOWA**

Wyimek z notatki służbowej sporządzonej w
Departamencie Szkolnictwa Wyższego MENiS dla
Ministra Edukacji Narodowej i Sportu:

„Departament Szkolnictwa Wyższego informuje, iż
trwają prace nad projektami rozporządzeń Rady
Ministrów w sprawie utworzenia następujących
państwowych wyższych szkół zawodowych: [...] Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Głogowie
[...]

Warszawa, 2 kwietnia 2003 roku

„Pani Starosta Powiatu Głogowskiego
Pan Prezydent Miasta Głogowa

Pragnę powiadomić, iż w związku z pozytywną opinią
PKA dotyczącej utworzenia państwowej wyższej
szkoły zawodowej w Głogowie, a także wobec
określenia środków finansowych [...] budżetu
państwa na rok 2004 [...] możliwe stało się
wszczęcie procedury legislacyjnej zmierzającej do
powołania ww. szkoły.”

Minister Edukacji Narodowej i Sportu, 13 lutego 2004 roku

**ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW
z 22 czerwca 2004 r.**

w sprawie utworzenia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w
Głogowie

- §1.1. Tworzy się z dniem 1 lipca 2004 r. państwową wyższą
szkołą zawodową pod nazwą „Państwowa Wyższa Szkoła
Zawodowa w Głogowie”, zwaną dalej „Uczelnią”.
2. Siedzibą Uczelni jest miasto Głogów.
§2. Ogólnym kierunkiem działalności Uczelni jest prowadzenie
kształcenia w zakresie nauk artystycznych i ekonomicznych.
§3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2004 r.

Prezes Rady Ministrów, M. Belka

Starostwo Powiatowe w Głogowie przekazało nieodpłatnie aktem notarialnym z 4 kwietnia 2005 roku na rzecz Uczelni:

- Działkę budowlaną ogrodzoną z ulicami w jej obszarze o powierzchni 2,66 ha,
- Dwa budynki dydaktyczne odpowiednio o powierzchni całkowitej 6622 m kw. i 2755 m kw. plus sala gimnastyczna,
- Łączna wartość tych nieruchomości wynosiła 4.643.468 zł.

dr Antoni Jeżowski
– Państwowa Wyższa Szkoła
Zawodowa w Głogowie

**WSPÓŁPRACA J.S.T.
W ZAKRESIE OŚWIATY
NA PRZYKŁADZIE
MIASTA GŁOGOWA**

Rada Miasta i Prezydent Miasta Głogowa przekazali na rzecz Uczelni:

- W roku 2004 kwotę 370 tys. zł, co stanowiło ok. 35% wszystkich dochodów Uczelni,
- W roku 2005 kwotę 250 tys. zł, co stanowiło nieco ponad 9% dochodów Uczelni,
- W roku 2006 kwotę 250 tys. zł.

Okres międzywojenny

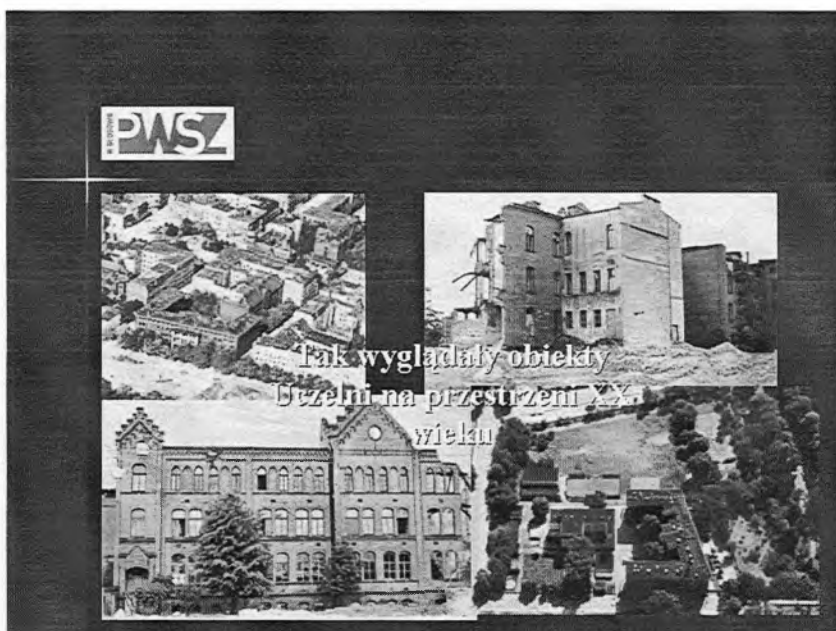
Stan obecny

Czwartek, 9 marca 2006

dr Antoni Jeżowski
– Państwowa Wyższa Szkoła
Zawodowa w Głogowie

**WSPÓŁPRACA J.S.T.
W ZAKRESIE OŚWIATY
NA PRZYKŁADZIE
MIASTA GŁOGOWA**

Czwartek, 9 marca 2006

dr Antoni Jeżowski
– Państwowa Wyższa Szkoła
Zawodowa w Głogowie

**WSPÓLPRACA J.S.T.
W ZAKRESIE OŚWIATY
NA PRZYKŁADZIE
MIASTA GŁOGOWA**

PWSZ

Inauguracja roku akademickiego 2005/06

PWSZ

Uroczysta immatrykulacja

PWSZ

...i znów władze
samorządowe są w Uczelni

Czwartek, 9 marca 2006

dr Antoni Jeżowski
– Państwowa Wyższa Szkoła
Zawodowa w Głogowie

**WSPÓŁPRACA J.S.T.
W ZAKRESIE OŚWIATY
NA PRZYKŁADZIE
MIASTA GŁOGOWA**

PWSZ

Stare obiekty mają swój klimat

PWSZ

Pierwsze posiedzenie
Senatu Uczelni

PWSZ

Uczelnia ma podpisane umowy i prowadzi współpracę z:

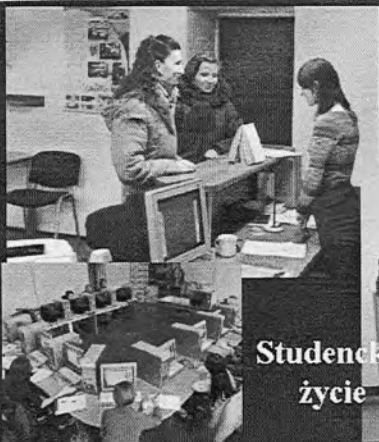
- Akademią Ekonomiczną we Wrocławiu
- Akademią Górniczo-Hutniczą w Krakowie
- Akademią Jana Długosza w Częstochowie
- Dolnośląską Szkołą Wyższą Edukacji TWP we Wrocławiu
- Uniwersytetem Zielonogórskim

Czwartek, 9 marca 2006

dr Antoni Jeżowski
– Państwowa Wyższa Szkoła
Zawodowa w Głogowie

**WSPÓŁPRACA J.S.T.
W ZAKRESIE OŚWIATY
NA PRZYKŁADZIE
MIASTA GŁOGOWA**

**Studenckie
życie**

W roku
2004/05 w
PWSZ
studiowało
135
studentów...

W roku
2005/06 w
PWSZ
studuje
ponad 500
studentów...

Kierunki kształcenia:

- edukacja artystyczna przez sztukę
- kulturoznawstwo
- rachunkowość i finanse
- ekonomia*
- automatyka i robotyka*
- metalurgia*
- pedagogika (opiekuńcza dorosłych)*
- politologia*

**We własnej galerii odbywają się
wystawy prac studentów i nauczycieli**

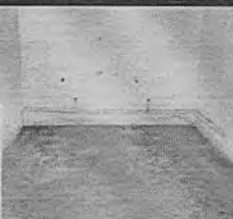
Czwartek, 9 marca 2006

dr Antoni Jeżowski

– Państwowa Wyższa Szkoła
Zawodowa w Głogowie

**WSPÓŁPRACA J.S.T.
W ZAKRESIE OŚWIATY
NA PRZYKŁADZIE
MIASTA GŁOGOWA**

PWSZ

Dodatkową atrakcją są
pozostałości podziemnego szpitala
połączone z obiektem uczelni

PWSZ

*Życie jest piękne – mówi często rektor PWSZ w
Głogowie. Słowa te, bez banału i patosu,
streszczają te kilka lat działań, starań, uporu i
konsekwencji ludzi z Głogowa. I jeszcze coś:
aby był taki efekt trzeba było bardzo chcieć
(zrobić to dla swoich mieszkańców). I nie
musiało to być zapisane w ustawie. Czasem coś
ważnego dzieje się nawet wbrew niej...*

**ROLA SAMORZĄDÓW W AKTYWIZACJI
ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

*VII Dolnośląskie Forum Samorządu Terytorialnego
Kudowa Zdrój, 8–10 marca 2006 r.*

Andrzej Mańkowski
Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych
Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego

Andrzej Mańkowski
– Biuro ds. Osób
Niepełnosprawnych
Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Dolnośląskiego

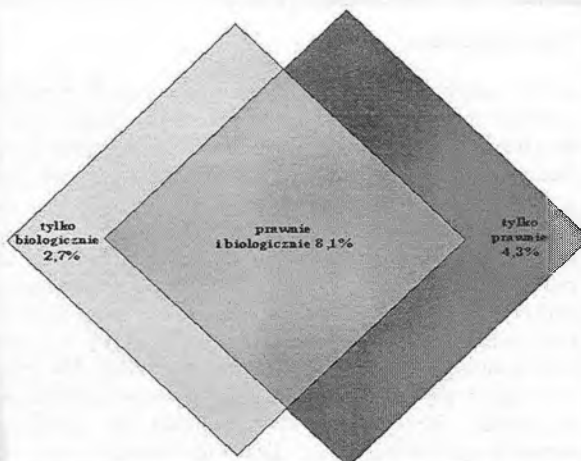
**POZYSKIWANIE
ŚRODKÓW
FINANSOWYCH
JAKO EFEKT
WSPÓŁPRACY J.S.T.
W ZAKRESIE
REHABILITACJI
ZAWODOWEJ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

Skala niepełnosprawności na Dolnym Śląsku.

Liczba osób niepełnosprawnych w województwie dolnośląskim wynosi 435,8 tys., co stanowi 15,1% ogółu ludności województwa. Uwzględniając ich rodziny i krewnych, a także opiekunów, ponad połowa Dolnoślązaków odczuwa skutki związane z niepełnosprawnością. Osoby niepełnosprawne są statystycznie znacznie starsze, gorzej wykształcone, przejawiają niższą aktywność zawodową i w konsekwencji częściej niż ogół mieszkańców naszego województwa, dotyka je zjawisko ubóstwa i wykluczenia społecznego.

2

**Osoby niepełnosprawne na Dolnym Śląsku według kategorii
niepełnosprawności. Źródło – GUS, Narodowy Spis
Powszechny 2002r.**

3

Andrzej Mańkowski
– Biuro ds. Osób
Niepełnosprawnych
Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Dolnośląskiego

**POZYSKIWANIE
ŚRODKÓW
FINANSOWYCH
JAKO EFEKT
WSPÓŁPRACY J.S.T.
W ZAKRESIE
REHABILITACJI
ZAWODOWEJ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

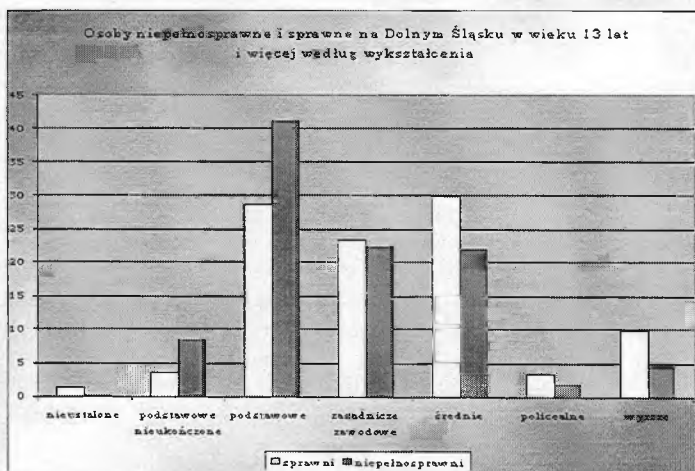
Wykształcenie.

Osoby niepełnosprawne mają niższy poziom wykształcenia niż osoby w pełni sprawne.

Wynika to z barier architektonicznych w szkołach i uczelniach wyższych, barier w komunikowaniu się z resztą środowiska, problemów związanych z dojazdem do miejsca kształcenia, wyposażeniem w sprzęt rehabilitacyjny oraz pomoce dydaktyczne, a także barier psychologicznych

4

Źródło GUS (2002), opracowanie Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych Urzędu Marszałkowskiego Dolnego Śląska.

5

Zatrudnienie.

Mała aktywność osób niepełnosprawnych przekłada się na wysoki poziom bezrobocia w tej grupie osób. Podjęcie zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne jest procesem złożonym z dwóch etapów: pierwszy dotyczy podjęcia decyzji o wejściu na rynek pracy, a drugi polega na podjęciu zatrudnienia. Na Dolnym Śląsku, aż 84,1% osób niepełnosprawnych prawnie jest nieaktywnych zawodowo w porównaniu z 44,5% w populacji osób sprawnych, natomiast osoby niepełnosprawne aktywne zawodowo są tylko nieznacznie częściej bezrobotne niż osoby sprawne aktywne zawodowo (25,4% w porównaniu z 25,5%). Niepełnosprawność bardziej wpływa na wskaźnik aktywności zawodowej niż na wskaźnik bezrobocia. Stąd głównym problemem osób niepełnosprawnych na Dolnym Śląsku jest ich poziom aktywności zawodowej – wejście na rynek pracy bardziej niż wskaźnik bezrobocia

6

Niski poziom aktywności zawodowej ma wpływ na poważne problemy materialne, z którymi borykają się niepełnosprawni. Badania wykazały, że:

- co czwarta rodzina z osobami niepełnosprawnymi żyje w poczuciu zagrożenia biedą,
- 45% osób niepełnosprawnych, z powodu ubóstwa, nie wykupuje przepisanych recept,
- co trzecia osoba niepełnosprawna nie ma ciepłej wody,
- co czwarta ma ogrzewanie np. węglowe, wymagające dużego wysiłku fizycznego,
- co trzecie gospodarstwo nie ma pralki,
- w 16% gospodarstw domowych nie ma wanny i umywalki,
- co trzecia z rodzin nie ma telefonu stacjonarnego,
- 90% rodzin z osobą niepełnosprawną nie ma komputera,
- 95% rodzin nie ma dostępu do Internetu,
- 80% osób niepełnosprawnych nie ma telefonu komórkowego.

7

Czwartek, 9 marca 2006

Andrzej Mańkowski

– Biuro ds. Osób

Niepełnosprawnych

Urzędu Marszałkowskiego

Województwa Dolnośląskiego

POZYSKIWANIE

ŚRODKÓW

FINANSOWYCH

JAKO EFEKT

WSPÓŁPRACY J.S.T.

W ZAKRESIE

REHABILITACJI

ZAWODOWEJ OSÓB

NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Podstawa prawna:

- art. 68 ust. 3 oraz art. 69 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, ze zmianami).
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. - Karta Praw Osób Niepełnosprawnych (M. P. 1997, nr 50, poz. 475).

8

Regulacje światowe:

- Standardowe Zasady Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych (Zgromadzenie Narodów Zjednoczonych 1993 r.),
- art. 13 Traktatu Amsterdamskiego,
- Agenda 22 - instruktaż w zakresie planowania polityki na rzecz osób niepełnosprawnych w społecznościach lokalnych,
- Dyrektywa Rady Unii Europejskiej z dnia 27 listopada 2000 r. w sprawie ustanowienia ogólnych ram dla równego traktowania przy zatrudnianiu i wykonywaniu zawodu (2000/78/WE),
- Deklaracja Madrycka.

9

Andrzej Mańkowski
– Biuro ds. Osób
Niepełnosprawnych
Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Dolnośląskiego

**POZYSKIWANIE
ŚRODKÓW
FINANSOWYCH
JAKO EFEKT
WSPÓŁPRACY J.S.T.
W ZAKRESIE
REHABILITACJI
ZAWODOWEJ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

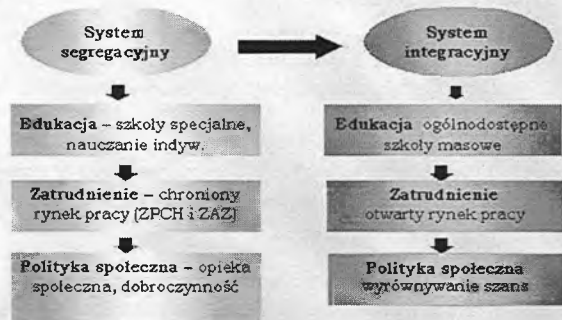

W przeszłości polityka wobec osób niepełnosprawnych w dużej mierze polegała na społecznej kompensacji poprzez działania charytatywne, oddzielne świadczenia na marginesie społeczeństwa oraz rozwój usług opiekuńczych. Pomimo, że była ona potrzebna i oparta na dobrych intencjach, wpłynęła na marginalizację i zbyt niskie uczestnictwo tej grupy osób w życiu społecznym.

10

STANDARDY ROZWIĄZAŃ SYSTEMOWYCH

11

Celem Województwa Dolnośląskiego w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym jest propagowanie nowej wizji, w której ludzie z niepełnosprawnością nie są obiektem akcji charytatywnych i pacjentami, ale niezależnymi obywatelami w pełni zintegrowanymi ze społecznością. W osiągnięciu tego celu wszyscy mają jakąś rolę do odegrania: lokalne i państwowe władze, organizacje pozarządowe, pracodawcy, media, nauczyciele, rodzice, a także same osoby dotknięte niepełnosprawnością.

Czy integrację
jestem?

12

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA REHABILITACJI ZAWODOWEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych PFRON
- Europejski Fundusz Społeczny
- Budżety samorządów

13

Czwartek, 9 marca 2006

Andrzej Mańkowski
– Biuro ds. Osób
Niepełnosprawnych
Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Dolnośląskiego

**POZYSKIWANIE
ŚRODKÓW
FINANSOWYCH
JAKO EFEKT
WSPÓŁPRACY J.S.T.
W ZAKRESIE
REHABILITACJI
ZAWODOWEJ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

ŚRODKI ALGORYTMOWE PFRON:

- Zakłady Aktywności Zawodowej
- Warsztaty Terapii Zajęciowej
- Dofinansowanie Robót Budowlanych Obiektów Służących Rehabilitacji
- Pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej osób niepełnosprawnych

14

PROGRAMY PFRON

- Program wyrównywania różnic między regionami
- Edukacja
- Osoby niepełnosprawne w służbie publicznej

15

Czwartek, 9 marca 2006

Andrzej Mańkowski
– Biuro ds. Osób
Niepełnosprawnych
Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Dolnośląskiego

**POZYSKIWANIE
ŚRODKÓW
FINANSOWYCH
JAKO EFEKT
WSPÓŁPRACY J.S.T.
W ZAKRESIE
REHABILITACJI
ZAWODOWEJ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH”

Działanie 1.4. – Integracja Zawodowa
i Społeczna Osób Niepełnosprawnych

- wsparcie niepełnosprawnych na rynku pracy (szkolenia, kampanie informacyjne dla pracodawców)
- poprawa skuteczności systemu wspierania niepełnosprawnych (szkolenia dla kadry, badania)
- poprawa dostępu do informacji dotyczących niepełnosprawności (baza danych, upowszechnianie informacji)

16

KAMPANIE SPOŁECZNE

- Płytką wyobraźnia to kalectwo
- Sprawni w pracy
- Czy naprawdę jesteśmy inni
- Turystyka bez barier
- Czy naprawdę chciałbyś być na naszym miejscu
- Polska bez barier

17

Dziękuję Państwu za uwagę

Andrzej Mańkowski
Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych
Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego

e-mail: amankowski@umwd.pl
tel. 071/3749046
www.umwd.pl

18

Milan Peprník

– konsul handlowy Konsulatu Generalnego Republiki Czech w Katowicach

Czesko-polska współpraca transgraniczna handlowa i gospodarcza

Rzeczpospolita Polska oprócz tego, że jest bezpośrednim sąsiadem Republiki Czeskiej, jest także terytorium o znaczącym potencjale, gdzie z sukcesem można pogłębiać i rozszerzać współpracę. Czeski eksport do Polski w okresie od stycznia do października 2005 roku wynosił wg danych Czeskiego Urzędu Statystycznego 3,506 miliardów USD, a import 3,054 miliardów USD. Obrót całkowity już w październiku 2005 przekroczył wynik nadzwyczajny wzajemnej wymiany handlowej z roku 2004.

W sposób zrozumiały swoją niezaprzeczalną rolę ma w tym atrakcyjny region czesko-polskiego pogranicza, o długości 790 km wzdłuż granicy państwowej Republiki Czeskiej z Rzeczpospolitą Polską. Tworzy go 6 euroregionów: Nysa, Glacensis, Pradziad, Silesia, Śląsk Cieszyński i Beskidy, a w szerszym znaczeniu jest to terytorium tworzone przez województwa: libereckie, kralověřhradeckie, pardubickie, ołomunieckie i morawskośląskie w Republice Czeskiej oraz dolnośląskie, opolskie i śląskie w Polsce. Łącznie zamieszkuje na tych terenach 12,5 miliona obywateli.

W regionie czesko-polskiego pogranicza już dziś, nie tylko dominuje współpraca instytucji kulturalnych i szkolnych, kółek zainteresowań, województw i miast, ale z sukcesem rozwija się tutaj przede wszystkim ruch turystyczny, transgraniczna współpraca handlowa i gospodarcza, budowa infrastruktury drogowej i ekologicznej, notujemy także wspólne zainteresowanie dostawami ciepła, gazu, energii elektrycznej, wody, kanalizacji lub oczyszczaniem kanalizacji. Rozwijają się wzajemne usługi. Polacy i Czesi coraz częściej podejmują pracę po drugiej stronie granicy państwa, najczęściej w górnictwie, przemyśle samochodowym i tekstylnym, służbie zdrowia, usługach, sporcie, itp. Popularne są także zakupy na pograniczu, gdzie dominują przede wszystkim zakupy detaliczne w sklepach lub na targowiskach: kupowane są leki, materiały budowlane, jak i różne produkty gospodarstwa domowego, odzieżowe, art. spożywcze lub węgiel kamienny.

Wejście Republiki Czeskiej i Polski do EU stworzyło nowe korzystniejsze warunki, które oferują coś więcej niż tylko swobodniejszy handel i bardziej otwartą ekonomię, przede wszystkim dla regionów, które mają wpływ na codzienne życie.

Polityka regionalna, która już dziś jest ważną częścią pracy UE, właśnie w dziedzinie polityki spójności, pomaga głównie w stopniowym usuwaniu miejscowych podziałów gospodarczych i socjalnych. Jednoczesna współpraca w czesko-polskim pograniczu, która jest realizowana np. w ramach Inicjatywy Wspólnot INTERREG IIIA, a także za pośrednictwem Wspólnego Czesko-Polskiego Sekretariatu w Ołomuńcu, w którym pracują także przedstawiciele województw dolnośląskiego, opolskiego i śląskiego, codziennie pomaga wytworzyć zintegrowaną, odpowiednią pod względem socjalnym przestrzeń gospodarczą zacierającą granicę historyczną. Uzyskane środki finansowe w roku 2005 zostały wykorzystane na dalszy rozwój i modernizację infrastruktury o transgranicznym znaczeniu, ochronę środowiska naturalnego, ale także na wspieranie działalności ruchu turystycznego jak i na rozwój miejscowych społeczności w czesko-polskim okręgu transgranicznym.

Oczywistą korzyścią w rozwoju czesko-polskich stosunków jest także fakt, że nie wprowadzono żadnego okresu przejściowego, a dynamiczny rozwój pomiędzy naszymi państwami przebiega tutaj na zasadach wolnego rynku. Nasze wspólne członkostwo w UE pomaga zmieniać myślenie na pograniczu, utarte stereotypy, jak i niektóre dotąd istniejące negatywne opinie i nastawienia. Pomimo wszystko w czesko-polskim pograniczu jest jeszcze duże pole do działania i wprowadzania zmian. Istnieje możliwość wprowadzenia korzystniejszych zmian w dziedzinie infrastruktury transgranicznej, przejść granicznych, ale także oświaty, znajomości języków narodowych, w dziedzinie informacyjnej, koordynacyjnej i komunikacyjnej. Pewną przeszkodą rozwoju miejscowego są wymagania legislacyjne i administracyjne przy pozyskiwaniu środków z UE.

Czesko-polskie pogranicze jest jednakże tylko częścią okręgu konsularnego Konsulatu Generalnego w Katowicach (w dalszej części KG), do którego po zakończeniu działalności KG we Wrocławiu od 1.11.2005, należy 8 z 16 polskich województw.

Polska jest jednym z priorytetowych krajów „konceptji polityki proeksportowej RCz na okres 2003–2006”. Dlatego kładziemy nacisk przede wszystkim na wszechstronne wspieranie wzajemnie korzystnych czesko-

polskich aktywności handlowych i gospodarczych. KG Katowice w ciągu roku 2005 starał się dostosować swoje działania nie tylko do aktualnych potrzeb administracji, samorządów, ale głównie sfery przedsiębiorczości. Został położony nacisk przede wszystkim na aktywność związaną ze zwiększaniem obecności Republiki Czeskiej w Polsce, identyfikacji okazji inwestycyjnych, jak i pomocy udzielanej firmom we włączaniu się w różne procesy prywatyzacyjne wraz z polską energetyką, hutnictwem, przemysłem węglowym, paliwowym lub tekstylnym, budowania infrastruktury drogowej jak np. dostaw dla budów ekologicznych lub wreszcie rozwoju „nowego” polskiego winiarstwa.

Wsparcie zostało skierowane także na rozwój wyższych form przemysłowej, technicznej i kapitałowej współpracy oraz tworzenia grup roboczych (mieszanych). Przede wszystkim przekazywane były istotne informacje dot. rynku miejscowego, zagwarantowano wyszukiwanie partnerów handlowych, organizowanie misji handlowych np. do Krakowa, Katowic, Rzeszowa lub Wrocławia, seminariów specjalistycznych i konferencji w Przemyśle, Tarnowie, Nysie, Jasle. Inną formą pomocy było pośredniczenie w kontaktach z instytucjami, porady, wsparcie uczestnictwa w targach w Poznaniu, Krakowie, Kielcach i Katowicach, w wystawach np. czesko-polskiego pogranicza w Prudniku lub Głubczycach i nieodłącznych czesko-polskich kontaktach transgranicznych, prezentacje i działalność informacyjna. Na podstawie dostępnych informacji wiele z wyżej wymienionych działań konkretnie pomogło w korzystnym nawiązaniu nowych kontaktów, w wyniku których poczyniono większe inwestycje, wzrósł eksport towarów lub usług.

Z czeskich inwestycji można, w obwodzie konsularnym, wymienić inwestycje producenta napojów Kofola w łódzkiej strefie ekonomicznej. Z sukcesem udało się wesprzeć eksport kartonów, tektury i innych materiałów pakowych, szkła, żelaza i stali, różnych urządzeń i maszyn, pojazdów Škoda, traktorów Zetor, lub tramwajów dla Wrocławia, a także np. różnego rodzaju oświetlenia, niektórych produktów rolniczych i spożywczych. Oczywistym sukcesem jest także rozszerzenie sprzedaży w Polsce win morawskich i artykułów winiarskich. Wsparciem dla naszej dobrej czesko-polskiej współpracy były publikowane artykuły w czeskich lub polskich mediach.

KG w Katowicach w roku 2005 koordynował swoją aktywność przede wszystkim z polskim Konsulem Generalnym oraz Wydziałem Ekonomiczno-Handlowym Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, izbami gospodarczymi, głównie w Katowicach, Tychach, Gliwicach, Rybniku, Nysie, Opolu, Wrocławiu, a także w Łodzi, Kielcach, Świdnicy, Częstochowie i Rzeszowie. Współpracujemy z Czesko-Polską Izbą Handlową, urzędami wojewódzkimi, z urzędami celnymi, urzędami pracy i urzędami skarbowymi po obu stronach granicy państwa. Za ważne narzędzie pogłębiania wzajemnych stosunków handlowych i gospodarczych, uważamy grupę roboczą ds. gospodarki i handlu Czesko-Polskiej Międzyrządowej Komisji ds. Współpracy Transgranicznej, podobnie jak regularne wspólne posiedzenia izb gospodarczych z czesko-polskiego pogranicza, które w tym roku odbyły się w Katowicach i Nachodzie.

Bardzo dobra czesko-polska współpraca w 2005 roku miała swój wpływ także na pozytywne wyniki ekonomiczne Republiki Czeskiej. Według danych za trzeci kwartał 2005, osiągnęliśmy wzrost produktu krajowego brutto o 4,9%, przy 1,9% stopie inflacji. Warto przy tym dodać, że udział niezatrudnionych ogólnej grupie osób zdolnych do pracy, na dzień 30 listopada 2005 wynosił w Republice Czeskiej tylko 8,4%.

Sylvia Hanus
– przewodnicząca
Komisji Współpracy Zagranicznej
Sejmiku Województwa
Dolnośląskiego

**WSPÓŁPRACA
ZAGRANICZNA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
DOLNOŚLĄSKIEGO
– STAN I PERSPEKTYWY**

Zagraniczna Współpraca Międzyregionalna Dolnego Śląska

*Komisja Współpracy Zagranicznej
Sejmik Województwa Dolnośląskiego*

Podstawy prawne współpracy

- Artykuł 172 Konstytucji RP stwierdza "jednostka samorządu terytorialnego ma prawo przystępowania do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych oraz współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw".
- Przepis ten odpowiada treści artykułu 10 ust. 2 i 3 Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską.

Podstawy prawne współpracy

- Zasady, na jakich jednostki samorządu terytorialnego mogą korzystać z tego prawa, określone są w ustawie "ustrojowej" (określającej ustrój jednostek samorządu terytorialnego poszczególnych szczebli), tj. w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 o samorządzie wojewódzkim.
- Do samorządu województwa odnosi się także ustawa z 15 września 2000 o zasadach przystępowania jednostek samorządu terytorialnego do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych.

Sylvia Hanus

– przewodnicząca

Komisji Współpracy Zagranicznej

Sejmiku Województwa

Dolnośląskiego

**WSPÓŁPRACA
ZAGRANICZNA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
DOLNOŚLĄSKIEGO
– STAN I PERSPEKTYWY**

Podstawy prawne współpracy

- Kierunki i cele działania samorządu Województwa Dolnośląskiego w zakresie zagranicznej współpracy międzyregionalnej określa uchwała Sejmiku Województwa Dolnośląskiego "Priorytety współpracy zagranicznej".
- Pierwsze priorytety współpracy zagranicznej zostały uchwalone przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego 30 lipca 1999 roku zgodnie z procedurą prawną obowiązującą w naszym kraju.

Priorytety współpracy zagranicznej

- W roku 2004 sejmikowa Komisja Współpracy Zagranicznej zainicjowała nowelizację „Priorytetów współpracy zagranicznej województwa”, gdyż uchwalony siedem lat temu dokument należało dostosować do nowej sytuacji polityczno-gospodarczo-społecznej. Projekt został uchwalony przez Sejmik Województwa i zaaprobowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych.
- Znowelizowany dokument ostatecznie został przyjęty przez Sejmik w 28 października 2005 roku.
- Dokument określa:
 - główne cele współpracy zagranicznej regionu
 - geograficzne priorytety przyszłej współpracy
 - zamierzenia co do przystępowania do międzynarodowych zrzeszeń międzyregionalnych.

Porozumienia o współpracy

- Podstawą współpracy międzyregionalnej są zawierane porozumienia o współpracy.
- Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi w tym zakresie, projekty porozumień uchwała Sejmik Województwa, a po uzyskaniu zgody Ministra Spraw Zagranicznych podejmowana jest przez Sejmik uchwała w sprawie zawarcia porozumienia.
- Porozumienia w imieniu województwa podpisuje Marszałek.

Porozumienia o współpracy

- * Samorząd Województwa Dolnośląskiego dotychczas zawarł 14 porozumień o współpracy z regionami zagranicznymi.
- * Przy wyborze partnerów kierowano się priorytetami współpracy zagranicznej, a także tradycjami współdziałania z regionami zagranicznymi Dolnego Śląska z okresu z przed reformy wprowadzającej województwa samorządowe.
- * Zawarcie porozumień często poprzedzały listy intencyjne wyrażające wolę współpracy.

Sylvia Hanus
– przewodnicząca
Komisji Współpracy Zagranicznej
Sejmiku Województwa
Dolnośląskiego

**WSPÓŁPRACA
ZAGRANICZNA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
DOLNOŚLĄSKIEGO
– STAN I PERSPEKTYWY**

Porozumienia o współpracy

* Wolnym Państwem Saksonia (Niemcy) – we wrześniu 1999	* Krajem Pardubickim (Republika Czeska) – w kwietniu 2003
* Regionem Alzacja (Francja) – w grudniu 1999	* Obwodem Kirowogradzkim (Ukraina) – w czerwcu 2003
* Krajem Związkowym Dolna Saksonia (Niemcy) – w sierpniu 2000	* Obwodem Leningradzkim (Rosja) – w sierpniu 2003
* Hrabstwem Västmanland (Szwecja) – we wrześniu 2001	* Krajem Kralowohradeckim (Republika Czeska) – w październiku 2003
* Hrabstwem Ringkjøbing (Dania) – w październiku 2001	* Regionem Emilia Romagna (Włochy) – we wrześniu 2004
* Obwodem Dniepropietrowskim (Ukraina) – we wrześniu 2002	* Regionem West Midlands (Wielka Brytania) – w październiku 2004
* Krajem Libereckim (Republika Czeska) – w lutym 2003	* Krajem Związkowym Styria (Austria) – w kwietniu 2005

Porozumienia o współpracy

- * Listy intencyjne o współpracy zostały podpisane z Krajem Ołomunieckim w Republice Czeskiej we wrześniu 2001 roku oraz z Autonomią Kastylia i Leon w Hiszpanii w czerwcu 2004 roku.
- * Żadne z podpisanych porozumień nie jest "martwym dokumentem", kontakty są żywe i bieżące, organizowane są różne przedsięwzięcia i projekty.

Sylvia Hanus

– przewodnicząca
Komisji Współpracy Zagranicznej
Sejmiku Województwa
Dolnośląskiego

**WSPÓŁPRACA
ZAGRANICZNA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
DOLNOŚLĄSKIEGO
– STAN I PERSPEKTYWY**

Współpraca transgraniczna

- Najbardziej intensywna i szeroka współpraca jest prowadzona z najbliższymi sąsiadami: Saksonią w Niemczech i Krajami Kralowohradeckim, Libereckim i Pardubickim z Republiki Czeskiej, czyli regionami bezpośrednio graniczącymi z Dolnym Śląskiem.
- Charakterystycznym jej rysem jest współpraca transgraniczna.
- Współpraca z Saksonią i regionami czeskimi koncentruje się wokół problemów rozwoju obszarów przygranicznych oraz szans i zagrożeń związanych ze wspólnym członkostwem w Unii Europejskiej.

Dolnośląsko-Saksońska Grupa Robocza

- Dolnośląsko-Saksońska Grupa Robocza powstała w wyniku podpisania „Wspólnego Oświadczenia o Współpracy pomiędzy Dolnym Śląskiem a Wolnym Krajem Saksonia” w celu programowania i koordynacji współpracy międzyregionalnej.
- Członkami grupy roboczej po stronie niemieckiej są przedstawiciele wszystkich saksońskich ministerstw i Kancelarii Saksońskiej, a po stronie dolnośląskiej przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego i Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Dolnośląsko-Saksońska Grupa Robocza

- Posiedzenia grupy roboczej odbywają się raz w roku na przemian w każdym z regionów.
- Kalendarium posiedzeń:
 - I posiedzenie - 17-18 maja 2000, Drezno
 - II posiedzenie - 24-25 kwietnia 2001, Wrocław
 - III posiedzenie - 5-6 lipca 2002, Drezno
 - IV posiedzenie - 17-18 czerwca 2003, Krzyżowa
 - V posiedzenie - 13-14 września 2004, Schmochtitz
 - VI posiedzenie - 28-29 czerwca 2005, Wrocław

Sylvia Hanus
– przewodnicząca
Komisji Współpracy Zagranicznej
Sejmiku Województwa
Dolnośląskiego

**WSPÓLPRACA
ZAGRANICZNA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
DOLNOŚLĄSKIEGO
– STAN I PERSPEKTYWY**

Dolnośląsko-Saksońska Grupa Robocza

Obrady prowadzone są w następujących podgrupach tematycznych:

- podgrupa ds. gospodarki i pracy
- podgrupa ds. zagospodarowania przestrzennego, komunikacji, przejść granicznych
- podgrupa ds. wewnętrznych
- podgrupa ds. rolnictwa i ochrony środowiska
- podgrupa ds. socjalnych
- podgrupa ds. kultury i nauki
- podgrupa koordynacyjna

KONFERENCJA
„SAKSONIA I DOLNY ŚLĄSK - PARTNERZY W UNII EUROPEJSKIEJ”
czerwiec 2005, Wrocław

Sylwia Hanus

– przewodnicząca
Komisji Współpracy Zagranicznej
Sejmiku Województwa
Dolnośląskiego

**WSPÓŁPRACA
ZAGRANICZNA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
DOLNOŚLĄSKIEGO
– STAN I PERSPEKTYWY**

Współpraca z regionami ze Wschodu

- We współpracy z regionami na Ukrainie - Obwodami Kirowogradzkim i Dniepropietrowskim - stawiamy przede wszystkim na rozwój kontaktów gospodarczych, ale również na przekazanie naszych doświadczeń w zakresie transformacji gospodarki i budowy systemów demokracji i samorządności.
- Dużym osiągnięciem samorządu dolnośląskiego jest nawiązanie współpracy i podpisanie porozumienia z Obwodem Leningradzkim i Sankt Petersburgiem w Rosji.

WIZYTA NA DOLNYM ŚLĄSKU
WŁADZ OBWODU LENINGRADZKIEGO
wrzesień 2005

Współpraca z Alzacją

- Współpraca z francuskim regionem, z którym łączą nas analogie historyczne, gospodarcze i społeczno-polityczne, wynikające z przygranicznego charakteru obu regionów, obejmuje wiele sfer działalności publicznej i społecznej od izb gospodarczych poprzez środowiska kulturalne po kwestie zagospodarowania odpadów.
- Dużą rangę mają organizowane naprzemiennie Dni Dolnego Śląska w Alzacji i Dni Alzacji na Dolnym Śląsku.
- W roku 2004 obchodziliśmy dziesięciolecie współpracy z tym regionem.

Współpraca z Dolną Saksonią

- Istotne znaczenie dla wzajemnych relacji z Dolną Saksonią ma organizowana co roku na przemian w jednym z regionów uroczystość wręczenia Nagrody Kulturalnej Śląska, której laureatami są ludzie zasłużeni w budowaniu pomostów między obecnymi i dawnymi mieszkańcami Śląska.
- W roku 2003 obchodziliśmy 10-lecie współpracy Dolnego Śląska z Dolną Saksonią.

Sylvia Hanus
– przewodnicząca
Komisji Współpracy Zagranicznej
Sejmiku Województwa
Dolnośląskiego

**WSPÓŁPRACA
ZAGRANICZNA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
DOLNOŚLĄSKIEGO
– STAN I PERSPEKTYWY**

Nagroda Kulturalna Śląska

- Śląska Nagroda Kulturalna jest przyznawana od 1977 roku przez Kraj Związkowy Dolną Saksonię dla Ślązaków, którzy po drugiej wojnie światowej opuścili swoją ojczyznę i osiedlili się w Dolnej Saksonii. Nagrodą tą wyróżniane były dzieła i twórcy wykazujący związki ze Śląskiem.
- Od 1991 roku rząd Dolnej Saksonii zmienił formułę nagrody i przyjął za cel wspieranie Nagrodą wspólnej pielęgnacji i rozwoju śląskiego dziedzictwa kulturowego. Od tamtej chwili nagrodą tą wyróżniani są za wybitne osiągnięcia w dziedzinie literatury, sztuk plastycznych i muzyki również polscy artyści zamieszkali na Śląsku.

Nagroda Kulturalna Śląska

- W ubiegłym dziesięcioleciu spełniły się nadzieje związane z odnową Nagrody Kulturalnej Śląska, która przekształciła się w cykl polsko-niemieckich spotkań, zaliczanych do trwałych elementów porozumienia między Polską i Niemcami.
- Nagroda Kulturalna Śląska składa się z dwóch równorzędnych nagród w wysokości 5000 €.
- Powołane do wyłonienia laureatów społeczne jury przyznało Śląską Nagrodę Kulturalną za rok 2005 Angelice Miarsch, grafikowi i badaczce miedzionytów, oraz Tadeuszowi Kijonce, poecie.

Sylvia Hanus

– przewodnicząca

Komisji Współpracy Zagranicznej

Sejmiku Województwa

Dolnośląskiego

**WSPÓŁPRACA
ZAGRANICZNA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
DOLNOŚLĄSKIEGO
– STAN I PERSPEKTYWY**

Współpraca z regionami skandynawskimi

- Partnerskie relacje z regionem Västmanland zostały pogłębione dzięki realizacji prezentacji dolnośląskich w szwedzkim regionie we wrześniu 2003 roku w ramach Roku Polskiego w Szwecji, zainicjowanego przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, oraz wydatnej pomocy Szwedów podczas wielkiej powodzi na Dolnym Śląsku. Wcześniej w 1999 r. Dolny Śląsk wykazał się największą aktywnością podczas realizacji programu Roku Szwedzkiego w Polsce.
- Nowe impulsy polityczne zostały nadane w roku 2005 współpracy z duńskim regionem Ringkjøbing po rewizycie władz duńskiego regionu. We współdziałaniu z tym regionem powinny się szczególnie zaangażować powiaty z zachodniej części naszego województwa wymienione w porozumieniu.

Współpraca z regionami z Europy południowej i północnej

- Po podpisaniu porozumienia rysują się pomyślne perspektywy współpracy, zwłaszcza w dziedzinie polityki młodzieżowej, z włoskim regionem Emilia Romagna.
- We współdziałaniu z brytyjskim regionem West Midlands zamierzamy się skoncentrować na kwestiach gospodarczych. Ponadto Regionalne Biuro Województwa Dolnośląskiego w Brukseli mieści się w pomieszczeniach przedstawicielstwa West Midlands i oba biura ściśle ze sobą współpracują.

Avenue d'Auderghem 22-28, 1040 Brussels
REGIONALNE BIURO WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
W BRUKSELI

Sylvia Hanus
– przewodnicząca
Komisji Współpracy Zagranicznej
Sejmiku Województwa
Dolnośląskiego

**WSPÓLPRACA
ZAGRANICZNA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
DOLNOŚLĄSKIEGO
– STAN I PERSPEKTYWY**

Współpraca z regionami hiszpańskimi

- ✦ Kontakty z Kastylią i Leon zostały nawiązane w 2001 roku, kiedy to region hiszpański został wybrany przez władze samorządowe do współpracy, w ramach której zrealizowano ogromne przedsięwzięcie „Wzmocnienie administracji odpowiedzialnej za politykę regionalną” za ponad 600 tysięcy euro z funduszy unijnych.
- ✦ W ciągu półtorarocznej realizacji programu w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego pracował doradca przedakcesyjny Ignacio Nino Perez, dzięki któremu zorganizowano wiele specjalistycznych szkoleń dla ponad tysiąca osób z Dolnego Śląska, a także wizyty studyjne dla kilkudziesięciu osób, opracowano raporty i przygotowano publikacje na temat funduszy strukturalnych. Efekty realizacji tego programu były lepsze od zakładanych.

Podsumowanie

- ✦ Wspólne wysiłki samorządu Województwa i partnerów z regionów zagranicznych sprawiają, że współpraca w ramach wszystkich podpisanych porozumień jest z sukcesem realizowana i rozwijana.
- ✦ Województwo Dolnośląskie dwukrotnie wygrało konkurs „Nominacje do Unii Europejskiej” w 2001 (I miejsce) i 2002 roku (II miejsce), zorganizowany przez fundację EuroLex Grupy Wydawniczej Infor we współpracy z Urzędem Komitetu Integracji Europejskiej, Ministerstwem Spraw Zagranicznych i Państwową Agencją Rozwoju Regionalnego. Celem rywalizacji było wyłonienie polskich regionów najsukceszniej promujących się w państwach UE w latach 1999-2002.
- ✦ Województwo Dolnośląskie jest postrzegane pozytywnie jako partner współpracy zagranicznej także przez instytuty naukowe, międzynarodowe fundacje, POT, PALiZ czy polskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

Czwartek, 9 marca 2006

Sylvia Hanus

– przewodnicząca

Komisji Współpracy Zagranicznej

Sejmiku Województwa

Dolnośląskiego

WSPÓŁPRACA

ZAGRANICZNA

SAMORZĄDU

WOJEWÓDZTWA

DOLNOŚLĄSKIEGO

– STAN I PERSPEKTYWY

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego

Wydział Współpracy z Zagranicą

i Regionami Europejskimi

Wybrzeże Słowackiego 12-14

50-411 Wrocław

www.umwd.pl

www.dolnyslask.pl

Dziękuję

Sylvia Hanus

Komisja Współpracy Zagranicznej

Sejmik Województwa Dolnośląskiego

Czwartek, 9 marca 2006

Saksoński Związek Miast i Gmin (SSG)

działalność, znaczenie i korzyści ze współpracy

Eva-Maria Möbius

Wiceprezes SSG i Nadburmistrz
miasta Oelsnitz/Vogtland

Eva Maria Moebius
– wiceprezydent saksońskiego
Związku Miast i Gmin

SAKSOŃSKI ZWIĄZEK
MIAST I GMIN
– DZIAŁALNOŚĆ,
ZNACZENIE, KORZYŚCI
ZE WSPÓŁPRACY

Zapisy w ustawie zasadniczej

artykuł 28
prawo do istnienia
samorządu komunalnego

reprezentacja wybierana
przez obywateli

finansowanie przez
podatki
art. 106

Samorząd komunalny Zapisy w Konstytucji Saksońskiej

komunalny
zakres działania

komunalna
skarga konstytucyjna

land troszczy się
o odpowiednie
środki finansowe

gwarancja istnienia
art. 82

prawo do pobierania
własnych podatków
i opłat

obowiązek zasięgania
opinii samorządów

Czwartek, 9 marca 2006

Eva Maria Moebius

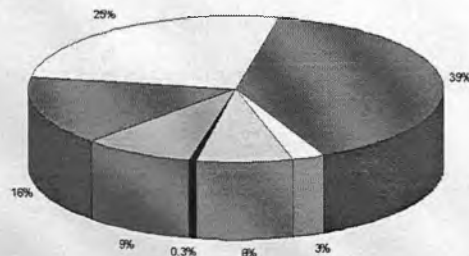
– wiceprezydent saksońskiego
Związku Miast i Gmin

SAKSOŃSKI ZWIĄZEK MIAST I GMIN – DZIAŁALNOŚĆ, ZNACZENIE, KORZYŚCI ZE WSPÓŁPRACY

25% podatki
16% pozostałe wpływy
9% opłaty i wpłaty celowe
0,3% refundacje i dotacje państwowe
3% dotacje dla pokrycia zapotrzebowania
i inne dotacje z landu
8% refundacje i dotacje z landu
39% dotacje z landu rozdzielane wg klucza

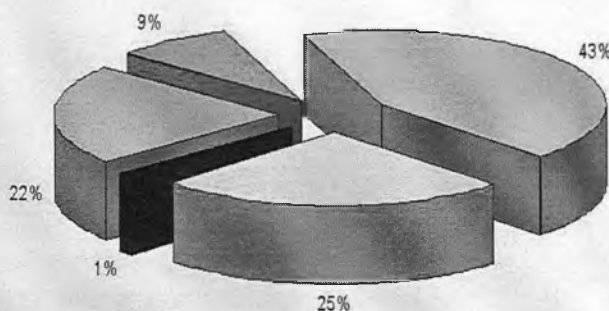
22% udział gmin w podatku dochodowym
43% podatek od prowadzenia działalności
gospodarczej
1% pozostałe podatki
25% podatek gruntowy A i B
9% udział gmin w podatku obrotowym

Zestawienie wpływów komunalnych

Steuern	Schlüsselzuweisungen vom Land
Bedarfs- und sonstige Zuweisungen vom Land	Erstattungen und Zuweisungen vom Land
Erstattungen und Zuweisungen vom Bund	Gebühren, zweckgebundene Abgaben
Sonstige Einnahmen	

Zestawienie wpływów z podatków

Gemeindeanteil Einkommenssteuer	Gemeindeanteil Umsatzsteuer
Gewerbesteuer	Grundsteuer A und B
Sonstige Steuern	

Saksoński Związek Miast i Gmin

- Rozpoczęcie działalności 1 kwietnia 1990r, siedziba w Dreźnie - stolicy landu
- Miasta i gminy członkowskie:
 - w Wolnym Kraju Saksonii istnieje obecnie 510 miast i gmin, z czego 502 należy do związku
 - około 4,3 miliona mieszkańców
 - reprezentacja 99,49% ludności

Eva Maria Moebius
– wiceprezydent saksońskiego
Związku Miast i Gmin

**SAKSOŃSKI ZWIĄZEK
MIAST I GMIN
– DZIAŁALNOŚĆ,
ZNACZENIE, KORZYŚCI
ZE WSPÓŁPRACY**

Biuro

- siedziba w Dreźnie
- kierowane przez dyrektora
- 19 współpracowników, w tym 9 wysoko wykwalifikowanych referentów
- przygotowywanie posiedzeń i realizacja postanowień organów związku
- praca i działania lobbingowe
- przekazywanie informacji i usługi doradcze dla członków związku
- opracowywanie wzorów regulaminów itp.

Zadania i cele to...

- pielęgnowanie idei samorządności
- dbanie o realizację i ochronę prawa do prowadzenia działalności samorządów komunalnych
- współdziałanie przy tworzeniu regulacji dotyczących gmin
- dbanie o zachowanie obowiązku do zasięgania opinii samorządów przy tworzeniu ważnych uregulowań prawnych

Czwartek, 9 marca 2006

Eva Maria Moebius

– wiceprezydent saksońskiego
Związku Miast i Gmin

**SAKSOŃSKI ZWIĄZEK
MIAST I GMIN
– DZIAŁALNOŚĆ,
ZNACZENIE, KORZYŚCI
ZE WSPÓŁPRACY**

- wspieranie i reprezentowanie wspólnych praw i interesów członków związku wobec rządu i parlamentu Saksonii oraz Parlamentu Federalnego i rządu RFN oraz wobec innych związków i instytucji oraz działania związane z Public Relations
- świadczenie usług doradczych i przekazywanie informacji dotyczących wszystkich zdarzeń istotnych dla samorządów
- dbanie o wymianę doświadczeń pomiędzy członkami związku
- opracowywanie i gromadzenie publikacji o tematyce polityczno – komunalnej, rozsyłanie pism informacyjnych do członków związku i wydawanie czasopisma „Kurier Saksoński”

Sachsenland
kurier

Finansowanie związku

Stała kwota w wysokości
250,00 euro
wpłacana przez każde
miasto i gminę

Składka członkowska
w wysokości
0,36 euro
na każdego
mieszkańca

budżet związku

w sumie = ok. 1,66 miliona euro

Korzyści ze współpracy

- jednolity, silny głos znajduje więcej uznania, niż wiele pojedynczych!
- bezpłatne usługi doradcze dla członków związku
- informowanie członków o aktualnych tendencjach rozwojowych w zakresie spraw istotnych dla samorządów
- kompetentny partner do rozmów i negocjacji
- demokratyczna legitymacja
- działania prowadzone w Europie

Czwartek, 9 marca 2006

Eva Maria Moebius
– wiceprezydent saksońskiego
Związku Miast i Gmin

Karl Freiherr vom und zum Stein:

**„Samorząd komunalny jest podstawą
demokracji.“**

Nassau, czerwiec 1807

**SAKSOŃSKI ZWIĄZEK
MIAST I GMIN
– DZIAŁALNOŚĆ,
ZNACZENIE, KORZYŚCI
ZE WSPÓŁPRACY**

Eva Maria Moebius

– wiceprezydent saksońskiego Związku Miast i Gmin

Saksoński Związek Miast i Gmin Działalność, znaczenie i korzyści ze współpracy

Folia nr 1

Szanowni Państwo,

Chciałabym serdecznie podziękować w imieniu saksońskich miast i gmin za zaproszenie na VII Dolnośląskie Forum Samorządu Terytorialnego i przekazać Państwu pozdrowienia od naszego prezesa oraz całego prezydium naszego związku. Ogromnie się cieszę oraz odczuwam pewnego rodzaju dumę, że chcą Państwo poznać działalność naszego związku, żeby ewentualnie skorzystać z naszych doświadczeń i być może stworzyć podobny związek na terenie Dolnego Śląska. Na wstępie chciałabym podkreślić, że reprezentowanie interesów – niezależnie, czy dotyczy ono grupy osób, inicjatyw, czy też miast i gmin, jest tym silniejsze i odnosi tym większy sukces, im więcej zainteresowanych osób będzie wspólnie pracować nad reprezentowaniem swoich spraw i będzie sobie nawzajem udzielać wsparcia. 35 prezydent USA, John F. Kennedy, użył kiedyś trafnego sformułowania: „Gdy działamy wspólnie, jest mało rzeczy, których nie potrafimy załatwić. Gdy nie działamy wspólnie, jest mało rzeczy, które potrafimy załatwić”. Słowa te można odnieść do większości działań na gruncie politycznym, są one również istotne w przypadku współpracy miast i gmin.

Zanim jednak przejdę do przedstawienia Saksońskiego Związku Miast i Gmin, chciałabym przybliżyć Państwu podstawy prawne, które w Niemczech i Saksonii są bardzo istotne w pracy miast oraz gmin i przez to mają również ogromne znaczenie dla związku jednostek komunalnych.

Centralnie planowany system państwowy oraz administracyjny byłego NRD, który postrzegał jednostki samorządu terytorialnego jedynie jako lokalne organy władzy państwowej, od przełomu jesienią 1989 roku doświadczył głębokich zmian, które doprowadziły do powstania nowych struktur demokratycznych oraz przywrócenia samorządu komunalnego w Saksonii. Nawiązano przy tym do tradycji i historii saksońskiej konstytucji komunalnej.

Tak jak we wszystkich niemieckich landach, również w Saksonii samorząd komunalny ma długą historię. Wprowadzeniem „Regulaminu miejskiego Królestwa Saksonii” w roku 1832 oraz „Regulaminu gmin wiejskich Królestwa Saksonii” w roku 1838 po raz pierwszy ustanowiono porządek prawny w obszarze prawa komunalnego, dzięki któremu w ograniczonym zakresie przyznano miastom i gminom możliwość samodzielnej realizacji zadań.

Miastom i gminom zagwarantowano możliwość działania. Ponadto przyznano im prawo do samodzielnego zarządzania własnymi sprawami pod nadzorem zwierzchników oraz władz rządowych.

Folia nr 2

W Konstytucji Republiki Federalnej Niemiec zawarto minimalne gwarancje dla samorządu komunalnego. Zgodnie z tym miasta i gminy mają prawo do regulowania za pomocą ustaw i na własną odpowiedzialność spraw wspólnot lokalnych.

Samorząd komunalny to w naszym rozumieniu aktywizacja obywateli do realizacji ich własnych spraw, która ma na celu wspieranie wspólnego dobra mieszkańców i ochronę specyfiki danego regionu. Wspólnota lokalna powinna wziąć swoje sprawy we własne ręce i kierować nimi wspólnie na własną odpowiedzialność.

Artykuł 28 Konstytucji gwarantuje miastom i gminom posiadanie reprezentacji wybranej przez obywateli, która musi zostać wyłoniona zgodnie z powszechnymi zasadami wyborczymi. W miastach i gminach istnieją w związku z tym parlamenty komunalne tzw. rady miejskie lub gminne.

Samodzielna realizacja zadań jest jednak możliwa tylko w przypadku, gdy miasta i gminy dysponują odpowiednimi środkami finansowymi. Z tego powodu Artykuł 28 określa również podstawy odpowiedzialności finansowej tzn. zasady pobierania podatków własnych.

Ponadto Artykuł 106 Konstytucji gwarantuje Jednostkom Samorządu Terytorialnego udział we wpływach z określonych podatków ogólnych, o których powiem w dalszej części prelekcji.

Jak Państwo wiedzą Republika Federalna Niemiec jest państwem związkowym, które podzielone jest na 16 krajów związkowych tzw. landów. Jednym z nich jest Saksonia.

Konstytucja zawiera niewiele uregulowań istotnych dla samorządów komunalnych. Właściwie zawarte są w niej jedynie minimalne gwarancje dla samorządów komunalnych. Dalsze kształtowanie przepisów prawa samorządowego jest już zadaniem poszczególnych landów.

Folia nr 3

Konstytucja Saksonii zawiera liczne postanowienia dotyczące statusu prawnego i zadań gmin. Powtórzone jest w niej m.in. uprawnienie do funkcjonowania samorządów oraz określona jest sfera ich działania. Ponadto jednostkom samorządu terytorialnego przyznaje się prawo do pobierania własnych podatków i opłat. Każdy land musi więc troszczyć się o odpowiednie środki finansowe z uwzględnieniem tego, że gminy w ramach ponadgminnego wyrównania finansowego mają udział we wpływach z podatków płaconych na rzecz landu. Przy przenoszeniu zadań należących do landów na samorządy lokalne ustawodawca zobowiązany jest do określenia podjęcia postanowień dotyczących kosztów oraz, w przypadku dodatkowego obciążenia samorządów lokalnych, do zagwarantowania wyrównania finansowego stosownego do zleconego zadania (tzw. Konnexitätsprinzip).

Zgodnie z prawem konstytucyjnym ochrona prawa samorządowego polega na tym, że należy zasięgać opinii gmin lub ich związków, zanim kwestie ogólne, które ich dotyczą, zostaną uregulowane poprzez ustawy lub rozporządzenia z mocą ustawy. Saksoński Związek Miast i Gmin pilnuje, żeby obowiązek zasięgania tych opinii był przestrzegany.

Miasta i gminy mogą w związku z tym skontaktować się z Saksońskim Trybunałem Konstytucyjnym i zlecić sprawdzenie, czy dana ustawa nie narusza bezpodstawnie interesów samorządu komunalnego. Z możliwości tzw. skargi konstytucyjnej skorzystało wiele jednostek samorządu terytorialnego zwłaszcza podczas reformy obszarów gminnych.

Pozwolą Państwo, że powiem teraz parę słów na temat przychodów samorządów komunalnych, ponieważ są one niezwykle istotne dla możliwości realizacji zadań. Z pewnością mogą sobie Państwo wyobrazić, że kwestie finansów są największym „ polem walki ” naszego związku z rządem i parlamentem Saksonii.

Folia nr 4

Ze względu na niezbyt duży potencjał gospodarczy, saksońskim miastom i gminom brakuje środków pochodzących z pobierania własnych podatków i opłat, są one w dużej mierze skazane na dotacje i refundacje przekazywane przez land i państwo. Środki te stanowią ok. 50% wpływów komunalnych.

Pozostała część wpływów składa się z podatków własnych i udziału we wpływach z różnych podatków państwowych, opłat uiszczanych przez obywateli oraz innych wpływów.

Folia nr 5

25 % wpływów komunalnych stanowią wpływy z podatków. Składają się na nie między innymi: 43% stanowią wpływy z podatku od prowadzenia działalności gospodarczej a 25 % z podatku gruntowego. Te podatki wpływają bezpośrednio do samorządów. Ponadto samorządy otrzymują udział we wpływach z podatku dochodowego i obrotowego.

Obecnie w Niemczech trwają dyskusje nad zniesieniem podatku od prowadzenia działalności gospodarczej i zwiększeniem w zamian za to udziału samorządów we wpływach z innych podatków. Przed takim rozwią-

zaniem bronią się nie tylko saksońskie miasta i gminy, lecz także samorządy w całym kraju. Gdyby zniesiony został podatek od prowadzenia działalności gospodarczej, samorządy straciłyby ważne źródło przychodów. Zniesienie podatku skutkowałoby tym, że zadania samorządowe nie mogłyby być już realizowane tak, jak do tej pory. Gdy mówię, że miasta i gminy bronią się przed zniesieniem podatku od prowadzenia działalności gospodarczej, nie oznacza to, że każde miasto, czy gmina indywidualnie przeciw temu protestuje. Raczej to związki komunalne, które istnieją w każdym landzie, walczą w imieniu swoich miast i gmin członkowskich o utrzymanie podatku. W ten protest angażuje się również Saksoński Związek Miast i Gmin.

Teraz przejdę do przedstawienia Państwu naszego związku.

Folia nr 6

Podczas omawiania podstaw prawnych wspomniałam o zapisanym w Konstytucji Saksońskiej obowiązku zasięgania w określonych sprawach opinii samorządów.

Możliwe, ale bardzo kosztowne i mało praktyczne byłoby zasięganie opinii każdego miasta, czy gminy z osobna. Wówczas rząd i parlament musiałby zmierzyć się z 510 opiniami, wśród których mogłyby ewentualnie pojawić się przeciwne stanowiska. Do tego dochodzi jeszcze kwestia, że nie każdy samorząd byłby w stanie przedstawić solidnie opracowaną opinię na każdy temat ze względu na brak kadry posiadającej stosowne kwalifikacje. Ponadto stanowisko poszczególnych miast i gmin miałoby słabą pozycję wobec parlamentu i rządu i w związku z tym ich postulaty mogłyby nie zostać uwzględnione.

Saksońskie miasta i gminy w celu zwiększenia swych sił stworzyły dobrowolnie związek, który reprezentuje ich interesy – Saksoński Związek Miast i Gmin.

Dobrowolnymi członkami Saksońskiego Związku Miast i Gmin są prawie wszystkie miasta i gminy Saksonii. Oznacza to, że nie ma obowiązku członkostwa w związku. Obecnie w Saksonii istnieje 510 miast i gmin, z czego 502 należy do naszego związku. Tym samym miasta te i gminy reprezentują 99,49% ludności.

Folia nr 7

Budowa i struktura naszego związku oparta jest na zasadach demokratycznych. Najwyższym gremium jest zgromadzenie członków, w którym reprezentowane są wszystkie miasta i gminy członkowskie. Są one reprezentowane przez swojego prawnego przedstawiciela – nadburmistrza lub burmistrza. Zgromadzenie członków odbywa się z reguły co dwa lata. Podczas gremium podejmowane są najistotniejsze dla związku decyzje, a mianowicie postanowienia w sprawie zmiany statutu, udzielenia absolutorium organom związku: zarządowi i prezydium oraz rozwiązania związku. Każdy członek Saksońskiego Związku Miast i Gmin może składać wnioski na zgromadzenie członków, które będą dyskutowane podczas spotkań gremium, i co do których zostaną podjęte stosowne postanowienia.

Mogą sobie Państwo wyobrazić, jak trudno jest zebrać opinie i problemy z 502 miast i gmin. Dlatego też w każdym z 22 powiatów ziemskich Saksonii zostały utworzone tzw. związki powiatowe, które wspierają pracę Saksońskiego Związku Miast i Gmin i przyczyniają się do wymiany doświadczeń. Członkowie każdego ze związków powiatowych wybierają spośród siebie przewodniczącego związku powiatowego. Jest to aktualnie sprawujący władzę burmistrz miasta lub gminy danego okręgu.

Przewodniczący związków powiatowych stają się automatycznie członkami zarządu. Związki powiatowe, które liczą więcej niż 150 000 mieszkańców mogą oddelegować do zarządu dodatkowego przedstawiciela. W Saksonii jest siedem miast, które nie przynależą do żadnego powiatu. Ich nadburmistrzowie stają się również automatycznie członkami zarządu.

Zarząd ustanawia podstawy polityki związku, ustala wytyczne polityki komunalnej, które są reprezentowane przez związek i postanawia w zakresie spraw o zasadniczym znaczeniu. W szczególności podejmuje on decyzje dotyczące opinii Saksońskiego Związku Miast i Gmin, które przekazywane są w ramach obowiązkowego zasięgania opinii przy tworzeniu najważniejszych projektów ustaw. Zarząd jest również odpowiedzialny za wybór przewodniczącego i dwóch wiceprzewodniczących, jak również wybór kolejnych członków prezydium i ich zastępców. Ponadto zarząd wybiera dyrektora zarządzającego zatrudnianego w pełnym wymiarze

godzin oraz jego zastępcę i określa plan budżetu oraz jego wysokość. Zarząd, który obecnie składa się z 35 osób spotyka się na posiedzeniach 4–5 razy w roku.

Prezydium Saksońskiego Związku Miast i Gmin składa się z prezesa, pierwszego i drugiego wiceprezesa, dyrektora zarządzającego oraz dziewięciu dalszych członków. Obecnie prezesem Saksońskiego Związku Miast i Gmin jest nadburmistrz miasta Bautzen – Christian Schramm, pierwszym wiceprezesem jest nadburmistrz Drezna Ingolf Roßberg, a drugim wiceprezesem jestem ja.

W prezydium muszą być reprezentowane gminy o różnej wielkości. Dlatego też ze względu na różną wielkość gmin skład prezydium przedstawia się następująco:

3 członkami prezydium są gminy do 10 000 mieszkańców

3 członkami prezydium są gminy, które liczą więcej niż 10 000 mieszkańców

3 członków wybieranych jest spośród miast nie należących do żadnego powiatu.

Żeby zapewnić również odpowiednią reprezentację poszczególnych regionów członkowie prezydium danej grupy pochodzą z różnych okręgów regencyjnych.

Prezydium spotyka się z reguły co dwa miesiące. Posiada ono kompetencje w zakresie wszystkich spraw, o ile nie należą one do kompetencji zgromadzenia członków, zarządu lub dyrektora zarządzającego. Prezydium postanawia w szczególności o zatrudnianiu pracowników związku, gospodarowaniu środkami budżetowymi w przypadku, gdy przekroczona zostanie kwota 25 000 euro oraz wyraża opinie dotyczące ustaw i rozporządzeń, o ile nie leży to w kompetencjach zarządu.

W prezydium każdy członek ma prawo głosu. W zarządzie i zgromadzeniu członków liczba głosów przypadająca na danego członka uzależniona jest od ilości mieszkańców miasta, czy gminy. Na każde 150 000 mieszkańców przypada jeden głos.

W ramach zapisanego w Saksońskiej Konstytucji obowiązku zasięgania opinii samorządów Saksoński Związek Miast i Gmin przedstawia rocznie swoje stanowisko wobec około 150 ustaw i rozporządzeń. Do tego dochodzi jeszcze duża liczba innych regulacji, które dotyczą miast i gmin.

Tak dużej ilości przepisów prawnych nie da się przedyskutować tylko na prezydium, czy podczas zarządu, lecz musi być to poprzedzone odpowiednimi przygotowaniem. Dlatego też zostały utworzone 4 komisje zajmujące się różnymi tematami.

Komisje te składają się z 15 członków. Członkowie – burmistrzowie lub ich zastępcy zgłaszani są przez związki powiatowe lub miasta nie należące do żadnego powiatu. Decyzję dotyczącą tego, kto będzie pracował w komisjach podejmuje zarząd.

Ponadto działa też duża liczba grup roboczych zajmujących się różnorodnymi obszarami działania i tematami. W gremiach tych działają nie tylko polityczni przedstawiciele miast i gmin, burmistrzowie i ich zastępcy, lecz również przedstawiciele urzędów – z reguły są to kierownicy urzędów.

Członkowie ww. gremiów pełnią swą funkcję honorowo. Oznacza to, że działają w tych zespołach pełniąc jednocześnie urząd nadburmistrza lub burmistrza lub będąc głównym kierownikiem urzędu. W związku z tym niezbędna jest działalność sztabu roboczego, który przygotowuje tematy podlegające dyskusji i realizuje postanowienia organów związku.

Folia nr 8

Związek posiada biuro w Dreźnie, w którym zatrudnionych jest 19 współpracowników w pełnym wymiarze godzin. Zajmują się oni lobbingiem oraz pracą wymagającą stosownych kwalifikacji, która jest niezbędna do osiągnięcia celów związku. Biuro kierowane jest przez dyrektora, który został wybrany przez zarząd na 7-letnią kadencję. Odpowiada to okresowi, jaki swój urząd sprawuje burmistrz w Saksonii.

Dyrektor, jego zastępca oraz referenci reprezentują interesy samorządów również podczas narad w ministerstwach oraz podczas rozmów prowadzonych z posłami, innymi związkami i instytucjami na różnorodne tematy. Ponadto zakres ich kompetencji obejmuje udzielanie informacji oraz indywidualnych porad dla miast i gmin w zakresie problemów prawnych i praktycznych rozwiązań. Opracowują oni również wzory regulaminów oraz instrukcji służbowych, które mogą być wykorzystywane przez miasta i gminy po uprzednim „dopasowaniu” ich do swoich indywidualnych potrzeb.

Folia nr 9

Saksoński Związek Miast i Gmin posiada statut, w którym zapisane są m.in. zadania oraz cele związku.

Związek zajmuje się pielęgnowaniem idei samorządności oraz dba o realizację i ochronę prawa do prowadzenia działalności samorządów komunalnych. Współpracuje przy tworzeniu regulacji kwestii ogólnych dotyczących miast i gmin i dba o zachowanie obowiązku zasięgania opinii samorządów przy tworzeniu ważnych uregulowań prawnych. Wyjaśniłam na początku, że w Konstytucji Saksońskiej zapisane jest prawo, które mówi, że przed uchwaleniem ustaw i rozporządzeń, które dotyczą miast i gmin należy poznać stanowisko tych stron w odniesieniu do danej kwestii. W jaki sposób to funkcjonuje?

Gdy rząd lub parlament Saksonii, w zależności od tego, po czyjej stronie leży inicjatywa ustawodawcza, opracowuje projekt ustawy jest on przesyłany do biura Saksońskiego Związku Miast i Gmin. Biuro przesyła ten projekt poprzez 22 związki powiatowe i 7 miast nie należących do żadnego powiatu, do wszystkich miast i gmin. Te z kolei przekazują do biura swoje stanowisko wobec projektu ustawy. Odpowiedzi miast i gmin członkowskich są w biurze zbierane i opracowywane, przygotowuje się również projekt wspólnego stanowiska. Stanowisko to jest później, w zależności od ważności ustawy, dyskutowane przez prezydium lub zarząd oraz podejmowane są w tej sprawie decyzje. Gremia te ustalają, jaką treść będzie miała opinia i jakie stanowisko wobec danego tematu będzie reprezentowane przez związek. Na podstawie ww. ustaleń biuro przygotowuje opinię i wysyła ją do parlamentu lub rządu. Oczywiście stanowisko to nie jest przekazywane tylko w formie pisemnej, lecz w ramach dalszych negocjacji z rządem, czy parlamentem jest ono reprezentowane również podczas rozmów i ustnych konsultacji prowadzonych w komisjach parlamentarnych.

Folia nr 10

Saksoński Związek Miast i Gmin reprezentuje prawa i interesy swoich miast i gmin członkowskich nie tylko wobec rządu i parlamentu Saksonii, lecz również wobec Parlamentu Federalnego i rządu RFN. Odbywa się to z reguły poprzez związki komunalne działające na płaszczyźnie państwowej – Niemiecki Związek Miast oraz Niemiecki Związek Miast i Gmin.

Reprezentowanie interesów samorządów nie odbywa się jednak tylko wobec rządu i parlamentu, lecz również wobec innych związków i instytucji. Wspomniałam już wcześniej, że obecnie dyskutuje się w Niemczech nad zniesieniem podatku od prowadzenia działalności gospodarczej. Związki przedsiębiorców oczywiście popierają tę ideę. Z tego względu zadaniem naszego związku jest również prowadzenie rozmów z przedstawicielami przedsiębiorców i przekonanie ich o konieczności pozostawienia podatku od prowadzenia działalności gospodarczej.

Saksoński Związek Miast i Gmin doradza swoim członkom. Odbywa się to z reguły w taki sposób, że burmistrz lub pracownik miasta, czy gminy, która ma jakiś problem praktyczny, czy prawny, kontaktuje się telefonicznie lub pisemnie z biurem związku i otrzymuje tam stosowne informacje. Przy bardziej złożonych tematach prowadzone są konsultacje w biurze.

Kolejnym zadaniem związku jest dbanie o wymianę doświadczeń oraz informowanie o wszystkich zdarzeniach istotnych dla samorządów. W tym celu co 14 dni przesyłamy do naszych członków pisma informacyjne a raz w miesiącu ukazuje się czasopismo związku „Sachsenlandkurier” („Kurier saksoński”). Publikacje te otrzymują nieodpłatnie wszystkie miasta i gminy.

Jak Państwo widzą, zadania Saksońskiego Związku Miast i Gmin są bardzo różnorodne i złożone. A jak to wszystko jest finansowane?

Folia nr 11

Saksoński Związek Miast i Gmin jest finansowany przez jego członków. Każde miasto i gmina, które są członkami związku płacą rocznie stałą kwotę w wysokości 250,00 euro. Do tego dochodzi jeszcze składka członkowska w wysokości 0,36 euro na każdego mieszkańca. Rocznie daje to w sumie kwotę ok. 166 milionów euro.

Kwota ta na pierwszy rzut oka wygląda na bardzo wysoką. Gdy jednak odniesie się ją do zakresu wykonywanych zadań i weźmie się pod uwagę koszty utrzymania biura, koszty osobowe współpracowników oraz

koszty organizacji różnych imprez, dochodzi się do przekonania, że kwota płacona przez członków związku jest odpowiednia i dobrze zainwestowana.

Folia nr 12

Korzyści z członkostwa i współpracy z Saksońskim Związkiem Miast i Gmin wynikają z realizowanych przez związek zadań, o których wspomniałam wcześniej. Jest to szczególnie widoczne przy reprezentowaniu interesów miast i gmin. Oczywiście każde miasto, czy gmina mogłyby z osobna reprezentować swoje interesy, opiniować projekty ustaw, czy prowadzić działania lobbingowe. Doświadczenie uczy jednak, że wspólny, mocny głos wielu związków zdobywa więcej uznania, niż wiele różnorodnych opinii pozbawionych odpowiedniej mocy.

Ponadto nasze opinie poprzez prowadzone dyskusje i podejmowane decyzje posiadają legitymację demokratyczną. Również to umacnia pozycję naszego związku w porównaniu do indywidualnej, pojedynczej reprezentacji interesów.

Chciałabym podkreślić, że prowadzone w naszych gremiach dyskusje nie należą do najłatwiejszych, a wypracowanie jednolitego stanowiska, które później jest reprezentowane przez związek, wymaga często ogromnego nakładu pracy. W końcu również w naszych gremiach pojawiają się różnorodne opinie. Duże samorządy oceniają określone sytuacje i zdarzenia inaczej, niż samorządy niewielkie. Pomimo to najistotniejsze w tym wszystkim jest doprowadzenie do spotkania i wypracowanie konsensusu, który później będzie reprezentowany na zewnątrz.

Szczególnie wyraźnie widoczne jest różne podejście dużych miast i małych gmin do kwestii wyrównania finansowego, ponieważ mamy do czynienia nie tylko z pionowym wyrównaniem pomiędzy państwem, landem a samorządami, lecz również z wyrównaniem poziomym pomiędzy samorządami. Silne miasta i gminy o dużym potencjale gospodarczym muszą wspierać słabszych i z tego względu otrzymują stosunkowo mniejsze środki z landu. Z drugiej strony duże miasta realizują więcej zadań, z których czerpią korzyści również mieszkańcy mniejszych okolicznych gmin poprzez np. dostęp do teatrów, bibliotek oraz innych instytucji kulturalnych i sportowych. To musi być wzięte pod uwagę przy wyrównaniu finansowym i, jak mogą sobie Państwo wyobrazić, uzgadnianie tych kwestii prowadzi do tego, że w naszym związku również pojawiają się różne tarcia i dyskusje.

Kolejnym korzystnym aspektem członkostwa w Saksońskim Związku Miast i Gmin jest dostęp do bezpłatnego doradztwa. W szczególności małym gminom brak odpowiednich kadr posiadających wykształcenie prawnicze. Pomimo to muszą one w swej codziennej pracy zmierzyć się z kwestiami wymagającymi wiedzy prawniczej. W takich przypadkach gminy te mogą uzyskać bezpłatne wsparcie ze strony Saksońskiego Związku Miast i Gmin. Gdy weźmie się pod uwagę to, jak wysokie są honoraria prawników można przekonać się, jak ważne są to usługi dla naszych miast i gmin, które bardzo chętnie korzystają z tego typu usług doradczych.

Zdarza się, że niektóre problemy mają charakter ogólny i dotyczą wszystkich samorządów. W takich przypadkach Saksoński Związek Miast i Gmin stara się w porozumieniu z rządem Saksonii wypracować ogólnie obowiązujące odpowiedzi, które mogą być później wykorzystane przez wszystkie miasta i gminy. Aktualny przykład: wiele miast i gmin chce wyświetlać na telebimach rozgrywki w ramach mistrzostw świata w piłce nożnej 2006. Obok kwestii technicznych i prawnych związanych z organizowaniem imprez typu Public-Viewing, niebagatelną rolę odgrywa tu również kwestia zapewnienia bezpieczeństwa. Saksoński Związek Miast i Gmin opracował informacje dotyczące tego tematu, które mogą być wykorzystane przez wszystkie zainteresowane samorządy. Ogólne kwestie bezpieczeństwa są uzgadniane z policją i przekazywane miastom i gminom, które są członkami związku. Gdyby nie istniał Saksoński Związek Miast i Gmin każde miasto i gmina musiałyby tworzyć samodzielnie stosowne koncepcje.

Saksoński Związek Miast i Gmin działa również intensywnie w sferze lobbingu oraz kompetentnie zajmuje się działaniami związanymi z PR, którym nie podołałyby zwłaszcza małe samorządy, gdyby miały pracę tę wykonywać samodzielnie.

Do działań lobbingowych należy również organizacja imprez takich, jak np. „wieczór parlamentarny”, na który zapraszani są wszyscy posłowie parlamentu Saksonii, saksońscy posłowie Parlamentu Federalnego oraz posłowie Parlamentu Europejskiego, jak również przedstawiciele rządu Saksonii. Ponadto prowadzone są rozmowy z przedstawicielami rządu oraz posłami, które mają na celu przekonanie ich do stanowiska reprezentowanego przez samorządy.

Staramy się również o to, żeby obywatele rozumieli kwestie samorządowe i byli wyczuleni na ważne, ponadregionalne sprawy samorządowe, zwłaszcza w odniesieniu do kwestii finansowych.

Działania lobbingowe z naszej strony doprowadziły do tego, że parlament z własnej inicjatywy traktuje nas jako kompetentnego partnera oraz zwraca się za naszym pośrednictwem do miast i gmin. Nie jest więc tylko tak, że sami próbujemy zabiegać o umocnienie naszej pozycji i zainteresować parlament naszymi działaniami, lecz posłowie często sami z własnej inicjatywy zwracają się do nas z prośbą o wyrażenie opinii na dany temat. Taka forma współpracy nie byłaby możliwa bez istnienia związku. Do których z 510 saksońskich miast i gmin miałby się właściwie zwrócić poseł, gdyby chciał zadać pytanie i oczekiwałby wyrażenia ogólnie obowiązującej opinii?

Niezwykle istotne jest to, że decyzje naszych gremiów, praca naszego związku, polityka komunalna, którą reprezentujemy oraz opinie, które opracowujemy do ustaw i rozporządzeń posiadają demokratyczną legitymację. Bez takiego związku, jakim jest Saksoński Związek Miast i Gmin nie byłoby to możliwe.

Związek dba również o to, żeby głos saksońskich miast i gmin słyszany był w Brukseli, czyli na płaszczyźnie europejskiej. Jest to szczególnie ważne, ponieważ obecnie 85% przepisów UE ma wpływ na działania samorządów. Saksoński Związek Miast i Gmin wspólnie ze związkami z Bawarii i Badenii-Wirtembergii prowadzi w Brukseli biuro, w którym zatrudniona jest jedna osoba.

Biuro to można nazwać „czujką” wyłapującą aktualne tendencje rozwojowe na płaszczyźnie europejskiej, dzięki której możemy mieć wpływ na decyzje Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego. Nasz referent w biurze „otwiera drzwi” dla proeuropejskich projektów saksońskich miast i gmin oraz wspiera naszych członków w procesie wnioskowania o środki unijne. Wszystkie te działania nie byłyby możliwe, gdyby nie istniał silny związek reprezentujący interesy samorządowe, ponieważ na płaszczyźnie unijnej głos pojedynczych miast i gmin nie są w ogóle brane pod uwagę. Liczą się jedynie opinie przekazywane przez związki.

Widzą więc Państwo, że członkostwo w Saksońskim Związku Miast i Gmin jest korzystne zarówno dla pojedynczych miast i gmin, jak również dla wszystkich samorządów Saksonii jako całości. Oczywiście każdy samorząd musi mieć swój wkład finansowy. W zależności od ilości mieszkańców miasta, czy gminy kwota ta może nie być mała. Największy z naszych członków – Lipsk wpłaca rocznie 179 700,00 euro i otrzymuje za to takie same świadczenia, jak nasza najmniejsza gmina Rathen, która wpłaca zaledwie 406 euro. Podkreślić należy jednak, że praca naszego związku nie jest celem samym w sobie, lecz świadczona jest na rzecz obywateli mieszkających w naszych miastach i gminach. W związku z tym działania świadczone na rzecz takiego miasta jak Lipsk, które posiada ponad 500 000 mieszkańców, obejmują więcej osób, niż w najmniejszej gminie liczącej 444 mieszkańców.

Nie wiem, czy na Dolnym Śląsku i w Polsce istnieje taki związek komunalny, który w oparciu o samorządy lokalne realizowałby podobne działania i zakładał podobne cele, jak robi to Saksoński Związek Miast i Gmin. W Wolnym Kraju Saksonii praca naszego związku sprawdziła się bardzo dobrze i sprawiła, że interesy komunalne są obecnie silnie reprezentowane.

Folia nr 13

Pozwolą Państwo, że zakończę swoje wystąpienie słowami najważniejszego reformatora w historii Niemiec – Karla Freiherra, który już w XIX wieku stwierdził, że „samorząd komunalny jest podstawą demokracji”.

Folia nr 14

Życzę Państwu owocnych obrad i serdecznie dziękuję za uwagę.

Czwartek, 9 marca 2006

Michał Turkiewicz
– prezydent
Stowarzyszenia Gmin Polskich
Euroregionu Nysa

**15 lat doświadczeń
Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa**

– pierwszego euroregionu w
Europie Środkowej i
Wschodniej

Kudowa Zdrój 8-10.03.2006

Michał Turkiewicz

**15 LAT DOŚWIADCZEŃ
EUROREGIONU
NEISSE-NISA-NYSA
– PIERWSZEGO
EUROREGIONU
W EUROPIE ŚRODKOWEJ
I WSCHODNIEJ**

Powstanie Euroregionu

23 – 25 maja 1991 roku - Liberec
Konferencja Założycielska Euroregionu

21 grudnia 1991 roku - Zittau
I Posiedzenie Rady Euroregionu

Czwartek, 9 marca 2006

Michał Turkiewicz

– prezydent

Stowarzyszenia Gmin Polskich
Euroregionu Nysa

**15 LAT DOŚWIADCZEŃ
EUROREGIONU
NEISSE–NISA–NYSA
– PIERWSZEGO
EUROREGIONU
W EUROPIE ŚRODKOWEJ
I WSCHODNIEJ**

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

Powierzchnia/Ludność

	Strona			ERN
	D	CZ	PL	
Powierzchnia (km ²)	4.497	2.703	5.373	12.573
Ludność	645.380	441.659	583.441	1.670.480

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

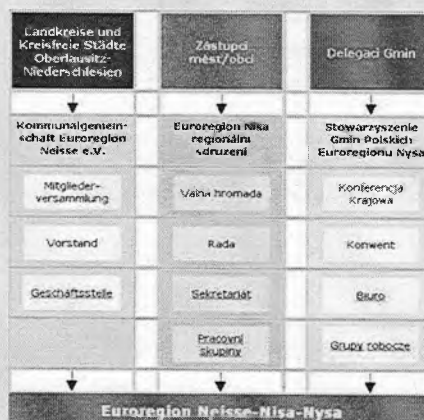

Członkostwo

	Strona			ERN
	D	CZ	PL	
Powiaty	6	0	7	13
Gminy		145	44	189
Razem	6	145	51	202

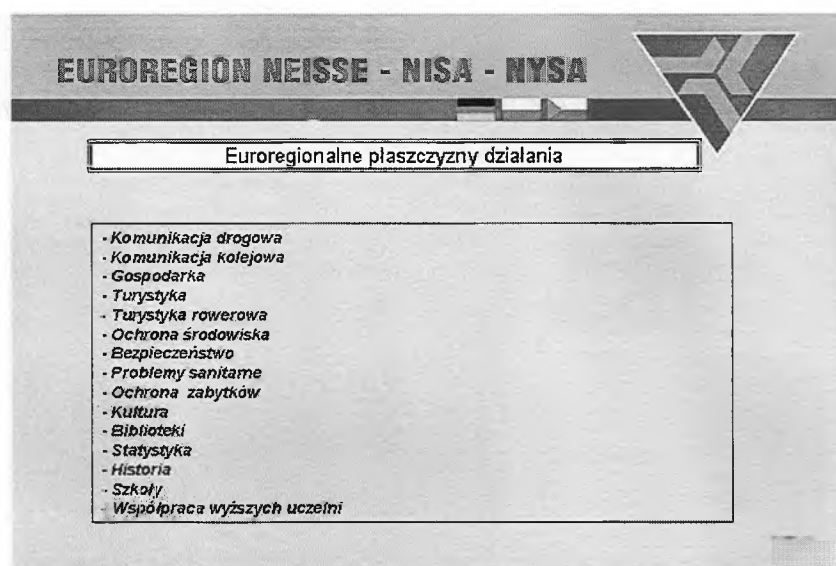
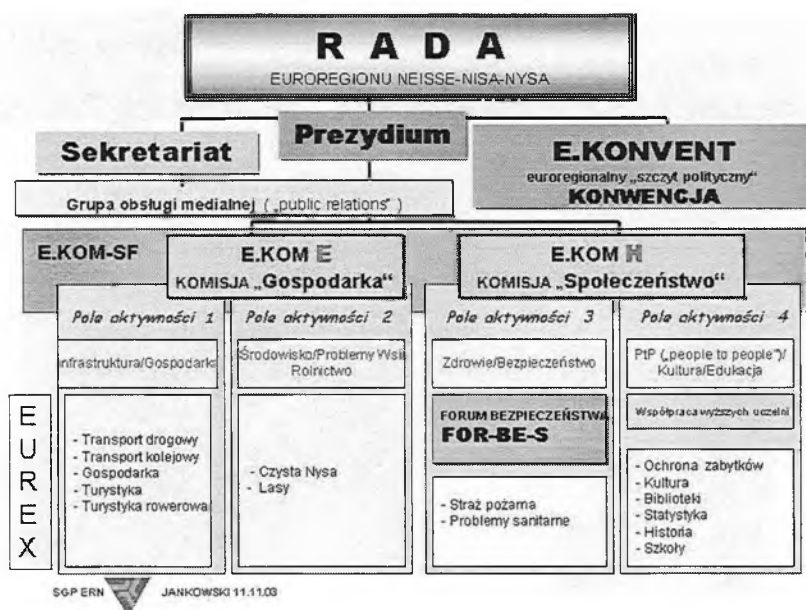
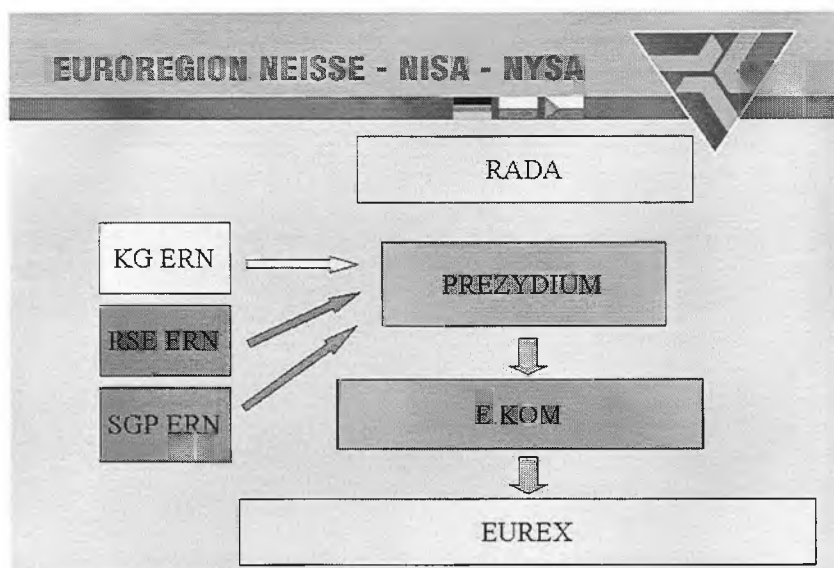
51

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

Michał Turkiewicz
– prezydent
Stowarzyszenia Gmin Polskich
Euroregionu Nysa

**15 LAT DOŚWIADCZEŃ
EUROREGIONU
NEISSE–NISA–NYSA
– PIERWSZEGO
EUROREGIONU
W EUROPIE ŚRODKOWEJ
I WSCHODNIEJ**

Czwartek, 9 marca 2006

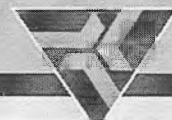
Michał Turkiewicz

– prezydent

Stowarzyszenia Gmin Polskich
Euroregionu Nysa

15 LAT DOŚWIADCZEŃ EUROREGIONU NEISSE–NISA–NYSA – PIERWSZEGO EUROREGIONU W EUROPIE ŚRODKOWEJ I WSCHODNIEJ

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

Euroregionalne płaszczyzny działania

Komunikacja drogowa i kolejowa

- Poprawa infrastruktury drogowej na całym terenie Euroregionu (np. autostrada A 4, droga S 3)
- Tworzenie nowych kolejowych połączeń euroregionalnych (np. Kolej Okrężna)
- Rozwój sieci przejść granicznych

Ochrona środowiska

- Projekt Czarny Trójkąt
- Projekt Czysta Nysa
- Współpraca leśników
- Projekty w zakresie utylizacji odpadów i kanalizacji

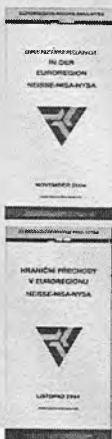
Turystyka

- Utworzenie wspólnego regionu urlopowego priorytetem Euroregionu
- Rozwój sieci szlaków rowerowych
- Wspólna promocja na targach turystycznych

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

Michał Turkiewicz
– prezydent
Stowarzyszenia Gmin Polskich
Euroregionu Nysa

**15 LAT DOŚWIADCZEŃ
EUROREGIONU
NEISSE–NISA–NYSA
– PIERWSZEGO
EUROREGIONU
W EUROPIE ŚRODKOWEJ
I WSCHODNIEJ**

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

Euroregionalne platformy działania

Gospodarka

- Nagroda Innowacji Euroregionu Nysa
- Współpraca pomiędzy samorządami gospodarczymi

BEST INNOVATION

BEST PARTNERSHIP

BEST PRIVATE PUBLIC PARTNERSHIP

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

Euroregionalne platformy działania

Bezpieczeństwo

- Utworzenie Forum Bezpieczeństwa FOR-BE-S
- Współpraca straży pożarnych
- Konkurs Bezpieczeństwa w szkołach
- Budowa wspólnego systemu ratowniczego

Wspólne ćwiczenia w Karkonoszach

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

FORBES

VEREINBARUNG
über die Einrichtung eines Forums Sicherheit
für den Raum der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa

Dohoda
o założeniu Bezpieczeństwi forum pro użem
Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

POROZUMIENIE
o powołaniu Forum Bezpieczeństwa na
obszarze
Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Czwartek, 9 marca 2006

Michał Turkiewicz

– prezydent

Stowarzyszenia Gmin Polskich
Euroregionu Nysa

**15 LAT DOŚWIADCZEŃ
EUROREGIONU
NEISSE–NISA–NYSA
– PIERWSZEGO
EUROREGIONU
W EUROPIE ŚRODKOWEJ
I WSCHODNIEJ**

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

Euroregionalne płaszczyzny działania

Współpraca służb sanitarnych

- Stała wymiana komunikatów sanitarnych
- Wymiana doświadczeń

Ochrona zabytków

- Kraina Domów Przystłupowych
- Współpraca służb konserwatorskich
- Dwór Czarny

Kultura

- Młodzieżowa Orkiestra Symfoniczna
- Współpraca artystyczna filharmonii i teatrów
- Współpraca bibliotek

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

Euroregionalne płaszczyzny działania

Współpraca Szkół Wyższych

- Utworzenie Akademickiego Centrum Koordynacji Szkół Wyższych Euroregionu Nysa
- Uniwersytet Nysa
- Współpraca w dziedzinie oświaty

Historia

- Konferencje historyczne dotyczące historii terenów euroregionu

Statystyka

- Wypracowanie wspólnej metodologii obróbki danych
- Wspólne wydawnictwa statystyczne (np. Rocznik Statystyczny Euroregionu Nysa, opracowania dot. euroregionów w Polsce, opracowania tematyczne – Ceny w Euroregionie Nysa)

Sport

- Organizacja Młodzieżowych Olimpiad Sportowych Euroregionu Nysa
- Wspólne reprezentacje sportowe

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

**Instrumenty finansowe
wspierające współpracę transgraniczną w Euroregionie Nysa**

- **Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzi / Deutsch-Polnisches Jugendwerk**
- **Fundusz Phare CBC**
- **IW Interreg III A**
- **Regionalne Centrum Informacji Europejskiej**

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży / - Deutsch-Polnisches Jugendwerk

- Wymiana szkolna
- Wymiana pozaszkolna

Euroregion Nysa posiada status Jednostki Centralnej PNW/MDPJW od roku 1996

- Roczne dofinansowanie wynosi średnio ok. 330.000 złotych
- Roczna średnia liczba programów ok. 80
- Rocznie w wymianach udział bierze ponad 4.000 młodych Polaków i Niemców

Michał Turkiewicz
– prezydent
Stowarzyszenia Gmin Polskich
Euroregionu Nysa

**15 LAT DOŚWIADCZEŃ
EUROREGIONU
NEISSE–NISA–NYSA
– PIERWSZEGO
EUROREGIONU
W EUROPIE ŚRODKOWEJ
I WSCHODNIEJ**

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

Fundusz Małych Projektów Phare CBC

Euroregion Nysa zarządza od 1996 roku Funduszem Małych Projektów Phare CBC w programach Polska-Niemcy i Polska-Czechy

- Dofinansowanie wyniosło w latach 1996 – 2005
5.014.680 EUR
- Liczba projektów dofinansowanych w ramach FMP w latach 1996 – 2005
705 projektów

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

Fundusz Mikroprojektów Interreg III A

Euroregion Nysa zarządza również Funduszem Mikroprojektów ISW Interreg III A w programach Saksonia - Polska i Czechy - Polska

- Planowane dofinansowanie w programie Saksonia - Polska w latach 2004 – 2006
1.500.000 EUR
- Planowane dofinansowanie w programie Czechy - Polska w latach 2004 – 2006
525.088 EUR

Czwartek, 9 marca 2006

Michał Turkiewicz

– prezydent

Stowarzyszenia Gmin Polskich
Euroregionu Nysa

**15 LAT DOŚWIADCZEŃ
EUROREGIONU
NEISSE–NISA–NYSA
– PIERWSZEGO
EUROREGIONU
W EUROPIE ŚRODKOWEJ
I WSCHODNIEJ**

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

Interreg III A D-PL - obszar wsparcia

- miasto Jelenia Góra
- powiat bolesławiecki
- powiat dzierzoniowski
- powiat jaworski
- powiat jeleniogórski
- powiat kamiennogórski
- powiat kłodzki
- powiat lubański
- powiat lwówecki
- powiat ślaziński
- powiat świdnicki
- powiat wałbrzyski
- powiat ząbkowicki
- powiat zgorzelecki
- powiat złotoryjski

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

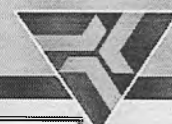
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej

*Euroregion Nysa posiadał nadany w 2000 roku przez UKIE status
Regionalnego Centrum Informacji Europejskiej*

Dofinansowane działania w latach 2000 – 2005

- Informowanie społeczeństwa o procesie integracji europejskiej
- Informacja o Unii Europejskiej
- Informacja na temat wyborów do Parlamentu Europejskiego

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

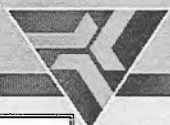

Festyn w dniu rozszerzenia UE 1 maja 2004 na Trójstyku

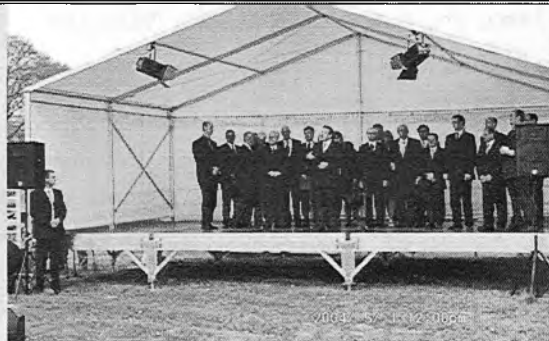

Czwartek, 9 marca 2006

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

Festyn w dniu rozszerzenia UE 1 maja 2004 na Trójstyku
z udziałem premierów Polski, Czech i Niemiec

**15 LAT DOŚWIADCZEŃ
EUROREGIONU
NEISSE-NISA-NYSA
– PIERWSZEGO
EUROREGIONU
W EUROPIE ŚRODKOWEJ
I WSCHODNIEJ**

EUROREGION NEISSE - NISA - NYSA

Biuletyn Euroregionu

CZESŁAW KRĘCICHWOST

– prezes Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Glacensis

10 lat doświadczeń Euroregionu Pogranicza Czech, Moraw i Ziemi Kłodzkiej

Euroregion Glacensis powstał 5 grudnia 1996 roku. Zbliżamy się do 10 rocznicy jego powstania. Umowę Ramową o utworzeniu Euroregionu w Hradcu Kralove podpisały wówczas Stowarzyszenie Gmin Ziemi Kłodzkiej wraz z Regionalnym Stowarzyszeniem do spraw Współpracy Pogranicza Czech, Moraw i Ziemi Kłodzkiej. Był pierwszym polsko – czeskim euroregionem budowanym na doświadczeniach pierwszego w Europie Środkowo – Wschodniej – Euroregionu Nysa, który obchodzi swoje 15 lecie i jest dzisiaj razem z nami w Kudowie.

Od tego czasu w strukturze samego Euroregionu zaszły istotne zmiany. Otworzyliśmy się w międzyczasie dla nowych członków. Po stronie polskiej 26 września 2000 roku Sąd Okręgowy w Świdnicy zarejestrował Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, którego członkami jest obecnie 33 członków należących do powiatów dzierżoniowskiego, kłodzkiego, strzebińskiego, wałbrzyskiego i ząbkowickiego.

Po stronie czeskiej podmiotem prawnym jest obecnie Stowarzyszenie Euroregion Pogranicza Czech, Moraw i Ziemi Kłodzkiej – Euroregion Glacensis, które liczy 85 członków z obszaru powiatów: Trutnov, Náchod, Hradec Králové, Rychnov n. Knežnou, Ústí n. Orlicí, Pardubice, Svitavy, Šumperk i Jeseník.

Dziś Euroregion stanowi wspólnotę około 1,1 mln mieszkańców zamieszkujących na obszarze ok. 5 tysięcy km. Wewnątrz Euroregionu istnieje 30 porozumień partnerskich pomiędzy samorządami. To właśnie tam budowane są to bezpośrednie kontakty, w ramach których realizowane są te najcenniejsze oddolne inicjatywy.

Wśród sukcesów z pewnością należy odnotować otwarcie granicy państwowej, zwłaszcza w odniesieniu do rozwoju ruchu turystycznego. Obecnie na obszarze pogranicza Euroregionu Glacensis funkcjonuje 7 przejść drogowych, 3 przejścia kolejowe, 7 przejść małego ruchu granicznego oraz 21 przejść na szlakach turystycznych. Na bieżąco zabiegamy o otwarcie nowych oraz podniesienie kategorii istniejących przejść granicznych, mając na celu dostosowanie potrzeb mieszkańców i gości Euroregionu do rzeczywistości oraz ich potrzeb.

Kolejną istotną rzeczą okazała się modernizacja układu drogowego na pograniczu. Wzrost znaczenia transportu drogowego wymusił szereg inwestycji po obu stronach, w których Euroregion odgrywał rolę lobującego. Powoduje to już dziś znaczne ułatwienia w poruszaniu się po obszarze pogranicza, lecz do ostatecznych rozwiązań wciąż daleka droga.

Te działania dotyczą zarówno obecnych, jak i przyszłych głównych ciągów komunikacyjnych:

- planowanej drogi S-3 Legnica – Bolków – Lubawka – i po czeskiej stronie Trutnov – Hradec Kralove w oparciu drogi krajowe nr 3 i 5,
- planowanych dróg ekspresowych S – 5 i S 46 w oparciu o modernizację:
- odcinka drogi krajowej nr 8 Wrocław – Kudowa – i w konsekwencji Hradec Kralove
- odcinka drogi krajowej nr 33 Wrocław – Kłodzko – Międzyzlesie – i dalej do Brna
- odcinka drogi krajowej nr 46 Opole – Złoty Stok – Kłodzko.

Intensywnie też przystąpiono do realizacji idei Śródsudeckiej Drogi Turystycznej, w której ciągu realizowane były przez Dolnośląski Zarząd Dróg Wojewódzkich dwie inwestycje drogowe na odcinku Duszniki Zdrój – Mostowice, kolejna będzie realizowana w tym roku. Wsparcie 3 inwestycjami po stronie naszych czeskich Partnerów oraz zadaniami Powiatu Kłodzkiego powodują tworzenie nowego transgranicznego produktu turystycznego. Istotne również dla połączeń kolejowych na pograniczu było wsparcie modernizacji przejścia kolejowego Międzyzlesie – Lichkov z Programu Phare Krajowego.

Te rozwiązania wraz z modernizacją układu połączeń kolejowych mają zapobiec marginalizacji obszaru pogranicza jako istotnego obszaru turystycznego. Turystyka właśnie okazała się obok wymiany kulturalnej i wymiany młodzieży najistotniejszą dziedziną współpracy w formule Euroregionu Glacensis. Z najistotniejszych obok największej gęstości występowania przejść granicznych na szlakach turystycznych w Polsce, należy wymienić oznakowanie atrakcji turystycznych. Jako pierwsi w kraju włączyliśmy się do budowania rozwiązań prawnych w zakresie oznakowania atrakcji turystycznych i jako pierwsi postawiliśmy tablice spełniające te uwarunkowania. Dziś ten system oznakowania atrakcji składa się z ponad 200 tablic i wciąż jest rozbudowywany.

Współpracujemy również aktywnie z innymi podmiotami w zakresie infrastruktury turystycznej. Kontynuujemy rozpoczęty przez Stowarzyszenie Gmin Ziemi Kłodzkiej system tras i szlaków rowerowych na pograniczu. Czynimy pierwsze starania o zagospodarowanie tych szlaków małą infrastrukturą turystyczną w postaci miejsc wypoczynkowych.

Były również momenty tragiczne – jak powódzie w 1997, 1998 oraz w 2000 roku, które akurat najdotkliwiej z wszystkich Euroregionów dotknęły właśnie nasz, zdecydowanie wskazując kierunek naszych przyszłych inicjatyw i starań o bezpieczeństwo naszych mieszkańców i wzajemną pomoc w sytuacjach kryzysowych.

Walczyliśmy najpierw o niedopuszczenie do zamknięcia linii kolejowych na pograniczu, a następnie wspólnie działamy na rzecz odtworzenia systemu połączeń kolejowych pogranicza. Problemem wciąż jest otwarcie granicy dla przedsiębiorców po obu stronach. Szereg planowanych rozwiązań w zakresie zmian kategorii istniejących przejść drogowych ma tę sytuację rozwiązać. W przyspieszenie tego procesu włączyliśmy europosłów i parlamentarzystów po obu stronach granicy.

Sukcesem, o którym należy wspomnieć w początkowej fazie funkcjonowania Euroregionu, była wspólna organizacja Seminarium pod auspicjami Rady Europy „Współpraca transgraniczna Polska – Czechy”, które odbyło się w dniach 26–27 marca 1998 roku w Kudowie Zdroju i Rychnovie n. Kn. Miało to wydarzenie istotne konsekwencje w zakresie przyszłości funkcjonowania euroregionów na polsko – czeskim pograniczu.

Zmiana formuły funkcjonowania stowarzyszeń reprezentujących Euroregion nastąpiła w momencie powierzenia obu Sekretariatom Euroregionu Glacensis przy akceptacji Komisji Europejskiej organizację i obsługę rundy głównej Programu Unii Europejskiej Phare CREDO dla pogranicza polsko – czeskiego w wyniku czego okazaliśmy się najaktywniejszym w skali 36 uczestniczących regionów granicznych.

Wówczas rozpoczęła się nasza przygoda z unijnymi pieniędzmi. Z jednej strony zapewniony został instrument finansowy dla wsparcia transgranicznych inicjatyw. Z drugiej ciężar utrzymywania bieżących kontaktów został przerzucony na samorządy członkowskie, a stowarzyszenie wspierając je finansowo i realizując własne inicjatywy dla całego obszaru wsparcia, największą rolę i zaangażowanie czasowe poświęciło wdrażaniu programów pomocowych UE ukierunkowanych na współpracę transgraniczną. Na przestrzeni funkcjonowania Euroregionu istotną rolę odegrały bądź odgrywają trzy programy pomocowe UE:

Phare CREDO

Phare CBC

Inicjatywa Wspólnotowa INTERREG IIIA Czechy – Polska

Program Phare CREDO był elementem tzw. przetarcia się przed kolejnymi inicjatywami. Wskazał kierunki współpracy i zapotrzebowanie beneficjentów na wsparcie konkretnych przedsięwzięć.

O istotnym oddziaływaniu pomocy finansowej UE możemy mówić od momentu wdrażania Programu Phare CBC – Crossborder Co-operation. Z jednej strony mamy tu do czynienia ze wsparciem inwestycji drogowych oraz z zakresu ochrony środowiska, gdzie od momentu uruchomienia Programu Polska – Czechy rozpoczęła się lobbingowa rola Euroregionu. Z drugiej strony ze wsparciem w ramach Funduszu Małych Projektów, którym Euroregion na własnym obszarze zarządza.

W ramach Phare CBC wsparcie obszaru Euroregionu dotyczyło 3 programów:

- Polska – Niemcy – w ramach którego dofinansowano jeden projekt inwestycyjny
- Trójstronny: Polska – Niemcy – Czechy – w ramach którego dofinansowano jeden projekt inwestycyjny oraz jeden mały projekt
- Polska – Czechy – uruchomiony w 1999 roku – w ramach którego dofinansowano trzy inwestycje oraz 102 małe projekty

Efektom tych działań są 4 inwestycje z zakresu ochrony środowiska:

- Oczyszczalnie ścieków w Mieroszowie, Ścinawce Średniej, Międzyzlesiu i Bystrzycy Kłodzkiej oraz dwie inwestycje drogowe.
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 389 na odcinku 11,2 km Duszniki Zdrój – Zieleniec.
- Budowa pasów wolnego ruchu na drodze nr 8 na odcinku Duszniki Zdrój – Lewin Kłodzki.

Jeżeli chodzi o wsparcie w ramach tzw. małych projektów w ramach Phare CBC to polski sekretariat zarządzał obsługą 102 projektów, na które przeznaczono wsparcie w wysokości ponad 624 tysięcy EURO.

Dominującą rolę we wspieranej współpracy odgrywały dwie płaszczyzny: wymiana kulturalna i sportowa oraz rozwój gospodarczy i turystyka, które dotyczyły około 80% projektów, które realizowane były w większości przez samorządy i podległe im jednostki organizacyjne – 68 % beneficjentów oraz organizacje pozarządowe – około 30 % wszystkich beneficjentów.

Od 2005 roku rozpoczął się kolejny istotny element wsparcia – Inicjatywa Wspólnotowa INTERREG IIIA Czechy – Polska. Dotychczas w ramach INTERREG-u wsparto na obszarze Euroregionu 22 projekty, m.in.:

- 5 projektów dotyczących infrastruktury drogowej,
- 2 projekty dotyczące ochrony środowiska i zapobiegania sytuacjom kryzysowym,
- 6 projektów dotyczących infrastruktury turystycznej,
- 5 projektów dotyczących rozwoju turystyki.

Osobną kategorię stanowią 4 projekty dotyczące wsparcia Euroregionu oraz beneficjentów tzw. Funduszu Mikroprojektów, na który przeznaczona jest kwota 525 088 EUR po polskiej stronie. Obecnie z Funduszu już przyznano wsparcie 48 projektom. INTERREG obrazuje istotne zwiększenie zainteresowania beneficjentów tzw. miękkimi projektami. Już w pierwszym z czterech naborów mogliśmy zrealizować zakładane we wniosku do unijnego programu wskaźniki. Świadczy to o wypracowanych przez lata dobrych sieciach współpracy. Na dzień dzisiejszy wsparcie inicjatyw transgranicznych otrzymały łącznie na obszarze Euroregionu 182 projekty na kwotę ponad 17 mln EURO.

Intensywnie włączyliśmy się w prace nad przygotowaniem wsparcia pogranicza w ramach tzw. Celu 3 Polityki Wspólnoty – Europejskiej Współpracy Terytorialnej w okresie 2007-2013, gdzie spodziewamy się co najmniej dwukrotnego zwiększenia środków na współpracę w formule Euroregionu i pogranicza. Uczestniczymy wraz z czeską stroną w grupie roboczej opracowującej ten instrument wsparcia.

Dziesięciolecie Euroregionu będzie próbą podsumowania współpracy i nabytych podczas niej doświadczeń. Bardziej jednak liczymy na wskazanie w tym podsumowaniu kierunków dalszego rozwoju współpracy, jak i spodziewanych efektów.

MIECZYŚLAW DUĆIN PIOTROWSKI

Od międzynarodówki dysydentów do obywatelskiej dyplomacji.

Szanowni Państwo,

jest dla mnie zaszczytem, że na tym forum mogę reprezentować Solidarność Polsko-Czesko-Słowacką, ale oddając sprawiedliwość naszej historii, to najbardziej uprawnionym do referowania dokonań minionego ćwierćwiecza jest inny z „ojców założycieli”, a mianowicie Mirosław Jasiński, który obecnie kieruje pracami Instytutu Polskiego w Pradze.

Pozwólcie więc Państwo, że moje wystąpienie będzie rozwinięciem myśli Mirka sprzed pięciu lat. W zasadzie jest to nasz wspólny głos, stąd też uprawniona jest liczba mnoga.

Spoglądając na historię Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej, w roku jej ćwierćwiecza, nie możemy się oprzeć wrażeniu, iż zawiera ona w sobie tak wielkie nagromadzenie paradoksów, że one to właśnie czynią z niej zjawisko niezwykle.

Pierwszy z nich nastąpił u naszych praźródła. Kilka miesięcy po utworzeniu Karty '77 u Jacka Kuronia zjawiał się Rudolf Vejvoda i zaproponował zorganizowanie wiosną 1978 roku spotkania przedstawicieli polskiej i czechosłowackiej opozycji w Karkonoszach. Jacek uznał pomysł za tak szalony, że... bez wahania go zaakceptował. „Międzynarodówka dysydentów” kształtowała się skutecznie i zapewne zaskoczyła reżimowe służby, które dopuściły również do jesiennego spotkania. Czułością wykazały się dopiero rok później.

Z perspektywy lat dokumentacja fotograficzna ujawnia podparadoks – Adam Michnik i Antoni Maciarenicz zgodnie współredagujący komunikat z pierwszego spotkania. Żeby było jeszcze zabawniej w tej podróży po paradoksach, to „międzynarodówka” do organizacji pierwszych spotkań wykorzystała przewrotnie prezent komunistycznych władz w naszych krajach, jakim była karkonoska Droga Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej.

Drugi paradoks to sytuacja między pierwszą, a drugą częścią I Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność”. Olek Geichgiewiecht z tekstem „Pośłania do ludzi pracy z Europy Wschodniej” jedzie do Pragi. Opozycjoniści zgromadzeni w mieszkaniu Uhlów przy Anglickiej w Pradze chłoną relacje młodego działacza z Wrocławia. Hanka Šabatova zafascynowana sukcesami polskiego zrywu proponuje zacieśnienie współpracy i powołanie Solidarności Polsko-Czeskiej. Olek w poczuciu sukcesu jedzie na drugą część Zjazdu, gdzie czeka go... zimny prysznic obojętności, tak jakby delegaci nie mogli sobie uzmysłwić historycznego wymiaru uchwalonego Pośłania, które zakpiło z wyświechtanego „proletariusze wszystkich krajów łącznie się”.

Paradoks trzeci, to fakt, że w zawierusze pierwszych miesięcy stanu wojennego i apogeum represji wobec Karty '77 w Czechosłowacji, środowisku wrocławskiemu udało się podjąć stałą i czynną współpracę z ugrupowaniami opozycyjnymi w sąsiednim kraju.

Czwartym paradoksem był wiek polskiej reprezentacji. Jak po latach obliczyliśmy średnia wieku osób z naszej strony zaangażowanych w „międzynarodówkę” wynosiła 21 lat. Nasi partnerzy byli o kilkanaście lat starsi. Mimo to udało nam się przetrwać, a nawet rozwinąć do rozmiarów, o których w roku 1982 czy 1983 nawet nie śniliśmy.

Paradoks piąty to fakt, że niewielka inicjatywa pod koniec lat osiemdziesiątych stała się jedną z najbardziej znanych i spektakularnych organizacji w całym bloku sowieckim, której znaczenie znacznie wykraczało poza zwykłą współpracę polsko-czesko-słowacką. Zabawnym tego świadectwem było (niestety niezrealizowane) zaproszenie dla SPCzS ze strony emigracyjnych środowisk kubańskich na Florydzie celem udostępnienia naszych doświadczeń. Odmówiliśmy z prostego powodu – braku doświadczeń w akcjach na... otwartym morzu. Wszak naszym żywiołem były góry, którymi wiodła granica polsko-czechosłowacka. Góry tylko pozornie trudno dostępne, a naprawdę przyjazne, gdyż pokryte gęstą siecią szlaków turystycznych stwarzającą znakomite ali-bi dla „turystyki stosowanej” i, w przeciwieństwie do otwartych przestrzeni, praktycznie niemożliwe do skutecznego patrolowania przez służby graniczne.

Szósty paradoks polegał na tym, że przez cały czas działalności staraliśmy się unikać wielkich słów, deklaracji czy haseł. Treścią naszego działania była realizacja konkretnych zadań, takich jak: przerzut wydawnictw i sprzętu poligraficznego, pomoc dla więźniów politycznych, akcje ekologiczne, czynne demonstrowanie solidarności wobec łamania elementarnych praw obywatelskich. W sposób niezauważalny dla nas wszystkich;

z Wrocławia, Pragi, Warszawy, Brna, Cieszyna, Opawy, Bielska, Zlina, Karkonoszy i Ziemi Kłodzkiej, Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka stała się żywym symbolem opozycyjnej współpracy ponad granicami – takim przewrotnym ucieleśnieniem zdezwuowanego przez komunistyczny reżim hasła „w jedności siła”.

Paradoks siódmy, to fenomen trwałości SPCzS. W latach osiemdziesiątych polski, czeski i słowacki ruch opozycyjny obfitował w liczne inicjatywy niezależne, często pokaźne liczebnie i znaczące w życiu politycznym. To jednak naszej organizacji po „Przejściu przez Morze Czerwone” lat osiemdziesiątych udało się przetrwać następną dekadę, bez względu na dzielące jej uczestników różnice polityczne, różne drogi życiowe i wszystko to, co przyniosła ze sobą ostatnia dekada minionego wieku. W istocie swojej bowiem, mimo często zupełnie innych form działania, SPCzS pozostała niezmienna. Nigdy nie byliśmy organizacją scentralizowaną, nigdy też nie chcieliśmy być jedyni w spektrum współpracy polsko-czesko-słowackiej. Rzecz jasna przez dwadzieścia pięć lat działania i w naszym środowisku pojawiały się konflikty, jednak zawsze potrafiliśmy się z nimi uporać bez szkody dla tego co najważniejsze. Dlatego właśnie udało nam się zachować etos bezinteresowności, sympatii i entuzjazmu dla spraw współpracy ponad granicami.

Ósmy paradoks, chyba nie do końca uzmysłowiony, to fakt, że Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka nie była nigdy organizacją antykomunistyczną w tym sensie, że naszym przeciwnikiem nie były partie komunistyczne z ich politycznymi policjami i aparatem represji. W pierwszej kolejności staraliśmy się walczyć o coś – o możliwość wzajemnego poznania, autentyczną przyjaźń i solidarność bez względu na narodowość. To była też możliwość wyrwania się z zakłętego kręgu problemów, które wówczas przynosiła ponura rzeczywistość naszych państw. Jesteśmy przekonani, że taka możliwość wynikająca ze zderzenia naszych różnych punktów widzenia, sposobów radzenia sobie z codziennymi problemami, często równie frustrującymi i opresyjnymi, tak jak wówczas i dzisiaj jest równie potrzebna i korzystna dla zachowania wolności.

Jeśli ktoś nie wierzy, niech przywoła w pamięci kolejne lawinowo pojawiające się paradoksy w historii polsko-czesko-słowackich relacji po 1989 roku, kiedy demokratyczne władze w naszych krajach obwieszczały deklaracje o strategicznym partnerstwie, a nie potrafiły przywrócić ruchu bezwizowego. Wszak to latem 1990 roku organizowaliśmy cykl demonstracji w sprawie otwarcia granic. Na Przełęcz Okraj przybył wówczas prezydent Vaclav Havel w towarzystwie szefa czechosłowackiej dyplomacji Jiřího Dientsbiera. Światowe agencje zakomunikowały, że z niewiadomych powodów Polacy nie chcą otworzyć granicy i w tej sprawie osobiście demonstrował prezydent Havel.

A okoliczności poprzedzające pierwsze spotkanie na Przełęczy Karkonoskiej Prezydenta Havla z Lechem Wałęsą, podówczas Przewodniczącym NSZZ Solidarność i spekulacje o rywalizacji obu przywódców, zakończone słynnym stwierdzeniem „w temacie prezydent jesteśmy do tyłu”. A wieloletnie korowody z otwarciem przejść granicznych na szlakach turystycznych. A kosmiczne propozycje dotyczące stawek za „zieloną kartę” w połowie lat dziewięćdziesiątych. A nieczytelny system rządzący różnicowaniem kategorii przejść granicznych, jaki mógł się narodzić jedynie w głowach urzędników z Warszawy i Pragi, którzy granice znają chyba jedynie z mapy.

Te „A” można by jeszcze długo mnożyć i rozwijać listę paradoksów. Z większością z nich szczęśliwie uporał się. Inne stanowią nadal wyzwanie. Podobnie, jak wyzwaniem jest nadanie właściwej rangi polsko-czeskim relacjom bilateralnym. A, że jest to zagadnienie marginalizowane można się przekonać po ubiegłorocznych kampaniach wyborczych. Główną uwagę w rozważaniach dyplomatycznych zajmuje kierunek równoleżnikowy, na którym, co trudno ukryć, kroczymy od porażki do porażki. Może więc warto by pokusić się o łatwiejszy do osiągnięcia sukces w relacjach południkowych...

Chyba nikogo na tej sali nie muszę przekonywać do wagi infrastrukturalnego połączenia Dolnego Śląska z Republiką Czeską. Najważniejszym problemem jest wpięcie czeskiej D11 w europejski system autostrad poprzez budowę łącznika z przejścia Kralovec/Lubawka do A4 w rejonie Legnicy, ale nie należy zaniedbywać działań na rzecz budowy dróg o znaczeniu lokalnym. W tym kontekście konieczne jest zabieganie o uproszczenie systemu kategorii przejść granicznych, tak aby był on najbardziej przyjazny dla mieszkańców pogranicza i licznych turystów odwiedzających nasze tereny.

Analizując dokonania naszego ćwierćwiecza w kontekście przywołanych paradoksów, należy stwierdzić, że przedsięwzięcia te paradoksalnymi były jedynie z pozoru. Jedynie w czasie teraźniejszym. Po latach zaś stanowiły dla nas opokę, to pewne zakotwienie, do którego można się było odwołać i czerpać siły do dalszego działania. Wszak nasze początki, to spotkania Karty '77 i KSS KOR w Karkonoszach, to „Posłanie I Zjazdu Delegatów NSZZ Solidarność do ludzi pracy Europy Wschodniej”, to wspólny pot przelany w górskim marszu i radość z kolejnych spotkań. I wreszcie, to o co szczególnie trudno było w beznadziei i wypaleniu opozycji w drugiej połowie lat osiemdziesiątych – POCZUCIE SUKCESU.

Bo takimi drobnymi sukcesami był każdy udany przerzut bibuły czy poligrafii, każde udane spotkanie na szlaku, każdy szczęśliwy powrót z kurierskiej wyprawy.

Naszym szczęściem jest to, że ćwierć wieku życia zaangażowaliśmy w słuszną sprawę.

Wokół idei Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej gromadzili się i gromadzą ludzie o różnych orientacjach politycznych, którzy jednak potrafią je powściągnąć uznając nadrzędność naszej „ludowo-dyplomatycznej” misji. Świadomie unikaliśmy wielkich słów i pokusy zaangażowania w grę polityczną. Zarówno przed, jak i po przemianach 1989 roku, naszym celem była realizacja konkretnych zadań i celów wspólnie zdefiniowanych przez partnerów z obu stron granicy. Dlatego udało nam się przetrwać w tym czasie, gdy rozpadały się znacznie potężniejsze organizacje i partie polityczne.

Rzecz jasna, nasze ćwierćwiecze nie jest ukoronowaniem, ale etapem ciągle żywej i żwawej Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej. Głęboko wierzę, że przekonacie się Państwo o zasadności naszej deklaracji uczestnicząc w rocznicowych imprezach przedsięwzięcia „Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej Szlak do Wolności” i wspólnie realizując przedsięwzięciach, których zwieńczenie dobrze posłuży naszemu regionowi i polsko-czeskim relacjom.

Serdecznie dziękuję za uwagę

Mieczysław Dućin Piotrowski

JOANNA BRODOWSKA

– Zespół ds. Promocji Starostwa Powiatowego
we Wrocławiu

Współpraca zagraniczna dolnośląskich samorządów

Zestawienie zbiorcze

Lp	Państwo	Liczba partnerstw*
1	Niemcy	145
2	Czechy	107
3	Francja	30
4	Ukraina	19
5	Dania	18
6	Włochy	14
7	Holandia	8
8	Wlk Brytania	6
9	Litwa	5
10	Rosja	5
11	Węgry	4
12	Belgia	3
13	Białoruś	3
14	USA	3
15	Szwecja	2
16	Austria	2
17	Rumunia	2
18	Meksyk	2
19	Hiszpania	2
20	Grecja	1
21	Finlandia	1
22	Słowenia	1
23	Mołdawia	1
24	Kanada	1
25	Izrael	1
26	Norwegia	1

*Partnerstwa nawiązane na podstawie umów, listów i deklaracji o współpracy oraz partnerstwa niesformalizowane.

PARTNERZY ZAGRANICZNI DOLNOŚLĄSKICH SAMORZĄDÓW – zestawienie szczegółowe

Powiat, miasto, gmina	Partner	Państwo partnera
Powiat Wrocławski	Powiat Borken (Niemcy- Nadrenia Westfalia), Departament Górnego Renu (Francja - Alzacja)	Niemcy, Francja
Czernica	Heek (Powiat Borken – Nadrenia Westfalia – w trakcie rozmów)	Niemcy
Długoleka	Sarny (Ukraina, region Riwneński - 19.09.2004 – umowa) , Locorotondo (Włochy – Puglia - deklaracja)- 1996r. , Velen (Niemcy- Nadrenia Westfalia)-17.05.2003	Niemcy, Włochy, Ukraina
Jordanów Śląski	Brak partnerów	
Kobierzyce	Piove di Sacco (Włochy - Veneto)-porozumienie 11.11.1998r., Lencloitrais – 23.08.04 - umowa (Francja), Reasfeld (Niemcy – Nadrenia Westfalia)	Włochy, Francja, Niemcy
Mietków	Brak partnerów	
Święta Katarzyna	Javornik (Czechy – Kraj Ołomuniecki) – współpraca niesformalizowana, Sin le Noble (Francja – Nord-Pas- de Calais) –umowa, Cecine (Toskania, Włochy) - deklaracja	Czechy, Francja, Włochy
Sobótka miasto i gmina	Berga (Niemcy - Turynia) -9.12.2000r (umowa)., Gauchy (Francja - Pikardia)- 26.06.2004 (umowa), Sobotka (Czechy)-21.05.2004 (umowa), Związek Gmin Francuskich Doliny Munster (Francja – Alzacja) – 18.05.2004 (list intencyjny)	Niemcy, Francja, Czechy
Kąty Wr. miasto i gmina	Gmina Biblis (Niemcy – Badenia Wirtembergia) – 29.06.2003	Niemcy
Żórawina	Brak partnerów	
Powiat Średzki	Swietlogorsk (Obwód Kaliningradzki) od 12.07.02 (porozumienie)	Rosja
Kostomłoty	Gmina Sierentz (Francja-Alzacja-Dop. Górnego Renu) – 3.06.2000 r., Emmerthal (Niemcy, Dolna Saksonia)- współpraca nieformalna	Niemcy, Francja
Malczyce	Brak partnerów	
Miękinia	Schwarmstedt (Niemcy – Dolna Saksonia), Oria (Włochy – Puglia)	Niemcy, Włochy
Sroda Śląska – miasto i gmina	Saterland (Niemcy - Dolna Saksonia) porozumienie partnerskie - lipiec 2001	Niemcy
Udanin	Brak partnerów	
Powiat Trzebnicki	Koslar (Saksonia)-2000r.	Niemcy
Oborniki Śląskie miasto i gmina	Rehau (Niemcy – Bawaria) - 14.05.2005	Niemcy
Prusice miasto i gmina	Laudenbach (Niemcy – Badenia Wirtembergia- nieformalne)	Niemcy
Trzebnica miasto i gmina	Locorotondo (Włochy), Loningen (Niemcy)	Niemcy, Włochy

Wisznia Mała	Brak współpracy		
Żmigrod miasto i gmina	Bargteheide (Niemcy)-1.07.2000		Niemcy
Zawonia	Brak współpracy		
Powiat Oławski	Brak partnerów		
Domaniów	Hagenov (Niemcy-Maklemburgia)- 14.06.2002		Niemcy
Jelcz-Laskowice Miasto i gmina	Rtyne (Czechy)-20.04.2000r., gmina Triuggio (Włochy - Milano), Elstra (Niemcy - Saksonia)		Czechy, Włochy, Niemcy
Oława Miasto	Oberasbach (Niemcy - Bawaria) – 2000 r., Czeska Tre bova (Czechy – Kraj Pardubicki), Sighetul Marmatiei (Rumunia), Złoczów (Ukraina – Obwód Lwowski)		Niemcy, Czechy, Rumunia, Ukraina
Oława gmina	Rudomina (Litwa – Rejon Wileński)- 1.03.2002		Litwa
Powiat Oleśnicki	Brak partnerów		
Bierutów – miasto i gmina	Bernstadt a.d. Eigen (Niemcy -Saksonia)10.05.1997		Niemcy
Dobroszyce	Falkenberg (Niemcy)		Niemcy
Dziadowa Kłoda	Brak kontaktów		
Międzybórz miasto i gmina	Brak partnerów		
Oleśnica gmina	Brak partnerów		
Oleśnica miasto	Warendorf (Niemcy – Nadrenia Westfalia), Chrudim (Czechy)		Niemcy, Czechy
Syców miasto i gmina	Gmina Malsch (Niemcy - Badenia-Wittenbergia) 9.10.1992		Niemcy
Twardogóra miasto i gmina	Nieformalne: Stolzenau (Niemcy - Dolna Saksonia), Bradford (Wielka Brytania – West Yorkshire), Isernia (Włochy), Buzau (Rumunia), Castila La Mancha (Hiszpania), Bad Gandersheim (Niemcy – Dolna Saksonia)		Niemcy, Wlk. Brytania, Włochy, Rumunia, Hiszpania
Powiat Wołowski	Harburg (Niemcy – Szlezwick Holsztyn) - umowa, Berdyczów (Ukraina –Obwód Żytomierski) – list intencyjny		Niemcy, Ukraina
Brzeg Dolny Miasto i gmina	Barsinghausen (Niemcy – Dolna Saksonia)- 2.06.2001(umowa partnerska), Mont Saint Aignan (Francja), Kowl (Ukraina), Czerniachowski (Rosja)		Niemcy, Francja, Ukraina, Rosja
Wińsko	Braschwitz - Saalkreis k/Halle (Niemcy – Saksonia Anhalt)- 16.07.1998		Niemcy
Wołów Miasto i gmina	Buchholz in der Nordheide (Niemcy – Dolna Saksonia), Canteleu (Francja)		Niemcy, Francja

Powiat Zgorzelecki	Niesky (Niemcy – Dolna Saksonia) Löbau – Zittau, Görlitz, Bautzen (Niemcy – Saksonia), Prowincja Gorizia (Włochy), Nova Gorica (Słowenia),	Niemcy, Włochy, Słowenia
Bogatynia miasto i gmina	Hradec nad Nysą (Czechy), Zittau (Niemcy – Saksonia). Nieformalne: Višňov (Czechy), Liberec (Czechy), Ostřitz (Niemcy – Saksonia), Frydland (Czechy).	Niemcy, Czechy
Pieńsk miasto i gmina	Neisseaue (Niemcy – Saksonia), Rothenburg (Niemcy – Dolna Saksonia)	Niemcy
Sulików	Hohendubrau (Niemcy – Saksonia) – 17.06.2004 (porozumienie)	Niemcy
Węgliniec miasto i gmina	Rothenburg (Niemcy – Dolna Saksonia), Haa (Norwegia), Horka (Niemcy – Saksonia), Hodkovice nad Mohelkou (Czechy – Kraj Liberecki)	Niemcy, Norwegia, Czechy
Zawidów miasto	Brak partnerów	
Zgorzelec Miasto	Görlitz (Niemcy – Saksonia) 1998r., Avion (Francja – Nord pas de Calais) 2000r., Naoussa (Grecja – Wyspa Paros)	Niemcy, Francja, Grecja
Zgorzelec	Visnova- powiat Frydland (Czechy)	Czechy
Powiat Bolesławiecki	Rhein- Sieg (Niemcy – Nadrenia Westfalia), Bautzen (Niemcy) – układ o partnerstwie	Niemcy
Miasto Bolesławiec	Pirna (Niemcy, Saksonia), Siegburg (Niemcy – Nadrenia Westfalia), Hobro (Dania), Nogent nad Marna (Francja), Ceska Lipa (Czechy – Kraj Liberecki)	Niemcy, Dania, Francja, Czechy
Bolesławiec gmina	Koropiec (Ukraina – Obwód Ternopolski)	Ukraina
Gromadka gmina	Malschwitz (Niemcy – Saksonia)	Niemcy
Nowogrodziec miasto i gmina	Gmina Großdubrau (Niemcy – Saksonia)	Niemcy
Osiecznica gmina	Nykorbingorwig (Dania) 1993r.-północna Dania, Doberschau (Niemcy – Saksonia) 2002r.	Niemcy, Dania
Warta Bolesławiecka	Gēde (Niemcy – Saksonia) – 14.06.05	Niemcy
Powiat Dzierżoniowski	Miasto Konrad, Autonomiczna Republika Gagauzji (Moldawia) 2002r.	Moldawia
Bielawa Miasto	Hronov (Czechy – Kraj Kralovohradecki) 1998r-umowa., Lingen (Niemcy – Dolna Saksonia) 1995r.-umowa partnerska, Chatham – Kent (Kanada), trójstronne porozumienie Bielawa-Lingen-Burton (Burton – Wlk Brytania)	Niemcy, Czechy, Kanada, Wlk. Brytania
Dzierżoniów	Brak partnerów	
Dzierżoniów Miasto	Bischofsheim (Niemcy – Hesja), Lanskroun (Czechy – Kraj Pardubicki), Alushta (Ukraina – Krym), Crewe/Nantwich (Wlk. Brytania)	Niemcy, Czechy, Ukraina, Wlk. Brytania
Łagiewniki gmina	Brak partnerów	

Niemcza miasto i gmina	Gladenbach (Niemcy - Hesja) 20.03.1998, Monte (Francja)	Niemcy, Francja
Pieszycze miasto i gmina	Schortens (Niemcy – Szlezwick Holsztyn)	Niemcy
Piława Górna miasto	Brak partnerów	
Powiat Wałbrzyski	Nieformalne: Bretania (Francja)	Francja
Boguszów-Gorce - miasto	Piennes (Francja), Smirice (Czechy), Geldrop (Holandia)	Czechy, Francja, Holandia
Czarny Bór	Brak partnerów	
Głuszyca-miasto	Gmina Starkov (Czechy)	Czechy
Jedlina Zdrój-miasto	Stehla (Niemcy - Saksonia), Velihov (Czechy)	Niemcy, Czechy
Mieroszów- miasto	Związek Miast i Gmin Frydlandzkich (Niemcy, Czechy, Rosja)	Niemcy, Czechy, Rosja
Stare Bogaczowice	Brak partnerów	
Szczawno Zdrój miasto	Brak partnerów	
Walim	Bad Schandau (Niemcy - Saksonia), Harkakötöny (Węgry), nieformalne: Azanomella (Włochy)	Niemcy, Węgry, Włochy
Wałbrzych - miasto	Vannes (Francja - Bretania), Foggia (Włochy - Puglia), Freiberg (Niemcy - Saksonia), Hradec Kralove (Czechy – Kraj Kralovohradecki), Tuła (Rosja), Gzira (Malta), Dniepropietrowsk-dzielnica Rzewutniewy (Ukraina), Wolverhampton (Wielka Brytania – West Midlands)	Niemcy, Czechy, Włochy, Francja, Malta, Rosja, Ukraina, Wielka Brytania
Powiat Ząbkowicki	Tauberbischofsheim (Niemcy - Badenia Wirtembergia)	Niemcy
Bardo Śląskie miasto i gmina	Tyn (Czechy), Skalice (Czechy)	Czechy
Ciepłowody gmina	Brak partnerów	
Kamieniec Ząbkowicki gmina	Ellzee (Niemcy - Bawaria)	Niemcy
Stoszowice gmina	Brak partnerów	
Ząbkowice Śląskie miasto i gmina	Wiesloch (Niemcy), Cervený Kostelec (Czechy)	Niemcy, Czechy

Ziębice miasto	Jaromierz (Czechy), Brighton (USA - Kolorado), Ebreichsdorf (Austria)	Czechy, USA, Austria
Złoty Stok miasto	Czechy (Bílá Voda, Javorník, Vlčice, Uhlem, Bernartice)	Czechy
Powiat Złotoryjski		
Pielgrzymka	Rejon Zawodzki Mińska (Białoruś), Alzacja (Francja)	Białoruś, Francja
Swierżawa miasto i gmina	Lohmen (Niemcy – Saksonia) 6.07.2002, Mirova pod Kozakovem (Czechy – Kraj Liberecki) 3.05.1996r. Zittau (Niemcy – Saksonia), Obercennersdorf (Niemcy), Mała Skala (Czechy – Kraj Liberecki)	Niemcy, Czechy Niemcy, Czechy
Wojcieszów miasto	Trutholm (Dania) od 1992r.	Dania
Zagrodno	Brak partnerów	
Złotoryja Miasto	Mimoń (Czechy), Buczac (Ukraina), Westerburg (Niemcy – Nadrenia Palatynat)	Czechy, Ukraina, Niemcy
Złotoryja gmina	Brak partnerów	
Powiat Głogowski		
Głogów Miasto	Brak partnerów	
Głogów	Laholm (Szwecja), Eisenhüttenstadt (Niemcy - Brandenburgia), Amber Valley (Wlk. Brytania – East Midlands), Middelburg (Holandia), Langenhagen (Niemcy – Dolna Saksonia), Kamieniec Podolski (Ukraina), Riesa (Niemcy)	Niemcy, Szwecja, Wlk Brytania, Holandia, Ukraina
Jerzmanowa	Brak partnerów	
Kotla	Gliencke /Rietz Neuendorf (Niemcy)	Niemcy
Pęclaw	Brak partnerów	
Żukowice	Brak partnerów	
Powiat Górowski		
Góra miasto i gmina	Torgau Oschatz (Niemcy – Saksonia)	
Jemielno	Herzberg (Niemcy), Maasdonk (Holandia – Dolna Brabancja), Troki (Litwa)	Niemcy, Holandia, Litwa
Niechlów	Brak partnerów	
Wąsosz miasto	Röderaue (Niemcy - Saksonia) Meerlo-Wansson (Holandia)	Niemcy Holandia
Powiat Jaworski		
	Riesa-Grossenhain (Niemcy -Saksonia)	Niemcy

Bolków miasto - gmina	Borken (Niemcy – Nadrenia Westfalia), Heerde (Holandia), Dragsholm (Dania)	Niemcy, Holandia, Dania
Jawor miasto	Turnov (Czechy) 1999, Niesky (Niemcy - Saksonia) 2002r., Berdyczów(Ukraina – Obwód Żytomierski), Roseto degli Abruzzi (Włochy – Abruzja)	Niemcy, Czechy, Ukraina, Włochy
Męcinka	Brak partnerów	
Mściwojów	Jivetin pod Bukovou (Czechy), Profen (Niemcy – Saksonia Anhalt), Juzefov Dul (Czechy), Albrechtice (Czechy)	Czechy, Niemcy
Paszowice	Plavy (Czechy), Lampertswalde (Niemcy – Saksonia)	Czechy, Niemcy
Wądroże Wielkie	Brak informacji	
Powiat Jeleniogórski		
Janowice Wielkie	Aachen (Niemcy – Nadrenia Westfalia), Jablonec nad Nisou (Czechy – Kraj Liberecki)	Niemcy, Czechy
Jeżów Sudecki	Bruchhausen - Vilsen (Niemcy – Dolna Saksonia), Rosenholm (Dania)	Niemcy, Dania
Karpacz miasto	Paseky nad Izerą (Czechy)-czerwiec 2003, Vierkirchen (Niemcy - Saksonia)-maj 2003, nieformalne: Obervisenhal (Niemcy – Saksonia)	Czechy, Niemcy
Kowary miasto	Reichenbach (Niemcy), Hammel (Dania), Oberwiesenthal (Niemcy)	Niemcy, Dania
Mysłakowice	Schönau-Bertsdorf (Niemcy - Saksonia), Jagerspris (Dania)	Niemcy, Dania
Piechowice miasto	Lemvig (Dania), Leopalds-Hohe (Niemcy – Nadrenia Westfalia), Nieformalna: Grainet (Niemcy - Bawaria)	Niemcy, Dania
Podgórzyn	Rinkjobink (Dania), planowana: Rheinberg (Niemcy - Nadrenia Westfalia)	Niemcy, Dania
Stara Kamienica	Spidlerovy Mlyn (Czechy – Kraj Liberecki) , Desna (Czechy – Kraj Liberecki)	Czechy
Szklarska Poręba miasto	Guttau (Niemcy - Saksonia), Korenov (Czechy – Kraj Liberecki); Bad Harzburg (Niemcy- Dolna Saksonia), Aulum Hadrup (Dania), Harachov (Czechy – Kraj Liberecki), Korenov (Czechy – Kraj Liberecki)	Czechy, Niemcy Niemcy, Czechy, Dania
Powiat Kamiennogórski		
Kamienna Góra Miasto	Rejon Starobielski Ługańskiego Obwodu (Ukraina), Stowarzyszenie Gmin „Jestrebi hory” (Czechy), Stowarzyszenie Gmin „Zaclersko” (Czechy), Surahammar (Szwecja – Region Vastmenland), Heby (Szwecja – Region Vastmanland), Swatowo (Ukraina – Obwód Ługański)	Ukraina, Czechy, Szwecja
Kamienna Góra	Wolfenbüttel (Niemcy – Dolna Saksonia) 20.04.2001, Wierzon (Francia - Szampania) 7.09.1996, Ikast (Dania) 22.08.1991, Trutnov (Czechy – Kraj Kralovohradecki) 13.08.1997, Ivangorod (Rosja – Obwód Leningradzki)	Niemcy, Czechy, Francja, Dania, Rosja
Kamienna Góra	Bernartice (Czechy – Kraj Kralovohradecki) maj 1999r., Lampertice (Czechy –Kraj Kralovohradecki) 1999r., Ikast (Dania)	Czechy, Dania
Lubawka miasto i gmina	Zaclerz (Czechy – Kraj Kralovokradecki)	Czechy
Marciszów	Pilnikov (Czechy – Kraj Kralovohradecki) 23.03.2002,	Czechy

Powiat Kłodzki	Powiat Gross-Gerau (Niemcy - Hesja), prowincja Foggia (Włochy - Puglia), Stowarzyszenie Miast i Gmin Orlice (Czechy)	Niemcy, Czechy, Włochy
Bystrzyca Kłodzka miasto i gmina	Usti nad Orlicą (Czechy - Kraj Pardubicki), Laissey (Francja - Region Franche - Comte), Alcaniz (Hiszpania), Amberg (Niemcy - Bawaria)	Niemcy, Czechy, Francja, Hiszpania
Duszniki Zdrój	Adun-le- Tiche (Francja - Lotaryngia), Hoya / Wesser (Niemcy - Dolna Saksonia), Nove Město nad Metují (Czechy - Kraj Kralovohradecki), Dešne v Orlických Horach (Czechy - Kraj Kralovohradecki), Olesnice v Orlických Horach (Czechy - Kraj Kralovohradecki), Sedlonov (Czechy - Kraj Kralovohradecki), Bad Sulza (Niemcy - Turynia)	Niemcy, Czechy, Francja
Kłodzko Miasto	Carvin (Francja - Nord pas de Calais), Nachod (Czechy - Kraj Kralovohradecki), Stadt-Bensheim (Niemcy - Hesja), Fleron (Belgia)	Niemcy, Czechy, Francja, Belgia
Kłodzko	Georgsmarienhutte (Niemcy - Dolna Saksonia)	Niemcy
Kudowa Zdrój miasto	Hronov (Czechy - Kraj Kralovohradecki), Nachod (Czechy - Kraj Kralovohradecki), Horn Bad Meinberg (Niemcy - Nadrenia Westfalia)	Niemcy, Czechy
Łądek Zdrój Miasto i gmina	Bad Schandau (Niemcy - Saksonia), Bernatice (Czechy - Kraj Olomuniecki), Javorník (Czechy - Kraj Olomuniecki), Uhelná (Czechy - Kraj Olomuniecki), Bílá Voda (Czechy - Kraj Olomuniecki), Vlčice (Czechy - Kraj Olomuniecki), Geodereede (Holandia)	Niemcy, Czechy, Holandia
Lewin Kłodzki	Bystre (Czechy - Kraj Kralovohradecki), Olesnice v Orlických horach (Czechy - Kraj Kralovohradecki), Grossbeeren (Niemcy - Brandenburgia)	Niemcy, Czechy
Międzyłesie Miasto i gmina	Kraliki (Czechy - Kraj Pardubicki)	Czechy
Nowa Ruda Miasto	Castrop-Rauxel (Niemcy - Nadrenia Westfalia), Bromov (Czechy - Kraj Kralovohradecki), Bruay - Sur - L'escout (Francja)	Niemcy, Czechy, Francja
Nowa Ruda	Castrop-Rauxel (Niemcy - Nadrenia Westfalia), Broumov (Czechy - Kraj Kralovohradecki), Budrio (Włochy - Emilia Romagna), Bruay-Sur-L'Escaut (Francja - Nord pas de Calais)	Niemcy, Czechy, Włochy, Francja
Polanica Zdrój miasto	Telgte (Niemcy - Nadrenia Westfalia)	Niemcy
Radków Miasto i gmina	Anröchte (Niemcy - Nadrenia Westfalia), Machov (Czechy - Kraj Kralovohradecki), Bezdekov nad Metují (Czechy - Kraj Kralovohradecki), Sychy Dul (Czechy - Kraj Kralovohradecki), Martinkovice (Czechy - Kraj Kralovohradecki), Hejtmankovice (Czechy - Kraj Kralovohradecki), Krinice (Czechy - Kraj Kralovohradecki), Hynceice (Czechy - Kraj Kralovohradecki)	Niemcy, Czechy
Stronie Śląskie Miasto i gmina	Stare Mesto (Czechy - Kraj Pardubicki), La Machine (Francja - Burgundia), Dippoldiswalde (Niemcy - Saksonia), Szikso (Węgry)	Niemcy, Czechy, Francja, Węgry
Szczytna Miasto i gmina	Velke Porici (Czechy - Kraj Kralovohradecki), Tegernheim (Niemcy)	Niemcy, Czechy
Powiat Legnicki	Powiat Żółkiewski (Ukraina), planowane: powiat Izasławski (Ukraina)	Ukraina
Chojnów Miasto	planowane: Egelsbach (Niemcy - Hesja), Commentry (Francja - Auvergne)	Niemcy, Francja
Chojnów	Brak partnera	
Krotoszyce	Markersdorf (Niemcy - Saksonia), nieformalne: Cesky Dub (Czechy - Kraj Liberecki)	Niemcy, Czechy
Kunice	Brühl (Niemcy - Nadrenia Westfalia)	Niemcy

Legnickie Pole	Moza (Lotaryngia, Francja)	Francja
Miłkowice	Brak partnerów	
Prochowice miasto i gmina	Warburg (Niemcy – Hesja), Falkenberg (Niemcy – Brandenburgia), Luckau (Niemcy – Saksonia), Ledegem (Belgia), Walschssche (Austria), Stryj (Ukraina – Obwód Lwowski), Berdyczów (Ukraina – Obwód Żytomierski)	Niemcy, Belgia, Austria, Ukraina
Ruja	Liebschützberg (Niemcy)	Niemcy
Powiat Lubański	Löbau-Zittau (Niemcy – Saksonia)	Niemcy
Leśna miasto i gmina	Hvorslev (Dania), Jindrichovice pod Smrkem (Czechy – Kraj Liberecki), Dolni Rásnice (Czechy – Kraj Liberecki), Horni Rásnice (Czechy – Kraj Liberecki), Nove Mesto pod Smrkem (Czechy – Kraj Liberecki), Leutersdorf (Niemcy – Saksonia)	Niemcy, Czechy, Dania
Lubań Miasto	Skjern (Dania), Kolin (Czechy – Kraj Środkowoczeski), Löbau (Niemcy – Saksonia), Prienai (Litwa)	Niemcy, Czechy, Dania, Litwa
Lubań	Brak partnerów	
Olszyna miasto i gmina	Orbaek (Dania), Żelezny Brod (Czechy – Kraj Liberecki), Großschönau (Niemcy – Saksonia), planowane: Perzotraweńsk (Ukraina)	Dania, Czechy, Niemcy, Ukraina
Platerówka	Brak partnerów	
Świeradów Zdrój miasto	Seiffenrsdorf (Niemcy – Saksonia) 16.05.2002, Oder (Dania), Jilemnice (Czechy), Jindrichovice pod Smrkem (Czechy)	Niemcy, Czechy, Dania
Siekierczyn	Frydlant (Czechy)	Czechy
Powiat Lubiński	Brak partnerów	
Lubin Miasto	Charleroi (Belgia – prowincja Hainaut), Hof (Niemcy – Bawaria), Böblingen (Niemcy – Bawaria), Badems (Niemcy – Nadrenia Palatynat), Rhein-Lahn (Nadrenia Palatynat-Niemcy)	Niemcy, Belgia
Lubin	Brak partnerów	
Rudna	Oybin (Niemcy – Saksonia)	Niemcy
Ścinawa miasto i gmina	Steinau (Hesja-Niemcy)	Niemcy
Powiat Lwówecki	Powiat Stryjski (Ukraina), Rinkjoberg (Dania), Leibziger Land (Niemcy – Saksonia), Mikro Frydland (Czechy – Kraj Kralovohradecki)	Ukraina, Dania, Czechy, Niemcy
Gryfów Śląski miasto i gmina	Bischofswerda (Niemcy – Saksonia) - 1996r., Raszawa (Czechy) 1999r	Niemcy, Czechy
Lubomierz miasto i gmina	Indrichovice (Czechy) 1999 r.	Czechy
Lwówek Śląski miasto i gmina	Heidenau (Niemcy – Saksonia), Velki Senov (Czechy)	Niemcy, Czechy

Mirsk miasto i gmina	Nove Mesto (Czechy), Współpraca niesformalizowana: Perrier (Francja), Aurich (Niemcy – Dolna Saksonia)	Niemcy, Czechy, Francja
Wleń miasto i gmina	Jiretin (Izerskie Hory, Czechy – Kraj Liberecki), Koberovy, Josef Dol, Albrechtice (wszystkie Czechy – Kraj Liberecki), Malschitz (Niemcy – Saksonia) 16.09.02. Nieformalne: Weissenberg (Niemcy - Saksonia)	Niemcy, Czechy
Powiat Milicki		
Cieszków gmina	Lohr am Main (Niemcy – Bawaria). Nieformalna: Springe (Niemcy – Dolna Saksonia)	Niemcy
Krośnice	Nieformalne (na poziomie szkół) : Groitsch (Niemcy – Saksonia)	Niemcy
Milicz miasto i gmina	Nieformalne: Tirano (Włochy), Ripolimosani (Włochy) Lohr am Main (Niemcy - Bawaria) 2001r.	Włochy Niemcy
Powiat Polkowicki		
Chocianów miasto i gmina	Brak partnerów	
Gaworzyce	Nieformalne: Laval, Juvigne (Francja)	Francja
Grębocice	Brak partnerów	
Polkowice	Brak partnerów	
Miasto i gmina	Sickte (Niemcy-Dolna Saksonia) 18.10.1996r., Heumen (Holandia) 15.09.1989r.	Niemcy, Holandia
Przemków miasto i gmina	Brak partnerów	
Radwanice	Brak partnerów	
Powiat Strzeziński		
Borów	Brak partnerów	
Kondratowice	Brak partnerów	
Przeworno	Brodec, Zamel (Czechy)	Czechy
Strzelin miasto i gmina	Papendorf (Niemcy – Makleburgia), Aschenbach (Niemcy – Dolna Saksonia), Margita woj., Trutnov (Czechy), Osnabruck (Niemcy), Straelen (Niemcy), Chateau Gontier (Francja). Nieformalne: Herne (Niemcy – Nadrenia Westfalia), Turnav (Czechy)	Niemcy, Francja, Czechy
Wiązów miasto i gmina	Brak partnerów	

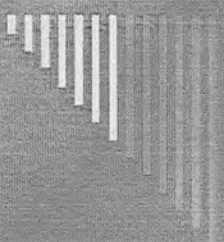
Powiat Świdnicki	Bergsstrase (Niemcy - Hessen)	Niemcy
Dobromierz	Brak partnerów	
Jaworzyna Śląska miasto	Teplice nad Metui (Czechy) 1996r., Pfeffenhausen (Niemcy Bawaria) 2001r., Peyremale (Francja)	Czechy, Niemcy, Francja
Marcinowice	Panwald (Niemcy)	Niemcy
Strzegom miasto	Auerbach/Vogtl. (Dolna Saksonia-Niemcy), Torgau (Niemcy - Saksonia), Znojmo (Czechy), Pavullonel Frignano (Włochy – Emilia Romagna)	Niemcy, Czechy, Włochy
Świdnica Miasto	Nizyn (Ukraina, region Czernigowski), Biberach (Niemcy – Badenia Wirtembergia), Tendring (Wlk Brytania - Essex), Trutnow (Czechy), Police nad Metuji (Czechy), Rejon Święciański (Litwa), Kazincbarcika (Węgry)	Niemcy, Czechy, Ukraina, Wlk Brytania, Litwa, Węgry,
Świdnica	Lampertheim (Niemcy – Hesja)	Niemcy
Świebodzice miasto	Waldbröl (Niemcy – Nadrenia Westfalia) 16.10.1996, Jilemnice (Czechy) 1.05.2001, Marina Gorka (Białoruś) 31.08.2000r.	Niemcy, Czechy, Białoruś
Żarów miasto	Nymburg (Czechy - Praga), Ujfahe rto (Węgry)	Niemcy, Węgry
Legnica - miasto	Wupperthalen (Niemcy – Nadrenia Westfalia), Drohobycz (Ukraina), Blansko (Czechy)	Niemcy, Ukraina, Czechy
Wrocław - miasto	La Vienne (Francja – Pointou – Charentes), Drezno (Niemcy – Saksonia), Wiesbaden (Niemcy -Hesja), Charlotte (USA), Guadalajara (Meksyk), Ramat-Gan (Izrael), Breda (Holandia), Lwów (Ukraina), Kowno (Litwa), Grodno (Białoruś), Hradec Kralove (Czechy)	Niemcy, Francja, Holandia, Izrael, Meksyk, USA, Litwa, Ukraina, Białoruś, Czechy
Jelenia Góra - miasto	Siewierodonieck (Ukraina), Bautzen (Niemcy - Saksonia), Erfstadt (Niemcy – Nadrenia Westfalia), Valkeakoski (Finlandia), Cervia (Włochy), Randers (Dania), Tyler (USA), Tequila (Meksyk)	Ukraina, Niemcy, Finlandia, Włochy, Dania, USA, Meksyk

Opracowanie:

Joanna Brodowska, Zespół ds. Promocji Powiatu Starostwa Powiatowego we Wrocławiu na podstawie Informatora Samorządów Dolnego Śląska 2005, wyd. DAPOS, Wrocław 2005, stron internetowych samorządów i kontaktu telefonicznego z samorządami.

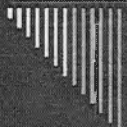
Ewa Nowakowska
– zastępca dyrektora Departamentu
Rozwoju Regionalnego
Urzędu Marszałkowskiego

**KOMUNIKACJA
PUBLICZNA NA DOLNYM
ŚLĄSKU – STAN
DZISIEJSZY,
PERSPEKTYWY**

Komunikacja publiczna na Dolnym Śląsku – stan dzisiejszy, perspektywy

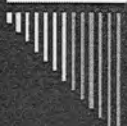
Ewa Nowakowska

Uwarunkowania ogólne

Dolny Śląsk jest regionem posiadającym wyjątkowo dobre warunki do rozwoju każdej gałęzi transportu, która może efektywnie służyć komunikacji publicznej przy wykorzystaniu:

- ☐ szczególnie gęstej sieci dróg (wskaźnik na 2003 rok: 90,7 km/100 km² przy średniej krajowej 79,6 km/100 km²),
- ☐ szczególnie gęstej sieci linii kolejowych (wskaźnik na 2003 rok: 9,0 km/100 km² przy średniej krajowej 6,6 km/100 km²),
- ☐ istniejącej drogi wodnej Odry,
- ☐ istniejącego regionalnego, międzynarodowego portu lotniczego we Wrocławiu oraz sieci lotnisk lokalnych.

Priorytety

Z uwagi na doskonałe możliwości i tradycje dotyczące transportu i komunikacji w naszym regionie – sięgające średniowiecza, a także fakt, iż nie całą tak bogatą infrastrukturę można równocześnie modernizować rozwijać lub choćby tylko utrzymywać w satysfakcjonującym stanie należy określić priorytety, które będą realizowane według zaplanowanej kolejności.

Ewa Nowakowska

– zastępca dyrektora Departamentu
Rozwoju Regionalnego
Urzędu Marszałkowskiego

**KOMUNIKACJA
PUBLICZNA NA DOLNYM
ŚLĄSKU – STAN
DZISIEJSZY,
PERSPEKTYWY**

Zewnętrzne ramy odniesienia

Dokumentami wskazującymi właściwy kierunek przemian w komunikacji publicznej, a także w doborze priorytetów są regulacje strategiczne pochodzące z systemu prawa unijnego jak i prawa krajowego, do których należą:

- Biała Księga „Europejska polityka transportowa w horyzoncie do 2010 r. – czas wyborów”
 - Polityka Transportowa Państwa na lata 2005-2025
 - projekt Strategii Rozwoju Transportu na lata 2007-2013.
- Wymienione dokumenty w znacznym stopniu określają, które projekty dotyczące transportu i komunikacji będą miały znaczenie pierwszorzędne w zakreślonych przez nie okresach.

Wewnętrzne potrzeby regionu

Rola zewnętrznych ram odniesienia ogranicza się do takiego doboru wartości poszczególnych priorytetów aby służyły one zrównoważonemu rozwojowi transportu i komunikacji w regionie, ale nie określają one wewnętrznych potrzeb regionu. Ich skatalogowanie i kolejność realizacji w podziale na szczegółowo określone zadania jest celem opracowania programów takich jak: „Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej i Komunikacji dla Województwa Dolnośląskiego”, który jest obecnie przygotowywany i zostanie przedstawiony Sejmikowi Województwa do zatwierdzenia w terminie do 31 lipca 2006 roku.

Inne dokumenty strategiczne dla komunikacji w regionie...

Innymi dokumentami wpływającymi na kierunki rozwoju komunikacji publicznej województwa są: „Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020” oraz „Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013”. Pierwszy z nich został przyjęty przez Sejmik Województwa w listopadzie 2005, drugi jest obecnie na etapie opracowywania, a konkretnie w fazie konsultacji społecznych i warsztatów. Wszystkie wskazane dokumenty, projekty i opracowania podkreślają ważną rolę jaką odgrywa transport i komunikacja publiczna i poświęcają jej wiele uwagi.

Stan dzisiejszy - regionalne przewozy drogowe

Zasady wykonywania regionalnych przewozów drogowych określają przepisy ustawy z dnia 6 września 2001r o transporcie drogowym (tekst jednolity z 2004 r. Dz. U. Nr 204, poz 2085 ze zm.)

Przewozy regularne wykonywane są na podstawie zezwoleń, w których określone są warunki przewozu.

Inicjatywa w zakresie określenia warunków przewozu takich m.in. jak przebieg linii komunikacyjnej, częstotliwość kursów itp. oraz standardu wykonywanych przewozów, ustalenie wysokości opłaty za przejazd należy do przewoźnika.

Ewa Nowakowska
– zastępca dyrektora Departamentu
Rozwoju Regionalnego
Urzędu Marszałkowskiego

KOMUNIKACJA PUBLICZNA NA DOLNYM ŚLĄSKU – STAN DZISIEJSZY, PERSPEKTYWY

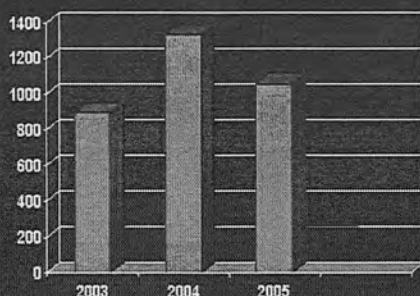
Stan dzisiejszy – regionalne przewozy drogowe (cd)

Zezwolenia na wniosek przewoźnika udziela organ administracji publicznej właściwy ze względu na obszar przebiegu linii komunikacyjnej.

Odmowa udzielenia lub zmiany zezwolenia jest możliwa tylko w przypadkach określonych w ustawie.

Kontrolę przewoźników w zakresie wykonywania przewozów przeprowadzają uprawnione organy, które stosują sankcje prawne wobec przewoźników naruszających warunki zezwolenia.

Stan dzisiejszy – regionalne przewozy drogowe (liczba wydanych zezwoleń)

Liczba wydanych zezwoleń na wykonywanie regularnych przewozów osób wydanych przewoźnikom drogowym przez Marszałka Województwa -stan na:

- ✓ 31.12.2003 r. - 898 zezwoleń,
- ✓ 31.12.2004 r. - 1335 zezwoleń,
- ✓ 31.12.2005 - 1062 zezwolenia

Piątek, 10 marca 2006

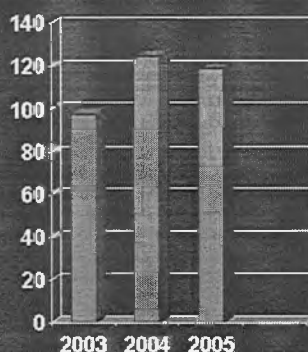
Ewa Nowakowska

– zastępca dyrektora Departamentu
Rozwoju Regionalnego
Urzędu Marszałkowskiego

**KOMUNIKACJA
PUBLICZNA NA DOLNYM
ŚLĄSKU – STAN
DZISIEJSZY,
PERSPEKTYWY**

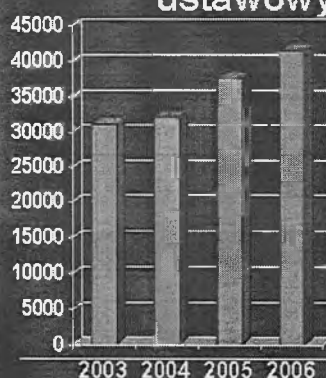
Stan dzisiejszy-regionalne przewozy drogowe (liczba przewoźników)

Liczba przewoźników
wykonujących regularne
przewozy drogowe na
terenie województwa –
stan na:

- ✓ 31.12.2003 – 98
przewoźników,
- ✓ 31.12.2004 – 125
przewoźników
- ✓ 31.12.2005 – 119
przewoźników

Stan dzisiejszy-regionalne przewozy drogowe (środki przeznaczone na dopłaty do ustawowych ulg przewozowych)

Środki wypłacone przez Samorząd
Województwa z tytułu dopłaty do
ustawowych ulg przewozowych
stosowanych przez
przewoźników- stan na:

- ✓ 31.12.2003 – 31 124 608 zł
- ✓ 31.12.2004 – 32 100 572 zł
- ✓ 31.12.2005 – 37 534 900 zł
- ✓ zabezpieczona w budżecie
województwa w 2006 r. wartość
środków na dopłaty wynosi
41 431 900 zł

Stan dzisiejszy-regionalne przewozy kolejowe

Zgodnie z art. 40 ustawy z dnia 28.03.2003 o transporcie
kolejowym organizowanie i dotowanie regionalnych
przewozów pasażerskich wykonywanych w ramach
służby publicznej należy do zadań własnych samorządu
województwa.

Zadanie to finansowane jest z dochodów własnych
województwa.

Zadania świadczenia usług o charakterze publicznym
realizowane są na podstawie umowy zawartej pomiędzy
organem samorządu województwa a przewoźnikiem
kolejowym.

Działalność gospodarcza polegająca na wykonywaniu
przewozów kolejowych osób podlega licencjonowaniu.

Stan dzisiejszy-regionalne przewozy kolejowe (cd)

Wyboru przewoźnika do wykonywania przewozów pasażerskich dokonuje się zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych.

Przewoźnik kolejowy prowadzący inną działalność, oprócz przewozów wykonywanych w ramach obowiązku służby publicznej, obowiązany jest do prowadzenia odrębnej rachunkowości dla przewozów oraz nie przeznaczania środków publicznych na inną działalność niż przewozy wykonywane w ramach obowiązku służby publicznej.

W myśl art. 41 ustawy o transporcie publicznym przewoźnik kolejowy, wykonujący przewozy w ramach obowiązku służby publicznej, zawiadamia samorząd województwa o zamiarze zaprzestania tych przewozów najpóźniej na 6 miesięcy przed dniem wejścia w życie nowego rozkładu jazdy pociągów.

Ewa Nowakowska
– zastępca dyrektora Departamentu
Rozwoju Regionalnego
Urzędu Marszałkowskiego

KOMUNIKACJA PUBLICZNA NA DOLNYM ŚLĄSKU – STAN DZISIEJSZY, PERSPEKTYWY

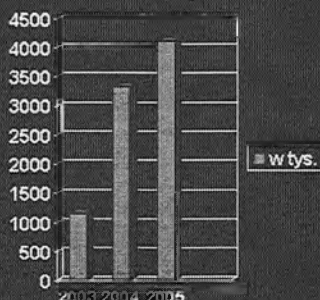
Stan dzisiejszy-regionalne przewozy kolejowe (zadania inwestycyjne- zakup taboru)

Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 28.03.2003 r. o transporcie kolejowym nabywanie kolejowych pojazdów szynowych należy do zadań własnych samorządu województwa.

Zadanie to finansowane jest z dochodów własnych województwa.

Samorząd Województwa zakupił dotychczas 4 pojazdy szynowe za kwotę łączną 13 981 200 zł. Obecnie wszczęto postępowanie przetargowe na zakup 8 pojazdów szynowych na kwotę 48 mln zł. Zakup ten zostanie sfinansowany w 50% ze środków Sektorowego Programu Operacyjnego-Transport.

Stan dzisiejszy-regionalne przewozy kolejowe (wielkość wykonanej pracy przewozowej)

Wielkość pracy przewozowej wykonanej przez Dolnośląski Zakład Przewozów Regionalnych na podstawie rozliczeń zawartych umów- stan na dzień:

- ✓ 31.12.2003 – 1 154 400,
- ✓ 31.12.2004 – 3 326 123,
- ✓ 30.09.2005 – 4 120 026

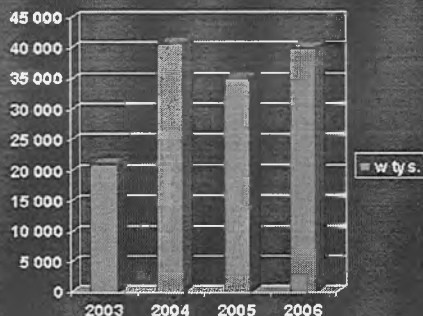

Piątek, 10 marca 2006

Ewa Nowakowska
– zastępca dyrektora Departamentu
Rozwoju Regionalnego
Urzędu Marszałkowskiego

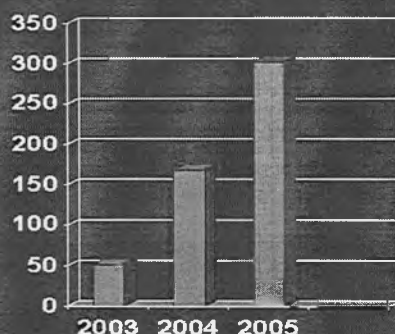
KOMUNIKACJA PUBLICZNA NA DOLNYM ŚLĄSKU – STAN DZISIEJSZY, PERSPEKTYWY

Stan dzisiejszy-regionalne przewozy kolejowe (wartość przeznaczonych środków)

Wartość środków
przeznaczonych przez
Samorząd Województwa
na kolejowe przewozy
regionalne - stan na dzień:
✓ 31.12.2003 – 21 360 843 zł
✓ 31.12.2004 – 40 832 521 zł
✓ 31.12.2005 – 35 087 123 zł
✓ środki zabezpieczone w
budżecie województwa na
rok 2006 – 40 000 000 zł

Stan dzisiejszy-regionalne przewozy kolejowe (pociągi objęte dotacją)

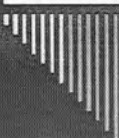
Liczba pociągów
regionalnych
objętych dotacją:
✓ w 2003 roku – 52
pociągi,
✓ w 2004 roku – 174
pociągi,
✓ w 2005 roku – 338
pociągów

Perspektywy-uwarunkowania prawne, założenia

W marcu 2005 roku przygotowano podstawowe założenia do ustawy o transporcie publicznym zawarto w nich m.in. zapisy o roli organizatora zarządzającego transportem publicznym zgodnie z polityką zrównoważonego rozwoju transportu w oparciu o zasady konkurencji regulowanej jako najbardziej efektywnej strategii funkcjonowania i rozwoju transportu publicznego. Podstawą organizacji transportu publicznego będzie właściwy miejscowo długookresowy plan transportowy przyjęty przez organ stanowiący, natomiast organizator zostanie wyposażony w niezbędne prawa i kompetencje do zarządzania transportem zbiorowym.

Piątek, 10 marca 2006

Perspektywy - cele, zamierzenia

- ❑ wzmocnienie roli organizatora regionalnych przewozów pasażerskich
- ❑ uporządkowanie przepisów warunkujące dalszy stały rozwój komunikacji publicznej, jako atrakcyjnej alternatywy dla transportu indywidualnego
- ❑ opracowanie długookresowych planów transportowych dla województwa
- ❑ wybór operatorów w drodze zamówienia publicznego
- ❑ postępująca integracja transportu publicznego
- ❑ promowanie transportu zbiorowego

Ewa Nowakowska
– zastępca dyrektora Departamentu
Rozwoju Regionalnego
Urzędu Marszałkowskiego

KOMUNIKACJA PUBLICZNA NA DOLNYM ŚLĄSKU – STAN DZISIEJSZY, PERSPEKTYWY

MAREK NITKOWSKI

– prezes – członek zarządu PKP Przewozy Regionalne Sp. z o.o.

**Pasażerskie przewozy kolejowe
na terenie województwa dolnośląskiego**

Spółka „PKP Przewozy Regionalne” rozpoczęła działalność 1 października 2001 roku. Jest jednym z pięciu przewoźników kolejowych. Podstawą naszej działalności jest realizowanie przewozów pasażerskich na podstawie umów o świadczenie usług publicznych.

Przedmiotem działalności Spółki jest świadczenie kolejowych usług przewozowych:

- regionalnych – pociągami osobowymi i pospiesznymi,
- międzywojewódzkich – pociągami pospiesznymi umożliwiającymi połączenia między dużymi miastami oraz regionami turystycznymi w kraju,
- międzynarodowych – w ruchu dalekobieżnym i przygranicznym.

Współpracujemy z innymi kolejowymi przewoźnikami w zakresie:

- wzajemnej sprzedaży biletów,
- bieżącej informacji dla pasażerów,
- obsługi technicznej taboru.

Głównym celem działalności naszej Spółki jest umożliwienie naszym klientom:

- codziennego dojazdu do pracy i do szkoły,
- dojazdu do centrów handlowych i administracyjnych,
- dojazdu do najpopularniejszych miejscowości turystycznych w całym kraju,
- obsługi masowych imprez sportowych, religijnych, kulturalnych i rozrywkowych,
- realizacji przejazdów pociągami na indywidualne zamówienie (przejazdy nadzwyczajne),
- realizacji przewozów rzeczy.

KOLEJOWE PRZEWOZY PASAŻERSKIE NA TERENIE WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO:

1) Na terenie województwa dolnośląskiego posiadamy przygotowany personel z wieloletnim doświadczeniem. Zatrudniamy 1 457 osób tj.: 8,52 % pracowników całej spółki

2) Mamy sieć sprzedaży:

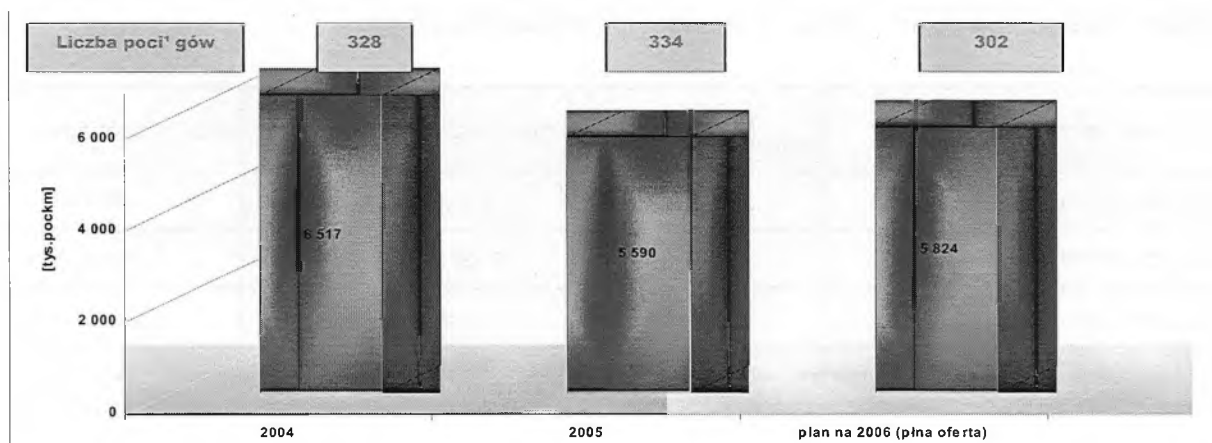
- na 60 stacjach
- na 10 przystankach
- oraz w 31 punktach sprzedaży agencyjnej

3) Wykonujemy przewozy na terenie województwa dolnośląskiego eksploatując tabor:

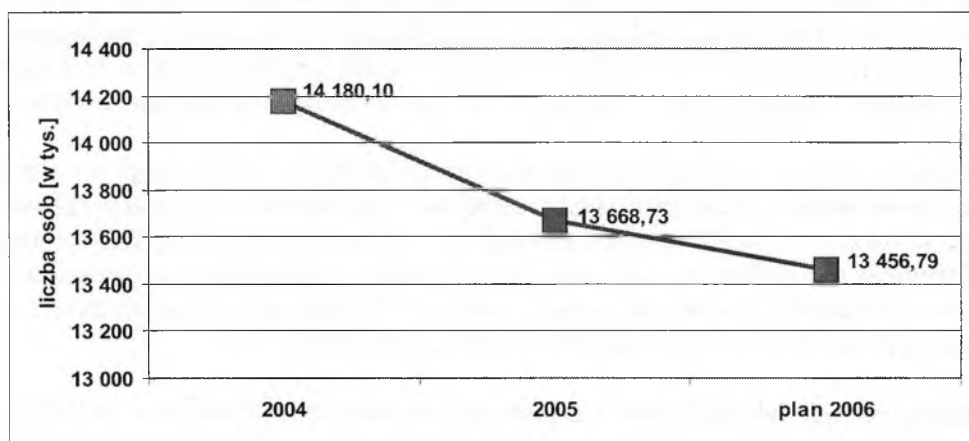
- 60 wagonów 2 klasy
- 180 wagonów 1 klasy
- 82 wagony piętrowe – zespoły typu Bhp 25
- 3 wagony 1/ 2 klasy
- 66 elektrycznych zespołów trakcyjnych EN-57
- 7 elektrycznych zespołów trakcyjnych EN-71
- 8 wagonów do przewozu rowerów
- 1 autobus szynowy S.A. 102
- 3 autobusy szynowe S.A. 109 użyczone przez UMWD

WIELKOŚCI PRZEWOZOWE W LATACH 2004 – 2006

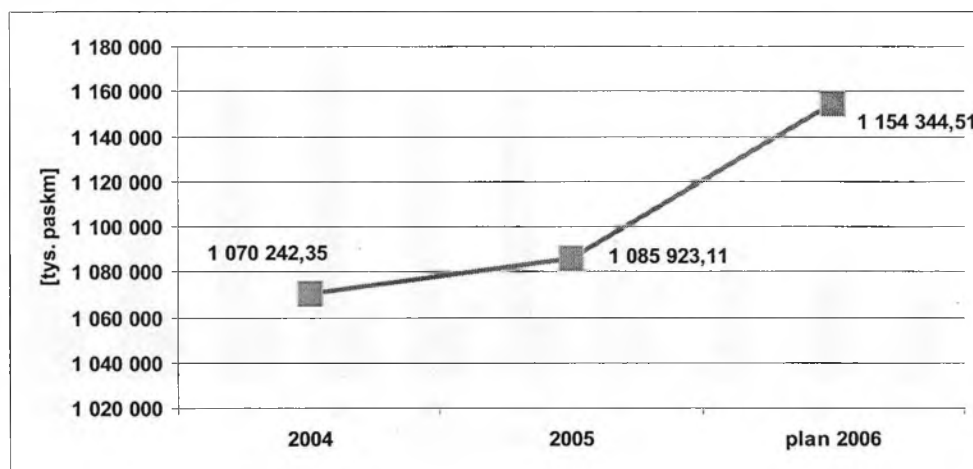
Praca eksploatacyjna (liczba pociągokilometrów) wykonywana przez pociągi regionalne na terenie Województwa Dolnośląskiego w latach 2004-2006

Liczba osób przewiezionych na terenie Dolnośląskiego Zakładu Przewozów Regionalnych w latach 2004-2005

Praca przewozowa (liczba pasażerokilometrów) wykonana na terenie Dolnośląskiego Zakładu Przewozów Regionalnych w latach 2004-2005

NA UTRZYMUJĄCY SIĘ SPADEK PRZEWOŻONYCH PASAŻERÓW WPŁYWA WIELE CZYNNIKÓW NIEKORZYSTNYCH I NIEZALEŻNYCH OD SPÓŁKI, M.IN.:

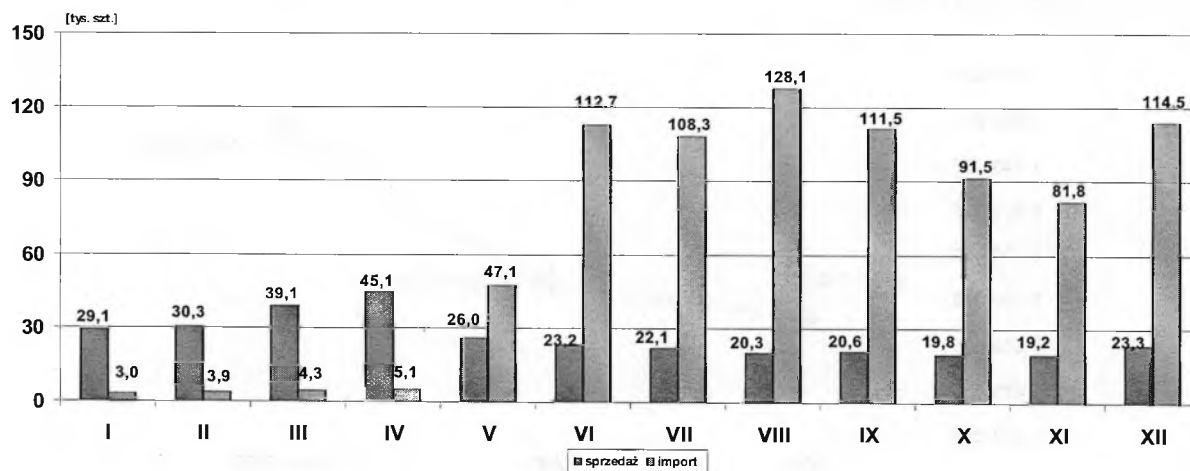
- wzrost bezrobocia zmniejszający popyt na przejazdy do pracy,
- utrata konkurencyjności ze względu na wydłużanie czasów przejazdu w następstwie rosnącej liczby ograniczeń prędkości pociągów z uwagi na zły stan infrastruktury kolejowej,

trasa przejazdu	prędkość handlowa pociągu	czas przejazdu pociągu	czas przejazdu autobusu
Szklarska Poręba – Jelenia Góra	27,8 km/h	1 godz. 8 min.	37 min.
Kudowa Zdrój – Kłodzko Miasto	29,6 km/h	1 godz. 25 min.	1 godz. 5 min.
Jelenia Góra– Wałbrzych	31,1 km/h	1 godz. 48 min.	1 godz. 30 min.
Jelenia Góra – Wrocław	33,9 km/h	3 godz. 45 min.	2 godz. 10 min.

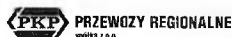
- wzrost konkurencyjności ze strony przewoźnika drogowego
- regularną komunikację autobusową prowadzi 16 przedsiębiorstw PKS,
- MPK MKZ zwłaszcza w zakresie przewozów aglomeracyjnych,
- prywatni przewoźnicy samochodowi – BUS (w 2005r zarejestrowanych było ok. 136 podmiotów przewozowych BUS, w tym 35 prowadzi regularne przewozy). Podstawowymi zaletami przewozów busowych są mobilność oraz niska cena usługi. W tym pionie nie jesteśmy w stanie konkurować głównie w rejonach górskich (wiąże się to z brakiem mobilnego taboru oraz usytuowaniem kolejowych przystanków osobowych z dala od skupisk ludzkich),
- transport indywidualny – największym zagrożeniem dla Spółki jest zwiększający się udział indywidualnej komunikacji samochodowej. Relatywnie tanie samochody sprowadzane z zagranicy i niskie ceny paliwa-gazu zwiększają skłonność do podróżowania indywidualnie. Zmiany w charakterze podróżowania ludzi będą zachodziły w kierunku uniezależnienia i skrócenia czasu podróży. Sprzyjające przewozom samochodowym są plany poprawy nawierzchni dróg kołowych i budowy autostrad. Te czynniki wskazują na dalsze zwiększanie się udziałów transportu samochodowego na rynku przewozów pasażerskich.

Liczba sprzedanych nowych oraz import samochodów używanych z UE w 2004r. W 2005r. sprowadzono z UE około 1 mln. używanych samochodów.

Liczba sprzedanych nowych aut oraz import samochodów używanych z UE w 2004r.

Konkurencja ze strony przewoźników drogowych

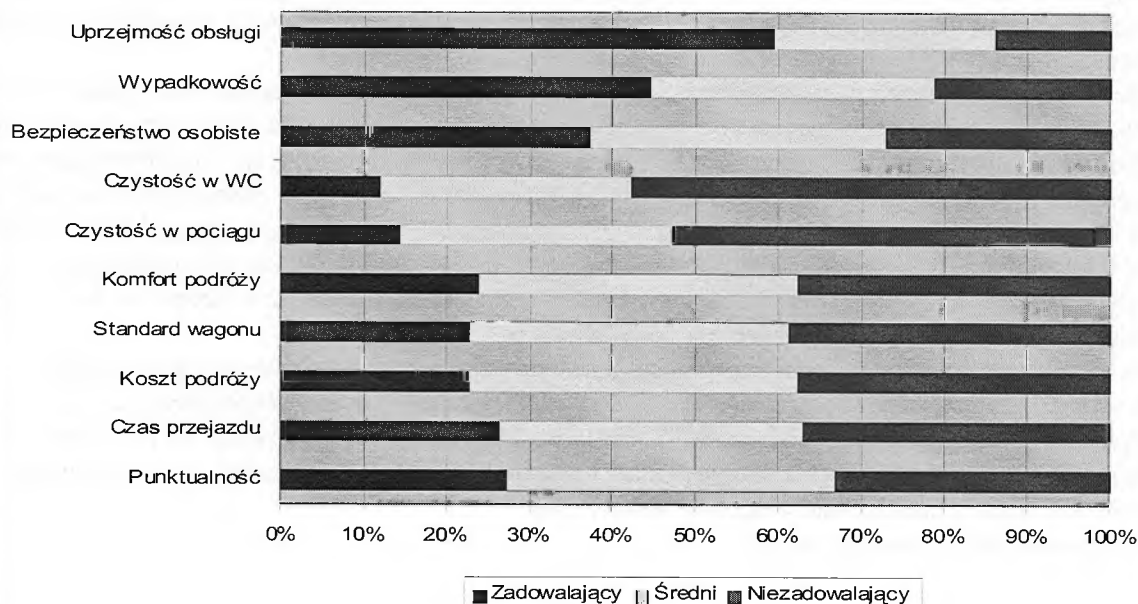

MAPA SIECI KOLEJOWEJ
DLA WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

● pogarszanie się przeciętnego standardu podróży, spowodowane jest brakiem środków na modernizację posiadanego i zakup nowego taboru.

Przeprowadzone przez Instytut Badań Opinii i Rynku PENTOR wskazują, iż nisko oceniana są przez podróżnych jest m.in. wygoda podróżowania. Zakup nowych bądź gruntowna modernizacja wnętrza obecnie eksploatowanego taboru jest jednym z czynników wpływających na postrzeganie całości oferty a tym samym ma wpływ na popyt

Z powyższego zestawienia wynika, że bardzo niską ocenę uzyskały w zakresie czystości ogólnej i najniższą w zakresie czystości w WC pociągi osobowe, zestawiane przeważnie ze starych nie zmodernizowanych EZT.

Ankiety dowodzą, iż zakup nowych, bądź gruntowne odnowienie wnętrz starych wagonów pasażerskich jest jednym z czynników wpływających na niekorzystne postrzeganie oferty przewozowej Spółki.

PODEJMUJEMY SZEREG DZIAŁAŃ DLA POPRAWY SYTUACJI NA RYNKU KOLEJOWYCH PRZEWÓZÓW PASAŻERSKICH

✓ zmniejszamy koszty poprzez:

- redukcję zatrudnienia, w stosunku do 2003r. w PR Wrocław liczba pracowników zmniejszyła się o 14%,
- sukcesywną likwidację nadwyżki majątku,
- zmniejszanie pracy eksploatacyjnej – likwidacja najbardziej deficytowych połączeń regionalnych: 119 poc. wykazuje pokrycie kosztów przychodami poniżej 30%,
- outsourcing usług dla realizacji przewozów (czyszczenie wagonów, naprawy) na podstawie Ustawy o zamówieniach publicznych;

✓ zwiększamy przychody poprzez:

- wprowadzenie szerokiej oferty taryfowej dostosowanej do potrzeb klientów:

Wprowadziliśmy bilety okresowe, zróżnicowane w poszczególnych ofertach

(tygodniowe, dwutygodniowe, miesięczne, kwartalne, półroczne, roczne).

Stosujemy także ofertę w postaci: przejazdów grupowych, przejazdów rodzinnych, biletu turystycznego.

Stosujemy ulgę 50% dla zorganizowanych grup przy przejazdach w klasie dowolnej pociągów osobowych i pociągów pociągów: grupa złożona z co najmniej 10 osób, nie wliczając przewodnika, zorganizowana przez szkołę, uczelnię, biuro podróży, zakład pracy, parafię, placówkę opiekuńczo-wychowawczą itp. Ulgę stosuje się na podstawie zgłoszenia przejazdu grupy, które wydaje się bezpłatnie. Przewodnicy grup zorganizowanych korzystają z bezpłatnego przejazdu pod warunkiem, że ich liczba nie przekracza jednego przewodnika na każde 10 płaćących za przejazd osób z ulgą 50%. Uczestnicy zjazdów (rajdów) zwoływanych w celach naukowych, kulturalno-oświatowych, religijnych, społecznych, politycznych, turystycznych, sportowych itp. zamieszkali poza miejscem zjazdu (rajdu) – ulga na podstawie karty uczestnika w zjeździe (rajdzie). Więcej szczegółów: www.pr.pkp.pl

Specjalna oferta, dostępna w pociągach osobowych i pociągach pociągów

„PKP Przewozy Regionalne” spółka z o.o., dla osób podróżujących z dziećmi, które nie kończyły 16 lat. Ulgę 33% stosujemy przy przejazdach: – jednej osoby niekorzystającej z innych ulg, podróżującej z nie więcej niż dwójem dzieci lub – dwóch osób niekorzystających z innych ulg, podróżujących z jednym dzieckiem, na podstawie dokumentu stwierdzającego wiek dziecka. Oferta obowiązuje przez cały rok. Więcej szczegółów: www.pr.pkp.pl

Bilet turystyczny można nabyć na przejazdy w klasie 2 lub 1 pociągów osobowych i pociągów pociągów. Na podstawie biletu turystycznego można podróżować już od godziny 18.00 dnia roboczego poprzedzającego bezpośrednio po sobie następujące dni wolne od pracy do godziny 6.00 pierwszego dnia roboczego następującego po dniach wolnych od pracy. Ceny biletów: – 60 zł w klasie 2 pociągów osobowych i pociągów pociągów, – 80 zł w klasie 1 pociągów osobowych i pociągów pociągów. Łącznie z biletem turystycznym, podróżny może nabyć za 10 zł bilet na przewóz roweru lub bilet jednorazowy za 4,50 zł (ceny zryczałtowane), osoba jadąca z dzieckiem może przewieźć bezpłatnie wózek dziecięcy. Bilet turystyczny można nabyć wyłącznie w kasie biletowej na życzenie podróżnego. Więcej szczegółów: www.pr.pkp.pl

Stworzyliśmy także atrakcyjną ofertę dla osób niekorzystających z uprawnień do ulg ustawowych. Oferujemy w wybranej relacji, określonej na bilecie w 2 klasie pociągów osobowych lub pociągów pociągów (od i do stacji, na których zatrzymują się pociągi pociągów) 5 przejazdów w cenie 4 przejazdów lub 13 przejazdów w cenie 10 przejazdów od daty wydania biletu lub wskazanej przez podróżnego. Przy spełnieniu pewnych warunków na podstawie biletu może podróżować więcej niż jedna osoba.

Więcej szczegółów: www.pr.pkp.pl

Ponadto dla osób, które ukończyły 60 lat stworzyliśmy specjalną legitymację seniora. Za jedyne 75 zł możliwe jest nabycie z 50% ulgą biletów jednorazowych, abonamentowych i okresowych, na przejazdy w dowolnej klasie wszystkich kategorii pociągów. Legitymacja seniora ważna jest przez rok, łącznie z dokumentem tożsamości umożliwiającym stwierdzenie wieku. Legitymacja jest honorowana przy nabywaniu ulgowych biletów również na przejazdy pociągami innych przewoźników kolejowych tj. „PKP Intercity”, „PKP Warszawska Kolej Dojazdowa”, „PKP Szybka Kolej Miejska” i „Koleje Mazowieckie – KM” Sp. z o.o.

Więcej szczegółów: www.pr.pkp.pl

Dla większej satysfakcji z podróżowania nasze oferty taryfowe zmieniamy i dostosujemy do potrzeb klientów.

- rozszerzamy sieć sprzedaży i poprawiamy dostępność do zakupu usług – rozszerzenie sieci dystrybucji poza obszar stacji/przystanku tj. na terenie miasteczek studenckich, wyższych uczelni, biur podróży,
- wprowadzimy automatyczną sprzedaż biletów – wyposażenie drużyn konduktorskich w kasy mobilne, umieszczenie automatów na stacjach na dużych aglomeracjach,

- dostosowujemy liczby okienek kasowych do potrzeb wynikających z natężenia ruchu pasażerskiego,
- współpracujemy z innymi przewoźnikami,
- wprowadzamy zintegrowane oferty taryfowe,
- bilet zintegrowany PTA:

Duża Aglomeracja

Bilet miesięczny PKP PR (2 kl. poc. os.) w obie strony do stacji w obszarze miasta Wrocławia, z odpowiednią dopłatą ZDIK upoważnia do skorzystania ze środków komunikacji miejskiej.

Mała Aglomeracja

30-dniowy bilet ZDIK ze zryczałtowaną dopłatą upoważnia do przejazdów pociągami PKP PR w granicach miasta Wrocławia (2kl. poc. os.)

- bilet zintegrowany ZVON:

Cena biletu Euro-Nysa 20 zł

Bilet Euro-Nysa upoważnia do przejazdu w klasie 2 pociągów uruchamianych przez „PKP PR” na odcinkach: Bolesławiec– Górlitz – Bolesławiec i Jelenia Góra – Górlitz – Jelenia Góra oraz w środkach komunikacji publicznej na obszarze ZVON (Niemcy) Termin ważności biletu rozpoczyna się w dniu wskazanym przez nabywcę i kończy o godzinie 4:00 dnia następnego. Dostępne: Wrocław Gł., Legnica, Bolesławiec, Zgorzelec, Węgliniec, Jelenia góra, Lubiąż Śl.

- ✓ poprawiamy jakość usług:

■ podnosimy komfort podróżowania unowocześniając i modernizując tabor w ramach napraw głównych i rewizyjnych (zastosowanie paneli sufitowych z tworzyw sztucznych, zmiana wykładziny podłogowej, zastosowanie nowych siedzeń, zastosowanie powłok antygraffiti, zabudowa modułowych kabin sanitarnych, zamontowanie informacyjnych tablic elektronicznych na czołach e.z.t.);

rodzaj	modernizacje w ramach napraw rewizyjnych		
	2003	2004	2005
wagony osobowe	110	61	95
EZT	10	19	12

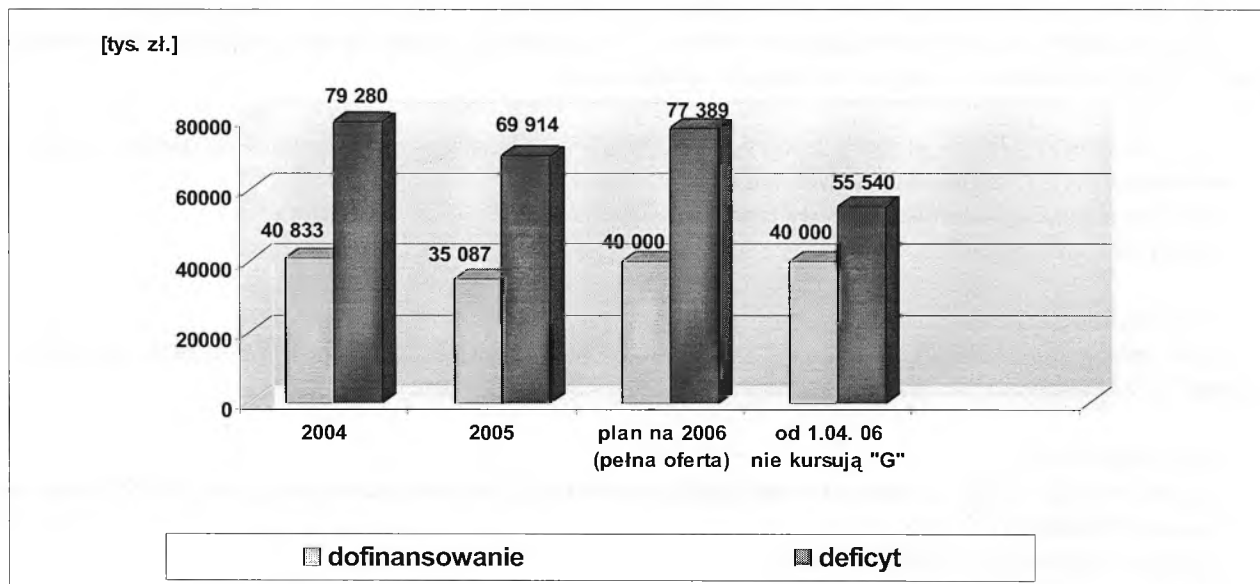
■ poprawiamy bezpieczeństwo podróżowania – we współpracy z Policją oraz Strażą Ochrony Kolei, przeprowadzamy szereg akcji mających na celu zwalczanie przejawów chuligaństwa i dewastacji wagonów. Dla zwiększenia poczucia bezpieczeństwa podróżnych zastępujemy wagony przedziałowe wagonami bezprzedziałowymi, a ponadto planujemy wyposażyć nasze pociągi w system monitoringu;

✓ przeprowadzamy badania marketingowe dla:

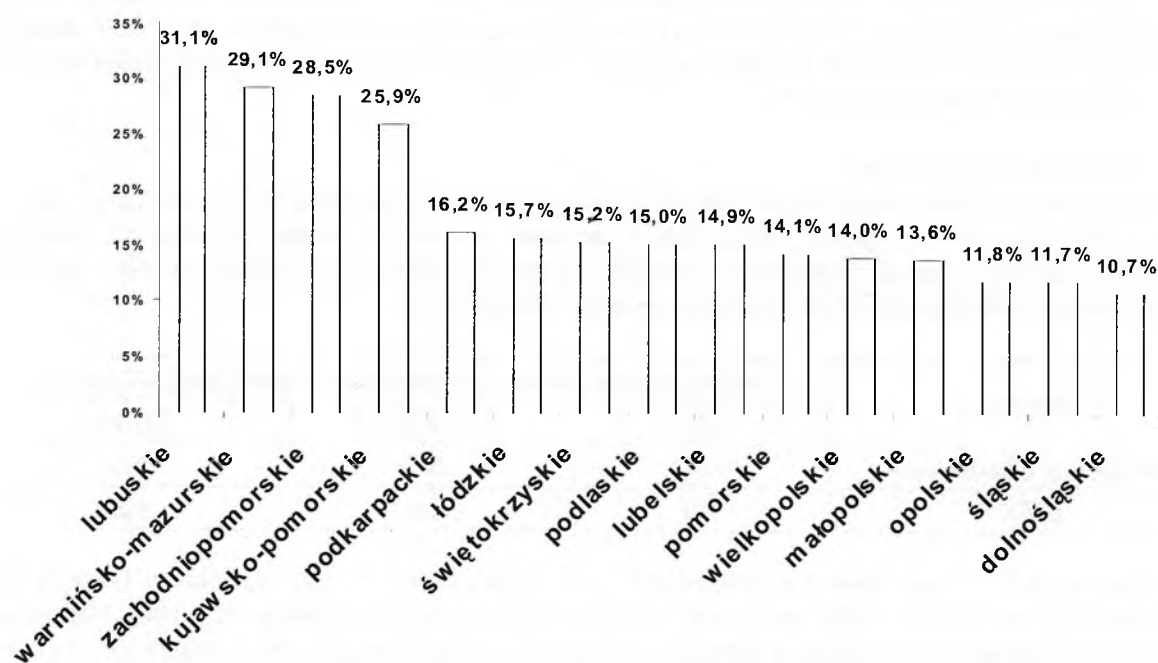
- oceny przez podróżnych wygody i komfortu podróżowania,
- określenia preferencji podróżnych przy wyborze środka transportu na krótkich i długich dystansach,
- oceny bezpieczeństwa osobistego podróżowania i przewozów (wypadkowość),
- określenia możliwości bezpośredniego dotarcia na miejsce.

Istnieje jednak wiele niekorzystnych a niezależnych od Spółki czynników wpływających na trudną sytuację realizacji kolejowych przewozów pasażerskich, m.in. niskie dofinansowanie od Organizatora przewozów:

Poziom dofinansowania kolejowych przewozów regionalnych przez Organizatora przewozów na terenie województwa dolnośląskiego w latach 2004-2006

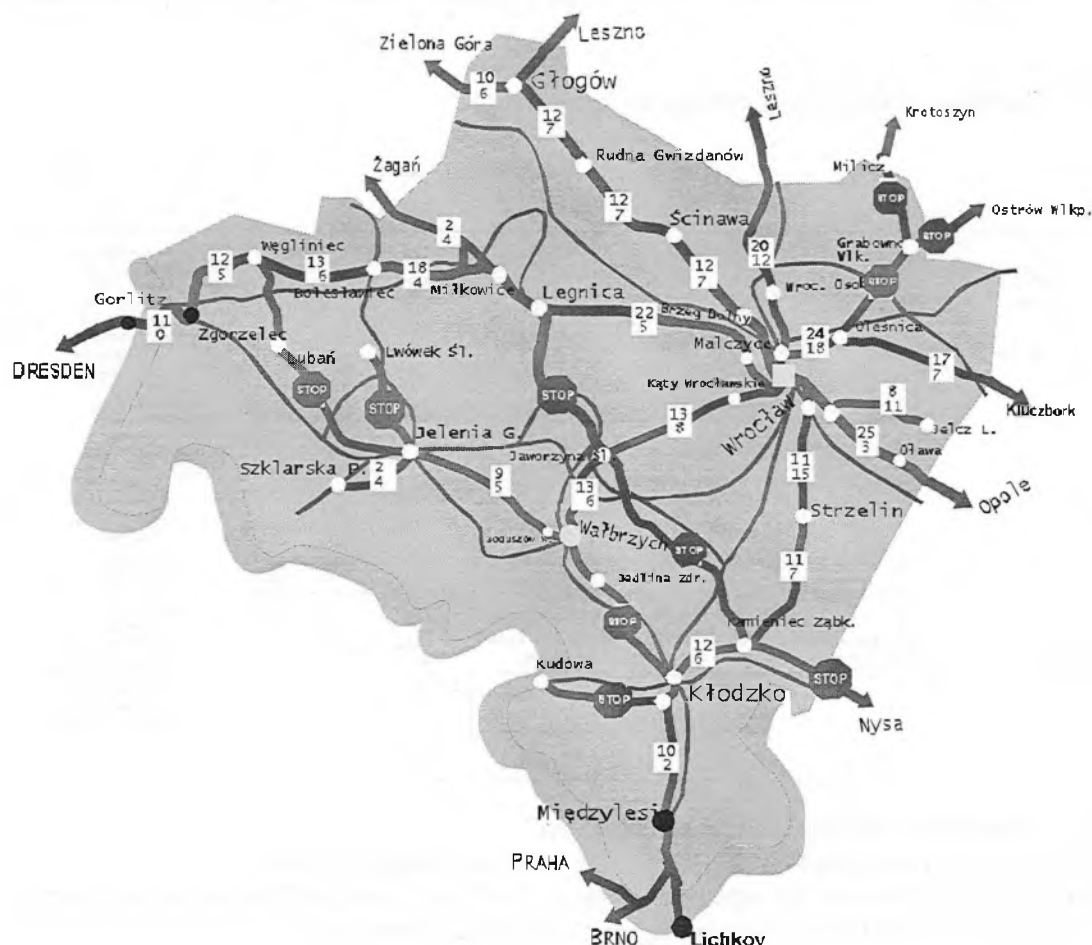
Procent dochodów z PIT i CIT przekazywanych na dofinansowanie kolejowych przewozów regionalnych przez poszczególne samorządy województw w 2005r.

Źródło: sprawozdania z wykonania budżetów województw po III kwartałach 2005r.

W przypadku braku pełnego pokrycia deficytu przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego z realizowanych przewozów w roku 2006 r. Od 1 kwietnia 2006r. „PKP Przewozy Regionalne” spółka z o.o. nie będzie miała możliwości realizowania rozkładu jazdy pociągów w obecnym zakresie.

Kolejowe połączenia regionalne na terenie województwa dolnośląskiego

Legenda:

- Linie kolejowe, na których prowadzone są kolejowe przewozy pasażerskie
- Liczba pociągów regionalnych przewidzianych do kursowania przez cały czas obowiązywania r.j.p. 2005/2006
- Liczba pociągów regionalnych planowanych do kursowania w okresie do 31.03.06, a od 01.04.06 pod warunkiem pełnego sfinansowania przez Organizatora Przewozów deficytu ponoszonego przez spółkę
- Drogi kołowe
- Linie, na których od 1 kwietnia 2006 r., spółka nie będzie prowadziła przewozów bez pełnego sfinansowania deficytu.

Wprowadzenie z dniem 1 kwietnia ograniczeń w kursowaniu pociągów zaplanowanych w r.j.p. 2005/2006 oraz dalsza racjonalizacja oferty może wywołać niezadowolenie i sprzeciw pasażerów spowodowany niespełnieniem ich oczekiwań w zakresie obsługi komunikacyjnej regionu.

WSPÓLNIE Z ORGANIZATOREM PRZEWÓZÓW NALEŻY, WIĘC PODJĄĆ DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY SYTUACJI NA RYNKU PRZEWÓZÓW KOLEJOWYCH.

Samorząd jest naszym Klientem Kluczowym, który organizuje i dofinansowuje kolejowe przewozy regionalne

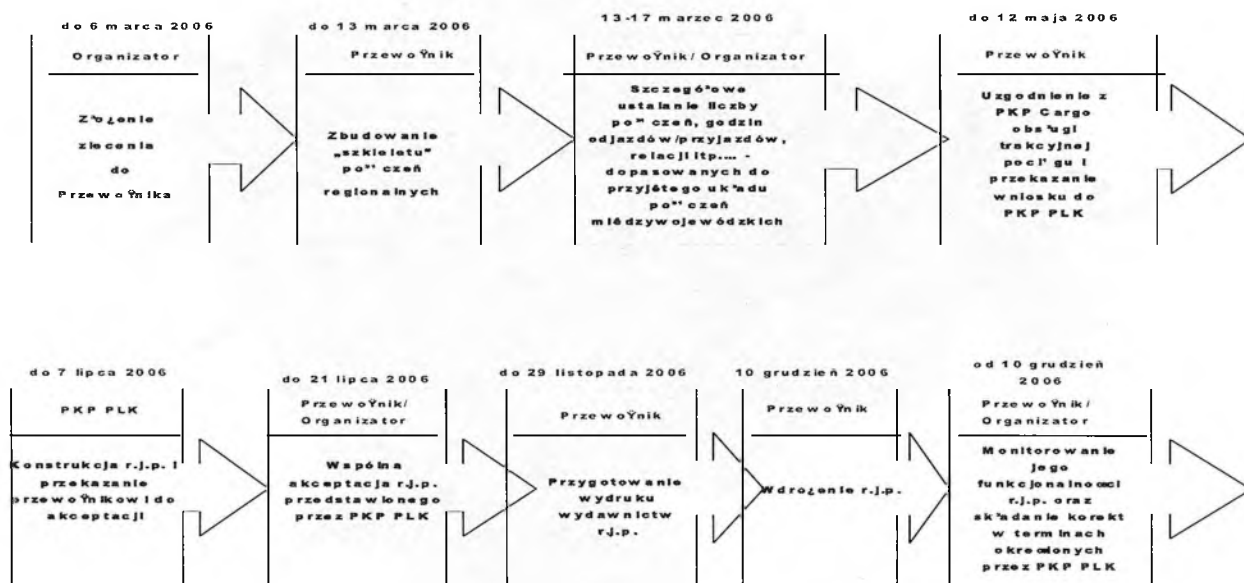
Organizowanie przewozów polega w szczególności na:

- ustalaniu zapotrzebowania na przewozy,
- wyborze przewoźników i zawarciu z nimi umów w sprawie organizowania i dotowania przewozów,

- opracowaniu i wprowadzaniu, przy współpracy z przewoźnikiem kolejowym, planu połączeń kolejowych odpowiednio na obszarze województwa,
- ocenie i kontroli wykonania usług przewozów.

Podczas konstruowania rozkładu jazdy pociągów liczymy na pełną współpracę przedstawicieli samorządu ze Spółką. Dzięki pomocy Organizatora Przewozów pozyskujemy wiedzę o potrzebach przewozowych województwa.

Proces tworzenia rozkładu jazdy pociągów:

Wpływ samorządów na kształt oferty przewozowej

■ Aktywny udział Samorządu w tworzeniu r.j.p. przynosi efekty w postaci:

- realizacji przez Przewoźnika zapotrzebowania na publiczny transport zbiorowy w województwie
- wprowadzenie cyklicznego ruchu pociągów na obszarze aglomeracji,
- zapewnienia skomunikowań pociągów na stacjach węzłowych (przesiadkowych).
- dostosowania pojemności składów do potoków podróżnych na określonych odcinkach linii i w zależności od pory dnia,

■ Udział samorządów w badaniach potoków podróżnych, umożliwia realną ocenę zapotrzebowania lokalnej społeczności na dany pociąg/połączenie. Opracowany, więc przy współudziale Samorządu r.j.p. powinien spełniać oczekiwania podróżnych.

Nowe uwarunkowania prawne – zmiany legislacyjne w Ustawie o transporcie kolejowym, zmiany z dn. 16.12.2005 r. są szansą dla przewoźnika:

■ organizowanie i dotowanie regionalnych kolejowych przewozów osób wykonywanych na podstawie umowy o świadczenie usług publicznych oraz nabywanie kolejowych pojazdów szynowych należy do zadań własnych samorządu województwa,

■ zawieranie umów o świadczenie usług publicznych na okres obowiązywania rozkładu jazdy nie później niż w terminie

1 miesiąca przed wejściem w życie rozkładu jazdy pociągów,

■ zawieranie umów ramowych na okres nie krótszy niż 3 lata i w terminie 3 miesięcy od dnia wyboru przewoźnika.

SYTUACJA PRZEWOŹNIKA ULEGNIE POPRAWIE. W PRZYPADKU ZAWARCIA UMÓW DŁUGOTERMINOWYCH, DAJĄCYCH MOŻLIWOŚĆ OPRACOWANIA STABILNEJ OFERTY PRZEWOZOWEJ W TRZYLETNIEJ PERSPEKTYWIE.

Zagwarantowanie przez Organizatora przewozów odpowiedniego poziomu dofinansowania umożliwi przewoźnikowi:

- rozbudowanie obecnego r.j.p. – większa częstotliwość kursowania pociągów,
 - współpracę z innymi przewoźnikami w zakresie wspólnej oferty przewozowej i zintegrowanej oferty taryfowej
 - wprowadzanie usług komplementarnych, np.: Park & Ride
- Poprawa sytuacji na rynku kolejowym uzależniona jest m.in. od następujących czynników:
- stabilnego i odpowiedniego poziomu dofinansowania przewozów regionalnych przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego,
 - uzyskania standardów UE w zakresie stanu infrastruktury kolejowej, w tym torów oraz dworców i przystanków,
 - modernizacji oraz zakupu nowoczesnego taboru kolejowego, podwyższającego komfort podróży i obniżającego koszty jednostkowe,
 - stabilnego rozwoju gospodarczego Dolnego Śląska, w tym wzrostu PKB na jednego mieszkańca, ograniczenia bezrobocia,
 - koordynacji różnych form transportu zbiorowego w województwie dolnośląskim (idea regionalnego związku komunikacyjnego),
 - stworzenia cyklicznego rozkładu jazdy pociągów na wszystkich liniach kolejowych.

Dlaczego Organizator Przewozów powinien wybrać kolej:

- transport kolejowy nie generuje kosztów ponoszonych przez całe społeczeństwo związanych z wypadkami drogowymi. W roku 2004 na krajowych drogach zginęło 5 640 osób. Dokładnie tylu mieszkańców liczy jedna z polskich gmin,
- jesteśmy niezawodni, realizujemy przewozy w bardzo trudnych warunkach atmosferycznych,
- komunikacja kolejowa zapewnia obecnie najszybszy dowóz do centrum aglomeracji wrocławskiej z miejscowości położonych poza Wrocławiem,
- realizujemy masowe przewozy – przewozy kolonijne, zielone szkoły, pielgrzymki, r.j.p. Do przewiezienia wszystkich uczniów z jednej szkoły gimnazjalnej na dowolną odległość potrzeba 12 autokarów lub po prostu 1 pociąg,
- przewozy regionalne obejmują realizowane są na obszarze 22 z 26 powiatów na Dolnym Śląsku,
- posiadamy szeroką ofertę ulg i upustów. Organizator przewozów może znacznie zmniejszyć kwotę przeznaczoną corocznie na dotację do ulgowych przejazdów młodzieży szkolnej korzystającej z transportu drogowego.
- zapewniamy większą wygodę podróżowania na duże odległości w stosunku do przewoźników drogowych,
- stawiamy na ekologię transportu publicznego zwłaszcza rejonach górskich – Szklarska Poręba, Kudowa Zdrój i inne.

Piątek, 10 marca 2006

dr inż. Zbigniew Komar
– dyrektor Departamentu
Infrastruktury i Gospodarki
UM Wrocławia

**WSPÓŁPRACA
SAMORZĄDÓW
NA RZECZ INTEGRACJI
TRANSPORTU
PUBLICZNEGO
– DOŚWIADCZENIA
AGLOMERACJI
WROCŁAWSKIEJ**

Integracja transportu publicznego w Aglomeracji Wrocławskiej

Zbigniew Komar
Urząd Miejski Wrocławia

Wrocław
the meeting place

2

■ Gdzie zalecana jest integracja:

- w obszarach metropolitalnych (konieczna)
- w aglomeracjach
- w policentrycznych zespołach
zurbanizowanych
- w obszarach o dużych wielopunktowych
przemieszczeniach w relacjach dom – praca
– dom oraz dom – nauka - dom

Wrocław
the meeting place

3

■ Jaka integracja:

- Integracja funkcjonalna,
- Integracja taryfowa,
- Integracja przestrzenna,
- Ujednolicony system finansowania
- Zintegrowana informacja i promocja
- Wspólne zarządzanie systemem

Wrocław
the meeting place

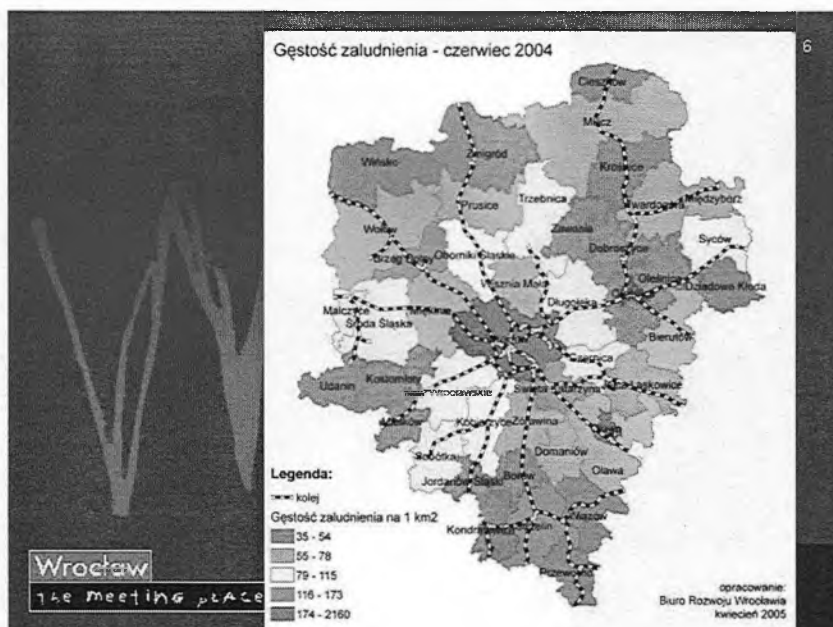
Piątek, 10 marca 2006

Przyjęta w 2001 roku Strategia Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej zakłada m.in. że obszar aglomeracji musi docelowo być obsługiwany przez jednolity system transportu zbiorowego zapewniający powszechną dostępność do poszczególnych rejonów obszaru i stanowiący alternatywę dla komunikacji indywidualnej

Wrocław przygotowuje aktualnie koncepcję zintegrowanego systemu transportu zbiorowego w aglomeracji

dr inż. Zbigniew Komar
– dyrektor Departamentu
Infrastruktury i Gospodarki
UM Wrocławia

**WSPÓŁPRACA
SAMORZĄDÓW
NA RZECZ INTEGRACJI
TRANSPORTU
PUBLICZNEGO
– DOŚWIADCZENIA
AGLOMERACJI
WROCŁAWSKIEJ**

Piątek, 10 marca 2006

dr inż. Zbigniew Komar
– dyrektor Departamentu
Infrastruktury i Gospodarki
UM Wrocławia

**WSPÓŁPRACA
SAMORZĄDÓW
NA RZECZ INTEGRACJI
TRANSPORTU
PUBLICZNEGO
– DOŚWIADCZENIA
AGLOMERACJI
WROCŁAWSKIEJ**

■ Składniki systemu:

- Wrocławska Kolej Aglomeracyjna
- Przewozy autobusowe w obszarze aglomeracji
- Podsystem dowozów lokalnych do WKA (w gminach i w powiatach)
- Nowy system TRAMWAJ PLUS we Wrocławiu
- Komunikacja tramwajowa we Wrocławiu
- Miejska komunikacja autobusowa we Wrocławiu
 - zamawiana przez Miasto,
 - „komercyjna”

Wrocław
the meeting place

Cechy WKA:

- autonomiczna względem systemu kolei regionalnych PKP
- operująca w systemie stałych linii (AGLO 1,2, 3, 4 + ewentualnie 5),
- o jednolitych częstotliwościach i okresach funkcjonowania,
- o wyodrębnionym taborze i wizerunku,
- całkowicie zintegrowana z systemem miejskim (zarządzanie, taryfy, rozliczanie, koordynacja)

Wrocław
the meeting place

WROCLAWSKI OBSZAR METROPOLITALNY

[illegible]

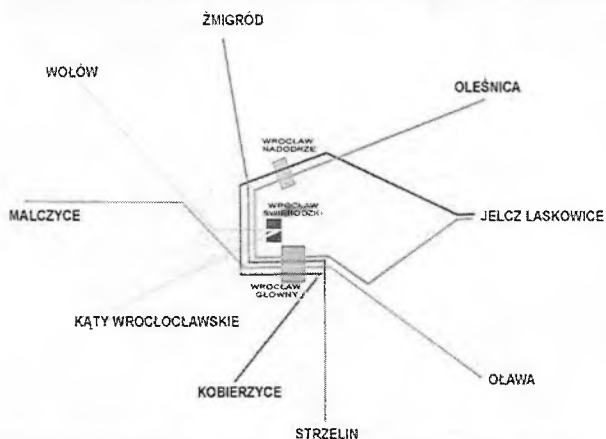
Wrocław
the meeting place

Piątek, 10 marca 2006

dr inż. Zbigniew Komar
– dyrektor Departamentu
Infrastruktury i Gospodarki
UM Wrocławia

**WSPÓŁPRACA
SAMORZĄDÓW
NA RZECZ INTEGRACJI
TRANSPORTU
PUBLICZNEGO
– DOŚWIADCZENIA
AGLOMERACJI
WROCŁAWSKIEJ**

SCHEMAT UKŁADU WROCŁAWSKIEJ LINII AGLOMERACYJNEJ

Wrocław
the meeting place

the meeting place

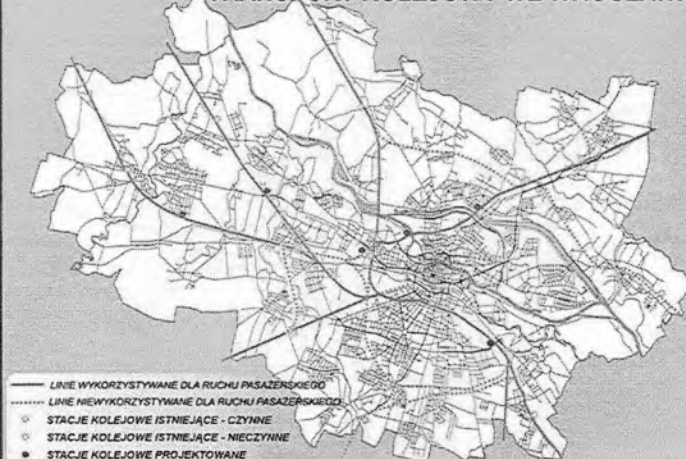
Parametry WKA:

- Zasięg – wg mapy,
- Częstotliwości – co 30 min w szczytach, co 60 min poza szczytami,
- Roczna praca przewozowa – 3,8 mln wzkm (lub 4,6 mln wzkm dla 5-ciu linii),
- Tabor zakupiony nowy lub używany albo leasingowany

Wrocław
the meeting place

the meeting place

TRANSPORT KOLEJOWY WE WROCŁAWIU

Wrocław
the meeting place

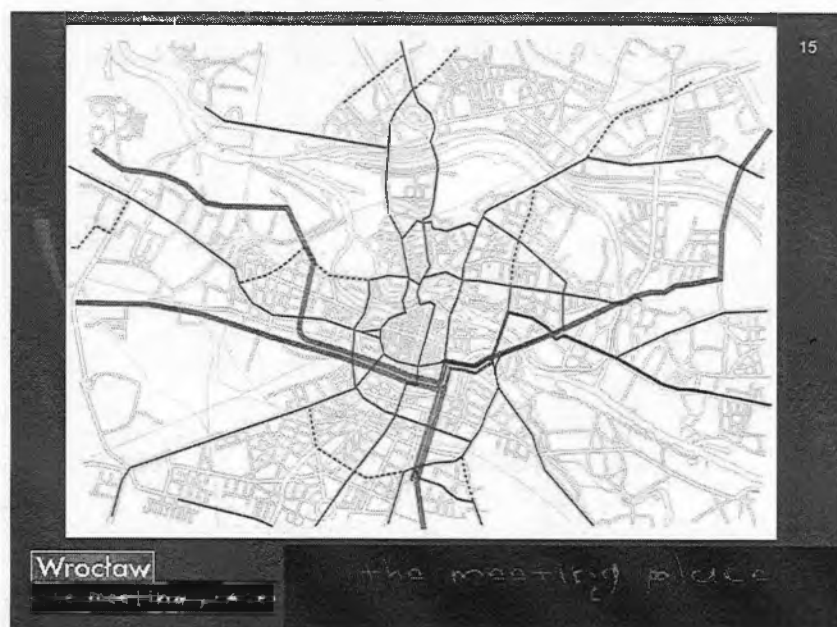
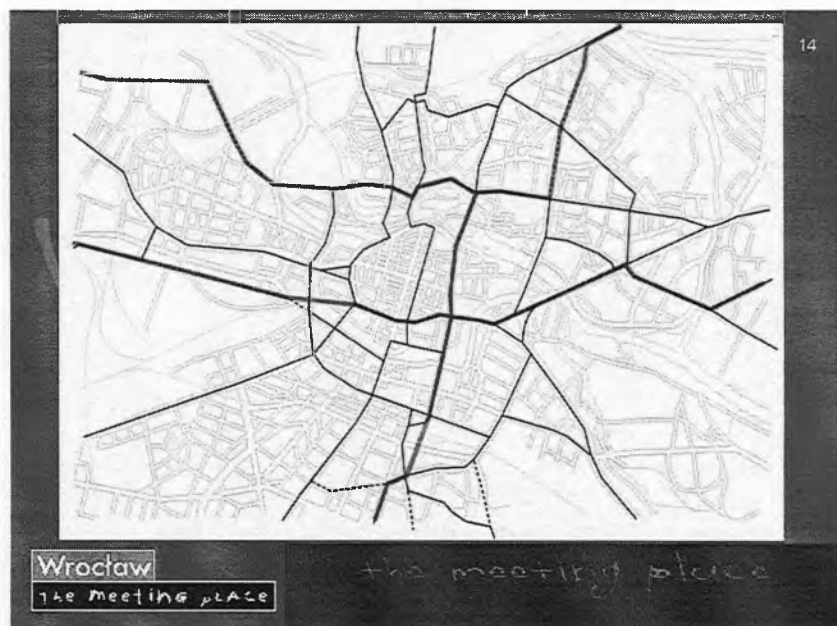
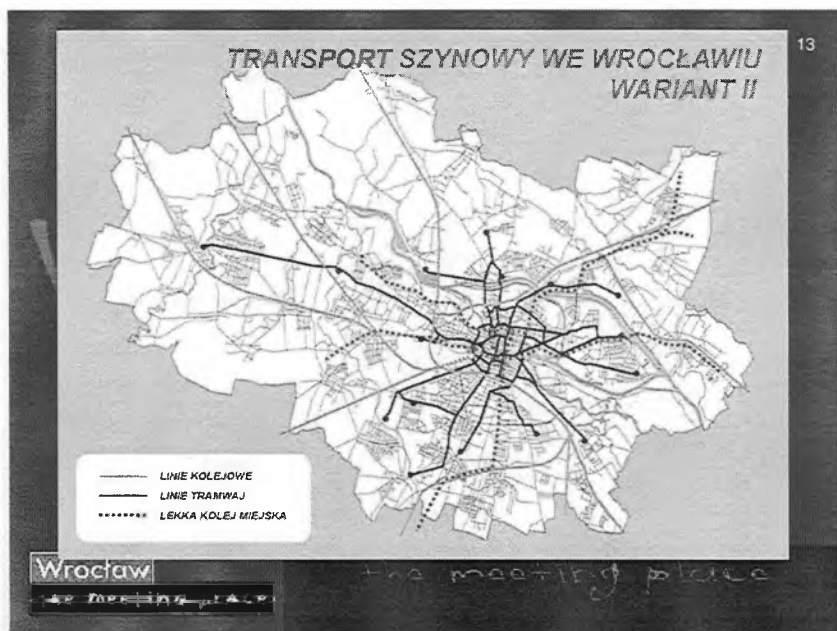
the meeting place

Piątek, 10 marca 2006

dr inż. Zbigniew Komar
– dyrektor Departamentu
Infrastruktury i Gospodarki
UM Wrocławia

**WSPÓŁPRACA
SAMORZĄDÓW
NA RZECZ INTEGRACJI
TRANSPORTU
PUBLICZNEGO
– DOŚWIADCZENIA
AGLOMERACJI
WROCŁAWSKIEJ**

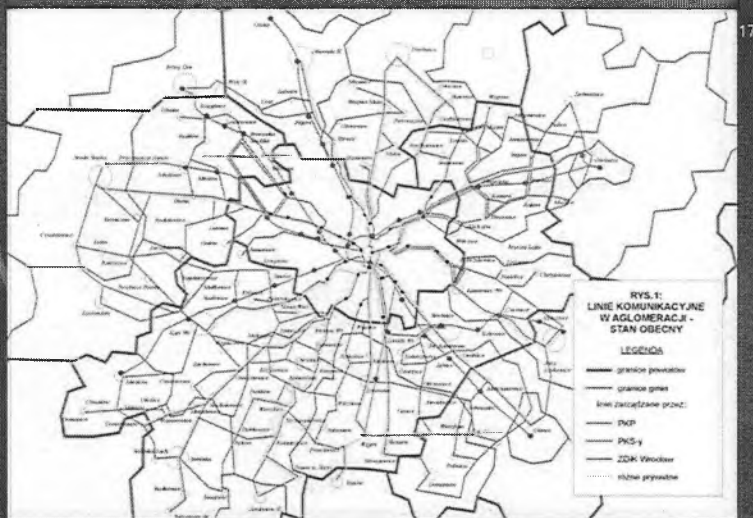
dr inż. Zbigniew Komar
– dyrektor Departamentu
Infrastruktury i Gospodarki
UM Wrocławia

**WSPÓŁPRACA
SAMORZĄDÓW
NA RZECZ INTEGRACJI
TRANSPORTU
PUBLICZNEGO
– DOŚWIADCZENIA
AGLOMERACJI
WROCŁAWSKIEJ**

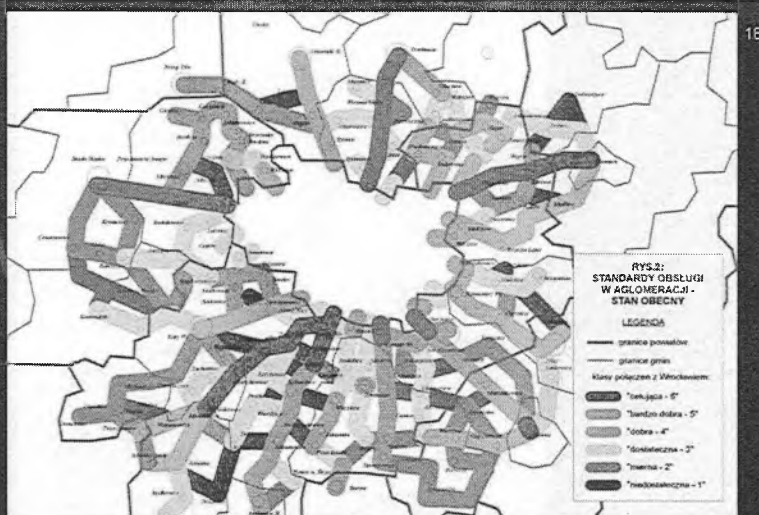
Przykłady działań integracyjnych w komunikacji autobusowej w obszarach o ograniczonej obsłudze kolejowej:

- a) Integracja systemu autobusowego w obszarze z dominującym ośrodkiem centralnym,
- b) Integracja przewozów pomiędzy dwoma sąsiednimi gminami

Wrocław
the meeting place

Wrocław
the meeting place

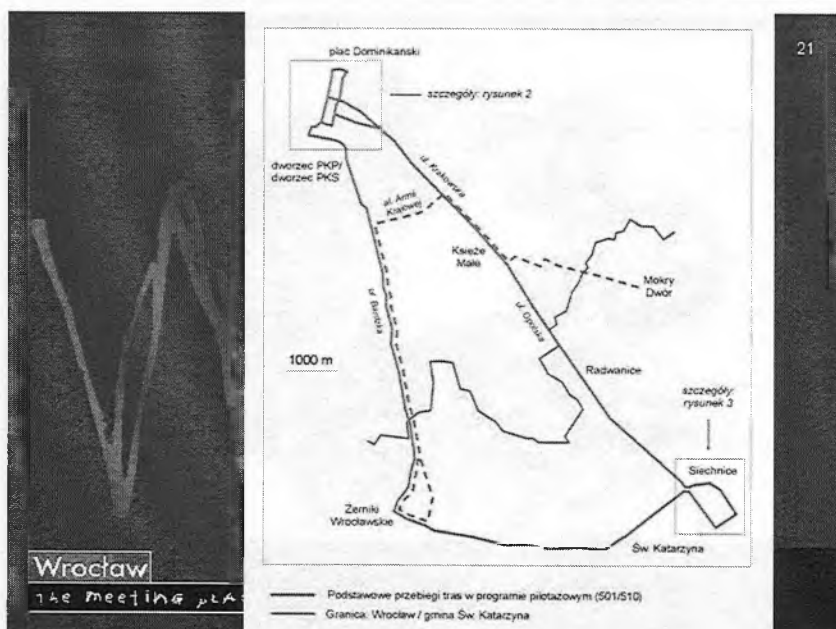
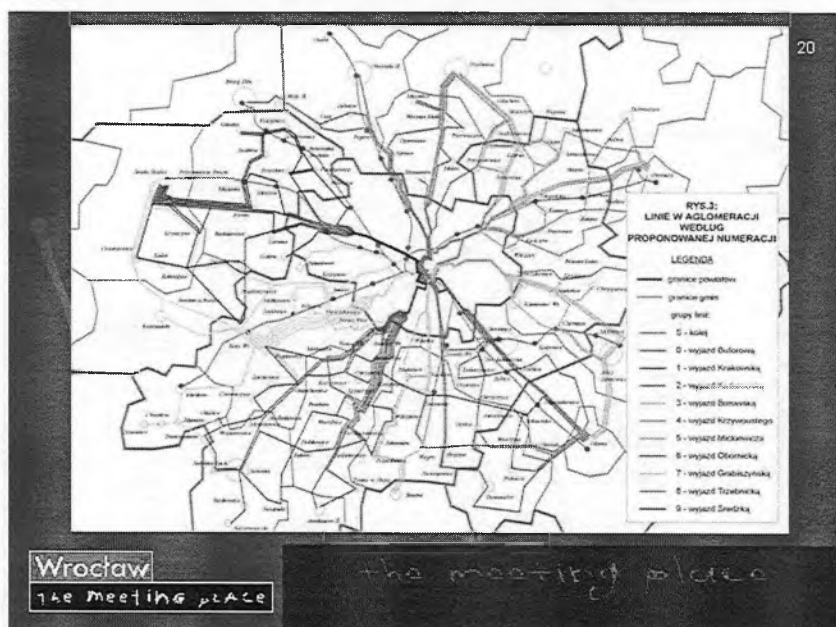
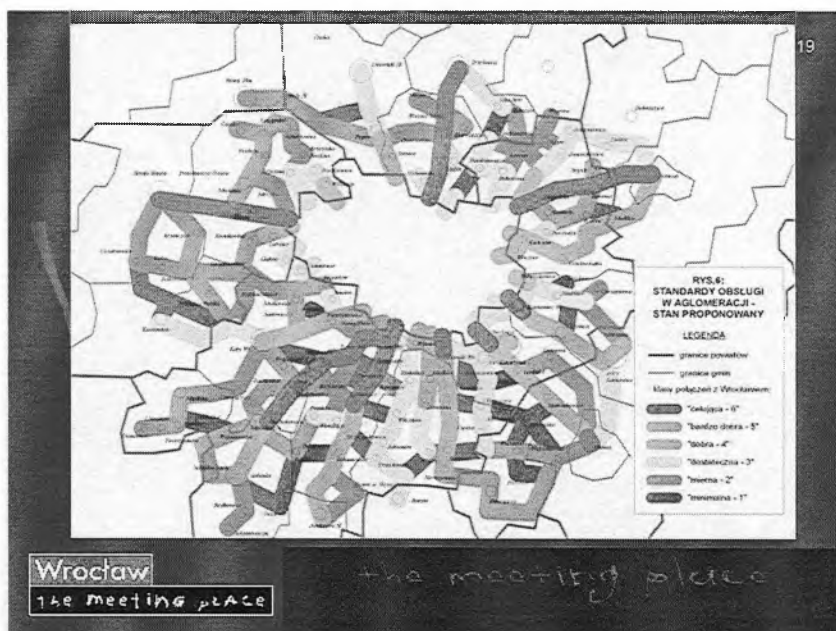
Wrocław
the meeting place

Piątek, 10 marca 2006

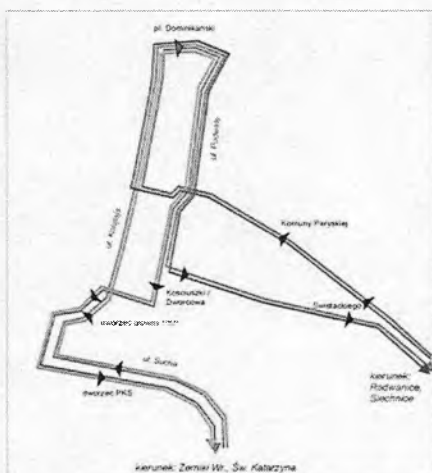
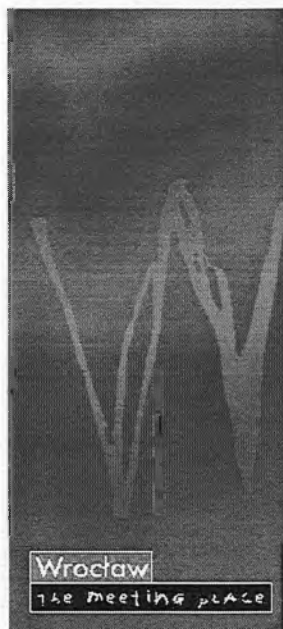
dr inż. Zbigniew Komar
– dyrektor Departamentu
Infrastruktury i Gospodarki
UM Wrocławia

**WSPÓLPRACA
SAMORZĄDÓW
NA RZECZ INTEGRACJI
TRANSPORTU
PUBLICZNEGO
– DOŚWIADCZENIA
AGLOMERACJI
WROCŁAWSKIEJ**

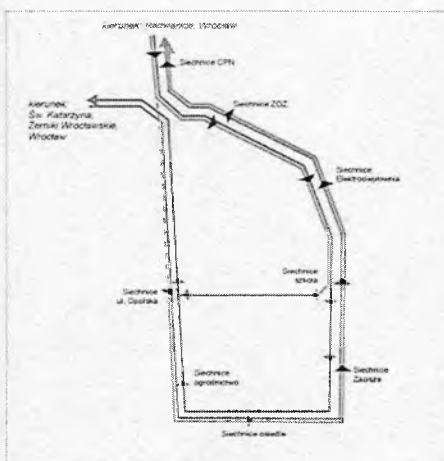

dr inż. Zbigniew Komar
– dyrektor Departamentu
Infrastruktury i Gospodarki
UM Wrocławia

**WSPÓŁPRACA
SAMORZĄDÓW
NA RZECZ INTEGRACJI
TRANSPORTU
PUBLICZNEGO
– DOŚWIADCZENIA
AGLOMERACJI
WROCŁAWSKIEJ**

- Trasa 510/501 ze Św. Katarzyny do Siechnic (na pl. Dominikańskim zwrócić numeru)
- ← Trasa 501/510 z Siechnic do Św. Katarzyny (na pl. Dominikańskim zwrócić numeru)
- Trasa 510 z i do Żelazna - w kierunku (Jaz. przystankowa do Siechnic)
- ← Trasa 501 z i do Siechnic
- Przystanki i kierunek podróży
- Przystanek zmienny numeru linii (510/501 - 510/501)

- Trasa 510/501 ze Św. Katarzyny do Wrocławia (w Seicnichach zmiana numeru)
- ← Trasa 501/510 z Wrocławia do Św. Katarzyny (w Seicnichach zmiana numeru)
- Trasa 501 z i do Wrocławia (przebieg styczny)
- ← Trasa 501 z i do Wrocławia (przebieg styczny)
- Przystanki (skutunek podróży)
- Przystanki zmiany numeru lin. (501/510 / 510/501)

Piątek, 10 marca 2006

dr inż. Zbigniew Komar
– dyrektor Departamentu
Infrastruktury i Gospodarki
UM Wrocławia

**WSPÓŁPRACA
SAMORZĄDÓW
NA RZECZ INTEGRACJI
TRANSPORTU
PUBLICZNEGO
– DOŚWIADCZENIA
AGLOMERACJI
WROCŁAWSKIEJ**

24

*Kluczem do powodzenia projektu jest zapewnienie
odpowiedniej atrakcyjności systemu, a w
konsekwencji - uzyskanie odpowiednio dużych
potoków pasażerskich.*

*Warunkiem osiągnięcia tego jest maksymalna
INTEGRACJA całego systemu transportu
zbiorowego w mieście i w aglomeracji*

Wrocław
the meeting place

the meeting place

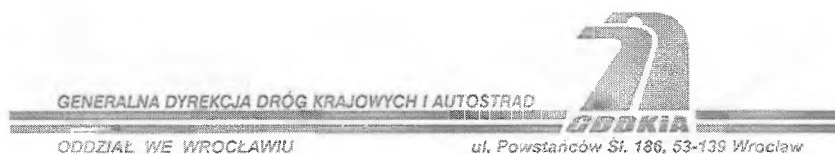
Dziękuję za uwagę

Wrocław
the meeting place

the meeting place

Piątek, 10 marca 2006

GENERALNA DYREKCJA DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD

ODDZIAŁ WE WROCŁAWIU

ul. Powstańców Śl. 186, 53-139 Wrocław

Program najważniejszych inwestycji drogowych na terenie województwa dolnośląskiego

Wrocław, 04.10.2005

GENERALNA DYREKCJA DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD

ODDZIAŁ WE WROCŁAWIU

ul. Powstańców Śl. 186, 53-139 Wrocław

Planowana do realizacji w latach 2008 – 2013
droga ekspresowa S-3 oraz obwodnica Bolkowa
na terenie województwa dolnośląskiego

Wrocław, 04.10.2005

Grażyna Wojewódzka
– zastępca dyrektora
Generalnej Dyrekcji Dróg
Krajowych i Autostrad, oddział
we Wrocławiu

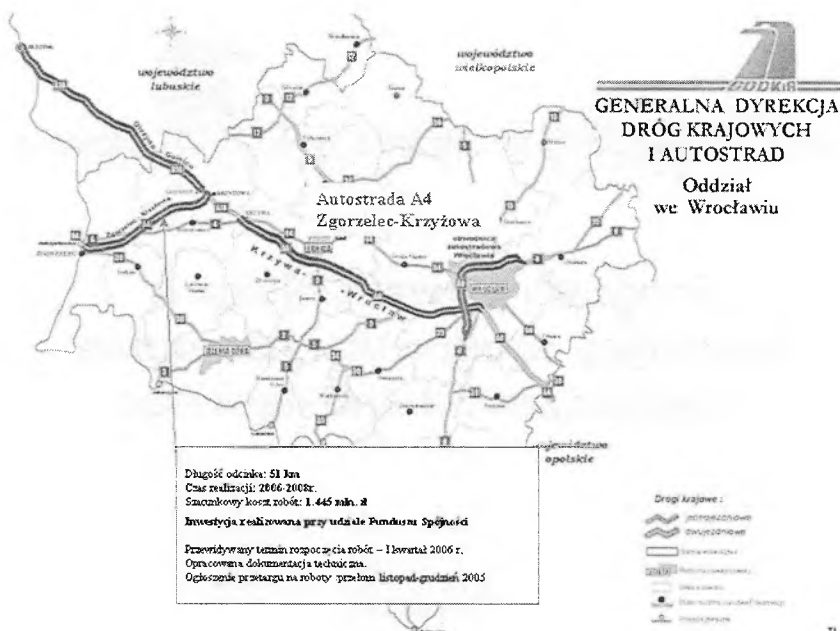
**OMÓWIENIE
NAJWAŻNIEJSZYCH
INWESTYCJI
DROGOWYCH
NA DOLNYM ŚLĄSKU.
WSPÓŁPRACA
Z SAMORZĄDAMI**

Piątek, 10 marca 2006

Grażyna Wojewódzka
– zastępca dyrektora
Generalnej Dyrekcji Dróg
Krajowych i Autostrad, oddział
we Wrocławiu

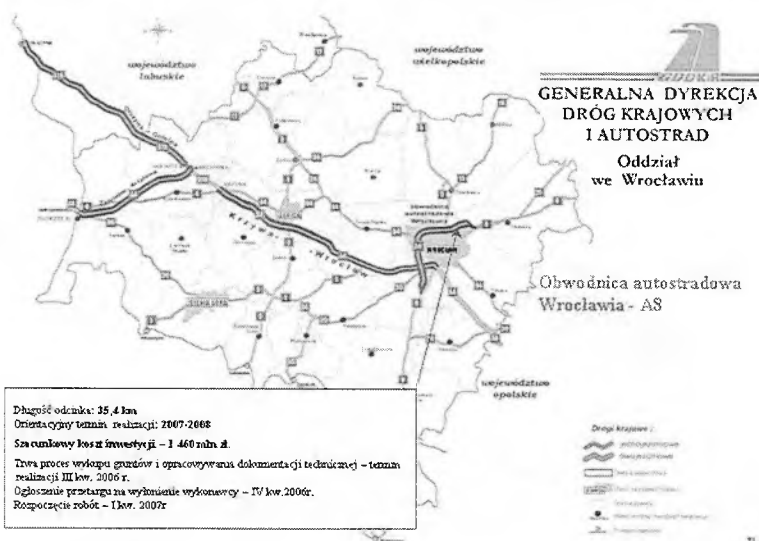
**OMÓWIENIE
NAJWAŻNIEJSZYCH
INWESTYCJI
DROGOWYCH
NA DOLNYM ŚLĄSKU.
WSPÓŁPRACA
Z SAMORZĄDAMI**

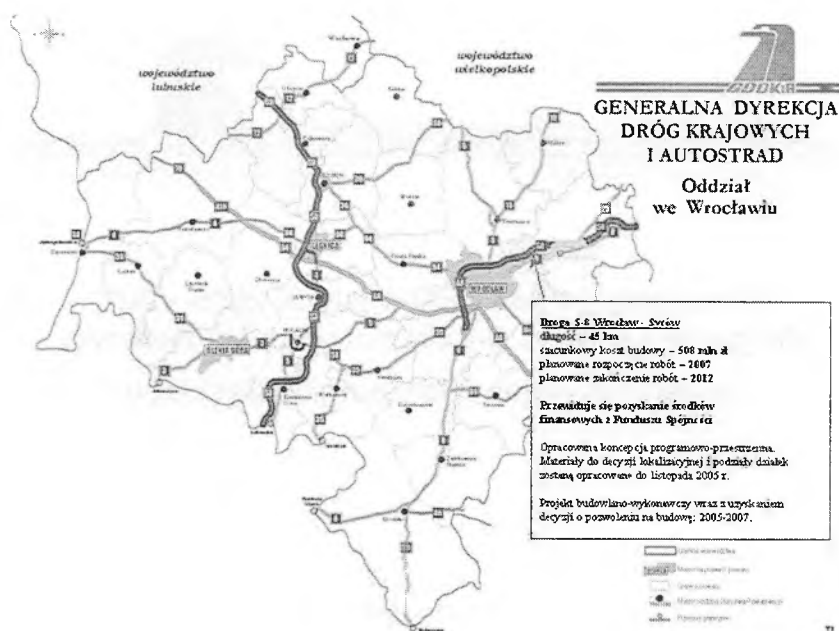
Piątek, 10 marca 2006

Grażyna Wojewódzka
– zastępca dyrektora
Generalnej Dyrekcji Dróg
Krajowych i Autostrad, oddział
we Wrocławiu

**OMÓWIENIE
NAJWAŻNIEJSZYCH
INWESTYCJI
DROGOWYCH
NA DOLNYM ŚLĄSKU.
WSPÓŁPRACA
Z SAMORZĄDAMI**

Droga ekspresowa – S 8

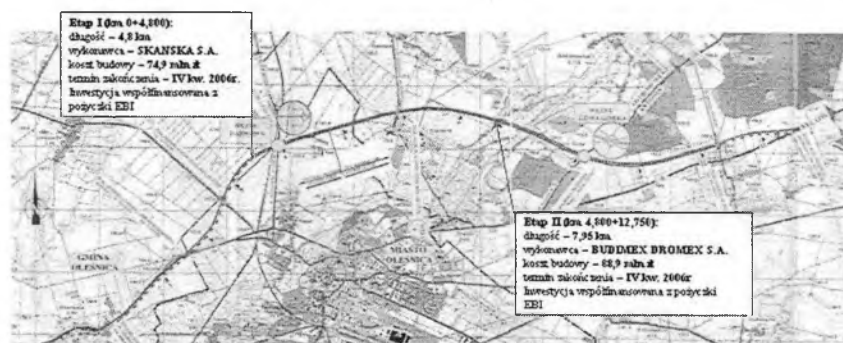
Piątek, 10 marca 2006

Grażyna Wojewódzka
– zastępca dyrektora
Generalnej Dyrekcji Dróg
Krajowych i Autostrad, oddział
we Wrocławiu

**OMÓWIENIE
NAJWAŻNIEJSZYCH
INWESTYCJI
DROGOWYCH
NA DOLNYM ŚLĄSKU.
WSPÓŁPRACA
Z SAMORZĄDAMI**

Obwodnica Oleśnicy

GENERALNA DYREKCJA DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD

ODDZIAŁ WE WROCŁAWIU

ul. Powstańców Śl. 186, 53-139 Wrocław

**Planowana do realizacji w latach 2008 – 2013
droga ekspresowa S-3 oraz obwodnica Bolkowa
na terenie województwa dolnośląskiego**

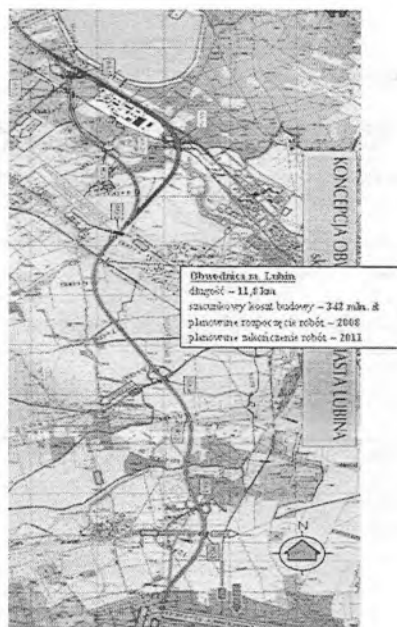
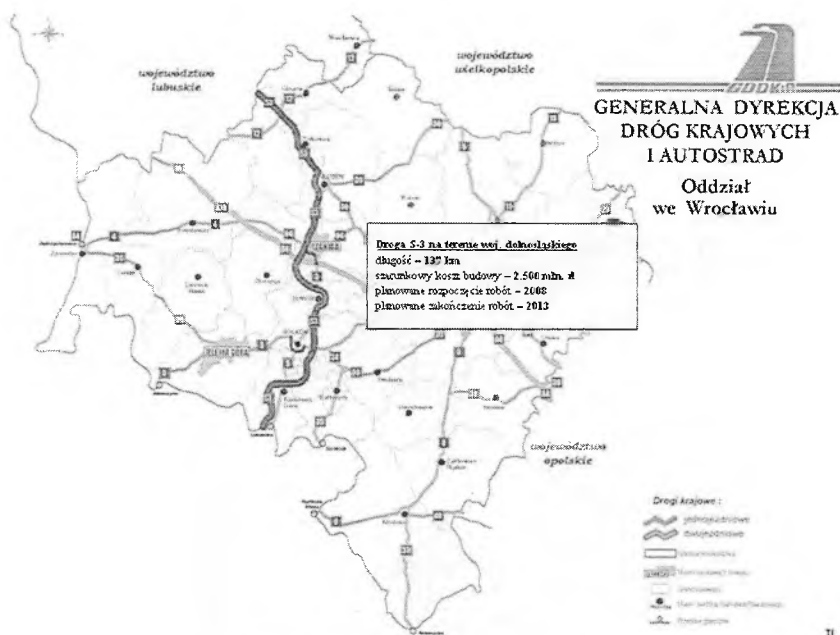

Wrocław, 04.10.2005

Piątek, 10 marca 2006

Grażyna Wojewódzka
– zastępca dyrektora
Generalnej Dyrekcji Dróg
Krajowych i Autostrad, oddział
we Wrocławiu

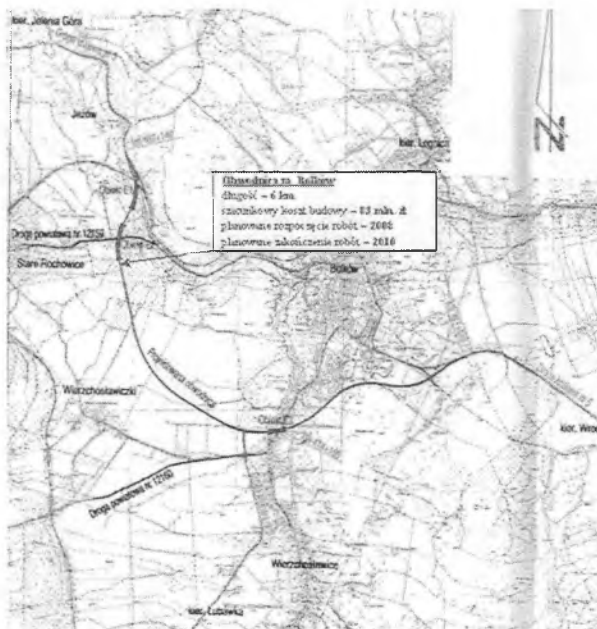
OMÓWIENIE NAJWAŻNIEJSZYCH INWESTYCJI DROGOWYCH NA DOLNYM ŚLĄSKU. WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDAMI

Piątek, 10 marca 2006

Grażyna Wojewódzka
– zastępca dyrektora
Generalnej Dyrekcji Dróg
Krajowych i Autostrad, oddział
we Wrocławiu

**OMÓWIENIE
NAJWAŻNIEJSZYCH
INWESTYCJI
DROGOWYCH
NA DOLNYM ŚLĄSKU.
WSPÓŁPRACA
Z SAMORZĄDAMI**

Ważniejsze inwestycje na obszarze Oddziału.

**WAŻNIEJSZE ZADANIA INWESTYCYJNE ORAZ MODERNIZACYJNE
REALIZOWANE PRZEZ GDDKiA ODDZIAŁ WE WROCŁAWIU
W 2005 ROKU I KONTYNUOWANE W 2006 ROKU
ORAZ PRZYGOTOWYWANE DO REALIZACJI W LATACH PÓŹNIEJSZYCH**

Lp.	Nazwa zadania - lokalizacja	Zakres rzeczowy [km]	Czas realizacji	Koszt zadania [tys. zł]	Stan realizacji	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
Zadania zakończone w 2005 roku						
1.	Modernizacja drogi krajowej nr 4 od km 2+100 do km 12+450	10,4	2003 - 2005	17 833,2	Zakończono	
2.	Budowa obwodnicy Radoniosa w ciągu drogi krajowej nr 30 od km 39+750 do km 42+728	3,0	2003 - 2005	11 305,7	Zakończono	
3.	Budowa obwodnicy Kamiennej Góry w ciągu drogi krajowej nr 5 od km 43+051 do km 438+367,8	3,3	2004 - 2005	11 808,5	Zakończono	
4.	Remont nawierzchni ze wzmocnieniem drogi krajowej nr 3 na odcinku Piechowice - Słaską Perłę od km 478+389 do km 483+611	4,1	2004 - 2005	5 807,0	Zakończono	

5.	Rehabilitacja nawierzchni ze wzmocnieniem drogi krajowej nr 8 na odcinku Oleśnica - Syców od km 187+359 do km 173+029 wraz z przebudową miejsc szczególnie niebezpiecznych: mostu przez rzekę Stradomkę w km 169+781, mostu przez rzekę Władawę w km 172+063	6,8	2004 - 2005	14 632,2	Zakończono	
Zadania kontynuowane w 2006 roku						
1.	Remont autostrady A4 na odcinku Krzywa - Bielany Wrocławskie, w tym:	92,1	2002 - 2006	916 800,0	Kontynuacja	
1.1	Etap I odcinek Wądroże Wielkie - Bielany Wrocławskie jezdnia południowa	49,5	2002 - 2004	-		Kontrakt zakończony we wrześniu 2004 r.
1.2	Etap II odcinek Krzywa - Wądroże Wielkie jezdnia północna	42,6	2004 - 2005	-		Roboty zasadnicze zakończone w grudniu 2005 r.
1.3	Etap III odcinek Legnica - Bielany Wrocławskie jezdnia północna	61,6	2005 - 2006	-	Kontynuacja	Planowane zakończenie kontraktu sierpień 2006 r.
2.	Budowa obwodnicy Oleśnicy w ciągu drogi krajowej S-8 (dwie jezdnie), w tym:	12,8	2004 - 2006	201 513,7	Kontynuacja	
2.1	Etap I odcinek Polanka - Włostów Dąbrowa	4,8	2004 - 2006	91 418,8	Kontynuacja	Zaawansowanie robót 48 %.

2.2.	Strap II odcinek Wycet Dębowa – Cieśle	8,0	2004 - 2006	110 095,1	Kontynuacja	Zawieszenie robót 32,9 %.
3.	Remont nawierzchni ze wzmocnieniem drogi krajowej nr 8 na odcinku Oleśnica – Syców wraz z przebudową miejsc szczególnie niebezpiecznych od km 156+326 do km 167+359	11,0	2005 - 2006	20 279,7	Kontynuacja	Zakończenie zadania stycznia 2006 r.
4.	Przebudowa drogi krajowej nr 8. Odcinek Szczyna-Polanka Zdrój	2,9	2005-2006	8 500,0	Kontynuacja	
III. Zadania w trakcie przygotowania do realizacji						
1.	Budowa autostrady A-4 odcinek Zgorzelec – Krzyżowa	51,0	2006 - 2008	1 445 200,0	Kontynuacja	Twa procedura przetargowa na wykonanie Wykonawcy robót.
2.	Budowa autostradowej obwodnicy Wrocławia A-8	35,5	2007 - 2009	1 480 000,0	Kontynuacja	Zadanie w fazie przygotowania (prace projektowe, wykopy gruntu, badania archeologiczne). Najwcześniejszą sprawą jest zapewnienie finansowania inwestycji w 2006 r. na poziomie 280 mln zł.
3.	Remont nawierzchni ze wzmocnieniem drogi krajowej nr 94 na odcinkach:	64,1	-	222 200,0	Prace przygotowawcze	
3.1.	Krzyżowa – Chojów od km 0+000 do km 11+209,62	11,2	-	-	Prace przygotowawcze	Złożono wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji oraz decyzji o lokalizacji drogi.
3.2.	Chojów – Legnica od km 11+209,62 do km 25+348	14,1	-	-	Prace przygotowawcze	Złożono wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji oraz decyzji o lokalizacji drogi.

Grażyna Wojewódzka
– zastępca dyrektora
Generalnej Dyrekcji Dróg
Krajowych i Autostrad, oddział
we Wrocławiu

OMÓWIENIE NAJWAŻNIEJSZYCH INWESTYCJI DROGOWYCH NA DOLNYM ŚLĄSKU. WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDAMI

3.3.	Legnica – Prochowice od km 32+718 do km 43+326	10,6	-	-	Prace przygotowawcze	Złożono wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji oraz decyzji o lokalizacji drogi.
3.4.	Mazurówce – Wileczków od km 63+330 do km 67+700 oraz przebudowa wiaduktu nad linią PKP w km 63+337	4,4	-	-	Prace przygotowawcze	Złożono wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji oraz decyzji o lokalizacji drogi.
3.5.	Wileczków – Środa Śląska od km 67+700 do km 63+4924	6,2	-	-	Prace przygotowawcze	Złożono wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji oraz decyzji o lokalizacji drogi.
3.6.	Środa Śląska – Wrocław od km 63+4924 do km 81+496	17,6	-	-	Prace przygotowawcze	Złożono wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji oraz decyzji o lokalizacji drogi.
4.	Przebudowa drogi krajowej nr 8 na odcinku Radziszów – Bielany Wrocławskie	28,6	-	120 800,0	Prace przygotowawcze	Uzyskano decyzję o ustaleniu lokalizacji drogi.
5.	Rozbudowa i remont nawierzchni ze wzmocnieniem drogi krajowej nr 3 na odcinku Paszowice – Bolków od km 420+000 do km 433+850 wraz z budową chodników i zatok autobusowych	13,8	-	57 100,0	Prace przygotowawcze	Złożono wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji. W 2006 roku złożony zostanie wniosek o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji drogi.
6.	Remont nawierzchni ze wzmocnieniem drogi krajowej nr 46 na odcinku Kłodzko – Łaski od km 0+300 do km 9+000	9,5	-	23 700,0	Prace przygotowawcze	
7.	Rozbudowa i remont nawierzchni ze wzmocnieniem drogi krajowej nr 5 na odcinku Kosiarny – Strzegom od km 378+485 do km 388+480	19,0	-	48 600,0	Prace przygotowawcze	Złożono wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji.
8.	Przebudowa drogi krajowej nr 5 na odcinku Trzebnica – Wrocław	12,4	-	77 540,0	Prace przygotowawcze	Uzyskano decyzję o lokalizacji drogi.

9.	Budowa dodatkowego pasa nachu, wzmocnienie istniejącej nawierzchni oraz budowa chodników przy drodze krajowej nr 3 na odcinku Kaczonice – Rademierz od km 447+400 do km 461+400	4,5	-	17 860,0	Prace przygotowawcze	Projekt posiada decyzję o ustaleniu lokalizacji drogi oraz pozwolenie na budowę.
10.	Remont nawierzchni ze wzmocnieniem drogi krajowej nr 4 na odcinku Włocławek – Coenna od km 19+700 do km 21+185,1 oraz od km 22+625,4 do km 24+932	3,9	-	12 200,0	Prace przygotowawcze	Projekt posiada decyzję o ustaleniu lokalizacji drogi oraz pozwolenie na budowę.
11.	Budowa obwodnicy Jawora w ciągu drogi S-3	12,0	-	98 000,0	Prace przygotowawcze	Uzyskano decyzję o ustaleniu lokalizacji drogi.
12.	Budowa drogi S-8 Wrocław – Syców w tym:	47,5	-	684 200,0	Prace przygotowawcze	Złożono wniosek o ustalenie lokalizacji drogi.
12.1.	odcinek Wrocław Psie Pole – obwodnica Oleśnicy	24,6	-	-	Prace przygotowawcze	
12.2.	odcinek obwodnica Oleśnicy – Syców	23,0	-	-	Prace przygotowawcze	
13.	Budowa obwodnicy Bolkowa w ciągu drogi krajowej nr 315	5,5	-	81 000,0	Prace przygotowawcze	Złożono wniosek o ustalenie lokalizacji drogi.
14.	Budowa obwodnicy Lubina w ciągu drogi krajowej nr 3	13,1	-	395 800,0	Prace przygotowawcze	Złożono wniosek o ustalenie lokalizacji drogi.
15.	Przebudowa drogi krajowej nr 8 od km 145+260 do km 146+000	1,6	-	4 600,0	Prace przygotowawcze	Uzyskano decyzję o ustaleniu lokalizacji drogi. W 2006 roku złożony zostanie wniosek o aktualizację powyższej decyzji.
16.	Budowa drogi S-3 na odcinku Legnica – Jawor – Bolków – Kamienka Górna – Lubawa	57,6	-	770 600,0	Prace przygotowawcze	
17.	Budowa drogi S-5 na odcinku Ranież – Trzebnica – Wrocław	50,0	-	670 100,0	Prace przygotowawcze	

Piątek, 10 marca 2006

Zbigniew Przychodzień
– wójt gminy Męcinka

**TWORZENIE ZWIĄZKU
CELOWEGO GMIN
DLA POZYSKANIA
ŚRODKÓW
FINANSOWYCH
DO REALIZACJI
BUDOWY
INFRASTRUKTURY
DROGOWEJ**

TWORZENIE ZWIĄZKU CELOWEGO GMIN

**DLA POZYSKANIA ŚRODKÓW
FINANSOWYCH DO REALIZACJI
BUDOWY INFRASTRUKTURY DROGOWEJ**

ZWIĄZEK CELOWY TWORZĄ:

1. Gmina Męcinka
2. Gmina Paszowice
3. Gmina Mściwojów
4. Gmina Złotoryja
5. Gmina Krotoszyce
6. Gmina Bolków
7. Powiat Jawor

Podstawa prawna Związku Celowego Gmin

*Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie
gminnym (Dz.U.01.142.1591 z późn. zm.)*

*Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo
o stowarzyszeniach (Dz.U. 01.79.855 z późn.zm.)*

CEL ZWIĄZKU

Utworzenie i realizacja wspólnego regionalnego projektu polegającego na odbudowie dróg gminnych i powiatowych poprzez:

1. Identyfikację występującego problemu
2. Opracowanie projektu
3. Pozyskanie środków finansowych na realizację przedsięwzięcia
4. Realizacja inwestycji

Piątek, 10 marca 2006

Zbigniew Przychodzień
– wójt gminy Męcinka

**TWORZENIE ZWIĄZKU
CELOWEGO GMIN
DLA POZYSKANIA
ŚRODKÓW
FINANSOWYCH
DO REALIZACJI
BUDOWY
INFRASTRUKTURY
DROGOWEJ**

Identyfikacja problemu

*Słaba sieć i dostępność komunikacyjna
obszaru gmin związku celowego do
punktów strategicznych Województwa
Dolnośląskiego*

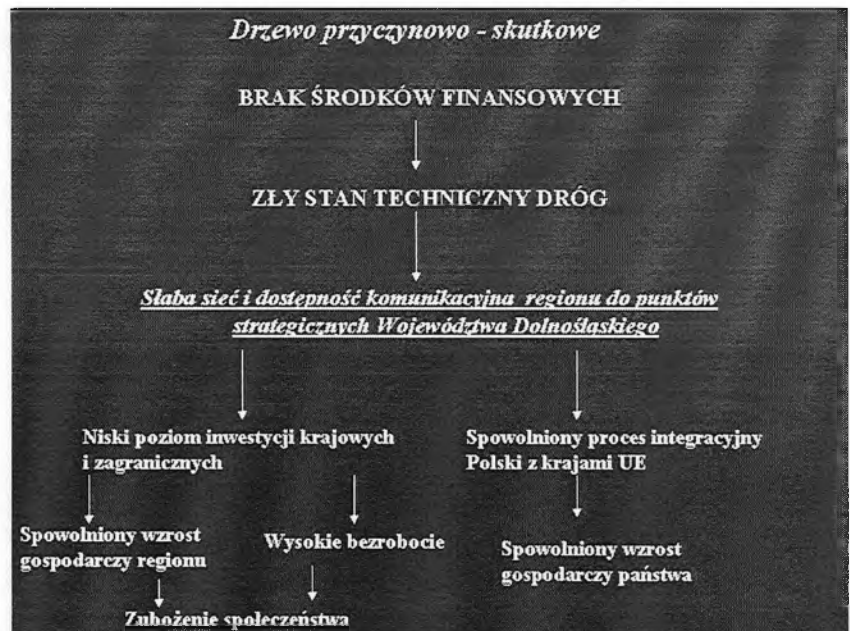
*„Mądrość polega na poznaniu przyczyn”
Arystoteles*

Piątek, 10 marca 2006

Zbigniew Przychodzień
– wójt gminy Męcinka

**TWORZENIE ZWIĄZKU
CELOWEGO GMIN
DLA POZYSKANIA
ŚRODKÓW
FINANSOWYCH
DO REALIZACJI
BUDOWY
INFRASTRUKTURY
DROGOWEJ**

**Strategiczne punkty regionu Związku
Celowego Gmin**

- Przejście graniczne w Lubawce
- Przejście graniczne w Jędrzychowicach
- Specjalna Legnicka Strefa Ekonomiczna
- miasto Wrocław – poprzez Autostradę A4

CEL WSPÓLNEGO PROJEKTU

*Dobra sieć komunikacyjna
umożliwiająca dostęp obszaru gmin
związku celowego do punktów
strategiczných Województwa
Dolnośląskiego*

Piątek, 10 marca 2006

Zbigniew Przychodzień
– wójt gminy Męcinka

**TWORZENIE ZWIĄZKU
CELOWEGO GMIN
DLA POZYSKANIA
ŚRODKÓW
FINANSOWYCH
DO REALIZACJI
BUDOWY
INFRASTRUKTURY
DROGOWEJ**

Poprzez realizację projektu nastąpi:

- ułatwienie dostępu mieszkańców społeczności lokalnych gmin związku celowego do punktów strategicznych Województwa Dolnośląskiego,
- zredukowanie czasu podróży do miejsc docelowych,
- zwiększenie atrakcyjności nowych i istniejących terenów inwestycyjnych przez usprawnienie dostępu do nich,
- polepszenie jakości funkcjonowania systemu transportu publicznego (redukcja zatłoczenia i poprawa jakości środowiska),
- poprawa wykorzystania istniejącej infrastruktury- odbudowa przedmiotowych dróg,
- zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów – przez wzrost średniej prędkości poruszania i poprawy stanu nawierzchni,

Piątek, 10 marca 2006

Zbigniew Przychodzień
– wójt gminy Męcinka

**TWORZENIE ZWIĄZKU
CELOWEGO GMIN
DLA POZYSKANIA
ŚRODKÓW
FINANSOWYCH
DO REALIZACJI
BUDOWY
INFRASTRUKTURY
DROGOWEJ**

- poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego-
ograniczenie i redukcja możliwych
wypadków,

- Poprawa stanu środowiska poprzez:
zmniejszenie tempa wzrostu zanieczyszczeń
spowodowanych ruchem drogowym,
poprawę estetyki krajobrazu

- zwiększenie dostępu do atrakcyjności
turystycznych gmin związku celowego, a tym
samym rozwój turystyki w regionie i zmniejszenie
bezrobocia (np. gospodarstwa agroturystyczne)

SPÓJNOŚĆ PROJEKTU Z PROJEKTAMI ZREALIZOWANYMI I PLANOWANYMI

- odbudowa i remont dróg gminnych i powiatowych
- zagospodarowanie parków zabytkowych,
- turystyczno – rekreacyjne zagospodarowanie
terenów

Zgodność projektu ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego

Jedną z domen Strategii jest Infrastruktura, a w ramach niej konieczne do wykonania uznaje się m.in. dopełnienie systemu głównych szlaków komunikacyjnych przez modernizację dróg wewnątrzregionalnych.

Według strategii jednym z głównych elementów pobudzenia gospodarczego oraz ochrony zasobów środowiska jest rozbudowa infrastruktury drogowej.

Piątek, 10 marca 2006

Zbigniew Przychodzień
– wójt gminy Męcinka

**TWORZENIE ZWIĄZKU
CELOWEGO GMIN
DLA POZYSKANIA
ŚRODKÓW
FINANSOWYCH
DO REALIZACJI
BUDOWY
INFRASTRUKTURY
DROGOWEJ**

Cel przestrzenny

Strategii Województwa Dolnośląskiego :

„Zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu i jego integracja z europejskimi obszarami wzrostu”

Priorytet 1:

„Poprawa spójności przestrzennej regionu”

Działania:

4. Kształtowanie układów komunikacyjnych sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi społecznemu i gospodarczemu regionu

Kształtowanie układów komunikacyjnych sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi społecznemu i gospodarczemu regionu

Działanie obejmuje podejmowanie przedsięwzięć zmierzających do kompleksowej modernizacji i przebudowy istniejących układów komunikacyjnych, aby w sposób jak najbardziej efektywny dokonywało się rozprzestrzenianie impulsów rozwoju społeczno – gospodarczego, generowanych w ośrodkach wzrostu, oraz dążenie do takiego kształtowania się tych zjawisk, aby zachowały one w pełni zasady zrównoważonego rozwoju i stałego podnoszenia poziomu bezpieczeństwa.

Piątek, 10 marca 2006

Zbigniew Przychodzień
– wójt gminy Męcinka

**TWORZENIE ZWIĄZKU
CELOWEGO GMIN
DLA POZYSKANIA
ŚRODKÓW
FINANSOWYCH
DO REALIZACJI
BUDOWY
INFRASTRUKTURY
DROGOWEJ**

Zgodność projektu ze Strategią Powiatu Jaworskiego

Według strategii istniejący układ komunikacyjny zapewnia podstawowe potrzeby komunikacyjne społeczności powiatu jaworskiego. Jednak w przeważającej większości sieci dróg stanowią drogi o niskich parametrach technicznych nie odpowiadających dla ich kategorii wymogom.

Notowany w ostatnim czasie szybki wzrost liczby pojazdów i narastające natężenie ruchu powodują konieczność podjęcia pilnych działań remontowych i modernizacyjnych dróg, mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, płynności tego ruchu i funkcjonalności całego układu komunikacyjnego powiatu.

Jedną z głównych przyczyn powstawania wypadków są opóźnienia w rozbudowie układu komunikacyjnego i pogarszający się stan techniczny dróg

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

JAN BRONŚ

– burmistrz Oleśnicy

Udział j.s.t. w budowie obwodnicy Oleśnicy

Szanowni Państwo!

Witam serdecznie wszystkich uczestników dzisiejszej konferencji. Moje wystąpienie dotyczy będzie kwestii związanych z budową obwodnicy okalającej miasto Oleśnica, którego mam zaszczyt być burmistrzem.

Wszyscy wiemy jak ważnym czynnikiem dla prawidłowego funkcjonowania i rozwoju każdego regionu jest infrastruktura drogowa. Autostrady, drogi szybkiego ruchu, obwodnice to element strategiczny ze względów nie tylko ekonomicznych, chociaż sprawny transport i komunikacja wydają się w tej kwestii nadrzędne – zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym.

Sieć drogowa to także niezbędny fundament wszelkich inwestycji – czynnik ten przez każdego potencjalnego inwestora uznawany jest jako kluczowy: sprawna logistyka jest dzisiaj niezbędnym warunkiem funkcjonowania każdego przedsiębiorstwa. W sferze ekonomicznej użyteczność dróg to także możliwość intensyfikacji ruchu turystycznego – poza bezpośrednio wymiernymi korzyściami, turystyka to przecież także możliwość doskonałej promocji regionu.

Nie można jednak pominąć aspektu związanego z ochroną zdrowia i higieną psychiczną. Zatłoczone arterie komunikacyjne wiodące przez centra miast powodują wielokrotne przekroczenie norm emisji spalin i natężenia hałasu, co z kolei jest przyczyną chorób cywilizacyjnych, stresu i dyskomfortu psychicznego – dotyczy to zarówno użytkowników dróg, jak i okolicznych mieszkańców.

Wyeksploatowane i nie dostosowane do dzisiejszych wymagań ciągi komunikacyjne zwiększają ponadto prawdopodobieństwo występowania wypadków drogowych. Wreszcie infrastruktura drogowa na wysokim poziomie korzystnie wpływa na prestiż miasta i regionu – poprawa użyteczności i estetyki przestrzeni jest niezbędnym czynnikiem dynamizacji rozwoju.

Powyższe uwarunkowania są szczególnie istotne w świetle naszego uczestnictwa w strukturach europejskich – mimo, że formalnie od blisko dwóch lat jesteśmy pełnoprawnym członkiem Unii Europejskiej, to polskie standardy w wielu dziedzinach sytuują się znacznie poniżej unijnych norm – stan naszych dróg jest tego najlepszym przykładem. W obliczu problemu bezrobocia poszukiwanie zagranicznych inwestorów jest kluczowym wyznacznikiem polityki regionalnej.

Zabiegi o pozyskiwanie zagranicznego kapitału są przedmiotem konkurencji już nie tylko między regionami, ale rozgrywają się na poziomie globalnym. Stan infrastruktury drogowej jest w tej konkurencji ważną kartą przetargową. W tym aspekcie poprawa jakości naszych dróg jest o tyle ważna, że nasi najbliżsi sąsiedzi – Czechy, Słowacja, Węgry, jak i inne kraje będące naszymi konkurentami są w tym względzie w znacznie lepszej sytuacji.

Zarysowane tutaj problemy szczególnie dotyczą te miasta, które usytuowane są na głównych, krajowych arteriach komunikacyjnych. Plany zagospodarowania przestrzennego, architektoniki i przepustowości ulic powstawały często w odległych, historycznych czasach i, rzecz jasna, nie uwzględniały dzisiejszych potrzeb. Doraźne modyfikacje (np. poszerzanie jezdni) były tylko środkiem zastępczym, na dłuższą metę okazywały się niewystarczające. Często zabiegi te były niemożliwe czy to z przyczyn technicznych, czy też na skutek konieczności zachowania zabytkowej architektury miasta. Wobec niebywałego przyśpieszenia postępu cywilizacyjnego, a co za tym idzie, wielokrotnego zwiększenia natężenia ruchu kołowego, nawet miasta projektowane bądź przebudowywane w bliższych nam czasach, borykają się z problemem zatłoczenia śródmiejskich ulic. W szczególności, dotyczy to, jak już wspominałem, miast tranzytowych.

Takim miastem tranzytowym jest właśnie Oleśnica. Przez miasto przebiega droga krajowa nr 8 łącząca Wrocław z Warszawą, co powoduje, że przez jego centrum przejeżdża tranzytem ponad 25 tys. pojazdów dziennie, z czego znaczną część stanowią TIR-y i inne samochody dostawcze (przewidywany średni ruch dobowy na rok 2020 ma wynieść ponad 40 tys. pojazdów). W miesiącach letnich przejazd przez Oleśnicę zajmuje nawet półtora godziny. Tak duże natężenie ruchu w zasadzie paraliżuje normalne funkcjonowanie miasta.

W takich przypadkach jedynym skutecznym rozwiązaniem jest budowa miejskich obwodnic. Realizacja tego typu przedsięwzięć jest jednak, jak wszyscy wiemy, czymś wielce skomplikowanym i trudnym do sfinalizo-

wania. Głównym problemem są, rzecz jasna kwestie związane z pozyskaniem funduszy (koszt inwestycji rzędu kilkunastu milionów złotych za jeden kilometr drogi). Innym poważnym utrudnieniem jest sprawa pozyskiwania gruntów pod planowaną jezdnię od dotychczasowych właścicieli. Tego typu sprawy, trudne pod względem formalno-prawnym ciągną się niekiedy latami. Jeżeli dodać do tego jeszcze protesty ekologów i inne nieprzewidziane okoliczności, to widzimy jak wielkim wyzwaniem jest budowa nowych dróg.

Oleśnica, niestety, także stanęła w obliczu tych wszystkich problemów. Historia oleśnickiej obwodnicy sięga jeszcze czasów minionej epoki politycznej. Już w latach 70-tych ówcześni planiści dostrzegali istniejący problem zatłoczenia ruchem kołowym i przewidywali, że będzie on narastał. Toteż w roku 1974 powstały pierwsze plany trasy okalającej miasto, co zaowocowało wyznaczeniem i zarezerwowaniem niektórych terenów przewidywanych pod budowę obwodnicy. Opracowano także koncepcję programową wraz z ustaleniami techniczno-ekonomicznymi. Niestety jak to bywało w tamtych czasach (a bywa i dzisiaj), cała inwestycja pozostała na etapie ambitnego planu (wykorzystywanego, co najwyżej, do działalności propagandowej).

W latach 80-tych mimo licznych interwencji lokalnych organizacji społeczno-politycznych – Miejskiej Rady Narodowej, Naczelnika Miasta – zarówno u władz wojewódzkich, jak i Dyrekcji Okręgowej Dróg Publicznych we Wrocławiu, cały plan utknął w martwym punkcie. Uzyskiwane przez 20 lat zapewnienia rychłego przystąpienia do realizacji inwestycji okazywały się obietnicami bez pokrycia.

Po transformacji ustrojowej, w nowych realiach politycznych, pojawiła się nadzieja na szybkie urzeczywistnienie projektu budowy obwodnicy, jednak kryzys ekonomiczny jak i strukturalne przeobrażenia gospodarcze nie sprzyjały realizacji tego typu inwestycji.

Temat ponownie stał się aktualny dopiero pod koniec 1992 roku, kiedy to Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych przystąpiła do weryfikacji poprzedniego planu i opracowania na nowo dokumentacji budowlanej. Nowy plan stanowił modyfikację tego z lat 70-tych, podtrzymując jego główne wytyczne, wprowadzał jednak możliwość kilku wariantów przebiegu trasy na poszczególnych odcinkach.

Rozpoczęcie prac budowlanych przewidywano na pierwszy kwartał 1993 roku. Jednak realizacja projektu w wyznaczonym terminie nie doszła do skutku, po roku oczekiwania Urząd miejski w Oleśnicy otrzymał informację, że przewidywana inwestycja nie została ujęta w budżecie centralnym. Na domiar złego Ministerstwo Obrony Narodowej wycofało się ze wcześniejszych uzgodnień co do przebiegu trasy w sąsiedztwie terenów wojskowych, czego skutkiem była konieczność kolejnej modyfikacji części projektu. Pomimo licznych interwencji z naszej strony, jak i starań ze strony Dyrekcji Dróg Publicznych nie udało się dojść do porozumienia. Dopiero kilkuletnie pertraktacje pozwoliły na ostateczne ustalenie przebiegu obwodnicy, dzięki czemu można było przystąpić do ponownego wznowienia prac projektowych.

Praktycznie nic już nie stało na przeszkodzie, aby w roku 1997 przystąpić do realizacji inwestycji, tym bardziej, że Bank Światowy zagwarantował wymagane na ten cel środki finansowe. Jednak, pomimo naszych starań, dopiero w roku 2000 podpisano wstępne porozumienie pomiędzy Zarządem Miejskim Oleśnicy i Powiatem Oleśnickim a Generalną Dyrekcją Dróg Publicznych, w którym to strony uzgodniły terminarz budowy obwodnicy.

Na mocy tego porozumienia określono precyzyjny przebieg drogi ekspresowej S-8 na odcinku Wrocław – Syców (zawierającym obwodnicę Oleśnicy). Do lutego 2001 r. opracowano projekt koncepcyjny, który zawierał już rozwiązania docelowe oraz określał poszczególne etapy realizacji prac. Po zatwierdzeniu projektu koncepcyjnego Gmina Miejska Oleśnica dokonała koniecznych zmian w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego, a następnie, pod koniec listopada 2001 roku, przeprowadziła uzgodnienia planistyczne z Gminą Oleśnica. Koszty wynikające ze zmian Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego pokryła Gmina Miejska Oleśnica.

Kolejnym etapem realizowanego przedsięwzięcia był wykup niezbędnych gruntów. Zadanie to było wykonywane przez Generalną Dyrekcję Dróg Publicznych (Oddział Południowo-Zachodni) wraz z Miastem Oleśnica i Starostwem Powiatowym. Po wykupie gruntów Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych przystąpiła do opracowania projektu budowlanego – projekt ten został ukończony w grudniu 2002 roku.

Już w lutym 2003 roku podpisano protokół z posiedzenia Zespołu Oceny Projektów Inwestycyjnych przy Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. 11 marca 2004 roku Wojewoda Dolnośląski zatwierdził projekt budowlany i udzielił zezwolenia na budowę.

Rozpoczęcie prac budowlanych miało nastąpić już wiosną tego samego roku, ale rozpisany przetarg na realizację projektu rozstrzygnięto dopiero w sierpniu. W październiku Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad podpisała umowę na budowę oleśnickiej obwodnicy z firmami: BUDIMEX DROMEX S.A. oraz

SKANSKA S.A.. W tym samym miesiącu przekazano plac budowy na dwóch pierwszych odcinkach planowanej obwodnicy, tym samym rozpoczęły się pierwsze prace budowlane.

Długość powstającej obwodnicy wynosić będzie około 13 kilometrów, szacowany koszt całej inwestycji to kwota rzędu 170 mln złotych. Doprowadzenie do rozpoczęcia budowy obwodnicy wymagało wysiłku i dobrej woli wielu ludzi – na każdym etapie prowadzonych przygotowań pojawiały się rozmaite, najczęściej nieprzewidywalne przeszkody. Historia tej obwodnicy to dziesiątki interwencji, petycji – zarówno ze strony samorządu oleśnickiego, jak i lokalnych organizacji społecznych, oraz pojedynczych osób zaangażowanych w sprawy miasta i regionu. My, jako samorząd oleśnicki, byliśmy jedynym podmiotem publicznym, który zdecydował się na to, aby grunty będące w naszym władaniu, a przeznaczone pod budowę obwodnicy – przekazać nieodpłatnie.

W międzyczasie, mając na uwadze komunikacyjny paraliż miasta i, tym samym, stale zwiększające się zagrożenie użytkowników miejskich dróg – zwłaszcza pieszych – podjęliśmy tymczasowe środki zaradcze – zdecydowaliśmy się na instalację sygnalizacji świetlnej, co niestety jeszcze wydłużyło czas przejazdu przez miasto, utrudniając komunikację na trasie Wrocław – Warszawa. Ta decyzja była jednak konieczna – bezpieczeństwo pieszych jest najważniejsze – uważamy, że było to kompromisowe rozwiązanie.

Z niecierpliwością czekamy na oddanie obwodnicy do użytku. Na dzień 12 stycznia 2006 minęło 425 dni prac budowlanych, do planowanego zakończenia robót pozostało jeszcze 295 dni. Wierzimy, że termin sfinalizowania inwestycji przewidziany na początek listopada tego roku zostanie dotrzymany.

Piątek, 10 marca 2006

Ireneusz Pałac
– wiceprezydent Świdnicy

**WSPÓŁPRACA J.S.T.
NA PRZYKŁADZIE
BUDOWY KORYTARZA
KOMUNIKACYJNEGO
AUTOSTRADY A-4
ŚLADEM DROGI
POWIATOWEJ NR 3396D**

WĄBRZYCH

- TAKATA SP. Z O.O.
- NSK STEERING SYSTEMS EUROPE (POLSKA) SP. Z O.O.
- POLAND SMELTING TECHNOLOGIES „POLST” SP. Z O.O.
- TOYOTA MOTOR MANUFACTURING POLAND SP. Z O.O.
- TOYOTA TSUSHO EUROPE SOCIETE ANONYME DPOL
- CERSANT III S.A.
- FAURECIA WĄBRZYCH SP. Z O.O.

ŻARÓW

- AKS PRECISION BALL POLSKA SP. Z O.O.
- YAGI FACTORY POLAND SP. Z O.O.
- DAIICEL SAFETY SYSTEMS EUROPE SP. Z O.O.
- BRIDGESTONE OVERSIZED PRODUCTS SP. Z O.O.
- FRANGTETIL SP. Z O.O.

DZIERŻONIÓW

- METZELER AUTOMOTIVE SP. Z O.O.
- DRION SP. Z O.O.
- CERESIT HENKEL SP. Z O.O.

ŚWIERDZICE

- GEA POLSKA
- ALSTOM TSD S.A.

ŚWIDNICA

- GALES SP. Z O.O.
- J.M.P. COMFORT SP. Z O.O.
- KRAUSE SP. Z O.O.
- KLINGBIBURG SP. Z O.O.

Nowe inwestycje w lokalnych centrach przedsiębiorczości

Jedne z najważniejszych inwestycji w regionie:

Fabryki sprzętu AGD firmy Electrolux
w Świdnicy, w Żarowie i w Oławie,
Fabryka firmy Colgate – Palmolive w Świdnicy

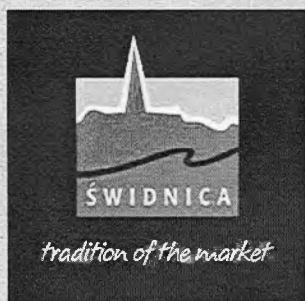

Piątek, 10 marca 2006

Ireneusz Pałac

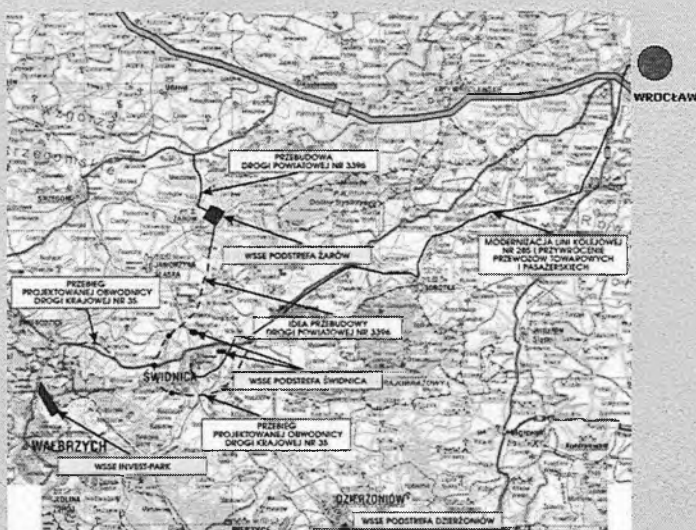
– wiceprezydent Świdnicy

WSPÓŁPRACA J.S.T. NA PRZYKŁADZIE BUDOWY KORYTARZA KOMUNIKACYJNEGO AUTOSTRADY A-4 ŚLADEM DROGI POWIATOWEJ NR 3396D

Najważniejsza bariera rozwoju regionu:

- niesprawny system komunikacyjny kołowy i kolejowy,
 - niedrożne połączenia z autostradą A4,
- brak właściwych powiązań pomiędzy lokalnymi centrami przedsiębiorczości.

Projekt przebudowy układu komunikacyjnego w skali regionu

Piątek, 10 marca 2006

Ireneusz Pałac

– wiceprezydent Świdnicy

**WSPÓŁPRACA J.S.T.
NA PRZYKŁADZIE
BUDOWY KORYTARZA
KOMUNIKACYJNEGO
AUTOSTRADY A-4
ŚLADEM DROGI
POWIATOWEJ NR 3396D**

**Regionalny projekt przebudowy układu
komunikacyjnego w skali Powiatu Świdnickiego**

E-F, F-G, G-H & H-I
Odcinki przewidziane do
przebudowy do końca
2009 roku

**Proponowane finansowanie
projektu:**

Unia Europejska
Publiczne środki krajowe

**Zakładane terminy realizacji
projektu:**

Obwodnica Miełecina, droga w
zarowskiej podstrefie WSSE, ulica
Stęczyńskiego – zakończone,
Ulica Kazimierza Wielkiego i tzw.
droga północna w Świdnicy – 2006
Obwodnica Łazan – 2007,
Obwodnica Wierzbnej,
modernizacja odcinków w
Sulisławicach, Wiśniewie i
Bożanowie – 2009.

Programy Operacyjne:

Zintegrowany Program
Operacyjny Rozwoju
Regionalnego
Działanie 1.1
Modernizacja i rozbudowa
regionalnego układu
transportowego

Zakładane cele projektu:

Połączenie podstref WSSE
sprawnym układem
komunikacyjnym w celu
umożliwienia kooperacji,
Zysk czasu dla transportu
drogowego w kierunku Europy
Zachodniej i Europy Wschodniej
– ok. 40 minut dla każdego
kierunku,
Wylimitowanie znaczących
niebezpieczeństw w ruchu
drogowym i wylimitowanie
ciężkiego ruchu
samochodowego z obszaru
jednostek urbanistycznych,
Rozwój zagranicznej turystyki
zmotoryzowanej w regionie,
dostęp do sieci uzdrowiskowej.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ:

Zastępca Prezydenta Miasta Świdnicy – Ireneusz Pałac

tel: +48 74/ 856 28 62,

e-mail: i.palac@um.swidnica.pl

Urząd Miejski w Świdnicy

ul. Armii Krajowej 49, 58-100 Świdnica, Polska

tel: +48 74/ 856 28 00, fax +48 74/ 856 87 21

e-mail: um@um.swidnica.pl

Departament Rozwoju Gospodarczego

tel: +48 74/ 856 29 17

e-mail: drg@um.swidnica.pl

www.um.swidnica.pl

ANNA WIĄCEK
WOJCIECH KAŃCZUGA

Informacja o dolnośląskich związkach międzygminnych w latach 2001–2006

W celu wspólnego wykonywania zadań publicznych – niejednokrotnie przekraczających możliwości finansowe i organizacyjne pojedynczych gmin – gminy mogą tworzyć związki międzygminne. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), decyzję w sprawie utworzenia związku międzygminnego oraz przyjęcia jego statutu podejmują rady zainteresowanych gmin, a uchwały te wraz z pełną dokumentacją przesyłają do organu rejestrowego za pośrednictwem wojewody.

Związek, jako osoba prawna, wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Organem stanowiącym i kontrolnym związku jest zgromadzenie związku.

W skład zgromadzenia wchodzi wójtowie gmin (burmistrzowie, prezydenci miast) uczestniczących w związku. Organem wykonawczym związku jest zarząd, powoływany i odwoływany przez zgromadzenie spośród jego członków. Związek międzygminny prowadzi swoją gospodarkę finansową w oparciu o plan finansowy związku, który uchwała zgromadzenie związku.

Opracowanie zawiera informacje o związkach międzygminnych objętych właściwością terytorialną Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w latach 2001–2006. Dane zostały zagregowane na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych związków międzygminnych za lata 2001–2004. Dane za 2005 rok zestawiono na podstawie przedłożonych Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu sprawozdań z wykonania budżetu za III kw. 2005 r. (plan). Dane za 2006 rok zagregowano na podstawie informacji z budżetów związków lub ich projektów – według stanu w dniu 24 lutego 2006 r.).

Ekologiczny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi „EKOGOK”

Data utworzenia Związku (rejestracji) 27 listopada 1996 r.

Przewodniczący Zgromadzenia Związku Wojciech Huczyński

Wykaz JST członków Związku wraz z ich
procentowym udziałem w Związku

M Brzeg (58,0)
M Oława (31,0)
G Lubsza (4,0)
G Oława (5,0)
G Skarbimierz (2,0)

Podstawowe cele i zadania (statutowe)

Rozwiązywanie problemu usuwania, składowania, utylizacji odpadów komunalnych i surowców wtórnych pochodzących z terenu gmin tworzących Związek.

Cel, w jakim Związek został utworzony

Budowa składowiska odpadów komunalnych w postaci jednej „kwatery” o powierzchni 2 ha wraz z infrastrukturą

Obecna aktywność Związku

- wybudowano nowoczesną sortownię odpadów przekazaną do eksploatacji Spółce ZGO (budynki i budowle Związek wniósł jako aport; urządzenia technologiczne i sprzęt specjalistyczny wydzierżawiono Spółce),
- działalność edukacyjna i szkoleniowa w zakresie ekologii oraz selektywnej zbiórki odpadów na terenie gmin członkowskich.

Komunikacyjny Związek Komunalny w Świdnicy

Data utworzenia Związku (rejestracji) 12 czerwca 1995 r.

Przewodniczący Zgromadzenia Związku Wiktor Karol

Wykaz JST członków Związku wraz z ich
procentowym udziałem w Związku

M Świdnica
G Marcinowice
G Świdnica
G Żarów

(udział na podstawie wozokilometrów w danej gminie)

Podstawowe cele i zadania (statutowe)

Wspólne zaspokojenie potrzeb gmin w zakresie międzygminnego, krajowego transportu zbiorowego.

Obecna aktywność Związku

Zlikwidowany z dniem 31 grudnia 2005 roku.

Międzygminny Związek Celowy Powołany dla Stworzenia Wspólnego Systemu Gospodarki Odpadami w Powiecie Kłodzkim w Kłodzku

Data utworzenia Związku (rejestracji) 26 czerwca 2001 r.

Przewodniczący Zgromadzenia Związku Adam Szmidt

Wykaz JST członków Związku wraz z ich procentowym udziałem w Związku	M Duszniki Zdrój	G Kamieniec Ząbkowicki
	M Kłodzko	G Kłodzko
	M Kudowa	G Lewin Kłodzki
	M Nowa Ruda	G Międzyzlesie
	M Polanica Zdrój	G Nowa Ruda
	MiG Bystrzyca Kłodzka	G Radków
	MiG Łądek Zdrój	G Stronie
	MiG Szczytna	G Ząbkowice Śląskie
	G Bardo Śląskie	G Złoty Stok
	(proporcjonalnie do liczby mieszkańców)	

Podstawowe cele i zadania (statutowe)

- rozwiązywanie problemów usuwania, składowania, segregacji, utylizacji odpadów i surowców wtórnych,
- ustalenia lokalizacji i realizacja wspólnej inwestycji w celu rozwiązania problemów segregacji, utylizacji i składowania odpadów a po zakończeniu inwestycji dalsze prowadzenie zadań powstałego Związku,
- prowadzenie i finansowanie inwestycji oraz innych form zadośćuczynienia na rzecz mieszkańców i środowiska gdzie powstanie składowisko i Zakład Utylizacji odpadów w celu zrekompensowania im niedogodności wynikających z faktu budowy tych obiektów,
- pozyskiwanie środków inwestycyjnych na rzecz realizacji inwestycji proekologicznych,
- reprezentowanie wspólnych interesów gmin, szczególnie w zakresie realizacji zadań związanych z ekologią.

Cel, w jakim Związek został utworzony

Budowa zakładu utylizacji odpadów komunalnych.

Obecna aktywność Związku

- rozwiązywanie problemów usuwania, składowania, segregacji, utylizacji odpadów i surowców wtórnych,
- ustalenia lokalizacji i realizacja wspólnej inwestycji w celu rozwiązania problemów segregacji, utylizacji i składowania odpadów a po zakończeniu inwestycji dalsze prowadzenie powstałego Związku,
- prowadzenie i finansowanie inwestycji oraz innych form zadośćuczynienia na rzecz mieszkańców i środowiska gdzie powstanie składowisko i Zakład Utylizacji odpadów w celu zrekompensowania im niedogodności wynikających z faktu budowy tych obiektów,
- pozyskiwanie środków inwestycyjnych na rzecz realizacji inwestycji proekologicznych,
- reprezentowanie wspólnych interesów gmin, szczególnie w zakresie realizacji zadań związanych z ekologią.

Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji

Data utworzenia Związku (rejestracji) 24 czerwca 1991 r.

Przewodniczący Zgromadzenia Związku Leszek Orpel

Wykaz JST członków Związku wraz z ich procentowym udziałem w Związku

M Boguszów-Gorce
M Jedlina Zdrój
M Szczawno Zdrój
M Świebodzice
M Wałbrzych
MiG Głuszyca
(proporcjonalnie do liczby mieszkańców)

MiG Mieroszów
G Czarny Bór
G Marciszów
G Stare Bogaczowice
G Walim

Podstawowe cele i zadania (statutowe)

Wspólne wykonywanie zadań w zakresie zaopatrzenia w wodę, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych oraz utrzymania związanych z tym urządzeń, zakładając, iż wspólne działanie w tym zakresie przyczyni się do:

- obniżenia kosztów tej działalności dla każdej z gmin,
- racjonalnego wykorzystania posiadanych w regionie zasobów wodnych,
- ochrony środowiska naturalnego regionu.

Cel, w jakim Związek został utworzony, i obecna aktywność Związku

Wspólne wykonywanie zadań w zakresie zaopatrzenia w wodę, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych.

„Wodociąg Bartoszków – Tyniec Legnicki” z siedzibą w Rui

Data utworzenia Związku (rejestracji) 9 czerwca 1994 r.

Przewodniczący Zgromadzenia Związku Władysław Seredyszyn

Wykaz JST członków Związku wraz z ich procentowym udziałem w Związku

G Legnickie Pole
G Ruja
(proporcjonalnie do zużytej ilości wody i ścieków)

Podstawowe cele i zadania (statutowe)

Zaprojektowanie i budowa wodociągu oraz jego zarządzanie (konserwacja, remonty).

Cel, w jakim Związek został utworzony

- zaprojektowanie wodociągu relacji Legnica — Ruja wraz z odgałęzieniami do wsi leżących w granicach gmin: Legnickie Pole i Ruja,
- budowa wodociągu relacji Legnica — Ruja wraz z odgałęzieniami do wsi leżących w granicach gmin: Legnickie Pole i Ruja,
- zarządzanie wybudowanym wodociągiem, a w szczególności:
 - utrzymanie właściwego stanu technicznego,
 - zapewnienie dostarczenia wody odbiorcom.

Obecna aktywność Związku

Zlikwidowany z dniem 1 lipca 2005 roku.

Związek Komunalny „Wodociąg Lisowice” w Prochowicach

Data utworzenia Związku (rejestracji) 4 czerwca 1992 r.

Przewodniczący Zgromadzenia Związku Janusz Mikulicz

Wykaz JST członków Związku wraz z ich
procentowym udziałem w Związku
MiG Prochowice
G Kunice
G Ruja
(proporcjonalnie do zużytej ilości wody)

Podstawowe cele i zadania (statutowe)

Rozporządzanie biegnącym przez gminy członkowskie wodociągiem, dostarczanie wody i ustalanie za nią opłat, reprezentowanie wspólnych interesów.

Cel, w jakim Związek został utworzony, i obecna aktywność Związku

- 1) rozporządzanie wodociągiem biegnącym od wsi Lisowice w gminie Prochowice do gmin Ruja i Kunice, stanowiącym własność Miasta i Gminy Prochowice oraz Gmin Kunice i Ruja, zaopatrującym w wodę mieszkańców:
 - Miasta i Gminy Prochowice: Cichobórz, Dąbie, Golanka Dolna, Kawice, Kwiatkowice, Motyczyn, Rogów, Szczedrzykowice,
 - Gmina Kunice: Bieniowice, Golanka Górna, Jańkowice, Miłgostowice, Piotrówek, Pętnów, Rosochata, Rybin, Spalona, Szczytniki n. Kaczawą, Szczytniki Małe,
 - Gmina Ruja: Komorniki, Lasowice, Wągradno, Brennik, Strzałkowice, Tyniec Legnicki, Janowice, Polanka, Rogoźnik, Ruja, Dzierżkowice,
- 2) reprezentowanie wspólnych interesów gmin członkowskich w sprawach tego wodociągu,
- 3) dostarczanie wody z wodociągu dla odbiorców na obszarze miasta i gmin objętych działaniem Związku,
- 4) ustalanie opłat za dostawę wody.

Związek Gmin „Kwisa”

Data utworzenia Związku (rejestracji) 7 lutego 1992 r.

Przewodniczący Zgromadzenia Związku Konrad Rowiński

Wykaz JST członków Związku wraz z ich procentowym udziałem w Związku	M. Lubań (20,65) M. Swieradów Zdrój (4,22) MiG Gryfów Śląski (9,6) MiG Leńna (9,94) MiG Lubomierz (5,49) MiG Mirsk (8,47)	MiG Nowogrodziec (13,59) G Lubań (5,99) G Małomice (5,08) G Olszyna (6,28) G Osiecznica (6,52) G Siekierczyn (4,17)
--	--	--

Podstawowe cele i zadania (statutowe)

Współdziałanie gospodarcze, kulturowe i turystyczne regionu oraz kształtowanie i ochrona środowiska rzeki i dorzecza Kwisy poprzez:

1) podejmowanie wspólnych działań w zakresie:

- ochrony wód, ziemi i powietrza oraz krajobrazu będących bazą dla rekreacji i turystyki krajowej i zagranicznej,
- ukierunkowanie rozwoju gospodarczego tych terenów w oparciu o naturalne walory przyrodnicze,

2) wymianę doświadczeń w zakresie realizacji zadań komunalnych,

3) reprezentowanie wspólnych interesów gmin w sprawach współpracy z samorządami terytorialnymi innych państw, związkami gmin i Euroregionami,

4) zgłaszanie inicjatywy w przedmiocie działania gmin i Związku do przedstawicieli Parlamentu i administracji rządowej,

5) prowadzenie działalności gospodarczej,

6) podejmowanie innych działań wynikających z uchwał rad gmin.

Obecna aktywność Związku

- współorganizacja imprez sportowych, kulturalnych i rekreacyjno-turystycznych (igrzyska samorządowe, rajd rowerowy Związku, rajd Euroregionu Nysa i zawody wędkarskie),
- oznakowanie II etapu szlaków rowerowych na terenie Związku,
- promocja Związku poprzez aktualizowanie strony internetowej,
- uczestnictwo Związku w Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich.

Związek Gmin BYCHOWO

Data utworzenia Związku (rejestracji) 10 lutego 1994 r.

Przewodniczący Zgromadzenia Związku Czesław Czernastek

Wykaz JST członków Związku wraz z ich procentowym udziałem w Związku	MiG Brzeg Dolny (14,3)	MiG Wołów (14,3)
	MiG Oborniki Śląskie (14,3)	MiG Żmigród (14,3)
	MiG Prusice (14,3)	G Wińsko (14,3)
	MiG Trzebnica (14,3)	

Podstawowe cele i zadania (statutowe)

- budowa oraz eksploatacja wodociągu zbiorowego położonego w obrębie zrzeszonych gmin,
- budowa magistralnych, przesyłowych i rozdzielczych sieci wodnych wraz z urządzeniami i budowlami towarzyszącymi,
- podejmowanie zadań w zakresie budowy wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizację, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepłą i gaz,
- związek podejmuje zadania w zakresie budowy dróg gminnych.

Cel, w jakim Związek został utworzony

Budowa oraz eksploatacja wodociągu zbiorowego.

Obecna aktywność Związku

- eksploatacja sieci wodociągowej za pośrednictwem Zakładu Wodociągowego Związku Gmin Bychowo, który został utworzony z dniem 1 sierpnia 2003 r.,
- wymiana i naprawy urządzeń towarzyszących sieci wodnych.

Związek Gmin Karkonoskich

Data utworzenia Związku (rejestracji) 14 kwietnia 1992 r.

Przewodniczący Zgromadzenia Związku Robert Tarsa

Wykaz JST członków Związku wraz z ich procentowym udziałem w Związku	M. Karpacz (10,44)	M. Szklarska Poręba (14,81)
	M. Kowary (24,82)	G Mysłakowice (20,41)
	M. Piechowice (13,45)	G Podgórzyn (16,07)

Podstawowe cele i zadania (statutowe)

Podejmowanie wspólnych działań w zakresie:

- ochrony wód, ziemi i powietrza oraz krajobrazu, będących bazą dla rekreacji i turystyki krajowej i zagranicznej,
- ukierunkowanie rozwoju gospodarczego tych terenów w oparciu o naturalne walory przyrodnicze.

Wymiana doświadczeń w zakresie realizacji zadań komunalnych.

Reprezentowanie wspólnych interesów gmin w sprawach współpracy z samorządami terytorialnymi innych państw, związkami gmin i Euroregionami.

Zgłaszanie inicjatyw w przedmiocie działania gmin i Związku do Przedstawicieli Parlamentu i administracji rządowej.

Wspólne realizowanie zadań i inwestycji komunalnych i prowadzenie działalności gospodarczej. Związek powoła jednostki organizacyjne dla prowadzenia działalności gospodarczej.

Podejmowanie innych działań wynikających z uchwał rad gmin.

Prowadzenie działalności o charakterze oświatowo-wychowawczej, sportowej, kulturalnej i innej. W tym celu Związek powołuje placówki takie jak: Uniwersytet Ludowy, szkoły społeczne.

Obecna aktywność Związku

Inwestycje komunalne:

- budowa i ekologiczne zagospodarowanie wysypiska odpadów komunalnych w Ściegnach-Kostrzycy (obsługuje je Zakład Usług Komunalnych Związku Gmin Karkonoskich),
- Karkonoski System Kanalizacji Sanitarnej — inwestycja w trakcie realizacji.

Prowadzenie działalności w zakresie ochrony środowiska, w tym organizowanie konkursów ekologicznych.

Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD7

Data utworzenia Związku (rejestracji) 10 maja 2002 r.

Przewodniczący Zgromadzenia Związku Dariusz Walendowski

Wykaz JST członków Związku wraz z ich procentowym udziałem w Związku	G Dzierżoniów (9,5)	M Pieszyce (9,6)
	M Bielawa (32,4)	M Piława Górna (6,7)
	M Dzierżoniów (35,6)	MiG Niemcza (6,2)

Podstawowe cele i zadania (statutowe)

Składowanie, utylizacja i unieszkodliwianie odpadów komunalnych, zagospodarowywanie surowców wtórnych.

Cel, w jakim Związek został utworzony

Wspólne wykonywanie zadań związanych ze składowaniem, utylizacją odpadów komunalnych, ich unieszkodliwianiem i zagospodarowaniem surowców wtórnych wyselekcjonowanych z odpadów z terenu gmin tworzących Związek.

Obecna aktywność Związku

- ustalenie lokalizacji i realizację wspólnych inwestycji w celu rozwiązywania problemów utylizacji i składowania odpadów komunalnych,
- tworzenie warunków do zagospodarowywania wyselekcjonowanych surowców wtórnych z odpadów,
- tworzenie możliwości do ewentualnego zagospodarowywania w ramach działań Związku także niebezpiecznych odpadów poprodukcyjnych powstających w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej na obszarze gmin Związku,
- prowadzenie i finansowanie inwestycji na rzecz mieszkańców i środowiska w celu zrekompensowania faktu lokalizacji obiektów do gospodarki odpadami na danym terenie,
- pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych na realizację inwestycji proekologicznych,
- inicjowanie działań Gmin dotyczących ochrony środowiska,
- prowadzenie edukacji ekologicznej społeczeństwa,
- reprezentowanie w zakresie objętym przedmiotem działania Związku wspólnych interesów Gmin wobec innych organów administracji publicznej i innych instytucji.

Związek Gmin Śnieżnickich w Bystrzycy Kłodzkiej

Data utworzenia Związku (rejestracji) 15 marca 1997 r.

Przewodniczący Zgromadzenia Związku Bogdan Krynicki

Wykaz JST członków Związku wraz z ich procentowym udziałem w Związku
G Bystrzyca Kłodzka
G Łądek Zdrój
G Międzylesie
G Stronie Śląskie
(proporcjonalnie do liczby mieszkańców)

Podstawowe cele i zadania (statutowe)

- rozwój turystyki,
- promocja regionu,
- opracowanie koncepcji turystycznej zagospodarowania Masywu Śnieżnika.

Cel, w jakim Związek został utworzony, i obecna aktywność Związku

- opracowanie zintegrowanej strategii rozwoju Gmin,
- opracowanie koncepcji turystycznej zagospodarowania Masywu Śnieżnika

Związek Gmin „Zagłębia Miedziowego” w Polkowicach

Data utworzenia Związku (rejestracji) 10 czerwca 1994 r.

Przewodniczący Zgromadzenia Związku Czesław Sawa

Wykaz JST członków Związku wraz z ich procentowym udziałem w Związku	MiG Chocianów	G Grębocice
	MiG Polkowice	G Jerzmanowa
	MiG Przemków	G Pęcław
	G Gaworzyce	G Radwanice
	(2% z dochodów własnych budżetu gminy zrealizowanych w danym roku)	

Podstawowe cele i zadania (statutowe)

Walka z bezrobociem, budownictwo komunalne, ochrona środowiska, restrukturyzacja rolnictwa, rozwój oświaty i kultury, opracowywanie planów zagospodarowania przestrzennego, wykonywanie zadań z zakresu ochrony zdrowia i pomocy społecznej, porządku publicznego, ochrony przeciwpożarowej, kultury fizycznej, sportu i turystyki.

Cel, w jakim Związek został utworzony, i obecna aktywność Związku

- walka z bezrobociem i przeciwdziałanie jego skutkom społeczno-ekonomicznym,
- współpraca w zakresie infrastruktury technicznej i telekomunikacyjnej,
- współpraca w dziedzinie budownictwa komunalnego a zwłaszcza budownictwa mieszkaniowego,
- podejmowanie wspólnych działań w zakresie ochrony środowiska naturalnego,
- opracowanie programu restrukturyzacji rolnictwa,
- inicjowanie procesu reorganizacji i usprawnienia funkcjonowania administracji samorządowej wobec zachodzących zmian społeczno-ekonomicznych,
- współpraca w zakresie rozwoju oświaty i kultury,
- podejmowanie działań na rzecz rozwoju gospodarczego gmin — członków Związku,
- podejmowanie wspólnych działań na rzecz promocji gmin — członków Związku,
- wspólne wykonywanie zadań publicznych z zakresu:
 - lokalnego transportu zbiorowego,
 - ochrony zdrowia — podstawowej opieki zdrowotnej,
 - oświaty,
 - zieleni komunalnej i zadrzewień,
 - cmentarzy komunalnych,
 - wodociągów i zaopatrzenia w wodę, dostarczenia gazu i energii elektrycznej, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- opracowanie planów rozwojowych i studiów zagospodarowania przestrzennego,
- wspólne występowanie do osób prawnych i fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na terenie Związku, a w szczególności do KGHM „Polska Miedź” SA w sprawach związanych z ochroną środowiska,

Związek Międzygminny „Konsorcjum Turystyczna Szóstka”

Data utworzenia Związku (rejestracji) 15 grudnia 1992 r.

Przewodniczący Zgromadzenia Związku Tomasz Lipiński

Wykaz JST członków Związku wraz z ich	M Duszniki Zdrój	MiG Radków
procentowym udziałem w Związku	M Kudowa Zdrój	MiG Szczytna
	M Polanica Zdrój	G Lewin Kłodzki

Podstawowe cele i zadania (statutowe)

Promocja i rozwój turystyki, poprawa stanu środowiska naturalnego.

Cel, w jakim Związek został utworzony

Promocja i rozwój turystyki na terenie gmin.

Obecna aktywność Związku

Zlikwidowany 31 grudnia 2000 r., wyrejestrowany 15 października 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego 2001, nr 151, poz. 2042 — z 15 listopada 2001 r.).

Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej

Data utworzenia Związku (rejestracji) 1 października 1991 r.

Przewodniczący Zgromadzenia Związku Zbigniew Szatkowski

Wykaz JST członków Związku wraz z ich procentowym udziałem w Związku	M Zawidów (4,42)	G Platerówka (1,72)
	M Zgorzelec (32,91)	G Siekierczyn (3,91)
	MiG Bogatynia (25,23)	G Sulików (5,92)
	MiG Pieńsk (9,28)	G Zgorzelec (7,85)
	MiG Węgliniec (8,75)	

Podstawowe cele i zadania (statutowe)

Reprezentowanie gmin wobec administracji rządowej w zakresie działań Związku.

Reprezentowanie, inspirowanie i koordynowanie wspólnych interesów gminy w sprawach:

- ochrony środowiska,
- gospodarki komunalnej,
- kultury, sportu i rekreacji,
- gospodarki gruntami, ewidencji gruntów,
- ochrony zdrowia,
- oświaty,
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i utylizacji odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą, gazyfikacji,
- ochrony przeciwpożarowej,
- rolnictwa, leśnictwa i łowiectwa,
- łączności, drogownictwa i komunikacji.

Obecna aktywność Związku

Koordynowanie i reprezentowanie na zewnątrz działań związanych z realizacją inwestycji.

Współpraca w spełnieniu wymogu promowania ww inwestycji, stawianego w tym zakresie przez Fundusz Spójności.

Kontrola funkcjonowania Schroniska dla Zwierząt Małych w Dłużynie Górnej.

Bieżąca współpraca z Wydziałem Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Görlitz w zakresie ochrony środowiska.

Wykonywanie ustawowych czynności wobec mieszkańców budynku mieszkalnego położonego w Dłużynie Górnej, będącego własnością Związku.

Koordynowanie proekologicznych, infrastrukturalnych i energooszczędnych inwestycji realizowanych przez gminy — członków Związku w celu wspólnego występowania do funduszy europejskich o dofinansowanie.

Udział w pracach Rady Agencji ds. Energii i Ochrony Środowiska w Görlitz.

Współpraca z Euroregionem Nysa w Jeleniej Górze w zakresie realizacji programu szkoleń, wydelegowanie przedstawiciela do pracy w grupach roboczych „Eurex”.

Współpraca z Powiatem Zgorzeleckim w zakresie ochrony środowiska i poprawy infrastruktury drogowej.

Realizacja i wspieranie działań o charakterze kulturalnym, sportowym realizowanych w Gminach — członkach Związku w celu promocji Związku.

Związek Międzygminny Unia Gmin Śląskich

Data utworzenia Związku (rejestracji) 9 czerwca 2004 r.

Przewodniczący Zgromadzenia Związku Henryk Szwedo

Wykaz JST członków Związku wraz z ich procentowym udziałem w Związku

G Chojnów
G Krotoszyce
G Męcinka
G Paszowice
G Świerzawa
G Wądroże Wielkie

(corocznie udziały w wysokości w wysokości odpowiadającej iloczynowi liczby mieszkańców danej gminy w dniu 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy i stawki, której wysokość wyznacza się na początek roku budżetowego)

Podstawowe cele i zadania (statutowe)

Koordinowanie opracowań i wdrożeń programów zabezpieczających przed powodzią i innymi klęskami żywiołowymi, wspieranie działań gmin w zakresie gospodarki wodnej, inicjowanie budowy kanalizacji i oczyszczalni ścieków oraz zakładów utylizacji odpadów komunalnych, wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań systemów gospodarki odpadami, promocja ochrony środowiska, planowanie i realizacja programów układów komunikacyjnych, realizacja procesów inwestycyjnych w zakresie zadań Związku.

Cel, w jakim Związek został utworzony, i obecna aktywność Związku

- koordynowanie opracowań i wdrożeń programów zabezpieczających przed powodzią i innymi klęskami żywiołowymi,
- prowadzenie wszechstronnej działalności promocyjnej na rzecz ochrony środowiska,
- wspieranie działań gmin w zakresie gospodarki wodnej,
- inicjowanie budowy kanalizacji oraz oczyszczalni ścieków w układach zlewniowych rzek obszarów ochronnych,
- inicjowanie budowy zakładów utylizacji odpadów komunalnych,
- wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań systemów gospodarki odpadami w gminach,
- wspieranie działań dotyczących programu zadrzewienia i ochrony terenów zielonych,
- wspieranie działań w zakresie ochrony środowiska przed hałasem i wibracjami,
- planowanie i realizacja programów układów komunikacyjnych,
- przygotowanie i realizacja procesów inwestycyjnych w zakresie zadań Związku,
- prowadzenie działań zmierzających do eliminacji emisji zanieczyszczeń zwłaszcza na obszarach uznanych za uzdrowiska,
- opracowywanie programów ochrony środowiska, opinii i ekspertyz,
- wykonywanie zabiegów i prac ochronnych na obszarach i obiektach ochronnych,
- realizacja programów rządowych z zakresu ochrony środowiska, gospodarki wodnej i zapobiegania klęskom żywiołowym,
- współpraca regionalna i międzynarodowa w celu rozwiązywania wspólnych problemów z zakresu ochrony środowiska, gospodarki wodnej i zapobiegania klęskom żywiołowym,
- przygotowanie dokumentacji w celu pozyskania dodatkowych środków finansowych na realizację celów związku,
- ustalenie programów realizacji zadań związku oraz zasad ich finansowania.

TABELA 1.

Dochody ogółem

							[zł]
Nazwa związku	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan	
Ekologiczny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi "EKOLOGOK"	1 651 234	5 862 747	3 607 421	1 970 299	1 929 245	4 397 000	
Komunikacyjny Związek Komunalny	8 021 671	7 515 598	7 497 630	3 196 174	1 016 242	—	
Międzygminny Związek Celowy Powołany dla Stworzenia Wspólnego Systemu Gospodarki Odpadami w Powiecie Kłodzkim w Kłodzku	—	263 843	369 140	706 322	454 356	1 893 000	
Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji	2 512 813	3 482 905	6 362 035	5 073 938	44 940 292	96 432 000	
Wodociąg Bartoszków - Tyniec Legnicki	0	0	92 814	178 200	0	—	
Związek Komunalny "Wodociąg Lisowice"	430 371	459 185	532 560	631 318	654 802	608 000	
Związek Gmin "Kwisa"	44 082	66 538	64 609	109 720	194 600	211 000	
Związek Gmin "Bychowo"	4 127 473	846 504	182 459	294 976	1 187 287	272 310	
Związek Gmin Karkonoskich	2 522 943	9 447 246	2 791 937	2 653 672	2 720 469	1 682 000	
Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego (ZGPD7)	—	—	147 851	218 801	123 770	186 850	
Związek Gmin Śnieżnickich	59 507	45 059	22 088	25 456	24 500	26 000	
Związek Gmin Zagłębia Miedziowego	2 035 010	2 105 714	1 797 951	2 038 412	2 369 489	2 834 000	
Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej	224 384	232 902	327 336	331 391	677 874	364 000	
Związek Międzygminny Unia Gmin Śląskich	—	—	—	—	—	517 000	

* Plan na koniec roku wg sprawozdania za III kw. 2005 roku.

Dochody ze składek

							[zł]
Nazwa związku	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan	
Ekologiczny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi "EKOLOGOK"	1 549 866	1 747 947	2 208 458	883 356	749 900	3 200 000	
Komunikacyjny Związek Komunalny	1 873 624	1 759 918	1 856 386	1 778 992	1 016 242	—	
Międzygminny Związek Celowy Powołany dla Stworzenia Wspólnego Systemu Gospodarki Odpadami w Powiecie Kłodzkim w Kłodzku	—	38 166	63 124	212 159	273 936	351 341	
Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji	0	190 000	0	86 660	0	0	
Wodociąg Bartoszków - Tyniec Legnicki	0	0	92 814	178 200	0	—	
Związek Komunalny "Wodociąg Lisowice"	0	0	0	0	0	0	
Związek Gmin "Kwisa"	39 688	56 422	61 700	67 140	70 600	92 313	
Związek Gmin "Bychowo"	1 685 200	609 399	109 108	136 347	109 473	133 970	
Związek Gmin Karkonoskich	366 770	697 802	613 238	926 940	1 287 001	107 984	
Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego (ZGPD7)	—	—	125 429	159 888	123 770	181 500	
Związek Gmin Śnieżnickich	46 581	38 509	21 831	24 478	23 036	23 400	
Związek Gmin Zagłębia Miedziowego	1 719 908	1 458 692	1 586 802	2 018 227	2 339 429	2 233 192	
Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej	186 818	223 999	306 415	325 040	656 518	313 040	
Związek Międzygminny Unia Gmin Śląskich	—	—	—	—	—	20 060	

							[%]
Nazwa związku	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan	
Ekologiczny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi "EKOLOGOK"	93,86	29,81	61,22	44,83	38,87	72,78	
Komunikacyjny Związek Komunalny	23,36	23,42	24,76	55,66	100,00	—	
Międzygminny Związek Celowy Powołany dla Stworzenia Wspólnego Systemu Gospodarki Odpadami w Powiecie Kłodzkim w Kłodzku	—	14,47	17,10	30,04	60,29	18,56	
Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji	0	5,46	0	1,71	0	0	
Wodociąg Bartoszków - Tyniec Legnicki	0	0	100,00	100,00	0	—	
Związek Komunalny "Wodociąg Lisowice"	0	0	0	0	0	0	
Związek Gmin "Kwisa"	90,03	84,80	95,50	61,19	36,28	43,75	
Związek Gmin "Bychowo"	40,83	71,99	59,80	46,22	9,22	49,20	
Związek Gmin Karkonoskich	14,54	7,39	21,96	34,93	47,31	6,42	
Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego (ZGPD7)	—	—	84,83	73,07	100,00	97,14	
Związek Gmin Śnieżnickich	78,28	85,46	98,84	96,16	94,02	90,00	
Związek Gmin Zagłębia Miedziowego	84,52	69,27	88,26	99,01	98,73	78,80	
Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej	83,26	96,18	93,61	98,08	96,85	86,00	
Związek Międzygminny Unia Gmin Śląskich	—	—	—	—	—	3,88	

* Plan na koniec roku wg sprawozdania za III kw. 2005 roku.

Dochody ze sprzedaży świadczonych usług

[zł]						
Nazwa związku	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan
Ekologiczny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi "EKOGOK"	0	0	0	0	0	1 179 000
Komunikacyjny Związek Komunalny	5 963 943	5 655 873	5 386 307	1 365 426	0	—
Miejski Związek Celowy Powołany dla Stworzenia Wspólnego Systemu Gospodarki Odpadami w Powiecie Kłodzkim w Kłodzku	—	0	0	0	0	0
Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji	0	379 836	0	0	0	5 496 624
Wodociąg Bartoszków - Tyniec Legnicki	0	0	0	0	0	—
Związek Komunalny "Wodociąg Lisowice"	428 844	457 974	530 418	630 556	654 802	608 000
Związek Gmin "Kwisa"	0	0	0	0	0	0
Związek Gmin "Bychowo"	37 387	89 405	54 881	0	0	138 333
Związek Gmin Karkonoskich	0	0	0	0	195 530	260 037
Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego (ZGPD7)	—	—	0	0	0	0
Związek Gmin Śnieżnickich	0	0	0	0	0	2 600
Związek Gmin Zagłębia Miedziowego	0	0	0	0	0	0
Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej	14 436	1 813	0	0	0	7 972
Związek Międzygminny Unia Gmin Śląskich	—	—	—	—	—	0

[%]						
Nazwa związku	2001	2002	2003	2004	2005*	2006 plan
Ekologiczny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi "EKOGOK"	0	0	0	0	0	26,81
Komunikacyjny Związek Komunalny	74,35	75,26	71,84	42,72	0	—
Miejski Związek Celowy Powołany dla Stworzenia Wspólnego Systemu Gospodarki Odpadami w Powiecie Kłodzkim w Kłodzku	—	0	0	0	0	0
Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji	0	10,91	0	0	0	5,70
Wodociąg Bartoszków - Tyniec Legnicki	0	0	0	0	0	—
Związek Komunalny "Wodociąg Lisowice"	99,65	99,74	99,60	99,88	100,00	100,00
Związek Gmin "Kwisa"	0	0	0	0	0	0
Związek Gmin "Bychowo"	0,91	10,56	30,08	0	0	50,80
Związek Gmin Karkonoskich	0	0	0	0	7,19	15,46
Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego (ZGPD7)	—	—	0	0	0	0
Związek Gmin Śnieżnickich	0	0	0	0	0	10,00
Związek Gmin Zagłębia Miedziowego	0	0	0	0	0	0
Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej	6,43	0,78	0	0	0	2,19
Związek Międzygminny Unia Gmin Śląskich	—	—	—	—	—	0

* Plan na koniec roku wg sprawozdania za III kw. 2005 roku.

Paragraf 83.

Wydatki ogółem

[zł]						
Nazwa związku	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan
Ekologiczny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi "EKOGOK"	884 122	12 635 197	2 154 577	516 236	605 734	3 777 000
Komunikacyjny Związek Komunalny	8 022 085	7 474 749	7 463 531	3 321 333	1 016 943	—
Miejski Związek Celowy Powołany dla Stworzenia Wspólnego Systemu Gospodarki Odpadami w Powiecie Kłodzkim w Kłodzku	—	298 853	324 543	707 555	463 816	5 906 000
Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji	5 417 438	4 191 236	7 011 230	2 278 795	75 462 739	178 196 000
Wodociąg Bartoszków - Tyniec Legnicki	0	0	92 814	178 200	0	—
Związek Komunalny "Wodociąg Lisowice"	430 369	452 235	539 512	616 747	654 802	623 000
Związek Gmin "Kwisa"	71 369	64 818	44 801	107 533	219 620	213 000
Związek Gmin "Bychowo"	4 145 943	773 217	315 434	247 152	1 186 998	235 710
Związek Gmin Karkonoskich	2 624 259	9 255 237	3 563 553	2 825 898	2 381 925	1 215 000
Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego (ZGPD7)	—	—	109 366	153 604	123 770	186 850
Związek Gmin Śnieżnickich	59 481	44 306	23 153	17 110	35 647	26 000
Związek Gmin Zagłębia Miedziowego	2 123 559	2 070 944	1 640 426	1 981 563	2 799 773	3 034 000
Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej	412 790	268 837	337 108	336 414	677 874	364 000
Związek Międzygminny Unia Gmin Śląskich	—	—	—	—	—	517 000

* Plan na koniec roku wg sprawozdania za III kw. 2005 roku.

Wydatki majątkowe

[zł]

Nazwa związku	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan
Ekologiczny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi "EKOGOK"	415 677	12 198 760	1 576 777	23 413	64 065	3 200 000
Komunikacyjny Związek Komunalny	681 104	16 516	141 966	1 991	0	—
Międzygminny Związek Celowy Powołany dla Stworzenia Wspólnego Systemu Gospodarki Odpadami w Powiecie Kłodzkim w Kłodzku	—	130 678	156 206	504 840	218 513	5 575 400
Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji	4 019 644	3 226 585	5 461 995	94 233	72 606 940	175 897 272
Wodociąg Bartoszków - Tyniec Legnicki	0	0	0	0	0	—
Związek Komunalny "Wodociąg Lisowice"	0	0	0	0	0	0
Związek Gmin "Kwisa"	3 838	0	0	0	0	0
Związek Gmin "Bychowo"	4 001 841	626 729	47 463	80 516	987 950	60 470
Związek Gmin Karkonoskich	2 294 564	8 809 001	2 908 667	2 158 886	1 464 238	688 055
Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego (ZGPD7)	—	—	0	0	4 636	0
Związek Gmin Śnieżnickich	5 000	3 000	1 351	0	0	0
Związek Gmin Zagłębia Miedziowego	1 008 783	1 148 187	668 485	656 273	702 626	1 266 392
Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej	0	0	49 720	72 259	377 000	43 898
Związek Międzygminny Unia Gmin Śląskich	—	—	—	—	—	494 976

[%]

Nazwa związku	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan
Ekologiczny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi "EKOGOK"	47,02	96,55	73,18	4,54	10,58	84,72
Komunikacyjny Związek Komunalny	8,49	0,22	1,90	0,06	0	—
Międzygminny Związek Celowy Powołany dla Stworzenia Wspólnego Systemu Gospodarki Odpadami w Powiecie Kłodzkim w Kłodzku	—	43,73	48,13	71,35	47,11	94,40
Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji	74,20	76,98	77,90	4,14	96,22	98,71
Wodociąg Bartoszków - Tyniec Legnicki	0	0	0	0	0	—
Związek Komunalny "Wodociąg Lisowice"	0	0	0	0	0	0
Związek Gmin "Kwisa"	5,38	0	0	0	0	0
Związek Gmin "Bychowo"	96,52	81,05	15,05	32,58	83,23	25,70
Związek Gmin Karkonoskich	87,44	95,18	81,62	76,40	61,47	56,63
Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego (ZGPD7)	—	—	0	0	3,75	0
Związek Gmin Śnieżnickich	8,41	6,77	5,84	0	0	0
Związek Gmin Zagłębia Miedziowego	47,50	55,44	40,75	33,12	25,10	41,74
Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej	0	0	14,75	21,48	55,62	12,06
Związek Międzygminny Unia Gmin Śląskich	—	—	—	—	—	95,74

* Plan na koniec roku wg sprawozdania za III kw. 2005 roku.

Paragrafy 6**.

Tabela 2.

Ekologiczny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi "EKOGOK"

Struktura wydatków związku [zł]						
	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan
Wydatki ogółem	884 122	12 635 197	2 154 577	516 236	605 734	3 777 000
Wydatki bieżące	468 445	436 437	577 800	492 823	541 669	577 000
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	415 677	12 198 760	1 576 777	23 413	64 065	3 200 000
900	415 677	12 198 760	1 576 048	23 200	64 065	2 200 000
Struktura wydatków związku [%]						
Wydatki ogółem	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
Wydatki bieżące	52.98	3.45	26.82	95.46	89.42	15.28
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	47.02	96.55	73.18	4.54	10.58	84.72
900	100.00	100.00	99.95	99.09	100.00	68.75
Zobowiązania związku i ich obsługa [zł]						
Zobowiązania ogółem	3 947 336	10 633 860	9 198 860	8 264 360	7 062 860	6 060 400
Zobowiązania w stosunku do dochodów [%]	239.05	181.38	255.00	419.45	366.09	137.83
Spłatv zobowiązań	1 488 837	1 908 783	1 592 489	1 065 019	1 726 000	1 702 000
Spłatv zobowiązań w stosunku do dochodów [%]	90.17	32.56	44.14	54.05	89.47	38.71

* Plan na koniec roku wg sprawozdania za III kw. 2005 roku.

Komunikacyjny Związek Komunalny

Struktura wydatków związku [zł]						
	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan
Wydatki ogółem	8 022 085	7 474 749	7 463 531	3 321 333	1 016 943	0
Wydatki bieżące	7 340 981	7 458 233	7 321 565	3 319 342	1 016 943	0
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	681 104	16 516	141 966	1 991	0	0
600	681 104	16 516	141 966	1 991	0	0
Struktura wydatków związku [%]						
Wydatki ogółem	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	0
Wydatki bieżące	91.51	99.78	98.10	99.94	100.00	0
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	8.49	0.22	1.90	0.06	0	0
600	100.00	100.00	100.00	100.00	0	0
Zobowiązania związku i ich obsługa [zł]						
Zobowiązania ogółem	0	0	0	0	0	0

* Plan na koniec roku wg sprawozdania za III kw. 2005 roku.

Międzygminny Związek Celowy Powołany dla Stworzenia Wspólnego Systemu Gospodarki Odpadami w Powiecie Kłodzkim w Kłodzku

Struktura wydatków związku [zł]						
	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan
Wydatki ogółem	0	298 853	324 543	707 555	463 816	5 906 000
Wydatki bieżące	0	168 175	168 337	202 715	245 303	330 600
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	0	130 678	156 206	504 840	218 513	5 575 400
900	0	130 678	156 206	504 840	218 513	5 240 800
Struktura wydatków związku [%]						
Wydatki ogółem	0	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
Wydatki bieżące	0	56.27	51.87	28.65	52.89	5.60
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	0	43.73	48.13	71.35	47.11	94.40
900	0	100.00	100.00	100.00	100.00	94.00
Zobowiązania związku i ich obsługa [zł]						
Zobowiązania ogółem	0	0	0	0	0	0

* Plan na koniec roku wg sprawozdania za III kw. 2005 roku.

Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji

Struktura wydatków związku [zł]						
	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan
Wydatki ogółem	5 417 438	4 191 236	7 011 230	2 278 795	75 462 739	178 196 000
Wydatki bieżące	1 397 794	964 651	1 549 235	2 184 562	2 855 799	2 298 728
Wydatki majątkowe, w tym w działach:	4 019 644	3 226 585	5 461 995	94 233	72 606 940	175 897 272
900	4 019 644	3 226 585	5 461 995	51 775	72 586 940	
Struktura wydatków związku [%]						
Wydatki ogółem	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
Wydatki bieżące	25.80	23.02	22.10	95.86	3.78	1.29
Wydatki majątkowe, w tym w działach:	74.20	76.98	77.90	4.14	96.22	98.71
900	100.00	100.00	100.00	54.94	99.97	
Zobowiązania związku i ich obsługa [zł]						
Zobowiązania ogółem	13 221 053	15 629 423	16 778 405	13 182 282	11 364 590	92 003 429
Zobowiązania w stosunku do dochodów [%]	526.15	448.75	263.73	259.80	25.29	95.41
Spłaty zobowiązań	669 458	1 387 853	1 847 368	3 556 805	3 816 340	3 660 928
Spłaty zobowiązań w stosunku do dochodów [%]	26.64	39.85	29.04	70.10	8.49	3.80

* Plan na koniec roku wg sprawozdania za III kw. 2005 roku.

Wodociąg Bartoszków – Tyniec Legnicki

Struktura wydatków związku [zł]						
	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan
Wydatki ogółem	0	0	92 814	178 200	0	—
Wydatki bieżące	0	0	92 814	178 200	0	—
Wydatki majątkowe	0	0	0	0	0	—
Struktura wydatków związku [%]						
Wydatki ogółem	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	—
Wydatki bieżące	0	0	100.00	100.00	0	—
Wydatki majątkowe	0	0	0	0	0	—
Zobowiązania związku i ich obsługa [zł]						
Zobowiązania ogółem	348 851	0	302 150	128 522	0	—
Zobowiązania w stosunku do dochodów [%]	0	0	325.54	72.12	0	—
Spłaty zobowiązań	0	0	0	0	0	—
Spłaty zobowiązań w stosunku do dochodów [%]	0	0	0	0	0	—

* Plan na koniec roku wg sprawozdania za III kw. 2005 roku.

Związek Komunalny "Wodociąg Lisowice"

Struktura wydatków związku [zł]						
	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan
Wydatki ogółem	430 369	452 235	539 512	616 747	654 802	623 000
Wydatki bieżące	430 369	452 235	539 512	616 747	654 802	623 000
Wydatki majątkowe	0	0	0	0	0	0
Struktura wydatków związku [%]						
Wydatki ogółem	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
Wydatki bieżące	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
Wydatki majątkowe	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania związku i ich obsługa [zł]						
Zobowiązania ogółem	0	7 251	50 952	24 747	78 599	0
Zobowiązania w stosunku do dochodów [%]	0	1.58	9.57	3.92	12.00	0
Spłaty zobowiązań	0	0	0	0	0	0
Spłaty zobowiązań w stosunku do dochodów [%]	0	0	0	0	0	0

* Plan na koniec roku wg sprawozdania za III kw. 2005 roku.

Związek Gmin "Kwisa"

Struktura wydatków związku [zł]						
	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan
Wydatki ogółem	71 369	64 818	44 801	107 533	219 620	213 000
Wydatki bieżące	67 531	64 818	44 801	107 533	219 620	213 000
Wydatki majątkowe	3 838	0	0	0	0	0
Struktura wydatków związku [%]						
Wydatki ogółem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Wydatki bieżące	94,62	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Wydatki majątkowe	5,38	0	0	0	0	0
Zobowiązania związku i ich obsługa [zł]						
Zobowiązania ogółem	0	0	0	0	0	0

* Plan na koniec roku wg sprawozdania za III kw. 2005 roku.

Związek Gmin "Bychowo"

Struktura wydatków związku [zł]						
	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan
Wydatki ogółem	4 145 943	773 217	315 434	247 152	1 186 998	235 710
Wydatki bieżące	144 102	146 488	267 971	166 636	199 048	175 240
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	4 001 841	626 729	47 463	80 516	987 950	60 470
400	3 766 841	487 429	17 903	0	60 473	60 470
900	235 000	0	29 560	78 037	927 477	0
Struktura wydatków związku [%]						
Wydatki ogółem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Wydatki bieżące	3,48	18,95	84,95	67,42	16,77	74,35
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	96,52	81,05	15,05	32,58	83,23	25,65
400	94,13	77,77	37,72	0	6,12	100,00
900	5,87	0	62,28	96,92	93,88	0
Zobowiązania związku i ich obsługa [zł]						
Zobowiązania ogółem	57 003	0	110 000	1 985 227	45 775	0
Zobowiązania w stosunku do dochodów [%]	1,38	0	60,29	673,01	3,86	0
Spłaty zobowiązań	13 488	57 000	0	46 875	40 560	36 600
Spłaty zobowiązań w stosunku do dochodów [%]	0,33	6,73	0	15,89	3,42	13,44

* Plan na koniec roku wg sprawozdania za III kw. 2005 roku.

Związek Gmin Karkonoskich

Struktura wydatków związku [zł]						
	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan
Wydatki ogółem	2 624 259	9 255 237	3 563 553	2 825 898	2 381 925	1 215 000
Wydatki bieżące	329 695	446 236	654 886	667 012	917 687	526 946
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	2 294 564	8 809 001	2 908 667	2 158 886	1 464 238	688 055
900	2 128 597	8 773 651	2 907 933	2 139 977	1 454 238	688 055
Struktura wydatków związku [%]						
Wydatki ogółem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Wydatki bieżące	12,56	4,82	18,38	23,60	38,53	43,37
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	87,44	95,18	81,62	76,40	61,47	56,63
900	92,77	99,60	99,97	99,12	99,32	100,00
Zobowiązania związku i ich obsługa [zł]						
Zobowiązania ogółem	1 403 551	2 935 082	2 510 500	2 479 272	2 362 255	1 254 500
Zobowiązania w stosunku do dochodów [%]	55,63	31,07	89,92	93,43	86,83	74,58
Spłaty zobowiązań	219 972	492 556	408 136	754 814	605 830	531 600
Spłaty zobowiązań w stosunku do dochodów [%]	8,72	5,21	14,62	28,44	22,27	31,61

* Plan na koniec roku wg sprawozdania za III kw. 2005 roku.

Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego (ZGPD7)

Struktura wydatków związku [zł]						
	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan
Wydatki ogółem	—	—	109 366	153 604	123 770	186 850
Wydatki bieżące	—	—	109 366	153 604	119 134	186 850
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	—	—	0	0	4 636	0
900	—	—	0	0	4 636	0
Struktura wydatków związku [%]						
Wydatki ogółem	—	—	100,00	100,00	100,00	100,00
Wydatki bieżące	—	—	100,00	100,00	96,25	100,00
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	—	—	0	0	3,75	0
900	—	—	0	0	100,00	0
Zobowiązania związku i ich obsługa [zł]						
Zobowiązania ogółem	—	—	0	0	0	0

* Plan na koniec roku wg sprawozdania za III kw. 2005 roku.

Związek Gmin Śnieżnickich

Struktura wydatków związku [zł]						
	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan
Wydatki ogółem	59 481	44 306	23 153	17 110	35 647	26 000
Wydatki bieżące	54 481	41 306	21 802	17 110	35 647	26 000
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	5 000	3 000	1 351	0	0	0
630	5 000	3 000	1 351	0	0	0
Struktura wydatków związku [%]						
Wydatki ogółem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Wydatki bieżące	91,59	93,23	94,16	100,00	100,00	100,00
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	8,41	6,77	5,84	0	0	0
630	100,00	100,00	100,00	0	0	0
Zobowiązania związku i ich obsługa [zł]						
Zobowiązania ogółem	4 351	1 351	0	0	0	0
Zobowiązania w stosunku do dochodów [%]	7,31	3,00	0	0	0	0
Spłaty zobowiązań	0	0	0	0	0	0
Spłaty zobowiązań w stosunku do dochodów [%]	0	0	0	0	0	0

* Plan na koniec roku wg sprawozdania za III kw. 2005 roku.

Związek Gmin Zagłębia Miedziowego

Struktura wydatków związku [zł]						
	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan
Wydatki ogółem	2 123 559	2 070 944	1 640 426	1 981 563	2 799 773	3 034 000
Wydatki bieżące	1 114 776	922 757	971 941	1 325 290	2 097 147	1 767 608
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	1 008 783	1 148 187	668 485	656 273	702 626	1 266 392
600	429 121	265 809	0	0	0	0
750	0	0	0	55 500	200 000	12 031
801	268 500	712 206	534 760	395 043	218 005	0
851	251 300	129 060	128 085	45 730	90 000	0
900	54 999	41 112	5 640	160 000	194 621	1 254 361
Struktura wydatków związku [%]						
Wydatki ogółem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Wydatki bieżące	52,50	44,56	59,25	66,88	74,90	58,26
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	47,50	55,44	40,75	33,12	25,10	41,74
600	42,54	23,15	0	0	0	0
750	0	0	0	8,46	28,46	0,95
801	26,62	62,03	80,00	60,19	31,03	0
851	24,91	11,24	19,16	6,97	12,81	0
900	5,45	3,58	0,84	24,38	27,70	99,05
Zobowiązania związku i ich obsługa [zł]						
Zobowiązania ogółem	0	0	0	0	0	200 000
Zobowiązania w stosunku do dochodów [%]	0	0	0	0	0	7,06

Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej

Struktura wydatków związku [zł]						
	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan
Wydatki ogółem	412 790	268 837	337 108	336 414	677 874	364 000
Wydatki bieżące	412 790	268 837	287 388	264 155	300 874	320 102
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	0	0	49 720	72 259	377 000	43 898
900	0	0	31 720	72 259	377 000	43 898
Struktura wydatków związku [%]						
Wydatki ogółem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Wydatki bieżące	100,00	100,00	85,25	78,52	44,38	87,94
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	0,00	0,00	14,75	21,48	55,62	12,06
900	0	0	63,80	100,00	100,00	100,00
Zobowiązania związku i ich obsługa [zł]						
Zobowiązania ogółem	6 427	0	0	0	0	0
Zobowiązania w stosunku do dochodów [%]	2,86	0	0	0	0	0
Splaty zobowiązań	0	0	0	0	0	0
Splaty zobowiązań w stosunku do dochodów [%]	0	0	0	0	0	0

* Plan na koniec roku wg sprawozdania za III kw. 2005 roku.

Związek Międzygminny Unia Gmin Śląskich

Struktura wydatków związku [zł]						
	2001	2002	2003	2004	2005 plan*	2006 plan
Wydatki ogółem	—	—	—	—	—	517 000
Wydatki bieżące	—	—	—	—	—	22 024
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	—	—	—	—	—	494 976
900	—	—	—	—	—	494 976
Struktura wydatków związku [%]						
Wydatki ogółem	—	—	—	—	—	100,00
Wydatki bieżące	—	—	—	—	—	4,26
Wydatki majątkowe, w tym w dziale:	—	—	—	—	—	95,74
900	—	—	—	—	—	100,00
Zobowiązania związku i ich obsługa [zł]						
Zobowiązania ogółem	—	—	—	—	—	0

* Plan na koniec roku wg sprawozdania za III kw. 2005 roku.

NOTATKI

WYDAWCA:

Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska
ul. Krzemieniecka 60a; 54-613 Wrocław
tel./fax (071) 354-57-00; 357-47-16 wew. 115
www.dolnyslask.wroc.pl
spds@dolnyslask.wroc.pl

DOLNOŚLĄSKIE FORUM SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Dolnośląskie Forum Samorządu Terytorialnego jest corocznym spotkaniem przedstawicieli gmin, miast, powiatów z województwa dolnośląskiego. Służy wspólnemu omawianiu zagadnień związanych z rozwojem regionu, jego gospodarką i turystyką.

Jest miejscem wymiany doświadczeń, prezentowania lokalnych osiągnięć, inicjowania wspólnych - międzygminnych, bądź międzypowiatowych - przedsięwzięć, a także formułowaniu postulatów samorządowych pod adresem rządu czy parlamentu.

To jedyne takie Forum w Polsce.

WYDANE PRZEZ

Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska

e-mail: spds@dolnyslask.wroc.pl, www.dolnyslask.wroc.pl